

T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DOĞU DİLLERİ VE EDEBİYATLARI (JAPON DİLİ VE EDEBİYATI)
ANABİLİM DALI

**JAPONCA VE TÜRKÇEDEKİ EYLEMLERİN ÜYE YAPISI
- DİL ÖĞRETİMİ AMAÇLI BİR KARŞILAŞTIRMA -**

Doktora Tezi
Okan Haluk Akbay

Danışman
Prof. Dr. Nadir Engin UZUN

Ankara 2006

İÇİNDEKİLER

İçindekiler.....	i
Önsöz.....	v
Kısaltmalar.....	vi
Giriş.....	vii
1. GENEL DİLBİLİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN JAPONCA.....	1
1.1 Japoncanın Kökeni Üzerine.....	1
1.2 Japoncanın Temel Sesbilimsel Özellikleri.....	5
1.3 Japoncanın Temel Ortografik Özellikleri.....	11
1.4 Japoncanın Temel Sözcükbilimsel Özellikleri.....	14
1.4.1 Japonca Sözcükler.....	16
1.4.2 Çince Kökenli Sözcükler.....	17
1.4.3 Yabancı Kökenli Sözcükler.....	18
1.4.4 Hibrid Sözcükler.....	20
1.5 Japoncanın Temel Biçimbilimsel Özellikleri.....	20
1.5.1 Japonca Sözcüklerin Biçimbilimsel Özellikleri.....	23
1.5.2 Çince Kökenli Sözcüklerin Biçimbilimsel Özellikleri.....	25
1.5.2.1 İki Kanjiden Oluşan Sözcükler.....	25
1.5.2.2 Üç Kanjiden Oluşan Sözcükler.....	28
1.5.2.3 Dört Kanjiden Oluşan Sözcükler.....	29
1.5.3 Yabancı Kökenli Sözcüklerin Biçimbilimsel Özellikleri.....	30
1.5.4 Hibrid Sözcüklerin Biçimbilimsel Özellikleri.....	31

1.6 Japoncanın Temel Sözdizimsel Özellikleri.....	31
1.6.1 Japoncanın Temel Tipolojik Özellikleri.....	31
1.6.1.1 Özne, Nesne ve Yüklem Dizilimi.....	32
1.6.1.2 Sondurum Ekleri ve Adlar.....	33
1.6.1.3 İyelik Ekleri ve Adlar.....	34
1.6.1.4 İşaret Adılları ve Adlar.....	35
1.6.1.5 Sayı Sıfatları ve Adlar.....	35
1.6.1.6 Sıfatlar ve Adlar.....	37
1.6.1.7 Yan Tümce (İlgi Tümcəsi) ve Adlar.....	38
1.6.1.8 Özel ve Cins Adlar.....	39
1.6.1.9 Karşılaştırma İfadeleri.....	40
1.6.1.10 Yardımcı Eylemler.....	40
1.6.1.11 Zarflar.....	42
1.6.1.12 Soru Tümceleri.....	43
1.6.1.13 Olumsuz Tümceler.....	44
1.6.2 Tümcede Sözcük Dizilimi.....	46
2. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	52
2.1.1 Üye Yapısı Kavramına Genel Bir Bakış.....	52
2.1.2 Kategorisel Bilgiler.....	57
2.1.3 Yankategorileme.....	59
2.1.4 Durum Belirleyicileri (Sondurumsal Üyeler)	63
2.1.5 Üyelerin Sözdizimsel Konumları.....	64
2.1.6 Seçme Kısıtlılıkları.....	66
2.1.7 Konusal İlişkiler.....	67
2.1.8 İç ve Dış Üyeler.....	75
2.1.9 Üye Yapısı ve ROL Yapısı Arasındaki İlişki.....	75

2.1.10 Konusal Yapı ve Sözdizimsel Yapı Arasındaki İlişki.....	80
2.2 Japoncada Öbek Yapılar.....	83
2.2.1 Eylem Öbeği.....	85
2.2.2 Ad Öbeği.....	86
2.2.3 Sıfat Öbeği.....	87
2.2.4 Zarf Öbeği.....	88
2.2.5 Sondurum Öbeği.....	89
2.3 Japoncada Öbek Yapı Kuralları.....	90
2.4 Japoncada Sondurumsal Üyeler.....	95
2.4.1 (-wa)	95
2.4.2 (-ga)	97
2.4.3 (-wo).....	98
2.4.4 (-he).....	100
2.4.5 (-ni).....	100
2.4.6 (-de).....	102
2.4.7 (-kara).....	104
3. JAPONCA VE TÜRKÇE EYLEMLERİN ANALİZİ.....	106
4. ANALİZ DEĞERLENDİRMESİ.....	207
4.1 EDİCİ.....	207
4.2 EDİCİ + ETKİLENEN (I)	209
4.3 EDİCİ + ETKİLENEN (II)	216
4.4 EDİCİ + YARARLANICI.....	217
4.5 EDİCİ + KONU.....	221
4.6 EDİCİ + HEDEF.....	229
4.7 EDİCİ + KAYNAK.....	232
4.8 EDİCİ + YER (I)	233

4.9 EDİCİ + YER (II)	238
4.10 DENEYİMCİ.....	241
4.11 DENEYİMCİ + KONU.....	242
4.12 KONU.....	247
5. İZLENCE MODELİ.....	254
5.1 İzence Önerisi.....	254
5.2 İzence Örnekleri.....	263
6. SONUÇ.....	330
KAYNAKÇA.....	334

ÖNSÖZ

Bir dilde eylemlerin üstlendiği işlev, hiç şüphesiz oldukça büyüktür. Dilbilgisel açıdan baktığımızda, hangi dilde olursa olsun, eylem tümceleri, isim ve sıfat tümcelerine kıyasla çok daha fazla çeşitlilik ve karmaşıklık göstermektedir. Bu çeşitlilik ve karmaşıklık, gerek biçimbilimsel olarak, gerekse anlambilimsel olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yüzden, yabancı dil öğretimi alanında eylemlerin ve eylem tümcelerinin etkili bir şekilde öğretimi, önemle üzerinde durulması gereken konuların başında gelmektedir.

Bu çalışmada, ED çerçevesinde Türkçe konuşanlar için Japonca eylem tümce yapılarının öğretimine yeni bir bakış açısı getirilmiş ve yeni bir izlenim modeli ortaya konmaya çalışılmıştır. Tez çalışmam sırasında değerli bilgi ve tecrübelerini esirgemeyerek bana yol gösteren tez danışmanım Prof. Dr. Nadir Engin UZUN hocama en içten teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

KISALTMALAR

A	Ad
AÖ	Ad Öbeği
DB	Durum Belirleyici
DÖ	Durum Öbeği
d-yapı	Derin Yapı
E	Eylem
ED	Evrensel Dilbilgisi
EÖ	Eylem Öbeği
SOV (<i>İng.</i>)	Özne-Nesne-Eylem
SÖ	Sıfat Öbeği
ZÖ	Zarf Öbeği
SDÖ	Sondurum Öbeği
T	Tümce
y-yapı	Yüzey Yapı
ZÖ	Zarf Öbeği

GİRİŞ

Tezin Konusu

Tezin konusunu, Evrensel Dilbilgisi (ED) içerisinde yer alan Üye Yapısı, ROL yapısı ve Durum Belirleyici (DB) gibi kuram ve kavramları kullanarak, Japonca ve Türkçedeki temel eylemlerin karşılaştırmalı analizi, analizin değerlendirilmesi ve elde edilen bulgular ışığında Türkçe konuşanlar için Japonca öğretiminde yeni bir izlenice modeli geliştirilmesi oluşturmaktadır.

Tezin Gerekçelenendirilmesi

Yabancılar için Japonca öğretimi tarihine bakıldığında, ciddi ve sistemli ilk denemelerin 16.yy'da Portekizli misyonerler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu amaçla, bu dönemlerde daha çok sözlüksel niteliği ağır basan *Arte da Lingoa Japonesa* (Silva, 1551), *Grammatica da Lingoa Japonesa* (Fernandez, 1564) gibi ders kitabı yazımı denemeleri yapılmıştır. Bugünkü anlamda ders kitabı örneklerinin hazırlanması ise ancak 19.yy ortalarından itibaren olmuştur. Bu döneme ait önemli ders kitabı örnekleri olarak, *Introduction a L'etude de La Langue Japonais* (Rosny, 1856), *Elements of Japanese Grammar for the Use of Beginners* (Alcock, 1861), *Grammar of the Japanese Written Language* (Aston, 1872), *Lehrbuch der Japanischen Umgangssprache* (Lange, 1890) verilebilir.

Birinci ve İkinci Dünya Savaşı, yabancılar için Japonca öğretiminin değişim ve gelişimine hız veren önemli bir unsur olmuştur. Özellikle, çağdaş Japonca öğretiminin babası

olarak da adlandırılan eğitimci N.Naganuma'nın (1895-1973) bu alanda önemli katkıları olmuştur. Naganuma'nın yazdığı ve yedi ciltten oluşan *Hyoojun Nihongo Tokuhon* (1933) isimli ders kitabı, metin içeriği ve metin kullanımları, örneklem kullanımları, dilbilgisi açıklamaları, alıştırmalar gibi noktalarda Japonca öğretimi alanında yeni bir dönem açmıştır. 1952 yılında bu ders kitabını çeşitli değişikliklerle tekrar yayınlamıştır. Yine 1952 yılında yayınladığı *Basic Japanese Course - Grammar and Glossary* - isimli çalışması uzun yıllar ABD ve batı Avrupa ülkelerinde ders kitabı olarak kullanılmıştır. Naganuma, kendinden sonra gelen ders kitabı yazarları üzerinde önemli bir etki bırakmıştır. 60'lı, 70'li ve hatta 80'li yıllarda yazılan ders kitaplarının büyük ölçüde Naganuma'nın ekolünü devam ettirdiği söylenebilir.

Günümüz dilbiliminde bazı yeni yaklaşım ve kuramlar, bize dilin yapısını ve işleyişini açıklamaya yönelik yeni ve farklı bakış açıları sunmaktadır. Ancak bu kuramsal yeniliklerin yabancı dil öğretimine aktarılması ve uygulanmasının, istenilen düzeyde olmadığı da görülmektedir. Tezde ED içerisinde yer alan bazı kuram ve kavramlardan yararlanarak, Türkçe konuşanlar için Japonca öğretimine yeni bir bakış açısı kazandırılmaya çalışılmıştır. Tezin ülkemizde henüz yeni alanlar olarak kabul edebileceğimiz Japonca öğretimi ve Türkçe-Japonca karşıtsal dilbilim çalışmalarına katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

Tezin Amacı

Tez, ED'nin kuram ve kavramlarından hareketle Türkçe konuşanlar için Japonca öğretiminde yeni bir izlençe modeli geliştirmeyi amaçlamaktadır. İzlençe modeli geliştirilirken aşağıdaki sorulara da yanıt bulunmaya çalışılmıştır.

- a. Türkçe ve Japoncadaki temel eylemlerin Üye Yapısı, ROL yapısı ve DB gibi özellikler açısından benzer ve farklı yönleri nelerdir ?
- b. Türkçe konuşanlar için Japonca öğretiminde bu kavramlardan nasıl yararlanılabilir ? Benzer ve farklı yönler ne şekilde ele alınmalıdır ?
- c. Türkçe konuşanlar için Japonca öğretiminde bu kavramlar hangi ölçüler ve nasıl bir

çerçeve içerisinde verilebilir ?

ç. Japonca eylem tümce kalıpları nasıl bir konusal örgü içerisinde öğrenciye verilmelidir ?

Tezin Yöntemi

Tez çalışmasında, giriş ve orta düzey Japonca öğrenenler için hazırlanmış olan Japonca temel eylemler listesi (Senmon Kyooiku Shuppan, 1991) kullanılarak bir veri tabanı oluşturulmuştur. Daha sonra bu Japonca temel eylemler ve Türkçe karşılıkları, Üye Yapısı, ROL yapısı ve DB gibi özellikler açısından analiz edilmiş ve karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma işlemi sonucunda iki dildeki eylemlerin, belirtilen bu özellikler açısından benzer ve farklı yönleri saptanmaya çalışılmıştır.

İzlenice modeli oluşturulurken, başlıca Japonca ders kitaplarında ele alınan tümce kalıpları taranmış, yapısal özellikleri ve konusal örgü bakımından incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda belirlenen temel eylem tümce kalıpları, ED'nin betimlemelerinden hareketle ve Japoncanın kendine özgü dilbilgisel özellikleri de göz önünde bulundurarak yeniden sınıflandırılmıştır. Daha sonra bu tümce kalıpları kullanılarak, analiz sonucundan elde edilen veriler ışığında ve ED kuram ve kavramlarından yararlanarak yeni izlenice modeli önerisi geliştirilmiştir.

Tezin Sınırlılıkları

Analiz çalışmasının kapsamı içerisinde ele alınan eylem sayısı, *Senmon Kyooiku Shuppan* tarafından hazırlanmış olan Japonca temel eylemler listesinde yer alan 402 Japonca (ve bunların Türkçe karşılığı olan eylemlerle birlikte toplam 804) eylemle sınırlandırılmıştır. Ancak bu sayının, iki dildeki eylemlerin Üye Yapısı, ROL yapısı ve DB açısından benzerlik ve farklılıklarını genel çizgileriyle yansıttığı düşünülmektedir. Temel eylem listesi, Japonca öğretiminde kullanılmak amacıyla hazırlanmış olup, kullanım oranı yüksek temel eylemlerden oluşmaktadır.

Eylemlerin analizi yapılırken, birincil anlamları temel anlam olarak kabul edilmiş ve bu bağlamda Japonca eylemler için *Shinmeikai* (Sanseidoo, 1993) ve Türkçe eylemler için *Büyük Sözlük* (TDK, 1992) başvuru kaynağı olarak alınmıştır.

İzlençe modelimiz sadece eylem tümce kalıplarını kapsamakta olup, ad ve sıfat tümceleri çalışma kapsamı dışında tutulmuştur. Ancak burada uygulanan yöntemin, dilbilgisi konularını bütüncül olarak içine alacak şekilde genişletilmesinin mümkün olduğu düşünülmektedir.

İzlençe modeli oluşturulurken şu ders kitapları incelenmiştir : *Nihongo Shoho* (1985), *Shin Nihongo No Kiso I - II* (1990), *Minna No Nihongo I - II* (1997), *Wakaru Nihongo I - V* (1991), *Bunka Shokyuu Nihongo I - II* (1987), *Shokyuu Nihongo* (1994), *Gendai Nihongo* (1985), *Nihongo No Bunpoo* (2000).

Tezin Bölümleri

Tez altı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Japoncanın, köken, sesbilimsel, ortografik, sözcükbilimsel, biçimbilimsel ve sözdizimsel açıdan temel özellikleri ele alınarak, Japoncanın genel dilbilimsel özellikleri ve diğer dünya dilleri arasındaki yeri ortaya konmaya çalışılmıştır. Bu bölümde yer yer Türkçe ile karşılaştırmalara da yer verilmiştir. İkinci bölümde tezin kuramsal çerçevesini oluşturan Üye Yapısı, ROL yapısı ve DB gibi kuram ve kavramlar ele alınmış, bu kuram ve kavramların sözdizimsel yapı içerisindeki önem ve işlevlerinin genel bir çerçevesi çizilmeye çalışılmıştır. Üçüncü bölümde temel Japonca eylemler ve bunların Türkçe karşılığı olan eylemlerin, Üye Yapısı, ROL yapısı ve DB özellikleri açısından karşılaştırmalı analizi yapılmıştır. Dördüncü bölümde, üçüncü bölümde yapılan analizin değerlendirilmesi yapılmış, iki dildeki eylemlerin Üye Yapısı, ROL yapısı ve DB özellikleri açısından benzer ve farklı noktaları saptanmaya çalışılmıştır. Beşinci bölümde, Türkçe konuşanlar için Japonca öğretiminde yeni bir izlençe modeli geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu bölümde izlençe modelinin ana hatları ve dört konu örnek olarak verilmiştir. Altıncı bölümdeyse, çalışmanın genel bir değerlendirilmesi yapılmıştır.

1. BÖLÜM

GENEL DİLBİLİMSEL ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN JAPONCA

1.1 JAPONCANIN KÖKENİ ÜZERİNE

Türkçe ve Japonca, dilbilgisel özellikleri bakımından büyük benzerlikler gösteren iki dildir. Türkçe biçim özellikleri açısından *bağlantılı*, kaynak açısından Ural-Altay dil grubunun *Altay* koluna girmektedir. Japonca ise biçim özellikleri açısından *bağlantılı* diller grubunda yer alırken, kaynak açısından hangi dil grubuna bağlı olduğuyorsa kesin olarak belirlenememiştir.

19. yüzyılın ortalarından başlayarak gerek batılı, gerekse Japon dilbilimciler tarafından Japoncanın kökenine ilişkin çeşitli tezler ileri sürülmüşse de, bu tezlerden hiçbiri kesinlik kazanmamıştır. Japon adalarının coğrafi olarak Asya kıtasından denizle ayrılmış olması ve eski devirlere ışık tutabilecek yazılı kaynakların son derece az olması, bu konudaki çalışmaların kesin bir sonuca gitmesini engelleyen başlıca unsurlar olmuştur.

Kamei (1961), Japoncanın kökeniyle ilgili olarak ileriye sürülen tezleri başlıca dört gruba ayırmaktadır:

(1)

a. Japoncanın Kuzey Asya dilleri ile akrabalığına ilişkin tezler,

b. Japoncanın Güney Asya dilleri ile akrabalığına ilişkin tezler,

c. Japoncanın Hint-Avrupa dilleri ile akrabalığına ilişkin tezler,

ç. Diğer tezler: Geçmişte ortaya atılan ve günümüzde taraftar bulmayan, Japoncanın

Eski Yunanca, Eski Farsça, Baskça, Sümerce...v.s gibi diller ile akraba olduğuna yönelik tezler.

Yukarıdaki tezlere, özellikle son yıllarda büyük ilgi gören, Japoncanın bir üstkatman (superstratum) Altay dili ile bir altkatman (substratum) Polinezya dilinin kaynaşmasından oluşan bir hibrid (karma) dil olduğu tezini de eklemek mümkündür.

Japoncanın kökenine ilişkin ilk çalışmanın Alman dilbilimci H. J. Klaproth tarafından gerçekleştirildiği sanılmaktadır. Klaproth, *Asia Polyglotta* (1823) adlı çalışmasında Japoncanın sözdizimsel yapısını ele alarak, Japoncanın Ural–Altay dil grubu çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini ileri sürmüştür. Japonca ile Ural–Altay dil grubunun akrabalığına ilişkin ilk kapsamlı çalışma ise Klaproth’dan yaklaşık otuz yıl sonra Avusturyalı dilbilimci A.Boller (1857) tarafından yapılmıştır. Boller’i sonraki yıllarda J.Hoffmann (1867) ve H.Winkler (1894,1909) gibi dilbilimciler de çalışmalarıyla desteklemişlerdir. Bu dilbilimciler çalışmalarında Japonca’yı bir (Ural–)Altay dili olarak kabul etmişlerdir. Fakat sözkonusu çalışmalar, bu alandaki çalışmalara ışık tutmakla beraber tam bir başarı sağlayamamıştır.

1895 yılında İngiliz dilbilimci B.H Chamberlain, Japonca ile Okinawa adalarında konuşulan Ryuukyuu dilini¹ biçimbilimsel ve sesbilimsel özellikleri açısından karşılaştırarak iki dilin akraba olduğunu ispatlamıştır. Chamberlain’in bu çalışması, ilk kez Japonca ile bir diğer dilin akrabalığının ispatlanması açısından büyük önem taşımaktadır.

1908 yılında Japon dilbilimci K.Fujioka, Ural–Altay dillerinin tipolojisine ilişkin ondört temel özelliği belirlemiş ve Japonca ile Ural–Altay dilleri arasındaki bu benzerliklerden yola çıkarak Japoncanın bir Ural–Altay dili olduğunu savunmuştur. Fujioka’nın metodolojisi ve saptamış olduğu özellikler, Japonca–Altay dil grubu ilişkisine yönelik çalışmalara yeni boyutlar kazandırmıştır.

Rus dilbilimci E.D Polivanov (1918, 1924), o zamana kadar geçerlikte olan Kuzey Asya dilleri tezine bir alternatif olarak Güney Asya dilleri tezini öne sürmüştür. Polivanov, Japoncanın kökenini aydınlatmak için yapılan çalışmalarda Kuzey Asya dilleri tezinin yetersiz

---

¹ Günümüzde Japoncanın bir diyalekti olduğu yönünde görüşler de bulunmaktadır.

kaldığını, bu bağlamda Güney Asya dillerinin de dikkate alınması gerekliliğini savunmuştur. Rus dilbilimci, Kuzey Asya dilleri tezinin eksik ve zayıf noktalarını Güney Asya dilleri tezi ile tamamlama yoluna gitmiştir. Japoncanın hem Kuzey Asya, hem de Güney Asya dil özelliklerini taşıyan bir hibrid dil olduğunu ileri süren Polivanov, özellikle Japonca ile Malay–Polinezya dilleri arasındaki sesbilimsel ve biçimbilimsel benzerliklere dikkat çekmiştir.

Polivanov’un Japoncadaki Kuzey Asya ve Güney Asya dil unsurlarını birleştirerek, hibrid dil tezinin kuramsal temellerini attığı söylenebilir.² Polivanov’u takip eden yıllarda V.H.Labberton (1925), A.N.J Whyment (1926), F.Horioka (1927) ve N.Matsumoto (1928, 1931) gibi dilbilimciler de Japoncanın kökenini, Japonca ile Güney Asya dilleri arasında çeşitli bağlar kurarak açıklamaya çalışmışlardır.

Japon dilbilimci N.Matsumoto, *Nihongo to Oostoroo Ajia Shogo* (Japonca ve Okyanusya Dilleri) (1928) isimli çalışmasında geniş bir coğrafyaya dağılmış bulunan Güney Asya dilleri ile Japonca arasında yüzden fazla ortak sözcüğün varlığına dikkat çekmiştir. Matsumoto, çalışmasında Japonca ve Malay–Polinezya dillerinin akrabalığı konusunda temkinli davranmış, sözkonusu benzerliklerin diller arasındaki yoğun bir sözcük alışverişinden kaynaklanmış olabileceği ihtimali üzerinde durmuştur. 1931 yılında yayınladığı *Oostoroo Ajiago Ni Kansuru Shomondai* (Okyanusya Dillerine İlişkin Sorunlar) isimli çalışmasında da yine bu benzerliklere farklı örnekler kullanarak değinmiş, bir anlamda önceki çalışmasını devam ettirmiştir. Matsumoto’nun bu alandaki çalışmaları, Japonca ve Güney Asya dilleri bağlantısına ilişkin çalışmalara yön verme açısından oldukça etkili olmuştur.

Güney Asya dilleri tezine ilişkin çalışmalar, Malay–Polinezya dillerinin yanı sıra, Tibet–Burma dilleriyle Japonca arasında bir akrabalık ilişkisi kurma yönünde de ilerlemiştir. C.K Parker (1941), Japonca ile Tibet–Burma dilleri arasındaki benzerlikleri ortaya koymaya çalışmış, Japoncanın en eski yazılı kaynakları olan *Nihonshoki*, *Manyooshuu* ve *Kojiki* (8.yy)

---

² I.Shinmura (1908), Güney Pasifik dilleriyle Japoncanın sesbilimsel yapıları arasındaki benzerlikten yola çıkarak bir hibrid dil tezini ileri sürmüşse de, tezini destekleyecek sağlam verileri ortaya koyamamıştır.

gibi eserlerde geçen bazı sözcüklerin Tibetçe kökenli olduğunu iddia etmiştir. Parker, dil özelliklerinin yanında bir takım kültürel benzerlikleri de delil olarak öne sürmüştür.

Japonca ile Tibet–Burma dilleri ilişkisini sonraki yıllarda tekrar ele alan Japon dilbilimci T.Nishida da, Parker’ın tezini desteklemiş ve bu tezin içeriğini daha da genişletmiştir. Nishida, *Chibetto–Birumago to Nihongo* (Tibet–Burma Dilleri ve Japonca) (1978) adlı çalışmasında Japoncanın çekirdeğini oluşturan dilin, Tibet–Burma dilleriyle aynı kökenden geldiğini ileri sürerek yeni bir tez geliştirmiştir. Nishida, tezinde bazı Japonca ve Tibetçe sözcüklerin etimolojik benzerlikleri üzerinde de durarak iki dilin aynı kökenden geldiğini ispat etmeye çalışmıştır.

1932 yılında iki Japon dilbilimci T.Ikekami ve H.Arisaka, Nara döneminde (710–794) oluşturulan edebi eserlerde /ki/, /hi/, /mi/, /ke/, /he/, /me/, /ko/, /so/, /to/, /no/, /yo/, /ro/ hecelerini yazılı olarak ifade etmek için iki ayrı hece sisteminin kullanıldığını ispatlamışlardır. Bu iki ayrı hece sisteminin, söz konusu hecelerdeki farklı ünlü fonemleri ayırt etmek için kullanıldığı anlaşılmıştır. Böylelikle Altay dillerinin ortak özelliklerinden biri olan ve çağdaş Japoncada bulunmayan ünlü ses uyumunun, 8.yy Japoncasında bulunduğu ortaya çıkmıştır. Eski Japoncada ünlü ses uyumunun bulunduğu anlaşılması, Kuzey Asya dilleri tezini zayıflatan en büyük unsur ortadan kaldırmıştır. Eski Japonca ve Eski Korecede ünlü ses uyumunun bulunduğu ispatlanması, Japonca ve Korecenin aynı kökenden gelme olasılığına da yeni bir bakış açısı getirmiştir. (Daha önceki yıllarda Eski Korecede ünlü ses uyumunun bulunduğu K.Maema (1924), G.J.Ramstedt (1928) ve S.Ogura’nın (1929) çalışmalarıyla ispatlanmıştı.)

2. Dünya Savaşı sonrasında ise, Japoncanın kökeni ile ilgili çalışmalar gerek Kuzey Asya, gerekse Güney Asya dil tezlerine paralel olarak ilerlemiştir. Ayrıca bu dönemde, Japoncanın bir hibrid dil olduğu tezinin de giderek bilim çevrelerinde taraftar kazanmaya başladığı göze çarpmaktadır.

Bu döneme ait önemli çalışmalardan birisi K.Izui’ye aittir. Izui, 1953 yılına ait *Nihongo to Nantoo Shogo – keifu kankei ka, kiyo kankei ka* (Japonca ve Güney Ada Dilleri –

Akrabalık ilişkisi mi? Etkilenme mi ?) isimli çalışmasında, Fin–Ugor kökenli bir Ural dilinin Asya kıtasının iç bölgelerinden Kore yarımadası ve Japon adaları üzerinden Güney Asya’ya indiğini ileri sürmektedir. Izui’nin tezine göre bu sırada Kore yarımadası ve Japon adalarında büyük bir olasılıkla Güney Asya kökenli bir dil konuşulmaktaydı. Asya kıtasının içlerinden gelen yeni dil, bu bölgelerde konuşulmakta olan Güney Asya kökenli dilin yerini almış ve eski dilin birçok unsurları yeni dilin içerisinde erimiştir. Izui’ye göre, Japonca sözcüklerin yapısında görülen çeşitlilikler ve Güney Asya dilleriyle olan benzerlikler buradan ileri gelmektedir.

Izui’yi takip eden dönemlerde S.Ohno (1953, 1957, 1980, 1982), S.Murayama (1966, 1971), R.A Miller (1971), Yasumoto ve Honda (1978) başta olmak üzere çeşitli dilbilimciler, hibrid dil tezini destekleyen önemli çalışmalar ortaya koymuşlardır. Günümüzde yürütülmekte olan çalışmaların da ağırlıklı olarak, Japoncanın bir hibrid dil olduğu savı merkezli olarak sürdürüldüğü söylenebilir.

Görüldüğü üzere günümüze kadar yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçlar, henüz Japoncanın kökeni ve diğer dillerle olan ilişkisini tam olarak açıklamaya yeterli görülmemektedir. Gelecek yıllarda da bu konudaki çalışmaların sürdürüleceği ve eski çalışmaların da tekrar değerlendirilerek yeni sonuçlara ulaşılması beklenmektedir.

1.2 JAPONCANIN TEMEL SESBİLİMSEL ÖZELLİKLERİ

Genellikle Japoncanın, fazla karmaşık olmayan, sade ve basit bir sesbilimsel yapıya sahip bir dil olduğu kabul edilmektedir. Standart Japoncanın fonem yapısını incelediğimizde karşımıza şöyle bir görünüm çıkmaktadır.^{3 4}

---

³ Özel fonemlerden *soku* (çift ünsüz) fonemini ifade eden /Q/ (veya /T/), Uluslararası Sesbilim Alfabesinde (IPA) yer almamaktadır.

⁴ Nihongo Kyooiku Jiten (1991)

(2)

Ünlü fonemler (V) : /a/, /i/, /u/, /e/, /o/

Yarı Ünlü fonemler (S) : /y, w/

Ünsüz fonemler (C) : *patlamalı* /p, t, k, b, d, g/

dişeti /c, s, z/

geniz /m, n, ŋ/

damaksı /h, ʔ/

akıcı /r/

Özel fonemler : *hatsu* fonemi /N/

soku fonemi /Q/ (veya /T/)

Standart Japoncada kısa ünlü fonemlerin yanı sıra uzun ünlü fonemler de bulunmaktadır. Standart Japoncada /a : /, /i : /, /u : /, /e : / ve /o : / olmak üzere beş uzun ünlü fonem bulunmakta olup, kısa ve uzun ünlü fonemler anlam farklılığı da meydana getirmektedir. Bu yüzden kimi dilbilimciler, uzun ünlü fonemleri de bağımsız birer fonem olarak kabul etmektedirler.

Standart Japoncanın sesbilimsel yapısında /ai/, /oi/, /ei/, /ui/, /ae/ şeklinde çift ünlü fonemlere de sıklıkla rastlanmaktadır. Bu çift ünlü fonemler net bir şekilde telaffuz edildiğinde /a.i/, /o.i/, /e.i/, /u.i/, /a.e/ şeklinde berrak bir sesletim ortaya çıkmaktaysa da, konuşma dilinde genellikle /ai/, /oi/, /ei/, /ui/, /ae/ şeklinde ünlü kaymaları (*diphthong*) görülmektedir.

Japoncada /t/ – /d/, /k/ – /g/ şeklinde bir titremsiz–titremlı ses karşıtlığı bulunmakta olup, bu karşıtlık hece düzeyindeyse /ta/ – /da/, /ka/ – /ga/ şeklinde ortaya çıkmaktadır.⁵ Çince, Taylandca ve Vietnamca gibi bazı Güneydoğu Asya dillerinde görülen patlamalı–patlamasız ses (*voiced–voiceless*) karşıtlığı ise Japoncada bulunmamaktadır.

---

⁵ Japoncada /ga/, /za/, /da/, /ba/ hece sıraları titremlı ses (*dakuon*), /pa/ hece sırası yarım titremlı ses (*handakuon*) olarak kabul edilmektedir.

Türkçenin fonem yapısı ise şu şekildedir: ⁶

(3)

Ünlü fonemler (V) : /a/, /e/, /ı/, /i/, /o/, /ö/, /u/, /ü/

Ünsüz fonemler (C) : *çift dudak* /b, m, p/

diş-dudak /f, v/

diş eti /d, l, n, r, s, t, z/

diş eti-damak /c, ç, j, ş/

ön-damak /g, k, y/

art-damak /g, ğ, k/

gırtlak /h/

Fonem yapısının yanı sıra, Japoncanın hece yapısının da fazla karmaşık olmadığı söylenebilir. Sözcüklerin büyük bir çoğunluğu, *açık hece* olarak adlandırılan /V/, /CV/, /C(y)V/, /C(y)VV/ hece yapılarından oluşmaktadır. Bunun dışında, *kapalı hece* olarak adlandırılan /CVN/, /C(y)VN/, /VN/ ve /CVQ/, /C(y)VQ/, /VQ/ hece yapılarından oluşan sözcükler de bulunmaktadır.

Japoncanın sesbilimsel yapısını incelerken, *mora* (veya *haku*) adı verilen ve hece kavramından farklı bir zamansal ölçüme dayanan bir sistemden de yararlanılmaktadır. Buna sisteme göre /V/, /CV/, /C(y)V/ yapıları 1 *mora*, /C(y)VV/, /CVN/, /C(y)VN/, /VN/ ve /CVQ/, /C(y)VQ/, /VQ/ yapıları 2 *mora* olarak kabul edilmektedir. Bu durumu bir kaç örnek üzerinde şu şekilde göstermek mümkündür:

---

⁶ Hengirmen (1995)

(4)

	Hece	Mora
<i>saka</i> (yokuş)	sa / ka (2 hece)	sa • ka (2 mora)
<i>sakka</i> (yazar)	sak / ka (2 hece)	sa • k • ka (3 mora)
<i>karai</i> (acı)	ka / rai (2 hece)	ka • ra • i (3 mora)
<i>obasan</i> (teyze, hala)	o / ba / san (3 hece)	o • ba • sa • n (4 mora)

Türkçede de, Japoncada olduğu gibi /V/ (o) ve /CV/ (bu) şeklinde *açık hece*, /VC/ (at), /VCC/ (üst), /CVC/ (diş), /CVCC/ (Türk) şeklinde *kapalı hece* yapılarından oluşan sözcükler bulunmaktadır.

Bazı sözcüklerde ünlü düşmesi (*devoicing*) görülmektedir. Tokyo diyalektinde ünlü düşmesinin aşağıdaki durumlarda meydana geldiği görülmektedir:

a. Titremesiz ünsüz fonemlerden sonra gelen ve sözcük sonunda yer alan /ki/, /ku/, /shi/, /su/, /chi/, /tsu/, /hi/, /fu/ hecelerinde görülür: /desu/, /masu/, /kaku/, /eki/ gibi.

b. Titremesiz ünsüz fonemlerden sonra gelen ve sözcük başında yer alan /i/ ve /u/ fonemlerinde görülür: /ikimasu/, /ikiru/, /uku/, /utsuru/ gibi.

c. /ka/ ve /ko/ hecelerinin düşük vurguyla telaffuz edilip, aynı hecenin tekrarlandığı durumlarda görülür: /kakarū/, /kokoro/ gibi.

ç. /ha/ ve /ho/ hecelerinin düşük vurguyla telaffuz edilip, takip eden hecede yer alan ünsüz fonemin önceki heceyle aynı olduğu durumlarda görülür: /haka/, /hokori/ gibi.

Türkçede ünlü düşmesiye dar ünlülerde (/i/, /i/, /u/, /ü/) görülmektedir:

- a. ağız → ağızım
- b. fikir → fikrim
- c. omuz → omzum
- ç. ömür → ömrüm

Japoncada iki sözcüğün birleşmesine bağlı olarak, ikinci sözcüğün ilk hecesinde bulunan titremsiz fonemin, titremlili foneme dönüşme (*rendaku*) özelliğine, bir diğer deyişle ünsüz yumuşamasına rastlanmaktadır:

a. hon + tana → hondana
kitap raf kitaplık

b. asa + furo → asaburo
sabah banyo sabah banyosu

c. i + kusuri → igusuri
mide ilaç mide ilacı

Türkçede ünsüz yumuşaması, (/p/, /ç/, /t/, /k/) fonemlerinin sırasıyla (/b/, /c/, /d/, /ğ/) fonemlerine değişmesi şeklinde görülmektedir:

a. kitap → kitabım
b. ağaç → ağacım
c. yurt → yurdum
ç. çocuk → çocuğum

Japonca sözcüklerde, sözcük ortası ve sözcük sonunda yer alan /ga/, /gi/, /gu/, /ge/, /go/, /gya/, /gyu/, /gyo/ seslerinin /ŋa/, /ŋi/, /ŋu/, /ŋe/, /ŋo/, /ŋya/, /ŋyu/, /ŋyo/ şeklinde genzelleşmesine de rastlanılmaktadır.

Diller, vurgu özellikleri açısından *kuvvetli-zayıf* (stress accent) vurgusu, *tonlama* (tone) ve *yüksek-alçak* (pitch accent) vurgusu olmak üzere üç ana gruba ayrılmaktadırlar. Japonca,

bu bakımdan *yüksek–alçak* vurgu özellikleri göstermektedir. Standart Japoncada vurgular, kendi içerisinde tekrar *heiban–gata* ve *kifuku–gata* olarak iki gruba ayrılmaktadır. *Heiban–gata* vurgusunda sözcüklerin ilk hecesi düşük, sonraki heceler ise yüksek vurguyla telaffuz edilmekte olup, sözcüğün sonuna kadar başka herhangi bir vurgu değişikliği meydana gelmemektedir. *Kifuku–gata* vurgusu ise, düşük vurguyla telaffuz edilen hecenin sözcükte bulunduğu yere bağlı olarak *atama–daka* (sözcük başı), *naka–daka* (sözcük ortası) ve *o–daka* (sözcük sonu) olarak üçe ayrılmaktadır. *Kifuku–gata* vurgusunda bir kez düşen vurgu tekrar yükselmemektedir.

Japoncada diyalektlere ve bölgelere bağlı olarak farklı vurgu tipleri görülmektedir. Japonya genelindeki vurgu tipleri beş gruba ayrılmaktadır:

- a. Kyoto–Osaka
- b. Batı Kyuushuu
- c. Tokyo
- ç. Vurgusuz
- d. Tek model

Tokyo tipi vurgu özelliklerini aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür:

a. Yüksek–alçak vurgu farklılığı moranın sona erdiği yerde ortaya çıkar. Aynı mora içerisinde vurgu farklılığı oluşmaz.

b. Birinci mora ve ikinci mora arasında muhakkak yüksek–alçak vurgu farklılığı bulunmaktadır. Bu durum yeni sözcüğün başladığını belirtme işlevini de üstlenmektedir.

c. Bir sözcük içerisinde ancak tek bir vurgu farklılığı bulunmaktadır.

ç. Vurgu, hecenin sesbirimsel uzunluğunu (*mora*) değiştirmez.

Türkçe de, vurgu özellikleri bakımından *yüksek–alçak* vurgu özelliği göstermektedir. Türkçede görülen başlıca vurgu özellikleriyse şöyle özetlenebilir: ⁷

- a. Çoğunlukla son hecede görülür: sevin**mek**, giysi, ön**lem**, Kemal, siyah gibi.

---

⁷ Ediskun, H ve B. Dürder (1984)

b. Pekiştirme sıfatları, ünlemler, iki heceli yer adlarında ilk hecede görülür: **koskocaman**, **çarçabuk**, **aferin !**, **haydi !**, **Muğla**, **Hatay** gibi.

c. Nadiren orta hecede görülür: **fakülte**, **sinema**, **lokanta**, **bezelye** gibi.

ç. Yapım ve çekim eklerinde vurgu genellikle ek üzerine kayar: **okul**→**okula**→**okulda**→**okuldan**, **gözlük**→**gözlükçü**→**gözlükçülük** gibi.

1.3 JAPONCANIN TEMEL ORTOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Standart Japoncannın ortografisi *kanji kana majiribun* adı verilen yazım sistemine dayanmaktadır. Bu yazım sisteminde *kanji*, *hiragana* ve *katakana* adı verilen üç farklı yazım sistemi aynı tümce içerisinde kullanılmakta ve her biri farklı bir işlev üstlenmektedir. (Bazı dilbilimciler, Latin harflerinin de günümüz Japoncasının yazım sistemi içerisinde yer aldığını sürmektedir.) *Kanji kana majiribun* adı verilen bu yazım sisteminde anlam değerine sahip ideogramlar (*kanji*: Çin karakterleri) ve ses değerine sahip fonogramlar (*hiragana* ve *katakana* heceleri) aynı sistem içerisinde yer almaktadır. Bu durumu bir örnekle açıklamak gerekirse,

(5) 「防衛費が GNP 1% 枠を突破したニュースが流れた。」

Booeihi ga ji-en-pi ichi paasento waku-wo toppa shita nyuusu-ga nagareta.

“Savunma giderlerinin GSMH’nın % 1 sınırını aştığı haberi ulaştı.”

tümcesini incelediğimizde 「防衛費」 (*booeihi*: savunma giderleri), 「枠」 (*waku*: limit, sınır), 「突破」 (*toppa*: aşmak) sözcüklerinin *kanji*, 「が」 (*ga*: özne belirleyici), 「を」 (*wo*: belirtme durum eki), 「した」 (*shita*: yaptı) sözcüklerinin *hiragana*, 「ニュース」 (*nyuusu*: haber) sözcüğünün *katakana*, 「GNP」 (*ji-en-pi*: gayri safi milli hasıla) sözcüğünün ise *roomaji* (latin harfleri) ile yazıldığı görülmektedir. 「流れた」 (*nagareta*: ulaştı, yayıldı) eyleminin kökü *kanji*, eylem çekimini oluşturan kısmıysa *hiragana* ile yazılmıştır. Bu şekilde, aynı tümce içerisinde farklı yazım sistemlerinin bir arada kullanılması, Japonca’yı dünyanın en zor ortografisine

sahip dillerinden birisi haline getirmektedir.

Çin yazı karakterleri olan kanjinin MS. 3.yy'da Japon adalarına girmeye başladığı tahmin edilmektedir. Kanjinin kullanımı 6.yy'dan itibaren aristokrat sınıfı arasında yayılmış, sonraki dönemlerdeyse giderek geniş halk kesimleri tarafından da kullanılmaya başlamıştır. Japoncanın en eski yazılı kaynakları olan *Nihonshoki*, *Manyooshuu* ve *Kojiki* (8.yy) gibi eserler kanji ile düzenlenmişlerdir. 9.yy'da *hiragana* ve *katakana* gibi Japoncaya özgü yazım sistemleri geliştirilmişse de, bunlar kanjinin Japoncanın ortografisindeki işlevini tamamlar nitelikte olmuştur. Kanji, tarih boyunca Japoncanın yazım sisteminin en önemli unsurlarından biri olma özelliğini korumuştur.

Kanjyî diğer yazım sistemlerinden ayıran en büyük özelliği, *şekil*, *ses* ve *anlam* değeri olmak üzere üç öğeyi bir arada barındıran bir yazım sistemi olmasıdır. Bir başka deyişle, her bir kanji karakteri kendine özgü *şekil*, *ses* ve *anlam* değerine sahiptir.

Kanji karakterleri şekil özellikleri bakımından, oluşum ve yapısal özellikleri olmak üzere iki açıdan incelenebilir. Kanji karakterleri oluşum özellikleri açısından altı, yapısal özellikleri açısından ise yedi kategoriye ayrılmaktadır. Kanji karakterlerinin *bushu* (radikal) adı verilen temel ve ortak bileşenlere ayrılabilmesi, karakterlerin yazımında büyük kolaylık sağlamaktadır. Çince kullanılan kanji karakterlerinin toplam sayısı altmışbini aşmaktaysa da, günümüz Japoncasında kullanılan kanji sayısı ikibin civarında karakterle sınırlandırılmıştır. Kanji, Çin kökenli bir yazım sistemi olmasına rağmen, Japoncada kullanılmakta olan karakterler arasında Japonlar tarafından oluşturulmuş karakterler de bulunmaktadır. Bu tür karakterlere *kojuji* adı verilmektedir.

Japoncada kanji karakterlerinin *on* ve *kun* okunuşu olmak üzere iki değişik okunuşu bulunmaktadır. Bunlardan *on* okunuşu, karakterin Çincedeki orjinal okunuşunun Japoncanın sesbilimsel yapısına göre biçimlenmiş telaffuzudur. Karakterin anlamına karşılık gelen kavramların Japonca olarak telaffuz edilmesine ise *kun* okunuşu adı verilmektedir. Japoncada bazı karakterlerin birden fazla *on* ve *kun* okunuşu bulunmaktadır. Bu durum, söz konusu karakterin Çin'den farklı bölge ve dönemlerde Japon adalarına girmiş olmasından ve

karakterin anlamına karşılık gelen kavramların birden fazla Japonca telaffuzu bulunmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca kanji karakterlerinin *ateji* adı verilen özel okunuşları da bulunmaktadır.

Her kanji karakteri, o karaktere özgü bir anlam değeri taşımaktadır. Diğer bir deyişle, her bir kanji karakteri soyut veya somut bir kavramı karşılamaktadır. Japoncada kullanılmakta olan karakterlerin anlamları, büyük ölçüde karakterin Çincedeki anlamıyla örtüşmekle birlikte, bazı karakterlerdeyse anlam kayması görülmektedir.

Japoncanın yazım sisteminde yer alan bir diğer önemli unsur, kısaca *kana* olarak da adlandırılan *hiragana* ve *katakana* heceleridir. Kanji, Japon adalarına girdiği ilk dönemlerden itibaren özellikle erkekler tarafından kullanılmıştır. Nara döneminde (710–794) kanjinin *sooshotai* yazı stiline bayanlar tarafından taklit edilmesi ile *soogana* adı verilen, sade ve zarif bir yazı stili ortaya çıkmıştır. Soogana yazı stili gelişimini sürdürmüş ve Edo dönemi (1600–1868) başlarında *hiragana* ismini almıştır. Hiragana ilk dönemlerde özellikle Japon şiiri, hikaye ve günlük gibi edebi türlerde kullanılmıştır. Meiji döneminde ise (1868–1912) bağımsız bir yazım sistemi olarak resmi yazılarda da yer almaya başlamıştır. 1946 yılında yapılan bir düzenlemeyle adıl, ilgeç, bağlaç ve yardımcı eylemlerin hiragana ile yazılması esas alınmıştır. Günümüzde kullanılmakta olan hiragana hece sistemi, 45 temel hece ve özel sesleri ifade eden 3 hece olmak üzere, toplam 48 heceden oluşmaktadır.

Heian dönemi (794–1185) başlarında budist rahiplerinin dini metinleri okurken, kullanımı kolay bir yazım sistemi ihtiyacından *katakana* heceleri doğmuştur. Katakana heceleri, hiraganadan farklı olarak uzun bir dönem sadece ilahiyat ve bilim dünyasında yardımcı imla işaretleri olarak kullanılmış, edebi eserlerde ise yer almamıştır. *Kanji kana majiribun* olarak adlandırılan standart tümce yapısında kullanılmaya başlaması ise ancak Taishoo döneminden (1912–1926) itibaren olmuştur. Günümüzde katakana, ağırlıklı olarak yabancı kökenli sözcükleri ifade etmek için kullanılmaktadır. Hiraganada olduğu gibi katakana hece sistemi de, 45 temel hece ve özel sesleri ifade eden 3 hece olmak üzere, toplam 48 heceden oluşmaktadır.

Kanji kana majiribun yazım sisteminde, tümceyi doğru, hızlı ve kolay okuyabilmek için *okurigana* adı verilen yazım kuralları uygulanmaktadır. *Okurigana*, eylem ve sıfatların çekim ekleri, ad, ilgeç, zarf, bağlaç ve zarf tümleçlerinin yazımı gibi kuralları düzenlemektedir. Dolayısıyla *okurigana* kuralları ile Japoncanın dilbilgisel yapısı arasında yakından bir ilişki bulunmaktadır. Günümüzde kullanılmakta olan *okurigana* kuralları 1973 yılında düzenlenmiş olup, yazılı iletişimde büyük ölçüde bu esaslara uyulmaktadır.

Çeşitli tarihlerde Japoncanın Latin harfleriyle yazılmasına (transliterasyon) yönelik çalışmalar da yapılmıştır. Bu çalışmaların ilki Muromachi dönemine (1333–1568) kadar uzanmaktadır. İlk transliterasyon çalışmaları Portekizli misyoner ve tüccarlar tarafından yapılmış, yabancılara yönelik olarak hazırlanan sözlük ve dilbilgisi kitaplarında Portekizce alfabesini esas alan bir Latin alfabesi kullanılmıştır. Bunu sonraki dönemlerde İspanyolca, Hollandaca, Almanca, Fransızca ve İngilizce alfabelerini esas alan transliterasyon çalışmaları izlemiştir. Meiji döneminde (1868–1912) modernleşme hareketlerine paralel olarak, daha çok İngilizce alfabesini esas alan transliterasyon sisteminin kullanımına ağırlık verilmiştir. Günümüzde ise, 1881 yılında D.Tanakadate tarafından teklif edilen *Nihon-shiki* (Japon sistemi), 1885 yılında bir grup Japon ve batılı dilbilimcinin ortak çalışması olan *Hebon-shiki* (Hepburn sistemi) ve 1936 yılında Latin Harfleri Araştırma Komisyonu tarafından teklif edilen *Kunrei-shiki* (Kunrei sistemi) yazım sistemleri yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu üç yazım sistemi büyük ölçüde birbirine benzemekte ve aralarında sadece küçük bazı farklılıklar bulunmaktadır.

1.4 JAPONCANIN TEMEL SÖZCÜKBİLİMSEL ÖZELLİKLERİ

Japoncanın genel sözcük varlığı incelendiğinde, Japonca sözcüklerin yanı sıra önemli bir oranda yabancı kökenli sözcüklerin de bulunduğu görülmektedir. Japoncanın sözcük varlığı, Japonca sözcükler (*wago*), Çince kökenli sözcükler (*kango*), yabancı kökenli sözcükler (*gairaigo*) ve hibrid sözcükler (*konshugo*) olmak üzere dört unsurdan meydana

gelmektedir. Genel sözcük varlığı içerisinde Japonca sözcükler % 36.6, Çince kökenli sözcükler % 53.6, yabancı kökenli sözcükler % 3.5 ve hibrid sözcükler % 6.2 şeklinde bir oranı kaplamaktadırlar.⁸

Japoncada yüksek bir oranda (%57.1) farklı kökenlerden yabancı sözcüklerin bulunması, Japoncanın sözcük hazinesini zenginleştirmekte, aynı kavramın farklı anlamlarda veya nüanslarda kullanılabilmesine de imkan sağlamaktadır. Shibata (1976), Japoncanın sözcük varlığını oluşturan üç temel sözcük grubu (Japonca sözcükler, Çince kökenli sözcükler ve yabancı kökenli sözcükler) ile ilgili olarak şöyle bir saptamada bulunmaktadır:

(6)

	<i>otel</i>	<i>fikir</i>	<i>akrobat</i>	<i>çevre yol</i>	<i>iptal</i>
Japonca	yadoya	omoitsuki	karuzawa	mawarimichi	torikeshi
Çince kökenli	ryokan	chakusoo	kyokugei	ukairo	kaiyaku
Yabancı kökenli	hoteru	aidea	akurobatto	baipasu	kyanseru

Shibata'ya göre, yukarıdaki tabloda yer alan sözcükler, anlamsal olarak aynı kavramı karşılamaktaysa da, aralarında çeşitli kullanım ve nüans farklılıkları bulunmaktadır. Bu durum, Japoncaya bir anlatım zenginliği ve ifade esnekliği kazandırmaktadır.

Diğer taraftan Shibatani (1990), Çince kökenli sözcüklerin Japoncanın sözcük varlığı içerisindeki konumunu, İngilizcede kullanılmakta olan Latince kökenli sözcüklere benzetmektedir. Çünkü soyut kavramları ifade eden sözcükler, resmi ve bilimsel terimler ağırlıklı olarak Çince kökenli sözcüklerden seçilmektedir.

⁸ Nihongo Kyooiku Jiten (1991)

(7)

	Japonca	Çince kökenli
<i>dün</i>	kinoo	sakujitsu
<i>dil</i>	kotoba	gengo
<i>oyun</i>	asobi	yuugi
<i>fatura</i>	uketori	ryooshuusho
<i>fark</i>	chigai	sooi
<i>biçim</i>	katachi	keitai
<i>orman</i>	mori	shinrin

1.4.1 JAPONCA SÖZCÜKLER (*Wago*)

Gündelik yaşamda kullanılan sözcüklerin çoğunluğunu Japonca sözcükler oluşturmaktadır. *Wago* terimi, *kango* (Çince kökenli sözcükler) ve *gairaigo* (yabancı kökenli sözcükler) gibi yabancı kökenli sözcüklere karşılık olarak, Japonca sözcükleri belirtmek için kullanılmaktadır. Aslında günümüzde (saf) Japonca olarak kabul edilen bazı sözcüklerin, Çince, Korece, Ainuca veya Sanskritçe kökenli olabileceği de düşünülmektedir. Dolayısıyla Japonca sözcüklerin sınırlarını kesin olarak belirlemek mümkün olmamaktadır. Bununla birlikte, genel bir kriter olarak, kanjinin *kun* okunuşu olarak kabul edilen sözcükler (saf) Japonca olarak kabul edilmektedir.

Bazı dilbilimciler Japonca sözcüklerin yeni sözcük üretme gücünün sınırlı olduğunu ileri sürmekteyse de, bu fikre katılmayan diğer dilbilimciler, Japoncanın tarihin erken dönemlerinde başlayan yoğun yabancı sözcük girişi nedeniyle Japonca sözcüklerin bu gücünü tam olarak ortaya koyamadığı görüşündedirler.

Japonca sözcükler çoğunlukla 「手」 (*te: el*), 「目」 (*me: göz*), 「木」 (*ki: ağaç*) şeklinde bir veya 「山」 (*ya-ma: dağ*), 「川」 (*ka-wa: nehir*), 「星」 (*ho-shi: yıldız*) şeklinde iki heceden oluşmaktadır. Üç heceden oluşan sözcükler arasında 「頭」 (*a-ta-ma: baş*), 「机」 (*tsu-ku-e: masa*),

「林」 (*ha-ya-shi*: koru) gibi sözcükler varsa da, 「花火」 (*ha-na-bi*: havai fişek), 「朔日」 (*tsui-ta-chi*: ayın ilk günü) örneklerinde olduğu gibi birleşme yoluyla oluşan sözcükler ağırlıktadır.

Japoncanın sözcük varlığı içerisinde ortografik açıdan Çince kökenli sözcüklerin (*kango*) belirli bir üstünlüğü varsa da, sesbilimsel olarak Japonca sözcüklerin (*wago*) ağırlıkta olduğu söylenebilir. Japonca sözcüklerin başlıca özelliklerini aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür:

- a. Çoğunlukla 1 veya 2, nadiren 3 veya 4 heceden oluşmaktadır.
- b. Benzeşme (*assimilation*) özelliği sıklıkla görülür.
- c. Sözcük başında “r” fonemi bulunmaz.
- ç. Sözcük türleri arasında eylemler ağırlıktadır.
- d. Soyut kavramlardan daha çok somut kavramları karşılamaktadır.
- e. Yazı dilinden daha çok konuşma diline uygundur.
- f. Nesnelere, olayları ve durumları ayrıntılı bir şekilde ifade etme gücü açısından zayıf kabul edilebilir.
- g. Yeni sözcük üretme gücünün sınırlı olduğu söylenebilir.

1.4.2 ÇİNCE KÖKENLİ SÖZCÜKLER (*Kango*)

Japoncanın genel sözcük varlığı içerisinde en yüksek oranı (% 53.6) Çince kökenli sözcükler oluşturmaktadır. *Kango* terimi, dar anlamda Çinceden Japoncaya geçen sözcükler için kullanılmaktaysa da, geniş anlamda Japonlar tarafından oluşturulan *on* okunuşlu sözcükleri de kapsamaktadır. Ayrıca, Çin üzerinden Japoncaya geçen Sanskritçe sözcükler de bazı durumlarda bu gruba dahil edilmektedir. Çinceden Japoncaya sözcük geçişinin oldukça eski dönemlerden itibaren başladığı tahmin edilmekte, tarihi kayıtlardan ise bu sözcük geçişinin özellikle M.S.2.yy'dan başlayarak yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. Bu durum Japon adalarının kültürel gelişimini besleyen en önemli kaynaklardan birisi olmuş, bu yüzden Çince

kökenli sözcükler, diğer dillerden giren yabancı sözcüklerden daha farklı bir konumda değerlendirilmiştir. Kamakura döneminde (1185–1333) kanjinin *on* okunuşunun kullanılması yoluyla Çince kökenli sözcük izlenimi verilen çok sayıda Japonca sözcük oluşturulmuştur. Çince kökenli sözcüklerin başlıca özelliklerini aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür:

- a. Çoğunlukla iki veya daha fazla kanjinin birleşmesiyle oluşur.
- b. Bilimsel, resmi ve edebi metinlerde kullanılan sözcüklerin büyük çoğunluğu Çince kökenlidir.
- c. Sözcük başında genellikle titremli bir ses bulunur.
- ç. Uzun ünlü fonemlere sıklıkla rastlanır.
- d. Sözcük türleri arasında adlar ağırlıktadır.
- e. Konuşma dilinden daha çok yazı diline uygundur.
- f. Nesnelere, olayları ve durumları detaylı bir şekilde ifade etme gücü yüksektir.
- g. Yeni sözcük üretme gücü yüksek olup, Japoncanın genel sözcük varlığı içerisinde en yüksek oranı oluşturmasının sebeplerinden birisi olarak düşünülebilir. Kanjinin anlam değerine sahip bir yazım sistemi olmasından ötürü uzun sözcükler daha kısa bir şekilde ifade edilebilmektedir. Bu özellik, Çince kökenli sözcüklere biçimsel açıdan bir tutumluluk kazandırmakta ve daha kullanışlı bir hale getirmektedir.

1.4.3 YABANCI KÖKENLİ SÖZCÜKLER (*Gairaigo*)

Japoncaya Çince dışındaki dillerden (özellikle batı dillerinden) giren sözcükler bu grubu oluşturmaktadır. Bazı durumlarda yakın dönemlerde Çince kökenli sözcükler de bu gruba dahil edilmektedir.

Japoncanın ilk kez bir Avrupa diliyle teması 1542 yılında Portekizce ile olmuştur. Portekizceden Japoncaya hristiyanlıkla ilgili dini terimler, yiyecek–içecek, dokuma–elbise, silah ve gündelik eşyalara ait terimler girmiştir. Portekizceyi kısa bir süre sonra İspanyolca

takip etmiş, bu dilden ise Japoncaya daha çok ticaret, denizcilik ve gündelik eşyalarla ilgili terimler girmiştir. Edo dönemi (1600–1868), özellikle Hollandacadan Japoncaya yoğun bir sözcük girişinin olduğu bir dönem olmuştur. Bu dönemde, Japoncaya tıp, eczacılık, hukuk, fen ve sosyal bilimlere ilişkin terimlerin çoğunluğu Hollandacadan geçmiştir. Avrupa ülkeleriyle ilişkilerin güçlendiği Meiji dönemi (1868–1912) ve 2. Dünya Savaşı sonrasında ise ağırlık Fransızca, Almanca ve İngilizceye kaymıştır. Fransızcadan daha çok güzel sanatlar, eğitim ve askeri alanlara ilişkin terimler, Almandan ise tıp, eczacılık ve felsefe terimleri Japoncaya girmiştir.

Japonca üzerinde etkisi en fazla olan batı diliyse, hiç kuşkusuz İngilizce olmuştur. 1853 yılında Amerikan ticaret filosunun Japonya'ya gelmesiyle başlayan etkilenme ve sözcük geçişi günümüzde de yoğun bir şekilde devam etmektedir. İngilizceden Japoncaya olan sözcük geçişi hemen hemen tüm alanlarda görülmektedir.

Çağdaş Japoncada kullanılmakta olan yabancı kökenli sözcükler arasında İngilizce % 80.8, Fransızca % 5.6, Almanca % 3.3, İtalyanca % 1.5, Hollandaca % 1.3, Rusça % 0.8, Çince % 0.7, Portekizce % 0.7, İspanyolca % 0.7 ve diğer diller % 5.3 şeklinde bir dağılım gözlemlenmektedir.⁹ Yabancı kökenli sözcüklerin başlıca özelliklerini aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür:

- a. Japoncanın sesbilimsel yapısına uygun olarak Japoncaya adapte edilmişlerdir. Dolayısıyla kısaltmalara sıklıkla rastlanılmaktadır.
- b. Özellikle bilimsel içerikli ve resmi metinlerde kullanılmaktadırlar.
- c. Sözcük başında çoğunlukla titremler bulunmektedir.
- ç. Sözcük türleri arasında adlar ağırlıktadır.
- d. Japonca ve Çince sözcüklerde bulunmayan bir yenilik ve canlılık izlenimi vermektedir.
- e. Yeni sözcük üretmeye uygun olup, Japonlar tarafından yabancı kökenli sözcüklerle üretilen ve orjinal dilde bulunmayan sözcükler de bulunmaktadır.

⁹ KKK. Gendai-zasshi 90shu no yogo yoji (3) Report 25 (1964)

1.4.4 HİBRİD SÖZCÜKLER (*Konshugo*)

İki veya daha fazla sözcüğün birleştirilmesi yoluyla elde edilen sözcüklere hibrid sözcük adı verilmektedir. Hibrid sözcükler, Japonca, Çince ve yabancı kökenli sözcüklerin birleştirilmesiyle edilmektedir. Hibrid sözcükler biçimbilimsel açıdan ele alındığında dört ana yapı görülmektedir:

- a. Japonca sözcükler + Çince kökenli sözcükler
- b. Çince kökenli sözcükler + Yabancı kökenli sözcükler
- c. Japonca sözcükler + Yabancı kökenli sözcükler
- ç. Yabancı kökenli sözcükler + Yabancı kökenli sözcükler

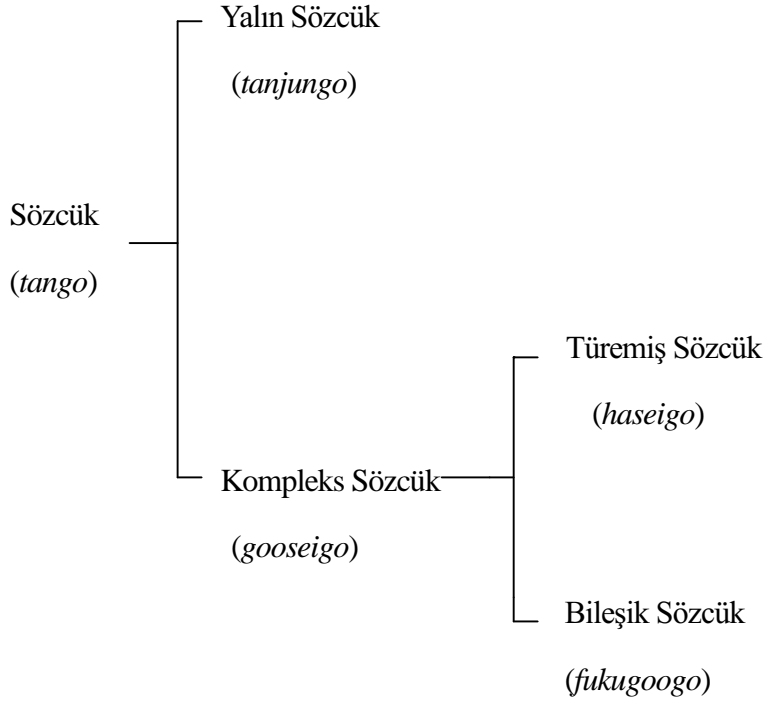
Hibrid sözcüklerin başlıca özelliklerini aşağıdaki şekilde özetlemek mümkündür:

- a. İki veya daha fazla sözcüğün birleşmesiyle oluşur.
- b. Bilimsel terim ve kavramlar ağırlıktadır.
- c. Biçimbilimsel olarak diğerlerine kıyasla uzun bir yapıya sahiptirler.
- ç. Çince ve yabancı kökenli sözcüklere Japonca eylem, sıfat ve adların eklenmesiyle elde edilen sözcüklere sıklıkla rastlanmaktadır.

1.5 JAPONCANIN TEMEL BİÇİMBİLİMSEL ÖZELLİKLERİ

Japoncada sözcükler, biçimbilimsel özellikleri açısından aşağıdaki şekilde temel kategorilere ayrılmaktadır:

(8)

Yalın sözcükler (*tanjungo*), daha küçük yapısal ve anlamsal birime bölünemeyen sözcüklerdir. Japoncada 「飛とぶ」 (*tobu*: uçmak) eylemini “*tob-u*” şeklinde, 「高たかい」 (*takai*: yüksek) sıfatını da “*taka-i*” şeklinde daha küçük iki yapısal birime bölmek mümkünse de, “*u*” ve “*i*” sesleri dilbilgisel bir işleve sahip olduğu için, söz konusu sözcükler yalın sözcük kabul edilmektedir.

Yalın sözcüklerin tersine, kompleks sözcükler ise daha küçük yapısal ve anlamsal birimlere bölünebilen sözcüklerdir. Kompleks sözcükler, kendi aralarında türemiş sözcükler (*haseigo*) ve bileşik sözcükler (*fukugoogo*) olmak üzere iki büyük gruba ayrılmaktadırlar. Türemiş sözcükler, sözcük köklerine (*goki*) ön ek (*settooji*) ve son eklerin (*setsubiji*) eklenmesiyle, bileşik sözcükler ise sözcük köklerinin birleşmesiyle meydana gelmektedir.

Japoncannın ön ek ve son eklerin çeşitliliği açısından oldukça zengin bir dil olduğu söylenebilir. (Yunanca, Mançurya dili, Endonezya dili gibi dillerde bulunan orta ekler ise Japoncada bulunmamaktadır.)

Japoncada 「お-宅」 (*o-taku*: ev), 「御-主人」 (*go-shujin*: eş), 「素-足」 (*su-ashi*: çıplak

ayak), 「素早い」 (*su-bayai*: hızlıca), 「小道」 (*ko-michi*: patika yol), 「小暗い」 (*o-gurai*: alacakaranlık), 「不親切」 (*fu-shinsetsu*: düşüncesiz), 「無関心」 (*mu-kanshin*: ilgisiz) sözcüklerindeki altı çizili kısımlar ön ektir. Bu ön eklerden 「お」 (*o-*) ve 「御」 (*go-*) ekleri “saygı”, 「素」 (*su-*) eki “doğrudan”, 「小」 (*o-, ko-*) eki “küçük”, 「不」 (*fu-*) ve 「無」 (*mu-*) ekleri “olumsuzluk” anlamları taşımaktadır.

Japoncada *oshiroi* (おしろい: pudra), *onigiri* (おにぎり: bir Japon yemeği) ve *onaka* (おなか: karın) gibi sözcükler, tarihsel olarak baktığımızda her ne kadar 「お」 (*o-*) ön ekinin eklenmesiyle oluşturulmuş sözcüklerse de, günümüzde yalnız sözcük olarak kabul edilmektedirler. Çünkü bu sözcüklerdeki (*o-*) ön ekinin çıkarılması, bu sözcüklerin tamamen farklı anlamlara gelmesine ya da anlamlarını yitirmesine yol açmaktadır.

Son eklere örnek olaraksa, 「あなた-がた」 (*anata-gata*: siz), 「さかな-屋」 (*sakana-ya*: balıkçı), 「高-さ」 (*taka-sa*: yükseklik), 「押し付け-がましい」 (*oshitsuke-gamashii*: pervasız), 「子ども-っぽい」 (*kodomo-ppoi*: çocukça), 「近代-化」 (*kindai-ka*: modernleşme), 「人間-性」 (*ningen-sei*: insanlık), 「法律-上」 (*hooritsu-joo*: hukuken), 「嫌-がる」 (*iya-garu*: hoşlanmamak) gibi ekler verilebilir. Bu sözcüklerde geçen 「-がた」 (*-gata*) eki “saygı”, 「-屋」 (*-ya*) eki “meslek grubu”, 「-さ」 (*-sa*) eki “nitelik, durum”, 「-がましい」 (*-gamashii*) ve 「-っぽい」 (*-ppoi*) ekleri “benzerlik”, 「-化」 (*-ka*) eki “değişim”, 「-性」 (*-sei*) eki “nitelik, durum”, 「-上」 (*-joo*) eki “işaret, belirtme” ve 「-がる」 (*-garu*) eki “eğilimde olmak” anlamlarını katmaktadır.

Japoncada 「お嫁-さん」 (*o-yome-san*: gelin), 「おみ-くじ」 (*o-mi-kuji*: piyango) ve 「古-めかし-さ」 (*furu-mekashi-sa*: eskilik) örneklerinde olduğu gibi aynı sözcük yapısı içerisinde birden fazla ön veya son ekin, ya da hem ön, hem de son ekin bulunduğu sözcükler de görülmektedir. Ön ve son ekler sadece Japonca sözcüklere değil, Çince ve yabancı kökenli sözcüklere de eklenebilmektedir.

Türkçe sözcükler de, biçimbilimsel olarak temelde yalnız, türemiş ve bileşik sözcükler olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Yalnız sözcükler, kök durumunda bulunan herhangi bir yapıım eki almamış sözcüklerdir. Örnek olarak, *bahçe*, *hava*, *pencere* gibi sözcükler verilebilir.

Türemiş sözcükler, adların ve eylemlerin yapım eki almasıyla meydana gelen sözcüklerdir. Örnek olarak, *söz + lük* → *sözlük*, *İzmir + li* → *İzmirli*, *sevmek* → *sevgi*, *durmak* → *durak* gibi sözcükler verilebilir. Bileşik sözcükler ise, birden çok sözcüğün birleşmesiyle meydana gelen sözcüklerdir. Örnek olarak, *miras + ye-* → *mirasyedi*, *pazar + ertesi* → *pazartesi*, *sivri + sinek* → *sivrisinek* gibi sözcükler verilebilir.

1.5.1 JAPONCA SÖZCÜKLERİN BİÇİMBİLİMSEL ÖZELLİKLERİ

Japoncada,

- a. Yalın sözcükler veya sözcük köklerinin birleşmesi,
- b. Yalın sözcükler veya sözcük köklerine ön ya da son eklerin eklenmesi,
- c. Bir sözcüğün çekim ekleri kullanılarak farklı bir sözcük türüne dönüştürülmesi,
- ç. Bir sözcüğün kısaltılması,

gibi yollarla yeni sözcükler türetilmektedir. Japonca sözcükler, biçimbilimsel özellikleri açısından aşağıdaki dört gruba ayrılmaktadır:

a. Bileşik Sözcükler (*fukugoogo*)

i. İki sözcüğün birleşmesi

「本棚」 (*hon-dana*: kitap rafı)

「金時計」 (*kin-dokei*: altın saat)

ii. Sözcük kökü ile sözcüğün birleşmesi

「ほの暗い」 (*hono-kurai*: alaca)

「しず心」 (*shizu-gokoro*: sakin, huzurlu)

b. Yineleme Sözcükler (*joogo*)

i. Sözcüğün yinelenmesi

「山々」 (*yama-yama*: dağlar)

「人々」 (*hito-bito*: insanlar)

ii. Sözcük köklerinin yinelenmesi

「しずしず」 (*shizu-shizu*: yavaşça)

「ひそひそ」 (*hiso-hiso*: gizlice)

c. Türemiş Sözcükler (*haseigo*)

i. Sözcüğe eklerin eklenmesi

「まっ黒」 (*mak-kuro*: simsiyah)

「明るさ」 (*akaru-sa*: aydınlık)

ii. Sözcük köklerine eklerin eklenmesi

「ほのめく」 (*hono-meku*: belli belirsiz görünmek)

「ひそやか」 (*hiso-yaka*: gizlice)

iii. Çekim eklerinin farklı bir sözcük türüne dönüştürülmesi

「行く」 (*iku*: gitmek) → 「行き」 (*iki*: gidiş)

「踊る」 (*odoru*: dans etmek) → 「踊り」 (*odori*: dans)

ç. Türemiş Sözcükler (*haseigo*)

Sözcük kısaltılması

「糸のこぎり」 (*itonokogiri*) → 「糸のこ」 (*itonoko*: testere)

「うなぎどんぶり」 (*unagidonburi*) → 「うなどん」 (*unadon*: bir Japon yemeği)

Sözcüklere veya sözcük köklerine diğer sözcük veya sözcük köklerinin, veya ön ya da son eklerin eklenmesi sonucunda sesbilimsel bazı değişiklikler de meydana gelebilmektedir.

Bu sesbilimsel değişiklikleri yedi ana grupta toplamak mümkündür:

a. Vurgu değişikliği

「水 + 煙 → 水煙」 (*mizu + kemuri* → *mizukemuri*: sis, su parçacıkları)

b. Ünsüz benzeşmesi

「青 + 空 → 青空」 (ao + sora → aozora: mavi gökyüzü)

c. Ünlü benzeşmesi

「雨 + 雲 → 雨雲」 (ame + kumo → amagumo: yağmur bulutu)

ç. Kaynaştırma sesi

「春 + 雨 → 春雨」 (haru + ame → harusame: bahar yağmuru)

d. Hece düşmesi

「川 + 原 → 磧」 (kawa + hara → kawara: nehir kenarı)

e. Hece kısalması

「手 + 洗い → たらい」 (te + arai → tarai: leğen, kovan)

f. Ahenkleşme (euphony)

「踏み + 張る → 踏み張る」 (fumi + haru → funbaru: dayanmak, sabretmek)

1.5.2 ÇİNCE KÖKENLİ SÖZCÜKLERİN BİÇİMBİLİMSEL ÖZELLİKLERİ

İki veya daha fazla kanjinin bir araya gelmesiyle oluşan sözcükler çoğunlukta olup, nadiren tek bir kanjiden oluşan sözcükler de bulunmaktadır. *Kango* sözcükler içerisinde, Çince'den Japoncaya geçen sözcüklerin yanı sıra, Japonlar tarafından oluşturulan ve Çince'de bulunmayan sözcükler de bulunmaktadır. Yeni kavramları karşılamak için oluşturulan bu tür sözcüklerden bazılarının, başta Meiji dönemi (1868–1912) olmak üzere çeşitli dönemlerde Çinceye geçtiği ve Çince'de de kullanıldığı görülmektedir.

1.5.2.1 İki Kanjiden Oluşan Sözcükler

İki kanjiden oluşan Çince kökenli sözcükler, biçimbilimsel özellikleri açısından altı gruba ayrılmaktadır:

a. Belirtme ilişkisi:

Birinci kanjiyi A, ikinci kanjiyi B olarak kabul ettiğimizde, bu gruba giren sözcükler 「A, B'dir」 ya da 「A, B (işini) yapar」 şeklinde bir ilişkiyi ifade etmektedir.

「地震」 (*ji-shin*: deprem)

「日没」 (*nichi-botsu*: gün batımı)

b. Tamlama ilişkisi:

A'nın B'yi tamladığı sözcükler bu gruba girmektedir. 「A'nın B'si」 ya da 「A'nın durumu B'dir」 şeklinde bir ilişkiyi ifade etmektedir. Bu gruptaki sözcüklerde A veya B'nin yerine isim, eylem, belirteç gibi sözcükler gelmektedir.

「南極」 (*nan-kyoku*: güney kutbu)

「造花」 (*zoo-ka*: yapma çiçek)

c. Sıralama ilişkisi:

Bu gruba giren sözcüklerde A ve B'nin ilişkisi karşıt, benzer veya aynı anlamdaki kanjilerin yan yana getirilmesiyle ifade edilir. 「A ve B」 ya da 「hem A, hem de B'dir」 şeklinde anlamsal bir ilişkiyi ifade eder. Sıralama ilişkisiyle oluşturulan sözcükler kendi aralarında üç gruba ayrılmaktadır:

i. Karşıtlık ilişkisi:

「大小」 (*dai-shoo*: büyük-küçük)

「売買」 (*bai-bai*: alım-satım)

ii. Benzerlik ilişkisi :

「道路」 (*doo-ro*: yol)

「巨大」 (*kyo-dai*: dev)

iii. Eşdeşlik ilişkisi:

「年々」 (*nen-nen*: yıldan yıla)

「黙々」 (*moku-moku*: sessizce)

ç. Destekleme ilişkisi:

Eylemsel bir öge olan A ile adsal bir öge olan B'nin birleşmesiyle oluşturulur. Anlamın merkezi A olup, B ise bundan etkilenen konumundadır. 「B, A olarak kabul edilir」, 「B, A (işini) yapar」 ya da 「B'ye A (iş) yapılır」 anlamındadır. Destekleme ilişkisine dayanan sözcükler kendi aralarında anlamsal açıdan üç gruba ayrılmaktadır:

i. Eylem ilişkisi:

「読書」 (*doku-sho*: kitap okuma)

「失望」 (*shitsu-boo*: hayal kırıklığı)

ii. Yön ilişkisi:

「登山」 (*to-zan*: dağa tırmanma)

「就職」 (*shuu-shoku*: işe girme)

iii. Oluş ilişkisi:

「絶命」 (*zetsu-mei*: hayatını kaybetme)

「落雷」 (*raku-rai*: yıldırım düşmesi)

d. Tanımlama ilişkisi:

İki öğeden birinin (A ya da B) hangi durumda olduğunu, diğer öğeyle tanımlama ilişkisine dayanan sözcüklerdir. Tanımlayan öge, tanımlanan öge için, ek benzeri bir işlevi yerine getirmektedir. Tanımlama ilişkisine dayanan sözcükler kendi aralarında anlamsal açıdan üç gruba ayrılmaktadır:

i. B'nin A'yı tanımladığı ve belirteç işlevi üstlendiği sözcükler:

「整然」 (*sei-zen*: düzenli)

「急性」 (*kyuu-sei*: hastalığın ilerlemesi)

ii. A'nın B'yi tanımladığı ve olumsuzluk anlamı yüklediği sözcükler:

「無限」 (*mu-gen*: sınırsız)

「未知」 (*mi-chi*: bilinmeyen)

iii. A'nın B'yi tanımladığı ve olumlu anlam yüklediği sözcükler:

「可憐」 (*ka-ren*: güzel)

「当然」 (*too-zen*: elbette)

e. Kısaltma ilişkisi:

Çince kökenli sözcüklerde, kanjinin telaffuzundan daha çok anlam değeri öne çıkmaktadır. Bu durum, istenilen kavramın iki kanjiden oluşan bir sözcükle ifade edilmesine veya uzun sözcüklerin kısaltılmasına imkan vermektedir. Genellikle dört kanjiden oluşan sözcükler kısaltılarak, iki kanjiden oluşan sözcük haline getirilmektedir.

「学生 割引」 → 「学割」 (*gakuwari*: öğrenci indirimi)

「国際 連合」 → 「国連」 (*kokuren*: Birleşmiş Milletler)

1.5.2.2 Üç Kanjiden Oluşan Sözcükler

Üç kanjinin birleşmesiyle oluşan Çince kökenli sözcüklerin büyük bir çoğunluğu, iki kanjiden oluşan sözcüklerin başına veya sonuna bir diğer kanjinin eklenmesiyle meydana gelir.

Üç kanjiden oluşan sözcükler beş gruba ayrılmaktadır:

a. Sözcüğün sonuna bir diğer kanjinin eklenmesi:

「専門-家」 (*senmon-ka*: uzman)

「報道-陣」 (*hoodoo-jin*: basın ekibi)

b. 「性、的、化」 gibi son eklerin eklenmesi:

「社交-性」 (*shakoo-sei*: toplumsallık, medenilik)

「効果-的」 (*kooka-teki*: etkili)

c. Sözcüğün başına bir diğer kanjinin eklenmesi:

「大-自然」 (*dai-shizen*: büyük tabiat)

「美-意識」 (*bi-ishiki*: güzellik anlayışı)

ç. 「不、無、非、未」 gibi olumsuzluk anlamı katan ön eklerin eklenmesi:

「不-作法」 (*bu-sahoo*: saygısızlık)

「無-責任」 (*mu-sekinin*: sorumsuzluk)

d. Anlamca birbirine yakın üç kanjinin birleşmesi:

「大中小」 (*dai-chuu-shoo*: büyük, orta, küçük)

「上中下」 (*joo-chuu-ge*: yukarı, orta, aşağı)

1.5.2.3 Dört Kanjiden Oluşan Sözcükler

Dört kanjiden oluşan sözcükler genellikle, iki kanjiden oluşan sözcüklerin birleşmesiyle meydana gelmektedir. Özellikle atasözleri, deyimler ve kalıplaşmış bazı ifadelerde bu yapıya sıklıkla rastlanmaktadır. Dört kanjiden oluşan sözcüklerde de, iki kanjiden oluşan sözcüklerde olduğu gibi belirtme ilişkisi, karşıtlık ilişkisi, benzerlik ilişkisi ve eşdeşlik ilişkisi gibi anlamsal özellikler görülmektedir.

「醉生夢死」 (*suisei mushi*: sorumsuzca, bir şey düşünmeden yaşamak)

「危機一髮」 (*kiki ippatsu*: tehlikeden kılpayı kurtulmak)

1.5.3 YABANCI KÖKENLİ SÖZCÜKLERİN BİÇİMBİLİMSEL ÖZELLİKLERİ

Yabancı kökenli sözcükler, orjinal telaffuzlarından farklı bir şekilde, Japoncannın sesbilimsel yapısına uygun olarak Japoncaya adapte edilmişlerdir. Japoncannın açık hece yapısına sahip bir dil olması, orjinal telaffuzda bulunmayan bazı ünlü seslerin de yabancı kökenli sözcüklerin Japonca telaffuzunda yer almasına ve hece sayısının artmasına sebep olmaktadır. Hece sayısı çok olan uzun sözcüklerin, günlük yaşamda daha kolay kullanımı içinse, bu sözcüklerin kısaltılması yoluna sıklıkla başvurulmaktadır. Çağdaş Japoncada kullanılmakta olan yabancı kökenli sözcüklerin büyük çoğunluğu kısaltma yoluyla oluşturulmuştur:

(9)

アマチュア	→	アマ	(<i>ama</i> : amatör)	(amateur)
デモンストレーション	→	デモ	(<i>demo</i> : gösteri)	(demonstration)
テロリズム	→	テロ	(<i>tero</i> : terörizm)	(terrorism)

İki sözcükten oluşan yabancı kökenli sözcüklerde, her iki sözcüğün de kısaltılarak birleştirilmesiyle oluşturulan sözcükler çoğunluktadır:

(10)

デパート	(<i>depaato</i> : mağaza)	(department store)
リモコン	(<i>rimokon</i> : uzaktan kumanda)	(remote control)
セコハン	(<i>sekohan</i> : ikinci el)	(second hand)

1.5.4 HİBRİD SÖZCÜKLERİN BİÇİMBİLİMSEL ÖZELLİKLERİ

Hibrid sözcükler biçimbilimsel özellikleri açısından dört gruba ayrılmaktadır:

a. Japonca sözcükler + Çince kökenli sözcükler

「合図」 (*aizu*: işaret)

「労働組合」 (*roodoo kumiai*: işçi sendikası)

b. Çince kökenli sözcükler + Yabancı kökenli sözcükler

「スリル感」 (*suriru kan*: tehlike hissi)

「原子エネルギー」 (*genshi enerugii*: nükleer enerji)

c. Japonca sözcükler + Yabancı kökenli sözcükler

「窓ガラス」 (*mado garasu*: pencere camı)

「オープンする」 (*oopun suru*: açılış yapmak)

ç. Yabancı kökenli sözcükler + yabancı kökenli sözcükler

「テーマ・ソング」 (*teema songu*: konu müziği, fon müziği)

「カフス・ボタン」 (*kafusu botan*: kol düğmesi)

1.6 JAPONCANIN TEMEL SÖZDİZİMSEL ÖZELLİKLERİ

1.6.1 JAPONCANIN TEMEL TİPOLOJİK ÖZELLİKLERİ

Tipoloji çalışmalarının öncülerinden Greenberg (1963), dillerin sözdizimsel yapılarını incelemek için bir takım kriterler önermiştir. Greenberg'in önerdiği kriterlerin başlıcalarını Japoncaya uyguladığımızda, Japoncanın tipolojik açıdan şu özelliklere sahip olduğu görülmektedir:

1.6.1.1 Özne, Nesne veYüklem Dizilimi

Japonca tümcelerde özne, nesne ve yüklem öğelerinin temel dizilimi, kısaca SOV (*Subject–Object–Verb*) olarak da adlandırılan “özne–nesne–yüklem” şeklindedir. Japoncada tümceler yüklemlerine göre, eylem tümcesi, sıfat tümcesi ve ad tümcesi olmak üzere üçe ayrılmaktadır:

- (11) a. 「昨日、九州で 地震が 起きた。」
Kinoo Kyuushuu-de jishin-ga okita.
“Dün Kyuushuu’da deprem oldu.”
- b. 「この本は、とても 面白い。」
Kono hon-wa totemo omoshiroi.
“Bu kitap çok ilginç.”
- c. 「田中君は、まだ 学生だ。」
Tanaka kun-wa mada gakusei da.
“Tanaka henüz öğrencidir.”

Özne, nesne ve yüklem öğelerinin temel dizilimi açısından, Türkçe de aynı özellikleri taşımaktadır.

- (12) a. “Tepelere kar yağdı.”
b. “Geldiğimde oda boştu.”
c. “Şiir, sessiz bir şarkıdır.”

1.6.1.2 Sondurum Ekleri ve Adlar

Bütün dillerde durum ekleri (*adposition*), dilbilgisinde önemli bir işleve sahiptir. Durum eklerinde en çok rastlanan örnekler, öndurum (*preposition*) ve sondurum (*postposition*) ekleridir. Japonca, sondurum ekleri kullanan bir dildir.

(13) a. 「庭で子供たちが遊んでいる。」

Niwa-de kodomo tachi-ga asonde iru.

“Bahçede çocuklar oyun oynuyor.”

b. 「父は、仕事から帰ってきた。」

Chichi-wa shigoto-kara kaette kita.

“Babam işten döndü.”

Tsunoda (1997) gibi bazı dilbilimciler, Japoncada sondurum eklerinin yanı sıra öndurum eklerinin de bulunduğu fikrindedirler. Fakat söz konusu öndurum eklerinin kullanımı, ancak resmi ifadeler vb. gibi özel durumlarla sınırlıdır:

(14) a. 「至名古屋」

“Nagoya’ya varan”

b. 「於名古屋」

“Nagoya’da”

Yukarıdaki örneklerde geçen 「至」 ve 「於」 gibi öndurum eklerinin kullanımı, Çincenin bir etkisi olup, günümüz Japoncasında bu tür kullanımlara zaman zaman rastlanılmaktadır.

Fakat bu öndurum eklerinin kullanımı yazılı dille sınırlı olup, konuşma dilinde bu tür öndurum ekleri görülmemektedir. Bir başka ifadeyle, öndurum ekleri sadece yazılı dilde görsel amaçlı olarak kullanılmakta olup, gerçekte telaffuz edilmemektedir.

Japonca gibi Türkçe de, sondurum ekleri kullanan bir dildir:

- (15) a. “Yurtdışına mektup gönderdim.”
b. “Çocuk kitabı hevesle okudu.”
c. “Olayı gazeteden öğrendik.”

1.6.1.3 İyelik Ekleri ve Adlar

Japoncada iyelik ifade eden sondurum eki olarak 「の」 (*no*) kullanılmakta olup, belirtilen görevindeki öğelerden önce gelmektedir. Japoncada iyelik eki, Türkçeden farklı olarak kişi kavramı vermez.

- (16) a. 「私の家」
Watashi no ie
“Benim evim”
b. 「日本の面積」
Nihon no menseki
“Japonya’nın yüzölçümü”

Türkçede iyelik ekleri “-(i)m, -(i)n, -(s)i, -(i)miz, -(i)niz, -leri” şeklinde çeşitlilik göstermekte olup, kişi kavramı verirler.

- (17) a. “Benim arabam bozuldu.”
b. “Onun kitabı biraz eski.”
c. “Ersin’in yeni evi uzakmış.”

1.6.1.4 İşaret Adılları ve Adlar

Japoncada işaret adılları, addan önce gelmektedir.

- (18) a. 「この公園」
Kono kooen
“Bu park”
b. 「その歌」
Sono uta
“Şu şarkı”

Japoncada olduğu gibi, Türkçede de işaret adılları addan önce gelmektedir.

- (19) a. “O adam”
b. “Bu olay”

1.6.1.5 Sayı Sıfatları ve Adlar

Japoncada sayı sıfatları, addan önce gelmektedir. Sayı sıfatlarıyla birlikte sayısı belirtilen varlığın niteliğine bağlı olarak, farklı *sınıflama öğeleri* de (classifier) kullanılmaktadır.

Japonca, sınıflama ögeleri açısından oldukça zengin bir görünüm arz etmektedir. Küçük nesnelere için *-ko*, yassı ve ince nesnelere için *-mai*, silindirik nesnelere için *-hon*, ciltli nesnelere için *-satsu*, sıvılar için *-hai*, insanlar için *-nin* vb. en sık kullanılan sınıflama ögelerinden birkaçıdır. Bunların dışında sıra genel olarak kullanılabilen *-tsu* sınıflama ögesi de bulunmaktadır. Japoncada sayı sıfatlarıyla oluşturulan AÖ yapısı “sayı + sınıflama ögesi + iyelik ilgeci (*no*) + ad” şeklindedir.

(20) a. 「二杯のミルク」

Ni-hai no miruku (-hai: sıvılar için)

“İki bardak süt”

b. 「五人の子ども」

Go-nin no kodomo (-nin: insanlar için)

“Beş çocuk”

Kuno (1973), sayı sıfatları ve sınıflama ögelerinin kombinasyonu ile oluşan AÖ yapılarının, özellikle eylem tümceleri içerisinde zarfsal bir kullanım özelliğine sahip olduğunu belirtmektedir.

(21) a. 「本を一冊買った。」

Hon-wo is-satsu katta.

“Bir kitap satın aldım.”

b. 「一冊の本を買った。」

Is-satsu no hon-wo katta.

“Bir kitap satın aldım.”

- c. 「りんごを一つ食べた。」
Ringo-wo hitotsu tabeta.
“Bir elma yedim.”
- d. 「一つのりんごを食べた。」
Hitotsu no ringo-wo tabeta.
“Bir elma yedim”

Türkçede, sayı adları başka bir adın önüne gelerek sayı sıfatlarını oluştururlar.

- (22) a. “Garajda beş araba var.”
b. “Manavdan iki kilo elma aldım.”
c. “Bu iş tam altı ay sürdü.”

1.6.1.6 Sıfatlar ve Adlar

Japoncada sıfatlar, addan önce gelerek, kendilerinden sonra gelen adların niteliklerini belirtir. Japoncada *i-sıfatı* ve *na-sıfatı* olmak üzere iki tür sıfat bulunmaktadır.

- (24) a. 「おもしろい映画」
Omoshiro-i eiga (i-sıfatı)
“İlginç film”
- b. 「静かな町」
Shizuka-na machi (na-sıfatı)
“Sakin şehir”

Japoncada olduğu gibi, Türkçede de sıfatlar, addan önce gelmektedir.

- (25) a. “Geniş oda”
b. “ok para”
c. “Yeni ev”

1.6.1.7 Yan Tümce (İlgi Tümcesi) ve Adlar

Japoncada yan tümce (ilgi tümcesi), addan önce gelmektedir.

- (26) a. 「[昨日 買った] 本を友達に貸した。」
[Kinoo katta] hon-wo tomodachi-ni kashita.
“ [Dn aldığım] kitabı arkadaşıma ödünç verdim.”
- b. 「[神戸に住んでいる] 叔母を訪れた。」
[Koobe-ni sunde iru] oba-wo otozureta.
“ [Koobe’de oturan] teyzemi ziyaret ettim.”

Japoncada olduğu gibi, Türkçede de yan tümce (ilgi tümcesi), addan önce gelmektedir.

- (27) a. “ [Gönderdiğim] mektubu okudun mu ?”
b. “ [Evi soyan] hırsızlar yakalanmış.”

1.6.1.8 Özel ve Cins Adlar

Bazı istisnai durumlar¹⁰ bulunmakla birlikte, Japoncada özel adlar, genellikle cins adlardan önce gelmektedir.

- (28) a. 「帝国ホテル」
Teikoku Hoteru
“Teikoku Oteli”
- b. 「朝日新聞」
Asahi Shinbun
“Asahi Gazetesi”
- c. 「東京大学」
Tokyo Daigaku
“Tokyo Üniversitesi”

Türkçede özel adlar, cins adlardan önce gelmektedir.

- (29) a. “Van gölü”
- b. “Yeşilay Derneği”
- c. “Türk ulusu”

---

¹⁰ Tsunoda (1997), özellikle yabancı kökenli sözcüklerde, 「ホテル・オークラ」 (*Hoteru Ohkura*: Ohkura Oteli) şeklinde özel adların cins adlardan sonra gelebildiğini belirtmektedir. Bunun yanı sıra, oldukça nadir olmakla birlikte 「旅館河本」 (*Ryokan Kawamoto*: Kawamoto Oteli) şeklinde kullanımların olduğuna da dikkat çekmektedir.

1.6.1.9 Karşılaştırma İfadeleri

Japoncada temel karşılaştırma ifadesinin sözcük dizilimi “özne + nesne + kıyas ilgeci (*yor*) + sıfat” şeklindedir. Bu durum bir çok Altay dilinin karşılaştırma ifadeleriyle benzerlik göstermektedir.

(30) a. 「この本は、あの本より難しい。」

Kono hon-wa ano hon yori muzukashii.

“Bu kitap, o kitaptan (daha) zor.”

b. 「私は、父より背が高い。」

Watashi-wa chichi yori se ga takai.

“Ben babamdan (daha) uzun boyluyum.”

Türkçede ise, kıyas ilgeci olarak, çıkma durum eki (-den) kullanılmaktadır.

(31) a. “Bugün dünden (daha) sıcak.”

b. “Benim işim senin işinden (daha) zor.”

1.6.1.10 Yardımcı Eylemler

Japoncada yardımcı eylemler, hem çekimli, hem de çekimsiz sözcüklere eklenerek, sözcüklere farklı anlamlar katmaktadır.

(32) a1. 「彼は、学生だ。」

Kare-wa gakusei da.

“O, öğrencidir.”

a2. 「彼は、学生ではない。」

Kare-wa gakusei dewanai.

“O, öğrenci değil.”

a3. 「彼は、学生だった。」

Kare-wa gakusei datta.

“O, öğrenci idi.”

b1. 「作る」

Tsukuru

“Hazırlamak”

b2. 「作って いる」

Tsukutte iru

“Hazırlıyor olmak”

b3. 「作って ある」

Tsukutte aru

“Hazırlanmış olmak”

b4. 「作って おく」

Tsukutte oku

“Hazır etmek”

b5. 「作って しまう」

Tsukutte shimau

“Hazırlayıvermek”

Türkçede ise, “*etmek, eylemek, olmak, kalmak, buyurmak*” gibi yardımcı eylemler bulunmaktadır. Bu eylemler, ad veya ad soylu sözcüklere birlikte kullanılmaktadır.

- (33) a. “Dedem hasta oldu.”
b. “Kardeşim bu konudan söz etmişti.”
c. “Bu hediyeyi lütfen kabul buyurunuz.”

1.6.1.11 Zarflar

Japoncada zarflar, eylem ve sıfatlardan önce gelmektedir.

- (34) a. 「弟は、いつも 速く 歩く。」
Ootoo-wa itsumo hayaku aruku.
“Kardeşim hep hızlı yürür.”
- b. 「今年の冬は、かなり寒い。」
Kotoshi no fuyu-wa kanari samui.
“Bu sene kış oldukça soğuk.”

Türkçede de zarflar, eylem ve sıfatlardan önce gelmektedir.

- (35) a. “Bu resim pek güzel olmamış.”

- b. “Konuyu daha kısa anlat.”

1.6.1.12 Soru Tümceleri

Japoncada soru tümceleri, soru ilgeci, soru sıfatı, soru adlı ve soru zarfı gibi öğelerin kullanılmasıyla oluşturulur. 「か」 (*ka*) soru ilgecinin tümce sonuna gelme zorunluluğu bulunmaktadır. (Ancak konuşma dilinde vurgu farklılığıyla oluşturulan soru tümcelerine de rastlanmaktadır.)

- (36) a. 「太郎は、本を読んだ。」

Taroo-wa hon-wo yonda.

“Taroo, kitap okudu.”

- b. 「太郎は、本を読んだか。」

Taroo-wa hon-wo yonda ka.

“Taroo, kitap okudu mu ?”

- c. 「太郎は、どんな本を読んだか。」

Taroo-wa donna hon-wo yonda ka.

“Taroo, nasıl bir kitap okudu ?”

- d. 「太郎は、いつ本を読んだか。」

Taroo-wa itsu hon-wo yonda ka.

“Taroo, ne zaman kitap okudu ?”

e. 「太郎は、どこで本を読んだか。」

Taroo-wa doko-de hon-wo yonda ka.

“Taroo, nerede kitap okudu ?”

Türkçede de soru tümceleri, soru sözcükleri “*ne, nerede, ne zaman, nasıl, kim, hangi...*” ya da “*-mi ?*” soru ilgeciyle oluşturulur.

(37) a. “Onu en son nerede görmüştün ?”

b. “Hangi kitabı istiyorsun ?”

c. “Dışarıya çıkalım mı ?”

Ancak Türkçe soru tümcelerinde, Japoncada olduğu gibi soru ilgecinin muhakkak tümce sonuna gelme zorunluluğu bulunmamaktadır. Soru ilgeci, tümcede ilgili öğeden sonra yer alabilmektedir.

(38) a. “Orhan yarın okula gidecek mi ?”

b. “Orhan yarın okula mı gidecek ?”

c. “Orhan yarın mı okula gidecek ?”

ç. “Orhan mı yarın okula gidecek ?”

1.6.1.13 Olumsuz Tümceler

Japoncada olumsuz tümceler, yüklem konumundaki eylem, sıfatlara veya adlara olumsuzluk bildiren son eklerin veya yardımcı eylemlerin eklenmesiyle elde edilmektedir.

- (39) a1. 「太郎は、学校に行く。」
Taroo-wa gakkoo-ni iku.
“Taroo, okula gider.”
- a2. 「太郎は、学校に行かない。」
Taroo-wa gakkoo-ni ikanai.
“Taroo, okula gitmez.”
- a3. 「太郎は、学校に行かなかった。」
Taroo-wa gakkoo-ni ikanakatta.
“Taroo, okula gitmedi.”
- b1. 「あの部屋は、大きい。」
Ano heya-wa ookii.
“O oda büyük.”
- b2. 「あの部屋は、大きくない。」
Ano heya-wa ookikunai.
“O oda büyük değil.”
- b3. 「あの部屋は、大きくなかった。」
Ano heya-wa ookikunakatta.
“O oda büyük değildi.”
- c1. 「太郎は、親切な人だ。」
Taroo-wa shinsetsuna hito da.
“Taroo, kibar (bir) insandır.”
- c2. 「太郎は、親切な人ではない。」
Taroo-wa shinsetsuna hito dewanai.
“Taroo, kibar (bir) insan değil.”

c3. 「太郎は、親切な人ではななかつた。」

Taroo-wa shinsetsuna hito dewanakatta.

“Taroo, kibar (bir) insan değildi.”

Türkçede de, yüklem konumundaki eylem, sıfatlara veya adlara olumsuzluk bildiren ek veya özel sözcüklerin eklenmesiyle olumsuz tümceler elde edilmektedir.

- (40) a. “Seni dinlemeyeceğim.”
b. “Bu evin kirası ucuz değil.”
c. “Camı kıran o çocuk değildi.”
ç. “Ne kitap okudum, ne ödev yaptım.”

1.6.2 TÜMCEDE SÖZCÜK DİZİLİMİ

Japonca, sözdizimsel açıdan tipik bir SOV (*Subject–Object–Verb: Özne–Nesne–Eylem*) dili olarak tanımlanmaktadır. Japoncanın dışında Türkçe, Ainuca, Korece, Moğolca, Macarca, Tibetçe, Burmaca, Tamilce, Hintçe ve Navaho gibi diller de sözdizimsel olarak bu yapıya sahip dillerdir. Bu dillerden bazılarının tümce yapılarında, yüklemcil eylemin kesin olarak tümce sonuna gelme zorunluluğu (*Verb–Final Requirement*) bulunurken, bazı dillerin diğerlerine kıyasla daha özgür bir sözdizimsel yapı sergilediği gözlemlenmektedir.^{11 12}

Shibatani (1996), Japoncanın temel sözdizimsel yapısını ve öğelerin çalkalama (*scrambling*) serbestiyetini açıklamak için şöyle bir örnek vermektedir: (Tümcelerin

¹¹ Kuno (1976), Ainuca, Korece, Moğolca, Burmaca, Tamilce ve Navaho gibi dillerde yüklemcil eylemin kesin olarak tümce sonuna gelme zorunluluğu bulunduğunu, Türkçe, Japonca ve Hintçede bu zorunluluğun bulunmadığını öne sürmektedir.

¹² Shibatani (1996), eylemin kesin olarak tümce sonuna gelme zorunluluğu kuralının Türkçede daha esnek olduğunu, Japoncada ise bu esnekliğin daha sınırlı olduğu görüşündedir.

kabuledilebilirlik derecelendirmesini belirtmek için ?, ??, *, ** paradigmaları kullanılmıştır.)

- (41) a. 「太郎が花子にその本をやった。」
Taroo-ga Hanako-ni sono hon-wo yatta.
“Taroo, Hanako’ya o kitabı verdi.”
- b. 「花子に太郎がその本をやった。」
Hanako-ni Taroo-ga sono hon-wo yatta.
“Hanako’ya Taroo o kitabı verdi.”
- c. 「その本を太郎が花子にやった。」
Sono hon-wo Taroo-ga Hanako-ni yatta.
“O kitabı Taroo Hanako’ya verdi.”
- ç. ? 「花子にその本を太郎がやった。」
Hanako-ni sono hon-wo Taroo-ga yatta.
“Hanako’ya o kitabı Taroo verdi.”
- d. ? 「その本を花子に太郎がやった。」
Sono hon-wo Hanako-ni Taroo-ga yatta.
“O kitabı Hanako’ya Taroo verdi.”
- e. 「太郎がその本を花子にやった。」
Taroo-ga sono hon-wo Hanako-ni yatta.
“Taroo o kitabı Hanako’ya verdi.”

(41a) tümcesi Japoncanın temel sözcük dizimi olan SOV yapısını sunmaktadır. (41b), (41c) ve (41e) tümceleri ise, temel sözcük diziminden biraz ayrılmakla beraber kabuledilebilir özelliği taşımaktadır. Buna karşılık (41ç) ve (41d) tümcelerinde ise kabuledilebilirlik derecesi düşmektedir.

Eylemin tümce sonuna gelme kuralı, tümce içerisindeki sözlüksel birimlerin sözdizimsel sunuluşlarını da kati bir şekilde düzenlemektedir. Bu düzenleme içerisinde, tümcede tekrarlanan bazı sözlüksel birimlerin, sözdizimsel sunuluştan çıkarılması kuralları da (*gapping*) belirlenmektedir. Örneğin, Japoncada tümce içerisinde tekrarlanan aynı eylemlerden ancak tümce sonunda yer alan eylem dışındakiler silinebilmektedir. (Japoncada tümce içerisinde tekrarlanan ve yan tümceye ait eylemler silinebilmekte, tümce sonunda yer alması gereken temel tümceye ait eylem ise silinememektedir.)

- (42) a. 「太郎がりんごを食べ、花子がみかんを食べた。」
Taroo-ga ringo-wo tabe, Hanako-ga mikan-wo tabeta.
“Taroo elmayı yedi, Hanako mandalinayı yedi.”
- b. 「太郎がりんごをØ、花子がみかんを食べた。」
Taroo-ga ringo-wo Ø, Hanako-ga mikan-wo tabeta.
“Taroo elmayı Ø, Hanako mandalinayı yedi.”
- c. ? 「太郎がりんごを食べ、花子がみかんをØ。」
Taroo-ga ringo-wo tabe, Hanako-ga mikan-wo Ø.
“Taroo elmayı yedi, Hanako mandalinayı Ø.”

Eylemin tümce sonunda yer alma zorunluluğu bulunan SOV dillerinde, eylemden sonra bazı sözlüksel birimlerin yer alabildiği de (*right dislocation*) görülmektedir. (43a), (43b)

ve (43c) tümcelerine baktığımızda eylemin tümcenin sonunda bulunmadığı, eylemin sağında diğer sözlüksel birimlerin bulunduğu görülmektedir.

(43) a. 「来たよ、太郎が。」

Kita yo, Taroo-ga.

“Geldi ! Taroo.” (Taroo geldi !)

b. 「もう読んだ、この本。」

Moo yonda, kono hon.

“Okudun mu, bu kitabı ?” (Bu kitabı okudun mu ?)

c. 「聞いた、あのうわさ。」

Kiita, ano uwasa.

“Duydun mu, o söylentiyi ?” (O söylentiyi duydun mu ?)

Tsujimura (1996) ve Shibatani (1996), bu şekildeki SOV dizilimine uymayan devrik tümcelerin, özellikle günlük konuşma dilinde kullanıldığını, bu tür ifadelerin daha çok konuşucunun duygu ve düşüncelerini farklı açılardan vurgulamak istediği zaman öne çıktığını belirtmektedir. Devrik tümceler, temel SOV yapısından ayrılmakla birlikte dilbilgisel olarak kabuledilebilir tümcelerdir.

Birleşik tümcelere bakıldığında, Japoncada temel ve yan tümce yapısındaki sözlüksel birimlerin çalkalama (*scrambling*) serbestiyetinin, sadece bağlı bulunduğu tümce yapısıyla kısıtlı olduğu görülmektedir. Yani sözlüksel birimler, ancak buldukları tümce yapısı içerisinde yer değiştirebilmekte, bu yapının dışında bir yerde bulunmaları çalkalama kurallarına aykırı düşmektedir.

- (44) a. 「太郎があした [去年アメリカで会った] 人と結婚する。」
Taroo-ga ashita [kyonen amerika de atta] hito to kekkon suru.
 “Taroo yarın, [geçen sene Amerika’da tanıştığı] kimseyle evleniyor.”
- b. ? 「太郎が去年あした [アメリカで会った] 人と結婚する。」
Taroo-ga kyonen ashita [amerika de atta] hito to kekkon suru.
 “Taroo geçen sene yarın, Amerika’da tanıştığı kimseyle evleniyor.”
- (45) a. 「太郎が [花子が学校で作った] 寿司を食べた。」
Taroo-ga [Hanako-ga gakkoo-de tsukutta] sushi-wo tabeta.
 “Taroo, [Hanako’nun okulda hazırladığı] suşiyi yedi.”
- b. ? 「花子が [太郎が学校で作った] 寿司を食べた。」
Hanako-ga Taroo-ga [gakkoo-de tsukutta] sushi-wo tabeta.
 “Hanako’nun Taroo, okulda hazırladığı suşiyi yedi.”
- c. ? 「学校で太郎が [花子が作った] 寿司を食べた。」
Gakkoo-de Taroo-ga [Hanako-ga tsukutta] sushi-wo tabeta.
 “Okulda Taroo, [Hanako’nun hazırladığı] suşiyi yedi.”

(44a)da 「去年」 (*kyonen*: geçen sene) sözcüğü, yan tümcede ifade edilen olayla ilişkilidir. Fakat (44b)de bu ögenin temel tümcede yer alması sonucunda bu ilişki ortadan kalkmaktadır. (45a)da ise, 「花子が学校で作った」 (*Hanako-ga gakkoo-de tsukutta*: Hanako’nun okulda hazırladığı) yan tümcesi *sushi* sözcüğüyle bağlantılıdır. (45b) ve (45c) tümcelerinde yan tümcenin öğelerinden olan 「花子が」 (*Hanako-ga*: Hanako’nun) ve 「学校で」 (*gakkoo-de*: okulda) öğeleri yan tümceden ayrılmış durumdadır. (44b), (45b) ve (45c) tümcelerinde, yan

tümcedede bulunması gereken bazı sözlüksel birimlerin bu yapıdan uzaklaşması, dilbilgisel olarak bozuk tümceler yaratmaktadır. Temel veya yan tümcedeki sözlüksel birimlerin, bu yapıların dışarısında yer almasına uzak ara çalkalama (*long-distance scrambling*) adı verilmektedir.

Bununla birlikte Saito (1985) ise, Japoncada uzak ara çalkalamanın bazı durumlarda dilbilgisel olarak kabuledilebilir tümceler meydana getirebildiğini de belirtmektedir:

- (46) a. 「太郎が [花子が新しい服を買った] と思った。」
Taroo-ga [Hanako-ga atarashii fuku-wo katta] to omotta.
“Taroo, [Hanako’nun yeni elbise aldığı] düşündü.”
- b. 「新しい服を太郎が [花子が買った] と思った。」
Atarashii fuku-wo Taroo-ga [Hanako-ga katta] to omotta.
“Yeni elbiseyi Taroo, [Hanako’nun aldığı] düşündü.”
- (47) a. 「太郎が [花子が妹にねこをあげた] と言った。」
Taroo-ga [Hanako-ga imooto-ni neko-wo ageta] to itta.
“Taroo, [Hanako’nun kızkardeşine kediyi verdiği] söyledi.”
- b. 「ねこを太郎が [花子が妹にあげた] と言った。」
Neko-wo Taroo-ga [Hanako-ga imooto-ni ageta] to itta.
“Kediyi Taroo, [Hanako’nun kızkardeşine verdiği] söyledi.”

2. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1.1 ÜYE YAPISI KAVRAMINA GENEL BİR BAKIŞ

1980’li yıllara kadar *Üye Yapısı* (Argument Structure) kavramı, sözdizimsel sunuluşların açıklanması alanında oldukça kısıtlı bir rol oynamaktaydı. Bu dönemde üye yapısının, genellikle, yüklemcil eylemin sahip olduğu üye sayısı ve bunların arasındaki ilişkiden ibaret bir sistem olarak, sınırlı bir bağlamda ele alındığı söylenebilir. Fakat günümüz dil kuramlarında, tümcenin sözdizimsel ve anlambilimsel yapılarını birbirine bağlayan ve bunlara açıklama getiren bir altkuram olarak üye yapısına daha ağırlıklı bir yer verilmeye başlanmıştır. Özellikle 1980’li yılların başından itibaren *Rol Ölçütü* (Theta Criterion), *Yansıtma İlkesi* (Projection Principle) (Chomsky, 1981) ve *Sözlüksel İşlevsel Dilbilgisi* (Lexicalist Functional Grammar) (Bresnan, 1982) gibi kuramların, sözdizimsel sunuluşların açıklanmasına farklı açılımlar kazandırması, bu konuya yeni bakış açılarının getirilmesini zorunlu kılmıştır.

Üye yapısı, Bresnan (1978) ve Williams (1980, 1981) gibi çalışmalarda eylemlerin *sözlüksel kütüklerinde* (lexical entry) yer alan bir çeşit bilgi olarak ele alınmıştır. Chomsky (1981, 1982, 1986) gibi çalışmalarda ise, üye yapısının *sözlükçeyi* (lexicon) oluşturan bütünün bir parçası olarak değerlendirildiği görülmektedir. Bu görüşe göre üye yapısı, iki tür yapı arasında bir köprü konumundadır. Bunlardan birincisi anlamsal yapı, ikincisiyse

d-yapıdır. Bu yaklaşıma göre,

a. Üye yapısı, sözlüksel-anlamsal yapının bir yansımasıdır.

b. d-yapı, üye yapısı ve Aşamalı-X kuramı ilkelerinin bir yansımasıdır.

Üye yapısı kavramının ve özelliklerinin irdelenmesi sürecinde gerçekleştirilen başlıca önemli çalışmalar ve bu çalışmalarda üye yapısının ele alınış şekilleri şu şekilde özetlenebilir:

(1)

(i) see (A, Th) (di Sciullo and Williams, 1987)

(ii) give (*theme*, goal)

put (*theme*, location)

steal (*theme*, source)

(Marantz, 1984)

(iii) temere 'fear' [Experiencer, Theme]

preoccupare 'worry' [Experiencer, Theme]

piacere 'please' [Experiencer, Theme]

(Belletti and Rizzi, 1988)

(iv) put: x <y, P-loc z>

(Rappaport and Levin, 1986)

(v) work, x

arrive $\hat{y}$

hit $\hat{y}$

put $\hat{y}$, x ; Loc P $\hat{z}$

(Zubizarreta, 1987)

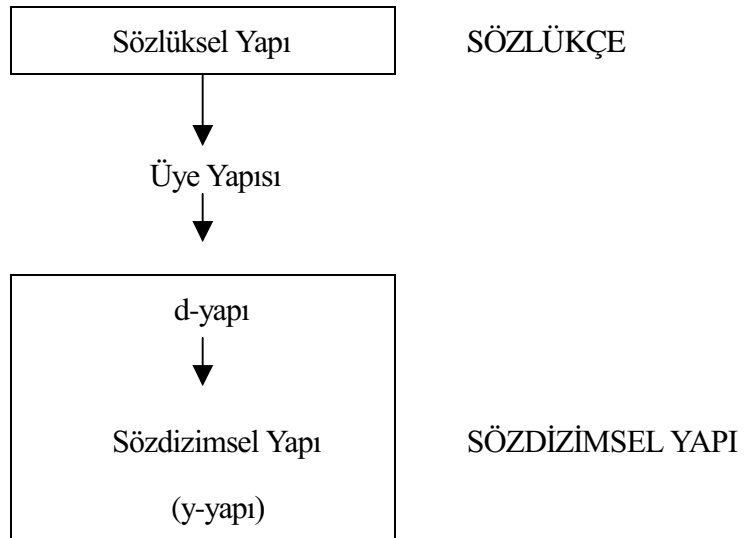
Yukarıda bahsi geçen çalışmalarda "iç üye" ve "dış üye" ayrımı üzerinde de durulmuş, iç üyelerin biçimbilimsel ve anlambilimsel özellikleri çeşitli açılardan detaylı olarak ele alınmıştır. Bu yaklaşımdan farklı olarak, iç üye ve dış üyeleri bütüncül olarak ele alma yaklaşımı da ortaya konulmuştur. Hale (1983)'in öncülüğünü yaptığı bu yaklaşım, Grimshaw (1987) ve Grimshaw and Mester (1988) gibi çalışmalarla daha da geliştirilmiştir. *Önem Kuramı* (Prominence Theory) olarak da adlandırılan bu yaklaşım, üye yapısının bir

bütün olarak ele alınması bağlamında önceki çalışmalarla önemli karşılıklar ortaya koymaktadır. Bu yaklaşıma göre, her eylemin kendine özgü bir içsel yapısı bulunmakta ve bu içsel yapı eylemin dilbilgisel davranımlarını düzenlemektedir. Diğer bir deyişle, eylemin üye yapısı düzenlenişi, eylemin sözlüksel-anlamsal özelliklerinin bir yansıması olacaktır. Bu yaklaşımın temel hedefi, anlamsal yapıdan hareketle önce bir üye yapısı düzenlenişi sistematüğini elde etmek, daha sonra yüklem dilbilgisel davranımlarına ve d-yapıya ulaşmak şeklinde özetlenebilir.

Grimshaw (1990), Rosen (1989), Jackendoff (1990) gibi çalışmalarda ise üye yapısı kavramı, üye yapısının sözdizimsel yapı ve d-yapı ile olan ilişkileri farklı açılardan ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.

Grimshaw (1990), üye yapısını sözlükçe ile sözdizimsel yapı arasındaki bir süreç olarak ele almıştır. Grimshaw'a göre, üye yapısı, sözlüksel-anlambilimsel yapının bir yansımasıdır. d-yapı ise, üye yapısı ile Aşamalı-X kuramı ilkelerinin bir yansıması olarak ortaya çıkmaktadır. Bu yaklaşıma göre, üye yapısının dilbilgisel yapı içerisindeki işlevini şu şekilde bir şemayla göstermek mümkündür:

(2)

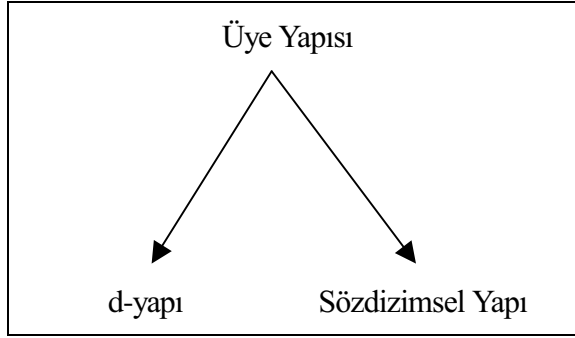

Bu yaklaşıma göre, sözdizimsel yapının ihtiyaç duyduğu sözlüksel bilgilerin tümü üye yapısı içerisinde yer almaktadır. Üstelik, üye yapısı d-yapının düzenlenişini ortaya koyan yegane bilgi konumundadır.

Belletti and Rizzi (1988)'ye göre de, üye yapısı, d-yapının düzenlenişinde önemli bir görev üstlenmektedir. Belletti and Rizzi'nin kuramına göre, d-yapının sözdizimsel yapıya dönüşüm sürecinde yer alan veya doğal olarak sözdizimsel yapıda yer alan bir öge, doğrudan üye yapısına ilişkin bir bilgi sunmamaktadır. Ancak öbek yapıların biçimlenişinde belirleyici bir etken olmaktadır. (2)de verilen şema, aynı zamanda, *Yönetim ve Bağlama Kuramı* (Government and Binding Theory) teorisyenleri ((Belletti and Rizzi (1988), Baker 1988, 1989) vb.) arasındaki bir fikir birliğini de ifade etmektedir. Yani, üye yapısında bulunan sözdizimsel yapıya ilişkin bilgilerin, d-yapıda bulunan öbek yapılarda kodlanmış olarak bulunmaları gerekmektedir. Üye yapısı içerisinde yer alan ve öbek yapıların biçimlenmesinde yer almayan bilgiler ise sözdizimsel yapıda görünmeyecektir. Yani, üye yapısı sözlükçede kodlanmış olarak bulunan, sözlüksel ve biçimbilimsel süreçlerin oluşması için gerekli bir köprü görevini üstlenmektedir.

Grimshaw (1990) başta olmak üzere bazı dilbilimciler ise bu konuda farklı görüşler öne sürmektedirler. Buna göre, üye yapısı içerisinde yer alan bilgilerin tümü d-yapıda da devam ettirilecek bir şekilde, d-yapının üzerinde biçimlenmiş bir özellik taşımamaktadır. Grimshaw'a göre, üye yapısı içerisinde sadece üye yapısına özgü bir takım olgular bulunmaktadır ki, bu olguların tamamı d-yapının düzenlenişinde sunulmamaktadır. Grimshaw'un, üye yapısı ile diğer yapılar arasındaki ilişkiye yönelik varsayımını şu şekilde bir şemayla ifade etmek mümkündür:

(3)

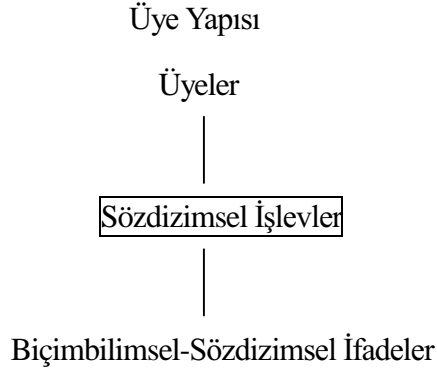

SÖZDİZİMSEL YAPI

Yukarıdaki şemayı biraz daha açarsak, Grimshaw'un varsayımına göre, üye yapısı sadece sözlükçe ile sözdizimsel yapı arasında bağlantı kuran bir süreç değildir. Aynı zamanda, bu iki yapıdan bağımsız bir yapı olma özelliğine de sahiptir. Üye yapısında bulunan bilgiler, diğer yapılarla çeşitli açılardan paralellikler göstermekle birlikte, diğerleri tarafından tam olarak kapsanmamaktadır. Grimshaw'un üye yapısına ilişkin görüşleri, *Yönetim ve Bağlama Kuramının* varsayımlarından önemli noktalarda ayrılmaktadır. Örneğin, üye yapısının sözdizimsel yapı ile doğrudan ilişkili olması, d-yapının bu bağlamda önemini büyük ölçüde yitirmesini vurgulamaktadır.

Üye yapısının diğer yapılarla olan ilişkileri üzerine, Foley ve Valin (1984), Kiparsky (1987), Bresnan ve Kanerva (1989), Jackendoff (1990) ve diğer bazı dilbilimciler *Birleştirme Kuramı* (Linking Theory) olarak da adlandırılan bir kuram öne sürmüşlerdir. Bu kuramın temel bakış açısını şu şekilde ifade etmek mümkündür:

(4)

Birleştirme Kuramını, Yönetim ve Bağlama Kuramından ayıran belirgin özellik, d-yapının yokluğu ve her üyenin veya konusal ROLün öbek yapıda görünmesi ilkesidir. Bu görüş, daha sonra Yönetim ve Bağlama Kuramında Yansıtma İlkesi (Projection Principle) olarak devam etmiştir (Chomsky, 1986). Yansıtma İlkesinde, Birleştirme Kuramına ek olarak, tümcenin yöneticisi konumunda olan öge tarafından üyelerin anlambilimsel kategorilerinin seçilmesi ilkesi de eklenmiştir. Yani, eğer bir eylem, eylemden etkilenen bir üyeye sahipse, bu eylem sözdizimsel görünümde nesne konumunda olan bir AÖ almalıdır. Birleştirme Kuramındaysa, bu yaklaşımın tersine, üyelerin veya konusal ROLLerin öbek yapılarda görünmesi için, d-yapı gibi öbek yapıya ilişkin bilgilerin kodlanmış olduğu başka bir sürece ihtiyaç duyulmamaktadır. Birleştirme Kuramı, üyeler ve sözdizimsel işlevler arasında değişken bir takım birleşmelere imkan tanımaktadır. Bu birleşmeler ilk bakışta gelişigüzel gibi görünse de, bu birleşmelerin aslında üye yapısının düzenlenişinin açıklamasına ilişkin önemli yargılar ortaya koyduğu da söylenebilir.

2.1.2 KATEGORİSEL BİLGİLER

Yönetim ve Bağlama Kuramına göre dilbilgisi, tümcelerin birbiriyle olan ilişkileri ile şekillenen bitişken bir sistemdir. Dolayısı ile bu sistemde dilbilgisinin temel yapı birimi tümce kabul edilmektedir. Dilbilgisi, tümcenin bileşenlerini, bileşenlerin birbiriyle olan ilişki

ve etkileşimlerini, bileşenlerin hangi sözdizimsel kurallara uymak zorunda olduklarını açıklar. Dilbilgisi, bu açıdan hem dilin bazı evrensel niteliklerini formüle eder, hem de o dilin kendine özgü bir takım özelliklerini ortaya koyar.

Tümceyi oluşturma açısından sözcükler önemli işlevlere sahiptir. Doğal konuşucular *sözlükçe* (lexicon) adı verilen bir "içsel-zihinsel sözlüğe" sahiptir. Sözlükçede *sözlüksel birimlere* ait sesbilimsel, sözdizimsel ve anlambilimsel bilgilerin kodlanmış olduğu kabul edilmektedir. Diğer bir deyişle *sözlüksel birimler*, sözlükçede sesbilimsel, sözdizimsel, anlambilimsel ve eğer varsa kendine özgü özelliklerini içeren bir *sözlüksel kütük* olarak yer almaktadır:

(5)

sözcük:

<i>sözlüksel kütük</i>
/sesbilimsel bilgi/
[sözdizimsel bilgi]
‘anlambilimsel bilgi’
kendine özgü bilgi

Sözlükçe, bizlere bir dilde bulunan tüm sözcüklerin anlamsal, biçimsel ve sesbilimsel özelliklerini belirlemekte, tanımlamakta ve sunmaktadır. Sözlükçe, içinde barındırdığı ve listelenmiş durumda bulunan tüm sözlüksel birimlerin hangi sözdizimsel kategoriye ait olduğunu ortaya koymaktadır. Örneğin, sözlükçede yer alan bilgiler sayesinde *kedinin* ad, *okumakın* eylem, *zorun* sıfat, *hızlının* zarf kategorilerine ait olduğunu bilmekteyiz.

(6)

kedi [+ A]

(6)da olduğu gibi, sözlüksel birimlerin ad, eylem, sıfat, zarf vb. şeklinde, sadece hangi sözdizimsel kategorilere ait olduğu bilgisi yeterli olmamakta, daha detaylı kategorisel bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır. Örneğin, Quirk (1985) ve Chomsky (1986)'ye göre, adlar *özel* ve *cins* adlar olarak daha altsınıflara ayrılmalıdır. Adlar kendi aralarında tekrar *sayılabilen* ve *sayılamayan* olmak üzere iki altsınıfa ayrılmaktadırlar. Bu sınıflamalara *insansal* ve *kırılabilir* olma gibi özellikleri de eklemek mümkündür. Dolayısıyla kategorisel bilgiler, aslında yalnız kategori bilgilerinin birleşmesiyle oluşmaktadır. Başka bir deyişle, kategorisel bilgiler, yalnız kategori bilgilerinin bir bileşkesi olarak bizlere sunulmaktadır. Örneğin, *ked* sözlüksel birimi için, sözlüksel kütükte [+A] olarak büyüksel ve [+Cins, +Sayılabilen, -İnsansal, -Kırılabilir] olarak küçüksel kategorisel özelliklerin kodlanmış olarak bulunması gerekmektedir:

(7)

ked [+A, -E, +Cins, +Sayılabilen, -İnsansal, -Kırılabilir,] ...

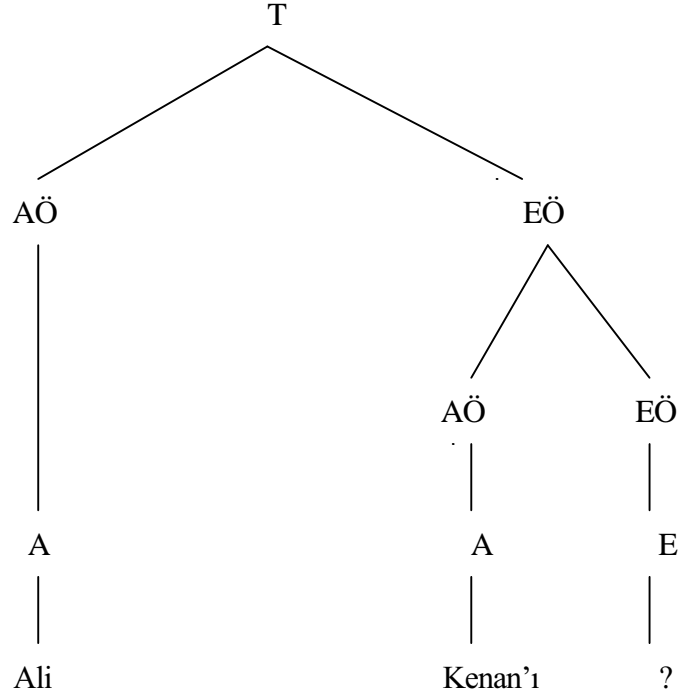
2.1.3 YANKATEGORİLEME

Bununla birlikte sözdizimsel yapıları incelerken, kategorisel özelliklerin sağladığı bilgiler bize yeterli olmamaktadır. Örneğin, *Sözlükselleştirme İlkesine*¹³ (Lexicalisation Principle) göre, (8)deki dizim ağacının EÖde boş bulunan eylemin yerine, herhangi bir eylemi yerleştirmemiz mümkündür.

---

¹³ Sözlükçede yer alan bir sözlüksel birimin yerine, aynı kategorisel özelliklere ve yankategorileme çerçevelerine sahip sözlüksel birimlerin yerleşebilme ilkesi.

(8)

(9)

- a. Ali Kenan'ı görecek / çağıracak / alkışlayacak / bekleyecek / affedecek.
- b. *Ali Kenan'ı ağlayacak / gelecek / düşecek / üşüyecek / akacak.

Oysa ki, *Sözlükselleştirme İlkesinin* öngördüğü, aynı kategorideki sözlüksel birimlerin aynı öbek yapıya yerleşebilme ilkesine rağmen, boş bulunan eylemin yerine bazı eylemlerin yerleşebildiği, bazı eylemlerin ise yerleşemediği görülmektedir.

(9a) ve (9b)deki karşıtıllıktan dolayı *Sözlükselleştirme İlkesinin* bu aşamada yetersiz kaldığı görülmektedir. (9a) ve (9b)deki karşıtıllığın sebebi kolayca anlaşılmalıdır. EÖde yer alan AÖ, sözdizimsel yapıda boş bulunan eylemin, geçişli bir eylem olması gerektiğini bize ifade etmektedir. Dolayısıyla, (9a)daki geçişli eylemler boş bulunan eylemin yerine yerleşebilmekte, buna karşın (9b)deki geçişsiz eylemlerse bu özellikle çatıştığı için yerleşememektedir.

Chomsky (1965)'ye göre, sözlüksel kütük içerisinde *yankategorileme* (subcategorisation) adı verilen bilgiler de yer almalıdır. Yankategorileme, ilgili sözlüksel birimin sözdizimsel yapıda birlikte görüneceği diğer kategorilere yönelik seçimini sunmaktadır. Örneğin, geçişli eylemler, geçişsiz eylemlerden farklı olarak öbek yapıda birlikte bulunacak bir AÖne ihtiyaç duymaktadırlar. Bu şekilde, eylemlerin yankategori çerçeveleri, onların bu kategori seçimine göre belirlenmektedir. Örneğin, Türkçede *gör-* ve *ağla-* eylemlerinin yankategori çerçeveleri aşağıdaki şekilde olacaktır:

(10)

<i>gör-</i>	:	sözlüksel kategori	[+ E]
		yankategori çerçevesi	[AÖ _]
<i>ağla-</i>	:	sözlüksel kategori	[+ E]
		yankategori çerçevesi	[_]

Bazı eylemler ise sözdizimsel yapıda hem AÖ ile birlikte, hem de AÖ olmadan yer alabilmektedir. Yani, bir eylem, hem geçişli, hem de geçişsiz eylem özelliği taşıyabilir. Örneğin, Türkçede *bekle-* eylemi bu tanıma giren eylemlerden birisidir. Bu eylemin yankategori çerçevesi aşağıdaki şekilde olacaktır:

(11)

<i>bekle-</i>	:	sözlüksel kategori	[+ E]
		yankategori çerçevesi	[(AÖ) _]

Geçişli eylemler sözdizimsel yapıda birlikte görünmek için, çoğunlukla tek bir AÖne ihtiyaç duymakla birlikte, bazı geçişli eylemlerin iki AÖ aldıkları veya alabildikleri de görülmektedir:

(12)

- a. Ali [Kenan'a] [hediye] verdi.
- b. Arkadaşım [paketi] [bana] ulaştırdı.
- c. Pınar [annesine] [çiçek] gönderdi.
- ç. Babası [oğluna] [sevgisini] gösterdi.

(12)deki eylemlerin yankategori çerçeveleri ise aşağıdaki şekilde olacaktır:

(13)

eylem : sözlüksel kategori [+ E]
yankategori çerçevesi [AÖ AÖ _]

Bir eylemin üye yapısı içerisinde, yankategorileme kurallarına göre gerekli olmayan ama yapıda serbestçe görünebilen öbekler de bulunabilmektedir. *Eklenti* (adjunct) adı verilen bu öbekler seçimlik bir özelliğe sahip olup, tümce içerisinde ek bilgi vermek ya da anlamı pekiştirmek için kullanılabilir. Eklentiler yer, zaman, sebep ve biçim gibi yan bilgiler içermektedir. Örneğin,

(14)

- a. Ali kitap satın aldı.
- b. Ali *İstanbul'da* kitap satın aldı.
- c. Ali *geçen hafta* kitap satın aldı.
- ç. Ali *kardeşine* kitap satın aldı.
- d. Ali *kredi kartıyla* kitap satın aldı.

(14a) tümcesinin düzgün olması, (14b) tümcesinde *İstanbul'da*, (14c) tümcesinde *geçen hafta*, (14ç) tümcesinde *kardeşine* ve (14d) tümcesinde *kredi kartıyla* öbeklerinin

seçimsel birer öbek olduklarını ve *oku-* eyleminin üye yapısında yer almadığını göstermektedir.

2.1.4 DURUM BELİRLEYİCİLERİ (SONDURUMSAL ÜYELER)

Eylemlerin AÖ alıp almamalarının yanı sıra, ilgili AÖlerin hangi DBleri aldıkları da yankategori çerçevesinde yer alan bir bilgidir. Türkçede, tipolojik özelliklerinden dolayı DBler, sözdizimsel yapı içerisinde AÖden sonra yer almaktadır. (15)de de görüldüğü üzere, AÖleri yöneticileri konumunda bulunan eylemlere bağlı olarak, farklı DBler (sondurumsal üyeler) almaktadırlar:

(15)

- a. Boyacı duvar $-i / *-e / *-de / *-den$ boyadı.
- b. Babam zorluklar $*-i / -e / *-de / *-den$ katlandı.
- c. Kenan İzmir $*-i / *-e / -de / *-den$ oturuyor.
- ç. Polis yabancı $*-i / *-e / *-de / -den$ şüphelendi.

Bazı AÖlerin ise birden fazla farklı DBler alabildikleri görülmektedir. Bu farklı DBler, (16)da olduğu gibi EÖlere farklı anlamlar kazandırmaktadır:

(16)

Pınar kitap $-i / *-e / -de / -den$ okudu.

Eylemin üye yapısı içerisinde yer alan AÖlerin aldıkları DBler, yankategori çerçevesinde şu şekilde ifade edilebilir:

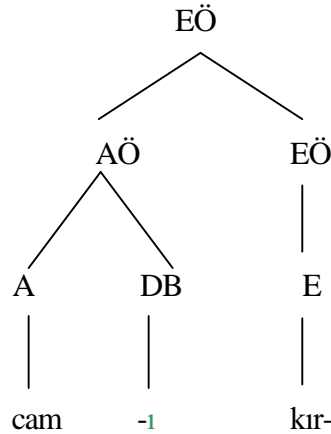
(17)

anla- : sözlüksel kategori [+E]
yankategori çerçevesi [[AÖ DB -i] _]

2.1.5 ÜYELERİN SÖZDİZİMSEL KONUMLARI

Diller, aralarındaki sözdizimsel yapı farklılıklarından dolayı, farklı sözdizimsel yapı özelliklerine sahiptirler. Diğer bir deyişle, eylem ve üyelerinin tümcedeki sözdizimsel konumları, dilden dile değişkenlik göstermektedir. Örneğin, Türkçede *kır-* eylemini ele alırsak, bu eylem, yer alacağı EÖde bir AÖne, AÖ ise bir DBye ihtiyaç duymaktadır. Türkçenin sözdizimsel yapı özelliği gereğince, öbek yapıda önce AÖ, sonra DB ve en sonunda ise E yer alacaktır.

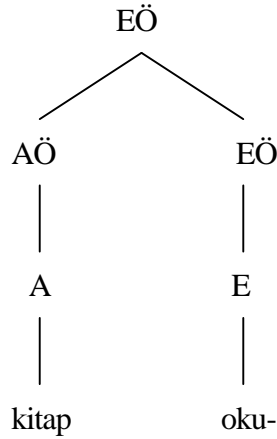
(18)

Tümcede üyelerin sözdizimsel konumlarını belirleyen kurallar, *evrensel kurallar* ve *o dile özgü kurallar* olmak üzere iki düzlemde ele alınabilir. Evrensel kurala bir örnek olarak Stowell (1981) tarafından teklif edilen *Çevresellik İlkesi* (Periphery Principle) verilebilir. Stowell'in *Çevresellik İlkesine* göre öbek başı, Aşamalı-X'in hemen yanında (sağında veya

solunda) bulunmalıdır. Bu kural tüm diller için geçerlidir. O dile özgü kural olarsa, *Öncelik İlkesi* (First Principle) verilebilir. *Öncelik İlkesine* göre diller, sözdizimsel yapı özelliklerine bağlı olarak *Baş Önceliği İlkesi* (Head First Principle) veya *Tümleç Önceliği İlkesinden* (Complement First Principle) birisine uymak zorundadır. Türkçe için bu kurallardan ikincisi, yani *Tümleç Önceliği İlkesi* geçerlidir. Yani Türkçede, öbek yapı içerisinde tümleç, öbek başının solunda yer almalıdır.

(19)

Sözdizimsel yapıya ilişkin bir diğer evrensel kural ise, AÖ tümleci ile eylem arasındaki bitişkenliği engelleyecek başka bir sözlüksel ögenin bulunamayacağına yönelik bir varsayım olan *Mutlak Yakınlık İlkesidir* (Strict Adjacency Principle). Keyser (1968), bu ilkedden yola çıkarak AÖnün, onun yöneticisi konumunda olan eyleme bitişken olarak sözdizimsel sunuluştta yer alması gerektiğini belirtmektedir. *Mutlak Yakınlık İlkesini* somut olarak Türkçe bir örnekle şu şekilde açıklamak mümkündür:

(20)

- a. Kenan [Ali'nin] [haklı olduğuna inandı] .
- b. *Kenan [haklı olduğuna inandı] [Ali'nin] .

2.1.6 SEÇME KISITLILIKLARI

Yankategorileme, ilgili sözlüksel birimin sözdizimsel yapıda birlikte görüneceği diğer kategorilere yönelik seçimini ve hangi DB aldıklarına dair bilgileri içermekle birlikte, bu bilgilere ilişkin anlambilimsel açıdan herhangi bir açıklama içermemektedir. Örneğin, *razı et-* eylemi bir AÖne ihtiyaç duymakta ve *Sözlükselleştirme İlkesine* göre bu eylemin nesnesi olarak farklı AÖler buraya yerleşebilmektedir.

(21)

- a. Kenan [babasını] razı etti.
- b. * Kenan [kedisini] razı etti.
- c. ** Kenan [arabasını] razı etti.

(21)de geçen tümcelere baktığımızda, (21b) ve (21c) tümcelerinde AÖ konumunda olan sözlüksel birimlerin kategorisel seçim açısından bir sorun içermemesine rağmen, anlambilimsel açıdan sorunlu olduğu görülmektedir. Bu durum, tümcede nesne konumunda olan AÖ ile eylem arasında anlambilimsel ve pragmatik açıdan bir uyum bulunması gerektiğini göstermektedir. Yani, AÖ konumunda olan sözlüksel birimlerin, eyleme bağlı olarak bir takım anlambilimsel kriterlere uygun olması gerekmektedir ki, buna *Seçme Kısıtlılıkları* (Selection Restrictions) adı verilmektedir.

Aynı durum, AÖ gerektirmeyen geçişsiz eylemler için de geçerlidir. Geçişsiz eylemlerde de, tümcede özne konumunda bulunan AÖ ile eylem arasında anlambilimsel açıdan bir uyum bulunmalıdır:

(22)

- a. Kenan sevindi.
- b. * Pencere sevindi.

Açıkça görülmektedir ki, *seçme kısıtlılıkları* tümcede yer alan sözlüksel birimler arasında anlambilimsel açıdan bir bütünlük sağlamaktadır.

2.1.7 KONUSAL İLİŞKİLER

Görüldüğü üzere sözlüksel kütükler, bir sözlüksel birime ilişkin olarak en az üç farklı bilgiyi barındırmalıdır: Kategorisel bilgiler, yankategorileme ve seçimlik bilgiler. Burada dördüncü bir bilgiden bahsetmek gerekmektedir ki, bu da *konusal* (thematic) bilgidir.

Üye yapısı, bir tümcede hangi üyelerin bulunması gerektiğini saptamaktadır. Fakat, her eylemin farklı sayıda üye gerektirmesi ve üyelerin farklı DBler almaları, eylem ile üyeleri arasında anlambilimsel açıdan da bir ilişki bulunmasını gerektirmektedir. Yani, eylem ile üyeleri arasında sadece biçimbilimsel ve sözdizimsel değil, aynı zamanda anlambilimsel bir ilişki de bulunmalıdır. Eylem ile üyeleri arasında *konusal ilişkiler* (thematic relations) olarak bilinen bir anlambilimsel ilişki ve etkileşim sözkonusudur.

Gruber (1965), Fillmore (1968) ve Jackendoff (1972) gibi öncü çalışmalarda, bir yüklemün tüm üyelerinin, o üyeye ait ve o üyeye özel bir *konusal ROL* (thematic role) taşıdığı öne sürülmüştür. Yani, her eylem üyelerine çeşitli ROLler yüklemektedir. Eylem ile üyeleri arasındaki bu anlambilimsel ilişki *ROL yapısını* (theta grid) meydana getirmektedir. *ROL yükleme* (theta assignment), üyeler tarafından gerçekleştirilen içmerkezli bir belirleme değil, eylem tarafından gerçekleştirilen dışmerkezli bir belirleme işlemidir.

Üyelerin yükleneceği konusal ROLler, evrensel bir envanterden seçilmiş olmalıdırlar. Bununla birlikte, dilbilimciler arasında dillerde ne tür ROLlerin bulunduğu, ROLlerin nasıl adlandırılacakları ve hangi tabanlarda farklılaşacakları konusunda henüz tam bir fikir birliği bulunmamaktadır. Yine de, buna benzer tartışmalı konular dilbilgisinin temel sorunlarından biri olarak görülmemektedir. Önemli olan, üyelerin ROL yapısı taşımaları ve bu yapıların sözdizimsel yapılarda etkili olmasıdır.

(23)

Burçin fincanı düşürdü.

Yukarıdaki tümceyi ele aldığımızda, bu tümcenin üye yapısı ve ROL yapısı şu şekilde ifade edilebilir:

(24)

düşür- <EDİCİ: Burçin><ETKİLENEN: fincan>

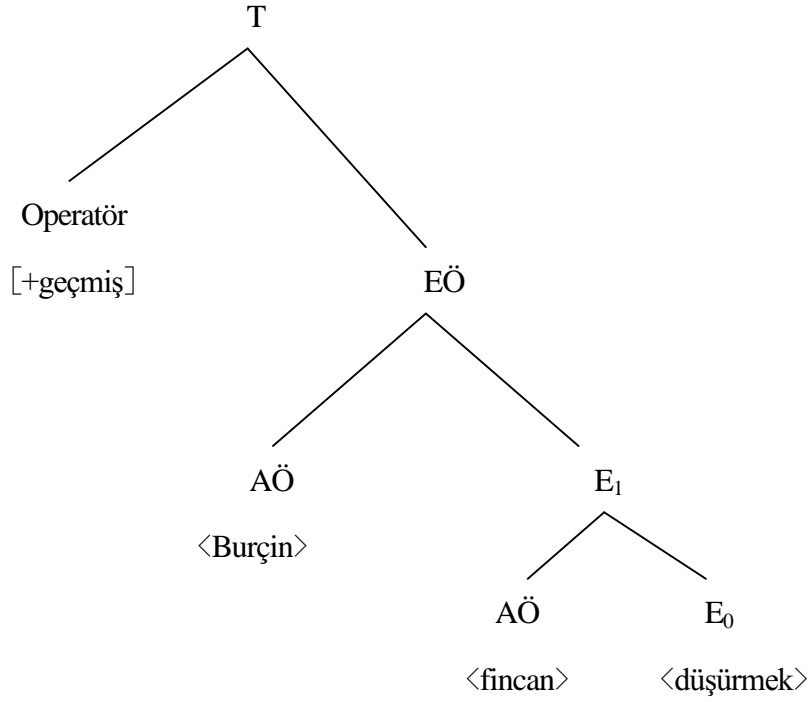
(Dış üyelerin, eylemden hemen sonra, iç üyelerin ise dış üyelerden sonra yazılması tercih edilmiştir.) Daha ayrıntılı ifadelerde ise, eylemin zamansal özelliği de bu ifade içerisinde yer almaktadır:

(25)

[+geçmiş] <*düşür-* <EDİCİ: Burçin ><ETKİLENEN: fincan>>]

Bu formülasyonu bir dizim ağacı olarak şu şekilde göstermek mümkündür:

(26)

Konusal ROLlerin tanımı, hangi sözlüksel birimin hangi ROLü üstlendiği gibi konular, kişiye ve bakış açısına göre bir takım farklılıklar göstermekle birlikte, genellikle literatürde en sık kullanılan ROLler ve tanımları şu şekildedir:

(27)

EDİCİ (AGENT)

Eğer bir üye, işin veya oluşumun meydana gelmesinde bilerek, isteyerek, bilinçli olarak bir katkıda bulunuyorsa EDİCİdir.

- a1. *Köpek* koşuyor.
- a2. *Ali* arkadaşımı düşündü.
- a3. *Çocuk* camı kırdı.

- b1. *koş-* <EDİCİ: köpek>
- b2. *düşün-* <EDİCİ: Ali><KONU: arkadaş>
- b3. *kır-* <EDİCİ: çocuk><ETKİLENEN: cam>

ETKİLENEN (PATIENT)

Eğer bir üye, işin veya oluşumun sonucundan etkileniyorsa ETKİLENEN'dir.

- a1. Usta *duvarı* boyayacak.
  - a2. Çocuk *elmayı* yedi.
  - a3. Güneş *ekinleri* kavurdu.
-
- b1. *boya-* <EDİCİ: usta><ETKİLENEN: duvar>
  - b2. *ye-* <EDİCİ: çocuk><ETKİLENEN: elma>
  - b3. *kavur-* <EDİCİ: güneş><ETKİLENEN: ekinler>

DENEYİMCİ (EXPERIENCER)

Eğer bir üye, işin veya oluşumun sonucundan duygusal ve algısal olarak etkileniyorsa DENEYİMCİ'dir.

- a1. *Babam* bu habere çok şaşırdı.
  - a2. *Bebek* uyuyor.
  - a3. *Çocuk* köpekten korktu.
-
- b1. *şaşır-* <DENEYİMCİ: babam><KONU: haber>
  - b2. *uyu-* <DENEYİMCİ: bebek>
  - b3. *kork-* <DENEYİMCİ: çocuk><KONU: köpek>

KONU (THEME)

Eğer bir üye, işaret ediliyor, gösteriliyor, algılanıyor veya konu ediliyor ve iş veya oluşumdan doğrudan etkilenmiyorsa KONUSudur.

- a1. *Burcu*'yu gördüm.
- a2. Arkadaşım *memleketini* özledi.
- a3. Kenan *eski alışkanlıklarını* bıraktı.

- b1. *gör-* <EDİCİ: ben><KONU: Burcu>
- b2. *özle-* <DENEYİMCİ: arkadaş><KONU: memleket>
- b3. *bırak-* <EDİCİ: Kenan><KONU: eski alışkanlıklar>

HEDEF (GOAL)

Eğer bir üye, işin veya oluşumun yönü üzerindeyse o üye HEDEFTir.

- a1. Ali *kütüphaneye* gitti.
  - a2. Çocuk *yere* düştü.
  - a3. Arkadaşım *bana* sırrını açtı.
- b1. *git-* <EDİCİ: Ali><HEDEF: kütüphane>
  - b2. *düş-* <DENEYİMCİ: çocuk><HEDEF: yer>
  - b3. *aç-* <EDİCİ: arkadaşım><HEDEF: ben><KONU: sır>

KAYNAK (SOURCE)

Eğer bir üye, işin veya oluşumun başlangıcında, çıkış yerinde bulunuyorsa KAYNAKTır.

- a1. *Borudan* su damlıyor.
- a2. Gemi *limandan* ayrıldı.
- a3. Babam *yurtdışından* döndü.

- b1. *damla*- <ETKİLENEN: su><KAYNAK: boru>
- b2. *ayrıl*- <EDİCİ: gemi><KAYNAK: liman>
- b3. *dön*- <EDİCİ: babam><KAYNAK: yurtdışı>

YER (LOCATIVE)

Eğer bir üye, işin veya oluşumun gerçekleştiği yer, konum ve uzamı belirtiyorsa YERdir.

- a1. Kenan *Antalya'da* ev aldı.
- a2. Ay, dünya *yörüngesinde* dolanıyor.
- a3. Kardeşim *yatakta* uyuyor.

- b1. *al*- <EDİCİ: Kenan><YER: Antalya><KONU: ev>
- b2. *dolan*- <EDİCİ: Ay><YER: dünya yörüngesi>
- b3. *uyu*- <DENEYİMCİ: kardeşim><YER: yatak>

YARARLANICI (BENEFECTOR)

Eğer bir üye, işin veya oluşumun sonucundan olumlu olarak etkileniyor ve yararlanıyorsa YARARLANICIdır.

- a1. *Başkan* suikastten kurtuldu.
- a2. Annem *bana* kahvaltı hazırladı.
- a3. Hakim *suçluyu* affetti.

- b1. *kurtul-* <YARARLANICI: başkan><KONU: suikast>
- b2. *hazırla-* <EDİCİ: annem><YARARLANICI: ben><KONU: kahvaltı>
- b3. *affet-* <EDİCİ: hakim><YARARLANICI: suçlu>

ARAÇ (INSTRUMENT)

Eğer bir üye, işin veya oluşumun meydana gelmesinde araç olarak bir işlev görüyorsa ARAÇtır.

- a1. Kenan *trenle* Ankara'ya dönecek.
- a2. Çocuk *makasla* kağıdı kesti.
- a3. Babam *kürekle* kuyu kazdı.

- b1. *dön-* <EDİCİ: Kenan><ARAÇ: tren><HEDEF: Ankara>
- b2. *kes-* <EDİCİ: çocuk><ARAÇ: makas><ETKİLENEN: kağıt>
- b3. *kaz-* <EDİCİ: babam><ARAÇ: kürek><ETKİLENEN: kuyu>

Yukarıda tanımları verilen temel ROLLerin yanı sıra, daha detaylı ROL tanımları da kullanılabilir. Bu ROL tanımlarından bazıları şu şekildedir:

İYE (POSSESSOR)

Eğer bir üye, işin, oluşumun veya nesnenin kime ait olduğunu ifade ediyorsa İYEDir.

- a1. *Arslanın* güçlü pençeleri var.
- a2. *Kenan'ın* iyi bir işi var.
- a3. *Çocuğun* oyuncağı var.

- b1. *var* <İYE: arslan><KONU: güçlü pençe>
- b2. *var* <İYE: Kenan><KONU: iyi bir iş>
- b3. *var* <İYE: çocuk><KONU: oyuncak>

KURULAN (CONSTRUCTUM)

Eğer bir üye, işin veya oluşumun sonucunda bilinçli olarak ortaya çıkarılıyorsa KURULANdır.

- a1. Terzi *ceket* dikti.
- a2. Burçin bana *pasta* yaptı.
- a3. Besteci yeni bir *senfoni* besteledi.

- b1. *dik-* <EDİCİ: terzi><KURULAN: ceket>
- b2. *yap-* <EDİCİ: Burçin><YARARLANICI: ben><KURULAN: pasta>
- b3. *beste-* <EDİCİ: besteci><KURULAN: yeni bir senfoni>

YIKILAN (DESTRUCTUM)

Eğer bir üye, işin veya oluşumun sonucunda ortadan kalkıyor ve varlığını yitiriyorsa YIKILANdır.

- a1. Ordu *köprüyü* yıktı.
- a2. Soyguncu *dükkan sahibini* öldürdü.
- a3. Sel *ürünü* mahvetti.

- b1. *yık-* <EDİCİ: ordu><YIKILAN: köprü>
- b2. *öldür-* <EDİCİ: soyguncu><YIKILAN: dükkan sahibi>
- b3. *mahvet-* <EDİCİ: sel><YIKILAN: ürün>

NEDEN (REASON)

Eğer bir üye, işin veya oluşumun başlamasına gücül olarak sebep oluyorsa NEDENDİR.

- a1. Ali *yemekten* zehirlendi.
- a2. Babam *soğuktan* hastalandı.
- a3. Arkadaşım *üzüntüden* zayıfladı.

- b1. *zehirlen-* <DENEYİMCİ: Ali><NEDEN: yemek>
- b2. *hastalan-* <DENEYİMCİ: babam><NEDEN: soğuk>
- b3. *zayıfla-* <DENEYİMCİ: arkadaşım><NEDEN: üzüntü>

2.1.8 İÇ VE DIŞ ÜYELER

Eylemlerin üye ve ROL yapılarını incelerken özne konumunda bulunan üyeler ile, özne konumunda bulunmayan üyeler arasında bir ayırım yapmak gerekmektedir. Tümcede yönetici konumunda bulunan eylem, içerisinde yer aldığı EÖ aracılığıyla tümceye bağlanmaktadır. Özne AÖsü ise, tümceye doğrudan bağlanmaktadır. Buna karşın eylemin üyeleri, hem eylemin tümleci konumuna, hem de özne konumuna yerleşebilmektedir. Buna göre özne konumunda bulunan (EÖ dışında kalan) üyeler *dış üye*, eylemin tümleci konumunda bulunan (EÖ içerisinde kalan) üyeler ise *iç üye* olmaktadır. Bu yaklaşıma göre, üyelerin üstleneceği ROLLERİN belirlenmesi de değişecek, dış üyelerin yüklendiği ROL *dış ROL*, iç üyelerin yüklendiği ROL ise *iç ROL* olacaktır. Bir tümcede çok sayıda *iç üye* bulunabilmesine rağmen, sadece tek bir *dış üye* bulunabilir.

2.1.9 ÜYE YAPISI VE ROL YAPISI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Eylemlerin üye ve ROL yapılarını incelerken karşımıza şöyle bir soru çıkmaktadır:

Neden konusal ilişkilerin varlığı, üye yapısındaki üyeler arasındaki ilişkiden farklı olarak ele alınmaktadır ?

(28)

- a. Çocuk *topu* merdivenden aşağı yuvarladı.
- b. *Top* merdivenden aşağı yuvarlandı.

(28a) ve (28b) tümcelerinin farklı üye yapılarına sahip olduğu kolaylıkla görülmektedir. *Top* sözcüğü (28a)da nesne, (28b)de ise özne durumundadır. Bununla birlikte, *top* sözcüğünün (28a)da üstlendiği ROL, sezgisel olarak, (28b)deki üstlendiği ROLle örtüşmektedir. Çünkü her iki tümcede de *topun* gerçekleştirdiği hareket aynıdır. Her iki tümcede de farklı bir üye yapısı bulunmakla birlikte, *topun* yüklendiği konusal ROL aynıdır. Yani, (28a)da nesne, (28b)de ise özne konumunda olan *top*, her iki durumda da, ETKİLENEN ROLünü üstlenmektedir.

Fakat acaba neye dayanarak *topun* her iki tümcede de aynı konusal ROLü üstlendiğini söyleyebilmekteyiz ? Elbette ki, sadece sezgisel bilgiler bu konuda yeterli olmayacaktır. Bir takım sağlam ampirik bilgilere de ihtiyacımız bulunmaktadır ki, bu bilgileri bize seçme kısıtlılıkları sağlamaktadır.

Seçme kısıtlılıkları ile konusal yapı arasında doğrudan bir bağıntı bulunduğundan, aynı konusal ROLe sahip sözlüksel birimler aynı seçme kısıtlılıklarına uğramaktadırlar. Dolayısıyla, farklı seçme kısıtlılıklarına uğrayan sözlüksel birimler ise, farklı konusal ROLer üstlenmektedirler. Bu yüzden, (28a)daki *yuvarla-* eyleminin nesnesi olan AÖ ile, (28b)de *yuvarlan-* eyleminin öznesi olan AÖ aynı seçme kısıtlılıklarına uğramaktadır.

(29)

- a. Çocuk *topu* / *elmayı* / *soğğ / *düşünçeyi merdivenden aşağı yuvarladı.
- b. *Top* / *elma* / *soğğ / *düşünçe merdivenden aşağı yuvarlandı.

Yukarıdaki tümcelerde *yuvarla-* eyleminin nesnesi konumunda olan üyelerin, geçişsiz eylemin öznesi olarak kullanıldığında aynı seçme kısıtlılıklarına uğraması, bizim başlangıçtaki sezgisel bilgilerimizi doğrulamaktadır.

(30)

- a. Vazo camı kırdı.
- b. Vazo kırıldı.

Vazo sözcüğü gerek (30a), gerekse (30b) tümcelerinde özne konumunda bulunmaktadır. Fakat anlambilimsel açıdan baktığımızda *vazo* sözcüğünün (30a)da EDİCİ, (30b)de ise ETKİLENEN ROLünü üstlenmiş olduğunu görmekteyiz. Bu farklılık, *vazo* sözcüğünün uğradığı seçme kısıtlılıklarının sonucunun bir yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır.

Üyeler arasındaki konusal ilişkiler, farklı yapılar arasındaki benzerlik ve farklılıkları anlamamızda bize önemli ipuçları sunmaktadır. Bu benzerlik ve farklılıklar sözdizimsel yapıdan kaynaklanmamaktadır, anlambilimsel yapının bir yansımasıdır.

Kimi dilbilimciler, konusal ilişkilerin, sözdizimsel yapılar üzerinde etkin bir rol oynadığını öne sürmektedirler. Örneğin Gruber (1976), İngilizcede bazı zarfların sözdizimsel sunuluştaki, yalnızca EDİCİ ROLü ile birlikte görüldüğünü ileri sürmektedir:

(31)

- a. John (=EDİCİ) *deliberately* rolled the ball down the hill.
- b. *The ball *deliberately* rolled down the hill.

Fillmore (1972) ise, bu saptamaya benzer bir şekilde, bazı zarfların tümcede yalnızca DENEYİMCİ ROLünü üstlenen bir üye ile birlikte yer aldığını belirtmektedir:

(32)

- a. *Personally*, I (=DENEYİMCİ) don't like roses.
- b. *Personally*, your proposal doesn't interest me (=DENEYİMCİ).
- c. * *Personally*, I (=EDİCİ) hit you.
- ç. * *Personally*, you hit me (=ETKİLENEN).

Konusal ilişkileri incelerken değinilmesi gerekli bir başka ilke ise *ROL Ölçütü İlkesi*dir. *ROL Ölçütü İlkesi*ne göre, her üyeye yalnızca bir ROL yüklenmekte ve her ROL yalnızca bir üye tarafından yüklenilmektedir. *ROL Ölçütü İlkesi*ni somut bir örnekle aşağıdaki şekilde göstermek mümkündür:

(33)

- a. Kenan (=EDİCİ) camı kırdı.
- b. Ersin (=EDİCİ) camı kırdı.
- c. Kenan (=EDİCİ) ve Ersin (=EDİCİ) camı kırdı.

(34)

- a. Kenan (=EDİCİ) camı kırdı.
- b. Çekiç (=ARAÇ) camı kırdı.
- c. * Kenan (=EDİCİ) ve çekiç (=ARAÇ) camı kırdı.

(33a) ve (33b) tümcelerinde *Kenan* ve *Ersin*'in, EDİCİ ROLünü üstlenmiş oldukları görülmektedir. Dolayısıyla aynı ROLü üstlenmiş olan *Kenan* ve *Ersin*, (33c)de olduğu gibi aynı sözdizimsel yapıda görünebilmektedir. Buna karşılık (33b) tümcesinde *çekiç* ise ARAÇ ROLünü üstlenmiş durumdadır. Bu yüzden (34c) tümcesinde aynı AÖ içerisinde bulunan *Kenan* ve *çekiç*'in yüklenmiş oldukları ROLLer farklı olduğundan, (34c) bozuk bir tümce olarak karşımıza çıkmaktadır.

Jackendoff (1972), üye yapısı içerisindeki konusal ilişkilerin belirli bir hiyerarşik düzene göre belirlendiğini öne sürmektedir. Bir başka deyişle, üyelerin sözdizimsel sunuluşlarında, üyelerin anlambilimsel değerleri ve yükledikleri ROLLer etkili olmaktadır. Jackendoff (1972)'un öne sürdüğü üyeler arasındaki hiyerarşik yapı şu şekildedir:

(35)

EDİCİ (DENEYİMCİ (HEDEF / KAYNAK / YER (KONU)))

Bu hiyerarşik yapıyı, eylemlerin anlambilimsel özelliklerine göre daha detaylı olarak aşağıdaki şekilde açmak mümkündür:

(36)

— Geçişli

(EDİCİ (KONU))

1 2

— Çift Geçişli

(EDİCİ (HEDEF (KONU)))

1 X X

— Etkilenmesiz

(EDİCİ)

1

— Psikolojik

(DENEYİMCİ (KONU))

1 2

— Psikolojik

(DENEYİMCİ (KONU))

2 1

— Etkisel Psikolojik Ettirgen

(EDİCİ (DENEYİMCİ))

1 2

2.1.10 KONUSAL YAPI VE SÖZDİZİMSEL YAPI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Acaba konusal ilişkiler ile sözdizimsel yapı arasında nasıl bir ilişki bulunmaktadır?

Sözdizimsel yapıya bakarak, hangi üyenin hangi ROLü yükleneceğini saptamak veya öngörmek mümkün değildir. Çünkü sözdizimsel yapı ile üye yapısı arasında doğrudan bir bağlantı bulunmadığından ve her bir sözlüksel birimin yükleneceği ROL ile kendine özgü özellikleri arasında yakın bir ilişki bulunduğundan, konusal ROLLer önceden tahmin edilemez bir özellik taşımaktadır.

Bu yüzden, sözlüksel birimlerin sözlüksel kütüklerinde kodlanmış olarak bulunan bilgiler arasında kategorisel bilgiler, yankategorileme çerçevesi, seçme kısıtlılıklarının yanı sıra konusal ilişkilere dair bilgiler de yer almalıdır.

Jackendoff (1972), “bir eylemin sözlüksel kütüğünde yer alan bilgiler, dilbilgisel ve konusal bilgiler arasında bir bağlantı kurmalıdır” demektedir. Jackendoff’a göre, örneğin İngilizcede *murder* (öldürmek, katletmek) eyleminin sözlüksel kütüğünde aşağıdaki bilgiler yer almaktadır:

(37)

- (i) murder
(ii) [+E]
(iii) [AÖ-----AÖ]
          | |
(iv) EDİCİ   KONU
          | |
(v) <İNSANSAL><İNSANSAL>

Yukarıdaki bilgilerden (i) sözlüksel birimin sesbilimsel özelliklerini, (ii) kategorisel özelliklerine ilişkin bilgileri, (iii) sözdizimsel özelliklere ilişkin bilgileri, (iv) üyelerin yükleneceği ROLLere ilişkin bilgileri, (v) ise kendine özgü bilgileri içermektedir. Jackendoff'a göre (iii) ve (iv) sözdizimsel yapı ile konusal ilişkiler arasında bir bağıntı, ilişki kurmaktadır.

Fillmore'a göre üyelerin kategorisel bilgileri, konusal ROLLeri ve sözdizimsel görünüşleri arasındaki ilişkileri düzenlemekte olan temel bir ilke bulunmaktadır. *Tümleç Seçimi* (Complement Selection) olarak adlandırılan bu ilke, hangi iç üyelerin AÖ konumunda bulunması gerektiğini ve hangi DB alacağını açıklamaktadır.

(38)

- a. Harry sprayed *paint* (=ARAÇ) [on the wall] (=YER).
b. Harry sprayed the wall (=YER) *with paint* (=ARAÇ).

(39)

- a. John planted *peas and corn* (=ARAÇ) [in his garden] (=YER).
b. John planted [his garden] (=YER) *with peas and corn* (=ARAÇ).

Fillmore'un verdiği örneklerde italikle yazılmış sözlüksel birimler ARAÇ, [ ] içerisinde yazılmış sözlüksel birimlerse YER ROLü üstlenmiş durumdadır. Bu örneklere göre ARAÇ veya YER ROLü üstlenmiş sözlüksel birimler, eylem tarafından AÖ tümleci olarak seçilebilmektedir. Eğer ARAÇ ROLünü üstlenmiş sözlüksel birimler AÖ tümleci olarak seçilirse, YER ROLünü üstlenmiş sözlüksel birimler DB olacaktır. Bunun aksine YER ROLünü üstlenmiş sözlüksel birimler AÖ tümleci olarak seçilirse, ARAÇ ROLünü üstlenmiş sözlüksel birimler DB olacaktır. Bu sonuçtan hareketle, hangi üyenin hangi DB alacağını, büyük ölçüde DBnin anlambilimsel özelliğine bağlı olarak belirlendiğini varsaymak mümkündür. Bu varsayım bizi tekrar şu yargıya ulaştırmaktadır: DBnin sözlüksel kütüklerinde, hangi DBnin hangi konusal ilişkileri ifade ettiği tanımlanmış ve belirlenmiş durumdadır. Yani, her DBnin sözlüksel kütüğünde, AÖne hangi konusal ROLleri yükleyebileceği kodlanmış bulunmaktadır.

Fillmore'un varsayımını Türkçe için uyguladığımızda, Türkçede kullanılmakta olan DBlerin temelde şu konusal ilişkileri tanımlamakta oldukları varsayılabilir:

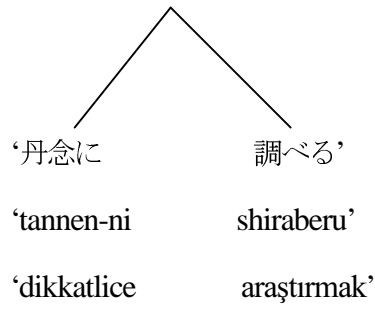
(40)

<i>Durum Belirleyici</i>	<i>Konusal ROL</i>
(Ø)	EDİCİ
(-i)	ETKİLENEN
(Ø)	DENEYİMCİ
(-i)	KONU
(-e)	HEDEF
(-den)	KAYNAK
(-de)	YER
(-e)	YARARLANICI
(-ile)	ARAÇ

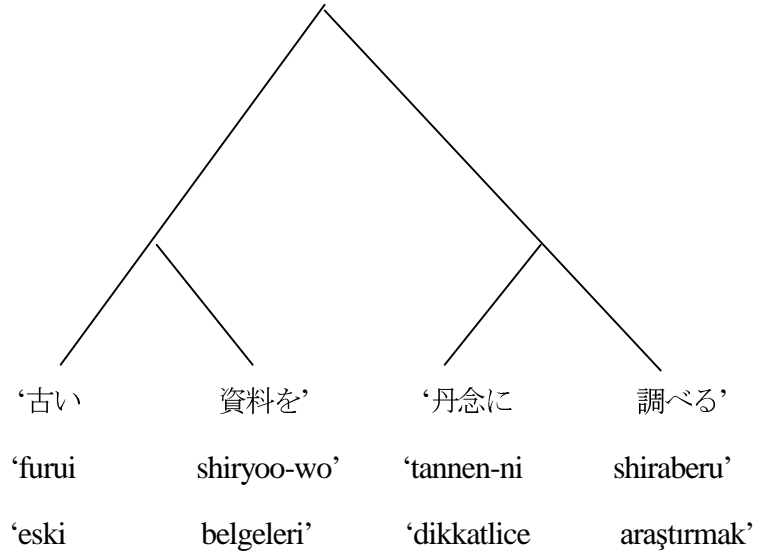
2.2 JAPONCADA ÖBEK YAPILAR

Diğer dillerde olduğu gibi Japoncada da anlamsal olarak birbirine yakın ögeler bir araya gelerek öbek yapısı, öbek yapılar da birleşerek daha büyük öbek yapıları meydana getirmektedir. Büyük öbek yapılar da bir araya gelerek tümceyi oluşturmaktadır.

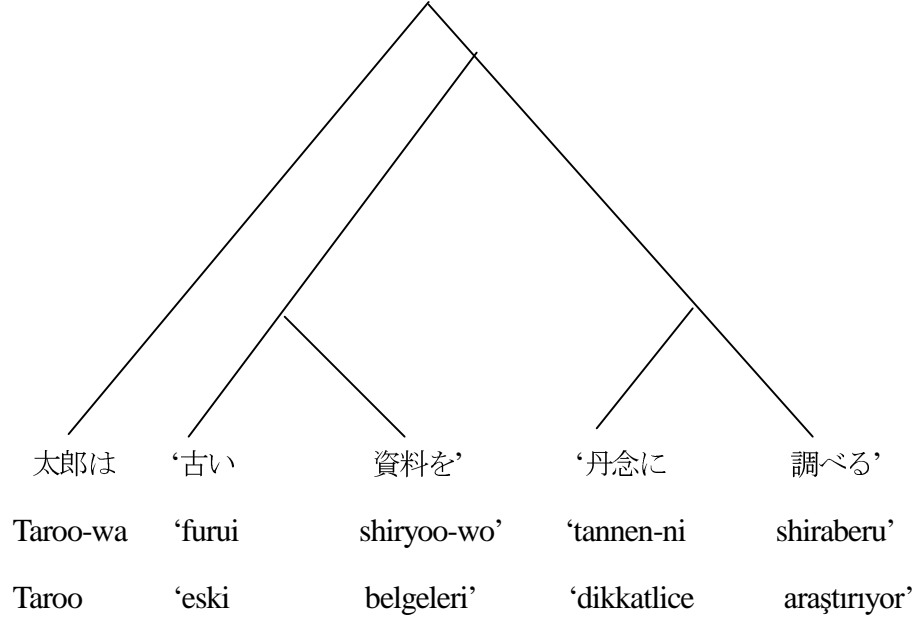
(41)

(42)

(43)

Japoncada eylem öbeği (EÖ), ad öbeği (AÖ), sıfat öbeği (SÖ), zarf öbeği (ZÖ) ve sondurum öbeği (SDÖ) olmak üzere beş temel öbek yapıdan bahsedilebilir:

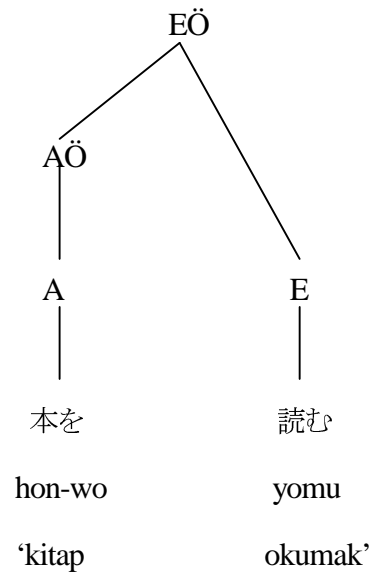
2.2.1 EYLEM ÖBEĞİ

EÖ [本を 読む]

[hon-wo yomu]

[kitap okumak]

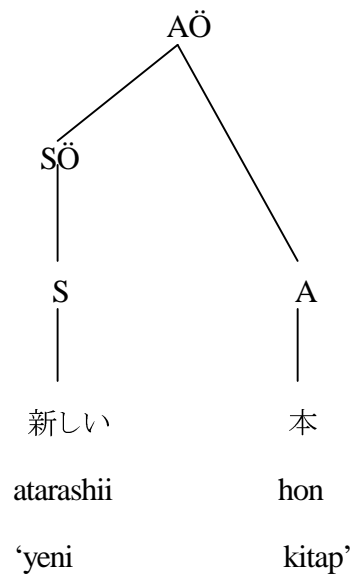
(44)

2.2.2 AD ÖBEĞİ

AÖ [新しい 本]
[atarashii hon]
[yeni kitab]

(45)

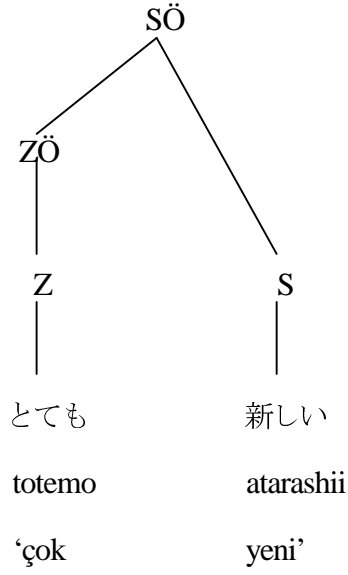
2.2.3 SIFAT ÖBEĞİ

SÖ [とても 新しい]

[totemo atarashii]

[çok yeni]

(46)

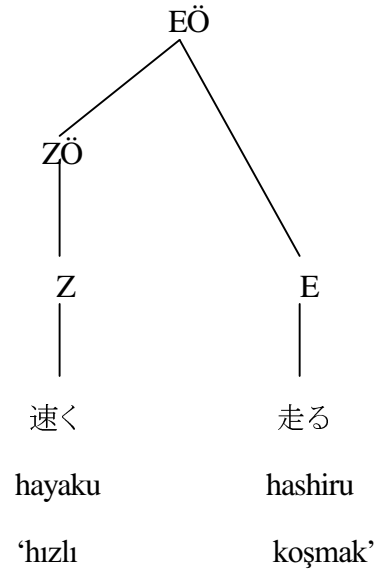
2.2.4 ZARF ÖBEĞİ

ZÖ [速く 走る]

[hayaku hashiru]

[hızlı koşmak]

(47)

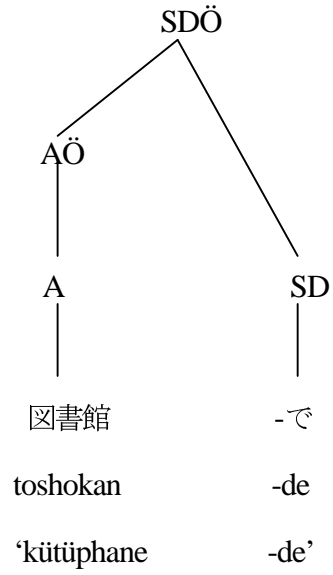
2.2.5 SONDURUM ÖBEĞİ

SDÖ [図書館-で]

[toshokan-de]

[kütüphane-de]

(48)

2.3 JAPONCADA ÖBEK YAPI KURALLARI

Japoncada beş temel öbek yapının (eylem öbeği (EÖ), ad öbeği (AÖ), sıfat öbeği (SÖ), zarf öbeği (ZÖ) ve sondurum öbeği (SDÖ)) birleşmesiyle tümce oluşmaktadır. Japoncada öbek yapı kurallarını şu şekilde özetlemek mümkündür:

(49)

- a. T → AÖ EÖ
- b. AÖ → (AÖ) (SÖ) A
- c. EÖ → (SDÖ) (AÖ) (SDÖ) (AÖ) E
- ç. SDÖ → AÖ DÖ

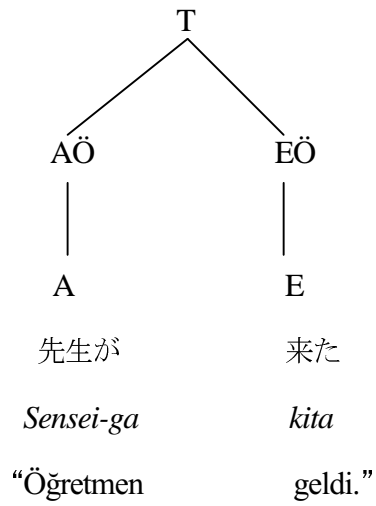
Yukarıdaki kurallar, öbekselle kategoriler arasındaki yapısal kuralları belirlemektedir. Örneğin, (49a)daki kural, tümcede muhakkak bir AÖ ve EÖ bulunması gerektiğini ve sözdizimsel görünüşte AÖ'nün EÖ'den önce gelmesi gerektiğini ifade etmektedir. Parantez içerisindeki kategoriler ise seçimsel öbek durumundadırlar.

(49)da verilen öbek yapıları aşağıdaki örnek tümceleri meydana getirmektedirler:

(50) 「先生が来た。」

Sensei-ga kita.

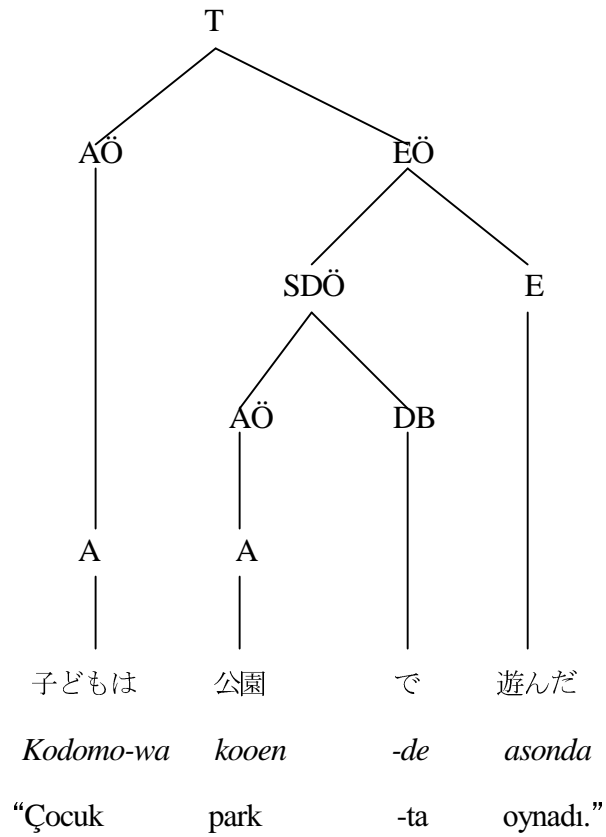
“Öğretmen geldi.”

(51) 「子どもは、公園で遊んだ。」

Kodomo-wa kooen-de asonda.

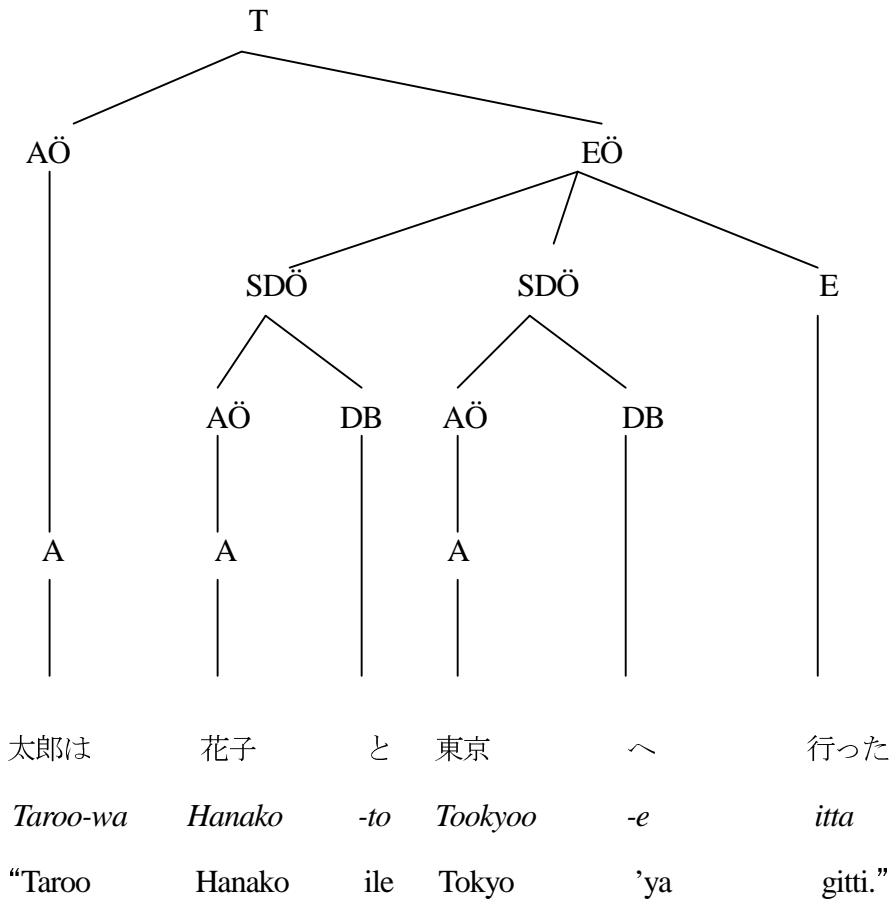
“Çocuk parkta oynadı.”

(52) 「太郎は、花子と東京へ行った。」

Taroo-wa Hanako-to Tookyoo-e itta.

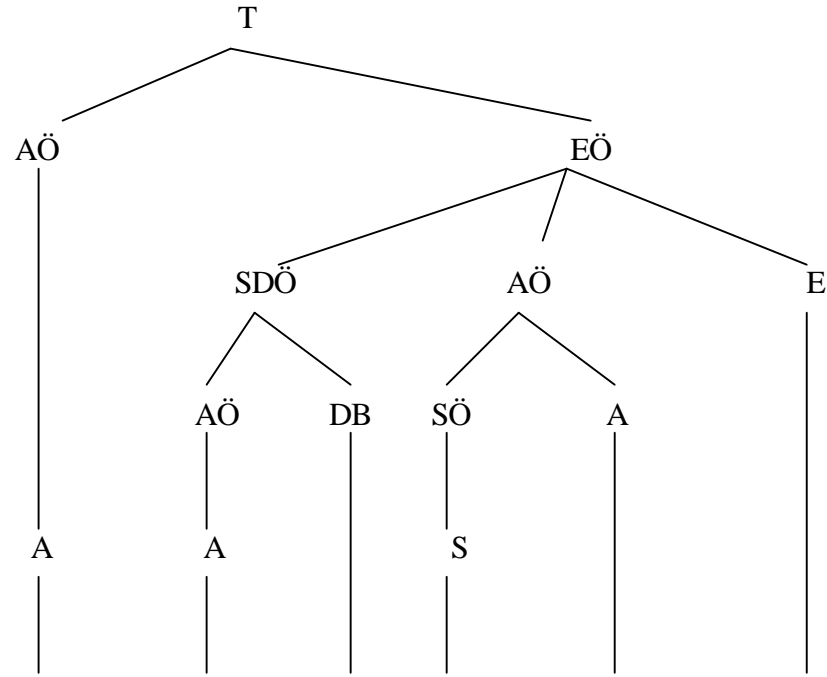
“Taroo, Hanako ile Tokyo’ya gitti.”

(53) 「太郎は、本屋で新しい本を買った。」

Taroo-wa honya-de atarashii hon-wo katta.

“Taroo, kitapçıda(n) yeni kitap satın aldı.”

太郎は	本屋	で	新しい	本を	買った
<i>Taroo-wa</i>	<i>honya</i>	<i>-de</i>	<i>atarashii</i>	<i>hon-wo</i>	<i>katta</i>
“Taroo	kitapçı	-da(n)	yeni	kitap	satın aldı.”

2.4 JAPONCADA SONDURUMSAL ÜYELER

3.3’de belirtildiği üzere, AÖlerin üstlendikleri konusal ROLLerin önemli ölçüde aldıkları DB tarafından belirlendiği söylenebilir. Japoncada AÖlerin aldığı DBlerin temelde şu konusal ilişkileri tanımlamakta oldukları varsayılabilir:

(54)

<i>Durum Belirleyici</i>	<i>Konusal ROL</i>
<i>(-wa), (-ga)</i>	EDİCİ
<i>(-wo), (-to)</i>	ETKİLENEN
<i>(-wa), (-ga)</i>	DENEYİMCİ
<i>(-wa), (-ga), (-wo), (-ni)</i>	KONU
<i>(-he), (-ni)</i>	HEDEF
<i>(-kara), (-wo)</i>	KAYNAK
<i>(-de), (-wo)</i>	YER
<i>(-wo), (-he), (-ni)</i>	YARARLANICI
<i>(-de)</i>	ARAÇ

(54)de yer alan Japoncadaki DBlerin başlıca anlam ve kullanım özellikleri şu şekilde özetlenebilir.

2.4.1 (-wa)

(i) Tümcede özneyi belirtir. Bir nesne, kişi veya olay hakkında tanım yapmak ya da bilgi vermek amacıyla kullanılır.

(55) 「田中さんは、日本人だ。」

Tanaka san-wa nihonjin da.

“Bay Tanaka Japondur.”

(56) 「私は、今、手紙を書いている。」

Watashi-wa ima tegami wo kaite iru.

“Ben şimdi mektup yazıyorum.”

(ii) Nesne, kişi veya olayların bütünü (-ga) ile belirtildiği durumlarda, bu bütün arasından özellikle bir tanesini veya bir kısmını belirtmek amacıyla kullanılır.

(57) 「野菜を2キロずつ買ったが、肉は3キロ買った。」

Yasai-wo ni kiro-zutsu katta ga, niku-wa san kiro katta.

“Sebzelerden ikişer kilo satın aldım ama eti üç kilo satın aldım.”

(58) 「教室に学生たちがいる。男の子は、6人いる。」

Kyooshitsu-ni gakusei tachi-ga iru. Otoko no ko-wa rokunin iru.

“Sınıfta öğrenciler var. Erkek öğrenci altı kişi var.”

(iii) Karşıtlık bildiren ifadelerde, nesne, kişi veya olayları karşılaştırma amacıyla kullanılır.

(59) 「夏は暑いですが、冬は寒い。」

Natsu-wa atsui desu ga, fuyu-wa samui.

“Yaz sıcaktır ama kış soğuktur.”

(60) 「山田さんは、英語が上手ですが、フランス語は上手ではない。」

Yamada san-wa eigo-ga joozu desu ga, furansugo-wa joozu dewanai.

“Bayan Yamada’nın İngilizce’si çok iyidir ama Fransızca’sı iyi değildir.”

(iv) Nesne, kişi veya olayları vurgulama amacıyla kullanılır.

(61) 「こんなところには、2度と来ない。」

Konna tokoro-ni -wa moo ni do to konai.

“Böyle bir yere tekrar gelmem.”

(62) 「私は、鈴木さんに会ったことはない。」

Watashi-wa Suzuki san-ni atta koto-wa nai.

“Ben, bay Suzuki ile hiç karşılaşmadım.”

2.4.2 (-ga)

(i) Tümcede yüklem bildirdiği iş, oluş, hareket veya durumun öznesini belirtir.

(63) 「鳥が空を飛んでいる。」

Tori-ga sora-wo tonde iru.

“Kuş gökyüzünde uçuyor.”

(64) 「部屋の電気がついている。」

Heya no denki-ga tsuite iru.

“Odanın ışığı yanıyor.”

(ii) Tümcede yüklem bildirdiği iş, oluş, hareket veya durumun nesnesini belirtir.

(65) 「新しい自転車が欲しい。」

Atarashii jitensha-ga hoshii.

“Yeni bir bisiklet istiyorum.”

(66) 「ここから海がよく見える。」

Koko-kara umi-ga yoku mieru.

“Buradan deniz çok iyi görünüyor.”

2.4.3 (-wo)

(i) Yüklem bildirdiği iş, oluş veya hareketten etkilenen veya bunun konusu olan nesne, kişi veya olayı belirtmek amacıyla kullanılır.

(67) 「友だちから本を4冊借りた。」

Tomodachi-kara hon-wo yonsatsu karita.

“Arkadaşımdan dört tane kitap ödünç aldım.”

(68) 「今日の新聞を読みましたか。」

Kyoo no shinbun-wo yomimashita ka.

“Bugünkü gazeteyi okudun mu ?”

(ii) Yüklem “geçip gitmek, aşmak, ilerlemek” gibi anlamları ifade ettiği durumlarda, sözkonusu yer veya boşluğu belirtmek amacıyla kullanılır.

(69) 「私達は、名古屋を経て、京都に着いた。」

Watashi tachi-wa Nagoya-wo hete Kyoto-ni tsuita.

“Biz Nagoya’yı geçip Kyoto’ya ulaştık”

(70) 「このバスは、図書館の前を通りますか。」

Kono basu-wa toshokan no mae-wo toorimasu ka.

“Bu otobüs kütüphanenin önünden geçer mi ?”

(iii) Yüklemin “*çıkılmak, ayrılmak, terketmek, uzaklaşmak*” gibi anlamları ifade ettiği durumlarda, sözkonusu yer veya boşluğu belirtmek amacıyla kullanılır.

(71) 「父は、毎朝8時に家を出る。」

Chichi-wa mai asa hachi-ji ni ie-wo deru.

“Babam her sabah saat sekizde evden çıkar.”

(72) 「私は、大学を卒業したら弁護士になりたい。」

Watashi-wa daigaku-wo sotsugyoo shitara bengoshi ni naritai.

“Üniversiteden mezun olunca avukat olmak istiyorum.”

(iv) Yön belirtmek amacıyla kullanılır.

(73) 「こちらを向いてください。」

Kochira-wo muite kudasai.

“Lütfen bu tarafa doğru dönün.”

(74) 「窓は、南を向いている。」

Mado-wa minami-wo muite iru.

“Pencere güneye bakıyor.”

2.4.4 (-he)

Yüklemin bildirdiği iş, oluş veya hareketin yönünü belirtmek amacıyla kullanılır.

(75) 「日本へ行く前に、少し日本語を勉強した。」

Nihon-he iku mae-ni sukoshi nihongo-wo benkyoo shita.

“Japonya’ya gitmeden önce biraz Japonca çalıştım.”

(76) 「速くここへ来なさい。」

Hayaku koko-he kinasai.

“Hemen buraya gel !”

2.4.5 (-ni)

(i) Nesne veya kişinin bulunduğu yeri ya da olayın meydana geldiği yeri belirtmek amacıyla kullanılır.

(77) 「庭に子どもたちがいる。」

Niwa-ni kodomo tachi-ga iru.

“Bahçede çocuklar var.”

(78) 「電話は、廊下の奥にある。」

Denwa-wa rooka no oku-ni aru.

“Telefon koridorun sonundadır.”

(ii) Yüklemin bildirdiği iş, oluş veya hareketin gerçekleştiği zamanı belirtmek amacıyla kullanılır.

(79) 「母は、たいてい6時に起きる。」

Haha-wa taitei roku-ji-ni okiru.

“Annem genellikle saat altıda kalkar.”

(80) 「私は、6月15日に来日した。」

Watashi-wa roku-gatsu juugo-nichi-ni rainichi shita.

“Ben onbeş haziranda Japonya’ya geldim.”

(iii) Amaç bildiren ifadelerde kullanılır.

(81) 「あした、買物に行こうか。」

Ashita kaimono-ni ikoo ka.

“Yarın alışverişe çıkalım mı?”

(82) 「昨日、友だちと一緒に展覧会を見に行った。」

Kinoo tomodachi to isshoni tenrankai-wo mi-ni itta.

“Dün arkadaşım ile birlikte sergiyi görmeye gittim.”

(iv) Yüklemin bildirdiği iş, oluş veya hareketin yönünü belirtmek amacıyla kullanılır.

(83) 「来年、実家に帰ろうと思っている。」

Rainen jikka-ni kaeroo to omotte iru.

“Gelecek sene memleketime dönmeyi düşünüyorum.”

(84) 「妹は、大学に入りたがっている。」

Imooto-wa daigaku-ni hairitagatte iru.

“Kızkardeşim üniversiteye girmek istiyor.”

2.4.6 (-de)

(i) Yüklemin bildirdiği olayın meydana geldiği yeri belirtmek amacıyla kullanılır.

(85) 「私は、よく図書館で勉強する。」

Watashi-wa yoku toshokan-de benkyoo suru.

“Ben çoğunlukla kütüphanede ders çalışırım.”

(86) 「彼は、今、自分の部屋で寝ている。」

Kare-wa ima jibun no heya-de nete iru.

“O şimdi kendi odasında uyuyor.”

(ii) Yüklemin bildirdiği iş, oluş veya hareketin yapılaş şeklini, ya da kullanılan aracı belirtmek amacıyla kullanılır.

(87) 「母は、ナイフで肉を切った。」

Haha-wa naifu-de niku-wo kitta.

“Annem bıçakla eti kesti.”

(88) 「息子は、自転車で学校に通っている。」

Musuko-wa jitensha-de gakkoo-ni kayotte iru.

“Oğlum okula bisikletle gidip geliyor.”

(iii) Bir nesnenin, aslını ya da temel maddesini belirtmek amacıyla kullanılır.

(89) 「このテーブルは、木でできている。」

Kono teeburu-wa ki-de dekite iru.

“Bu masa tahtadan yapılmıştır.”

(90) 「母は、買って来た材料で料理を作った。」

Haha-wa katte kita zairyoo-de ryoori-wo tsukutta.

“Annem alıp geldiği malzemelerle yemek yaptı.”

(iv) Yüklem bildirdiği iş, oluş veya hareketin amaç veya sebebini belirtmek amacıyla kullanılır.

(91) 「台風で港が閉鎖された。」

Taifuu-de minato-ga heisa sareta.

“Tayfun dolayısıyla liman kapatıldı.”

(92) 「山本さんは、来週、仕事で海外へ行くらしい。」

Yamamoto san-wa raishuu shigoto-de kaigai-e ikurashii.

“Bay Yamamoto gelecek hafta iş için yurtdışına gidecekmiş.”

2.4.7 (-kara)

(i) Yüklemin bildirdiği iş, oluş veya hareketin çıkış noktasını ya da başlangıç zamanını belirtmek amacıyla kullanılır.

(93) 「煙突から煙が出ている。」

Entotsu-kara kemuri-ga dete iru.

“Bacadan duman çıkıyor.”

(94) 「5月下旬から夏休みになる。」

Go-gatsu gejun-kara natsu yasumi ni naru.

“Mayıs sonundan itibaren yaz tatilidir.”

(ii) Bir nesnenin, aslını veya temel maddesini belirtmek amacıyla kullanılır.

(95) 「ぶどうからワインを作る。」

Budoo-kara wain-wo tsukuru.

“Üzümden şarap yapılır.”

(96) 「プラスチックは、石油から作る。」

Purasuchikku-wa sekiyu-kara tsukuru.

“Plastik petrolden yapılır.”

(iii) Yüklemin bildirdiği iş, oluş veya hareketin amaç veya sebebini belirtmek amacıyla kullanılır.

(97) 「社長は、過労から病気になった。」

Shachoo-wa karoo-kara byooki ni natta.

“Müdür çok çalışmaktan rahatsızlandı.”

(98) 「わずかな不注意から大きな事故が起きてしまった。」

Wazukana fuchuuu-kara ookina jiko-ga okite shimatta.

“Küçük bir dikkatsizlikten büyük bir kaza çıktı.”

3. BÖLÜM

JAPONCA VE TÜRKÇE EYLEMLERİN ANALİZİ

(0001)	abiru	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0002)	maruz kal-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-e		

(0003)	agaru	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		-wa/-ga	(-kara)	(-he/-ni)	

(0004)	yüksel-	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		Ø	(-den)	(-e)	

(0005)	ageru (1)	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0006)	yükselt-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0007)	ageru (2)	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0008)	ver-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0009)	ai s.	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0010)	sev-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0011)	aisatsu s.	EDİCİ	YARARLANICI		
		-wa/-ga	-ni		

(0012)	selamla-	EDİCİ	YARARLANICI		
		Ø	-i		

(0013)	akeru (1)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0014)	aç-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0015)	akeru (2)	EDİCİ	YER		
		-wa/-ga	-wo		

(0016)	boşalt-	EDİCİ	YER		
		Ø	-i		

(0017)	aku (1)	KONU			
		-wa/-ga			

(0018)	açıl-	KONU			
		Ø			

(0019)	aku (2)	KONU			
		-wa/-ga			

(0020)	boşal-	KONU			
		Ø			

(0021)	akushu s.	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-to		

(0022)	tokalaş-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-ile		

(0023)	amaru	KONU			
		-wa/-ga			

(0024)	art-	KONU			
		Ø			

(0025)	annai s.	EDİCİ	(YRRLANICI)	(YER)	
		-wa/-ga	(-ni)	(-wo)	

(0026)	rehberlik et-	EDİCİ	(YRRLANICI)	(YER)	
		Ø	(-e)	(-i)	

(0027)	anshin s.	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0028)	rahatla-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0029)	arau	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0030)	yka-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0031)	aru	KONU	(YER)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0032)	bulun-	KONU	(YER)		
		Ø	(-de)		

(0033)	aruku	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-de)	(-wo)	

(0034)	yürü-	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		Ø	(-de)	(-i)	

(0035)	asobu	DENEYİMCİ	(YER)	(ETKİLENEN)	(ARAÇ)
		-wa/-ga	(-de)	(-to)	(-de)

(0036)	eğlen-	DENEYİMCİ	(YER)	(ETKİLENEN)	(ARAÇ)
		Ø	(-de)	(-ile)	(-ile)

(0037)	atatamaru	KONU			
		-wa/-ga			

(0038)	isin-	KONU			
		Ø			

(0039)	atatameru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0040)	isit-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0041)	atsumaru	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-de)	(-he/-ni)	

(0042)	toplan-	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		Ø	(-de)	(-e)	

(0043)	atsumeru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0044)	topla-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0045)	au (1)	EDİCİ	(ETKİLENEN)	(ETKİLENEN)	
		-wa/-ga	(-to)	(-ni)	

(0046)	karşılaş-	EDİCİ	(ETKİLENEN)		
		Ø	(-ile)		

(0047)	au (2)	KONU	(KONU)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0048)	uy-	KONU	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0049)	ayamaru	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-ni		

(0050)	özür dile-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-den		

(0051)	azukaru	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	

(0052)	emanet al-	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		Ø	-i	(-den)	

(0053)	azukeru	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0054)	emanet ver-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0055)	benkyoo s.	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0056)	ders çalış-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0057)	bikkuri s.	DENEYİMCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0058)	şası-	DENEYİMCİ	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0059)	butukaru	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0060)	çarp-	EDİCİ	HEDEF	(ETKİLENEN)	
		Ø	-e	(-i)	

(0061)	chigau	KONU	KONU		
		-wa/-ga	-to		

(0062)	farklı ol-	KONU	KONU		
		Ø	-den		

(0063)	chikazuku	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0064)	yaklaş-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0065)	chikoku s.	EDİCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0066)	gecik-	EDİCİ	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0067)	chuii s.	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-ni		

(0068)	dikkat et-	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-e		

(0069)	chuumon s.	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-ni)	

(0070)	ismarla-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0071)	dasu	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	(HEDEF)
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	(-he/-ni)

(0072)	çıkār-	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	(HEDEF)
		∅	-i	(-den)	(-e)

(0073)	dekakeru	EDİCİ	(HEDEF)		
		-wa/-ga	(-he/-ni)		

(0074)	çık-	EDİCİ	(HEDEF)		
		∅	(-e)		

(0075)	denwa s.	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0076)	telefon et-	EDİCİ	HEDEF		
		∅	-e		

(0077)	doryoku s.	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0078)	gayret et-	EDİCİ	(KONU)		
		∅	(-e)		

(0079)	erabu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0080)	seç-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0081)	fueru	KONU			
		-wa/-ga			

(0082)	çoğal-	KONU			
		Ø			

(0083)	fuku (1)	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0084)	es-	EDİCİ			
		Ø			

(0085)	fuku (2)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0086)	sil-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0087)	fumu	EDİCİ	(YER)		
		-wa	(-wo)		

(0088)	bas-	EDİCİ	(YER)		
		∅	(-e)		

(0089)	furu (1)	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0090)	yağ-	EDİCİ			
		∅			

(0091)	furu (2)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0092)	salla-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		∅	-i		

(0093)	furueru	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0094)	titre-	EDİCİ			
		∅			

(0095)	futoru	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0096)	şışmanla-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0097)	fuyasu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0098)	çoğalt-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0099)	gaman s.	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0100)	sabret-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-e		

(0101)	ganbaru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0102)	gayret et-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-e		

(0103)	gookaku s.	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-ni		

(0104)	geç- (sınav)	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0105)	hairu	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0106)	gir-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0107)	hajimaru	KONU			
		-wa/-ga			

(0108)	başla-	KONU			
		Ø			

(0109)	hajimeru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0110)	başla-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-e		

(0111)	hakobu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0112)	taşı-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0113)	haku (1)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0114)	giy-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0115)	haku (2)	EDİCİ	YER		
		-wa/-ga	-wo		

(0116)	süpür-	EDİCİ	YER		
		Ø	-i		

(0117)	hakushu s.	EDİCİ	YARARLANICI		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0118)	alkışla-	EDİCİ	YARARLANICI		
		Ø	-i		

(0119)	hanasu	EDİCİ	(ETKİLENEN)	(HEDEF)	
		-wa/-ga	(-to)	(-ni)	

(0120)	konus-	EDİCİ	(ETKİLENEN)		
		Ø	(-ile)		

(0121)	happyoo s.	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0122)	ilan et-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0123)	harau	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0124)	öde-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0125)	hareru	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0126)	aç- (hava)	EDİCİ			
		Ø			

(0127)	haru	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0128)	yapıştır-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0129)	hashiru	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0130)	koş-	EDİCİ			
		Ø			

(0131)	hataraku	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0132)	çalış-	EDİCİ			
		Ø			

(0133)	henji s.	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0134)	cevap ver-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0135)	herasu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0136)	azalt-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0137)	heru	KONU			
		-wa/-ga			

(0138)	azal-	KONU			
		Ø			

(0139)	hieru	KONU			
		-wa/-ga			

(0140)	soĝu-	KONU			
		Ø			

(0141)	hikaru	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0142)	parla-	EDİCİ			
		Ø			

(0143)	hikkosu	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		-wa/-ga	(-kara)	(-he/-ni)	

(0144)	taşın-	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		Ø	(-den)	(-e)	

(0145)	hiku (1)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0146)	çek-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0147)	hiku (2)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0148)	çal- (çalgı)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0149)	hipparu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0150)	çekıştır-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0151)	hiraku	KONU			
		-wa/-ga			

(0152)	açıl-	KONU			
		∅			

(0153)	hirou	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	

(0154)	topla-	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		∅	-i	(-den)	

(0155)	hiyasu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0156)	soğut-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		∅	-i		

(0157)	homeru	EDİCİ	YARARLANICI	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0158)	öv-	EDİCİ	YARARLANICI	(HEDEF)	
		∅	-i	(-e)	

(0159)	hoshigaru	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0160)	arzula-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0161)	hosu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0162)	kurut-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0163)	ikiru	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0164)	yaşa-	EDİCİ			
		Ø			

(0165)	iku	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		-wa/-ga	(-kara)	(-he/-ni)	

(0166)	git-	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		Ø	(-den)	(-e)	

(0167)	ireru	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0168)	koy-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0169)	iru (1)	KONU	(YER)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0170)	bulun-	KONU	(YER)		
		Ø	(-de)		

(0171)	iru (2)	DENEYİMCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-ga)		

(0172)	gereksin-	DENEYİMCİ	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0173)	isogu	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0174)	acele et-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-e		

(0175)	iu	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0176)	söyle-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0177)	junbi s.	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0178)	hazırla-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0179)	kaburu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0180)	giy-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0181)	kaeru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0182)	değiştir-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0183)	kaesu	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0184)	iade et-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0185)	kaimono s.	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0186)	alışveriş yap-	EDİCİ			
		Ø			

(0187)	kaiwa s.	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-to		

(0188)	diyalog yap-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-ile		

(0189)	kakaru	KONU	(YER)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0190)	takıl-	KONU	(YER)		
		Ø	(-e)		

(0191)	kakeru	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0192)	tak-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0193)	kaku	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0194)	yaz-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0195)	kakureru	EDİCİ	(YER)		
		-wa/-ga	(-he/-ni)		

(0196)	gizlen-	EDİCİ	(YER)		
		Ø	(-e)		

(0197)	kamu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0198)	ısır-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0199)	kanashimu	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0200)	üzül-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-e		

(0201)	kangaeru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0202)	düşün-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0203)	kanjiru	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0204)	hisset-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0205)	karuru	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	

(0206)	ödünç al-	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		Ø	-i	(-den)	

(0207)	kasu	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0208)	ödünç ver-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0209)	katazuku	KONU			
		-wa/-ga			

(0210)	düzenlen-	KONU			
		Ø			

(0211)	katazukeru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0212)	düzenle-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0213)	katsu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-ni		

(0214)	yen-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0215)	kau	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0216)	satın al-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0217)	kawakasu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0218)	kurut-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0219)	kawaku	KONU			
		-wa/-ga			

(0220)	kuru-	KONU			
		Ø			

(0221)	kawaru	ETKİLENEN	(KONU)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0222)	dönüş-	ETKİLENEN	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0223)	kayou	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0224)	gdip gel-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0225)	kazaru	EDİCİ	YER	(ARAÇ)	
		-wa/-ga	-wo	(-de)	

(0226)	süisle-	EDİCİ	YER	(ARAÇ)	
		Ø	-i	(-ile)	

(0227)	kazoeru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0228)	say-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0229)	kega s.	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0230)	yaralan-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0231)	kekkon s.	EDİCİ	(ETKİLENEN)		
		-wa/-ga	(-to)		

(0232)	evlen-	EDİCİ	(ETKİLENEN)		
		Ø	(-ile)		

(0233)	kenbutsu s.	EDİCİ	YER		
		-wa/-ga	-wo		

(0234)	gez-	EDİCİ	YER		
		Ø	-i		

(0235)	kengaku s.	EDİCİ	YER		
		-wa/-ga	-wo		

(0236)	gez-	EDİCİ	YER		
		Ø	-i		

(0237)	kenka s.	EDİCİ	(ETKİLENEN)		
		-wa/-ga	(-to)		

(0238)	kavga et-	EDİCİ	(ETKİLENEN)		
		Ø	(-ile)		

(0239)	kenkyuu s.	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0240)	araştır-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0241)	keru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0242)	tekmele-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0243)	kesu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0244)	söndür-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0245)	kezuru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0246)	yont-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0247)	kieru	KONU			
		-wa/-ga			

(0248)	sön-	KONU			
		Ø			

(0249)	kigaeru	EDİCİ	(ETKİLENEN)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0250)	üzerini değiş-	EDİCİ			
		Ø			

(0251)	kikoeru	KONU	(KAYNAK)		
		-wa/-ga	(-kara)		

(0252)	duyul-	KONU	(KAYNAK)		
		Ø	(-den)		

(0253)	kiku (1)	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0254)	dinle-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0255)	kiku (2)	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-ni)	

(0256)	sor-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0257)	kimaru	KONU			
		-wa/-ga			

(0258)	belirlen-	KONU			
		Ø			

(0259)	kimeru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0260)	belirle-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0261)	kiniiru	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0262)	beğen-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0263)	kiru (1)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0264)	kes-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0265)	kiru (2)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0266)	giy-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0267)	koboreru	ETKİLENEN	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		-wa/-ga	(-kara)	(-he/-ni)	

(0268)	dökül-	ETKİLENEN	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		Ø	(-den)	(-e)	

(0269)	kobosu	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0270)	dök-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0271)	koeru	EDİCİ	YER		
		-wa/-ga	-wo		

(0272)	aş-	EDİCİ	YER	(YER)	
		Ø	-i	(-den)	

(0273)	komaru	DENEYİMCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0274)	sıkıntı çek-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0275)	komu	KONU			
		-wa/-ga			

(0276)	doI-	KONU			
		Ø			

(0277)	kooru	KONU			
		-wa/-ga			

(0278)	don-	KONU			
		Ø			

(0279)	kopii s.	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0280)	kopyala-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0281)	korobu	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0282)	tökezle-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0283)	korosu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0284)	öldür-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0285)	koshoo s.	KONU			
		-wa/-ga			

(0286)	bozul-	KONU			
		Ø			

(0287)	kotaeru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-ni		

(0288)	cevapla-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0289)	kotowaru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0290)	red et-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0291)	kowareru	KONU			
		-wa/-ga			

(0292)	bozul-	KONU			
		Ø			

(0293)	kowasu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0294)	boz-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0295)	kubaru	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0296)	dağıt-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0297)	kumitateru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0298)	birleştir-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0299)	kumoru	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0300)	bulutlan-	EDİCİ			
		Ø			

(0301)	kuraberu	EDİCİ	KONU	(KONU)	
		-wa/-ga	-wo	(-to)	

(0302)	karşılaştır-	EDİCİ	KONU	(KONU)	
		Ø	-i	(-ile)	

(0303)	kurikaesu	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0304)	tekarla-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0305)	kuru	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		-wa/-ga	(-kara)	(-he/-ni)	

(0306)	gel-	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		Ø	(-den)	(-e)	

(0307)	kusaru	KONU			
		-wa/-ga			

(0308)	çürü-	KONU			
		Ø			

(0309)	kyuukei s.	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0310)	mola ver-	EDİCİ			
		Ø			

(0311)	machigaeru	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0312)	yanlış yap-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0313)	machigau	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0314)	yanlış yap-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0315)	magaru	KONU			
		-wa/-ga			

(0316)	eğril-	KONU			
		Ø			

(0317)	mageru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0318)	eğ-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0319)	makeru	DENEYİMCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0320)	yenil-	DENEYİMCİ	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0321)	maku (1)	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0322)	sar-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0323)	maku (2)	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0324)	saç-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0325)	mamoru	EDİCİ	YARARLANCI		
		-wa/-ga	-wo		

(0326)	koru-	EDİCİ	YARARLANCI		
		Ø	-i		

(0327)	manabu	EDİCİ	KONU	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	

(0328)	öğren-	EDİCİ	KONU	(KAYNAK)	
		Ø	-i	(-den)	

(0329)	maniau	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-ni		

(0330)	yetiş-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-e		

(0331)	matsu	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0332)	bekle-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0333)	mawaru (1)	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0334)	dön-	EDİCİ			
		Ø			

(0335)	mawaru (2)	EDİCİ	YER		
		-wa/-ga	-wo		

(0336)	gez-	EDİCİ	YER		
		Ø	-i		

(0337)	mawasu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0338)	döndür-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0339)	mayou	DENEYİMCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0340)	şaşır-	DENEYİMCİ	(KONU)		
		Ø	(-i)		

(0341)	mieru	KONU			
		-wa/-ga			

(0342)	görün-	KONU			
		Ø			

(0343)	miġaku	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0344)	parlat-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0345)	miokuru	EDİCİ	YARARLANICI		
		-wa/-ga	-wo		

(0346)	yolcu et-	EDİCİ	YARARLANICI		
		Ø	-i		

(0347)	miru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0348)	gör-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0349)	miseru	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0350)	göster-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0351)	mitsukaru	ETKİLENEN	(EDİCİ)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0352)	bulun-	ETKİLENEN			
		Ø			

(0353)	mitsukeru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0354)	bul-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0355)	modoru	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		-wa/-ga	(-kara)	(-he/-ni)	

(0356)	geri dön-	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		Ø	(-den)	(-e)	

(0357)	modosu	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0358)	geri koy-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0359)	moeru	KONU			
		-wa/-ga			

(0360)	yan-	KONU			
		Ø			

(0361)	morau	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	(KAYNAK)
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	(-ni)

(0362)	al-	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		Ø	-i	(-den)	

(0363)	motsu (1)	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0364)	sahip ol-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-e		

(0365)	motsu (2)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0366)	al-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0367)	motteiku	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0368)	götür-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0369)	mottekuru	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	

(0370)	getir-	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		Ø	-i	(-den)	

(0371)	moyasu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0372)	yak-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0373)	mukaeru	EDİCİ	YARARLANICI		
		-wa/-ga	-wo		

(0374)	karşıla-	EDİCİ	YARARLANICI		
		Ø	-i		

(0375)	muku	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-wo		

(0376)	dön-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0377)	nageru	ETKİLENEN	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		-wa/-ga	(-kara)	(-he/-ni)	

(0378)	ak-	ETKİLENEN	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		Ø	(-den)	(-e)	

(0379)	nagasu	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0380)	akit-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0381)	nageru	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0382)	fırlat-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0383)	naku (1)	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0384)	ağla-	DENEYİMCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-e)		

(0385)	naku (2)	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0386)	öt-	EDİCİ			
		Ø			

(0387)	nakunaru (1)	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0388)	öl-	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0389)	nakunaru (2)	KONU			
		-wa/-ga			

(0390)	kaybol-	KONU			
		-wa/-ga			

(0391)	nakusu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0392)	kaybet-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0393)	namakeru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0394)	kaytar-	EDİCİ	KONU	(KONU)	
		Ø	-i	(-den)	

(0395)	naoru (1)	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0396)	iyileş-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0397)	naoru (2)	KONU			
		-wa/-ga			

(0398)	düzel-	KONU			
		Ø			

(0399)	naosu (1)	EDİCİ	YARARLANICI		
		-wa/-ga	-wo		

(0400)	iyileştir-	EDİCİ	YARARLANICI		
		∅	-i		

(0401)	naosu (2)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0402)	düzeltil-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		∅	-i		

(0403)	naraberu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0404)	sırala-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		∅	-i		

(0405)	narabu	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-he/-ni)	(-de)	

(0406)	sıralan-	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		∅	(-e)	(-de)	

(0407)	narau	EDİCİ	KONU	(KAYNAK)	(KAYNAK)
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	(-ni)

(0408)	öğren-	EDİCİ	KONU	(KAYNAK)	
		Ø	-i	(-den)	

(0409)	nareru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-ni		

(0410)	alış-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-e		

(0411)	naru	KONU			
		-wa/-ga			

(0412)	çal- (zil vb.)	KONU			
		Ø			

(0413)	nemuru	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0414)	uyu-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0415)	neru	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0416)	uyu-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0417)	nigeru	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		-wa/-ga	(-kara)	(-he/-ni)	

(0418)	kaç-	EDİCİ	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		Ø	(-den)	(-e)	

(0419)	nigiru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0420)	sık-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0421)	niru	KONU	KONU	KONU	
		-wa/-ga	-ni	(-to)	

(0422)	benze-	KONU	KONU		
		Ø	-e		

(0423)	nobiru	KONU			
		-wa/-ga			

(0424)	uza-	KONU			
		Ø			

(0425)	noboru (1)	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-wo)	(-he/-ni)	

(0426)	tırman-	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		Ø	(-i)	(-e)	

(0427)	noboru (2)	EDİCİ	(HEDEF)		
		-wa/-ga	(-he/-ni)		

(0428)	yüksel-	EDİCİ	(HEDEF)		
		Ø	(-e)		

(0429)	nokoru	ETKİLENEN	(YER)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0430)	kal-	ETKİLENEN	(YER)		
		Ø	(-de)		

(0431)	nokosu	EDİCİ	ETKİLENEN	(YER)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0432)	bırak-	EDİCİ	ETKİLENEN	(YER)	(YER)
		Ø	-i	(-e)	(-de)

(0433)	nomu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0434)	iç-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0435)	noru	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0436)	bin-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0437)	nugu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0438)	çıkart-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0439)	nureru	KONU			
		-wa/-ga			

(0440)	islan-	KONU			
		Ø			

(0441)	nuru	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0442)	sür-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0443)	nusumu	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	

(0444)	çal-	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		Ø	-i	(-den)	

(0445)	nyuugaku s.	EDİCİ	(HEDEF)		
		-wa/-ga	(-he/-ni)		

(0446)	okula gir-	EDİCİ	(HEDEF)		
		Ø	(-e)		

(0447)	nyuuin s.	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0448)	hastaneye yat-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0449)	oboeru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0450)	ezberle-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0451)	ochiru	ETKİLENEN	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		-wa/-ga	(-kara)	(-he/-ni)	

(0452)	düş-	ETKİLENEN	(KAYNAK)	(HEDEF)	
		Ø	(-den)	(-e)	

(0453)	odoroku	DENEYİMCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0454)	şaşır-	DENEYİMCİ	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0455)	odoru	EDİCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-wo)		

(0456)	dans et-	EDİCİ			
		Ø			

(0457)	okiru (1)	EDİCİ	(KAYNAK)		
		-wa/-ga	(-kara)		

(0458)	kalk-	EDİCİ	(KAYNAK)		
		Ø	(-den)		

(0459)	okiru (2)	KONU			
		-wa/-ga			

(0460)	meydana gel-	KONU			
		Ø			

(0461)	okoru (1)	DENEYİMCİ	(KONU)	(KONU)	
		-wa/-ga	(-ni)	(-wo)	

(0462)	kız-	DENEYİMCİ	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0463)	okoru (2)	KONU			
		-wa/-ga			

(0464)	meydana gel-	KONU			
		Ø			

(0465)	okosu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0466)	uyandır-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0467)	oku	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0468)	koy-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0469)	okureru	EDİCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-ni)		

(0470)	gecik-	EDİCİ	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0471)	okuru (1)	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0472)	gönder-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0473)	okuru (2)	EDİCİ	ETKİLENEN	(YRRLANICI)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0474)	hediyeye et-	EDİCİ	ETKİLENEN	(YRRLANICI)	
		Ø	-i	(-e)	

(0475)	omoidasu	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0476)	hatırla-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0477)	omou	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0478)	düşün-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0479)	onegai s.	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0480)	iste-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-den)	

(0481)	oreru	KONU			
		-wa/-ga			

(0482)	kıvrıl-	KONU			
		Ø			

(0483)	oriru	EDİCİ	(KAYNAK)	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	(-kara)	(-wo)	

(0484)	in-	EDİCİ	(KAYNAK)		
		Ø	(-den)		

(0485)	orosu	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0486)	indir-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0487)	oru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0488)	kıvr-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0489)	osaeru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0490)	bastır-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0491)	oshieru	EDİCİ	KONU	(YRRLANICI)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0492)	öğret-	EDİCİ	KONU	(YRRLANICI)	
		Ø	-i	(-e)	

(0493)	osu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0494)	it-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0495)	otosu	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	(YER)
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	(-de)

(0496)	düşür-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	(YER)
		Ø	-i	(-e)	(-de)

(0497)	owaru	KONU			
		-wa/-ga			

(0498)	bit-	KONU			
		Ø			

(0499)	oyogu	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-de)	(-wo)	

(0500)	yüz-	EDİCİ	(YER)		
		Ø	(-de)		

(0501)	renraku s.	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0502)	haber ver-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0503)	renshuu s.	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0504)	alıştırma yap-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0505)	riyoo s.	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0506)	kullan-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0507)	ryoori s.	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0508)	yemek yap-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0509)	ryuugaku s.	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0510)	yurtdışında eğitim gör-	EDİCİ	YER		
		Ø	-de		

(0511)	sagaru	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0512)	alçal-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0513)	sagasu	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0514)	ara-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0515)	sageru	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0516)	alçalt-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0517)	saku	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0518)	aç- (çiçek)	EDİCİ			
		Ø			

(0519)	samasu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0520)	soğut-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0521)	sameru (1)	DENEYİMCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-kara)		

(0522)	uyan-	DENEYİMCİ	(KONU)		
		Ø	(-den)		

(0523)	sameru (2)	KONU			
		-wa/-ga			

(0524)	soğu-	KONU			
		Ø			

(0525)	sanka s.	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0526)	katıl-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0527)	sanpo s.	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-de)	(-wo)	

(0528)	yürüyüş yap-	EDİCİ	(YER)		
		Ø	(-de)		

(0529)	sasou	EDİCİ	YARARLANICI	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0530)	davet et-	EDİCİ	YARARLANICI	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0531)	sasu	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0532)	sapla-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0533)	sawagu	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0534)	gürültü et-	EDİCİ			
		Ø			

(0535)	sawaru	EDİCİ	ETKİLENEN	(ETKİLENEN)	
		-wa/-ga	-ni	(-wo)	

(0536)	dokun-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-e		

(0537)	seikatsu s.	EDİCİ	(YER)		
		-wa/-ga	(-de)		

(0538)	yaşa-	EDİCİ	(YER)		
		Ø	(-de)		

(0539)	sentaku s.	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0540)	çamaşır yıka-	EDİCİ			
		Ø			

(0541)	setsumei s.	EDİCİ	KONU	(YRRLANICI)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0542)	açıkla-	EDİCİ	KONU	(YRRLANICI)	
		Ø	-i	(-e)	

(0543)	shaberu	EDİCİ	(ETKİLENEN)	(HEDEF)	
		-wa/-ga	(-to)	(-ni)	

(0544)	konus-	EDİCİ	(ETKİLENEN)	(HEDEF)	
		Ø	(-ile)	(-e)	

(0545)	shigoto s.	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0546)	iş yap-	EDİCİ			
		Ø			

(0547)	shikaru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0548)	azarla-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0549)	shiku	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0550)	ser-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0551)	shimaru	KONU			
		-wa/-ga			

(0552)	kapan-	KONU			
		Ø			

(0553)	shimau	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0554)	yerleştir-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0555)	shimeru (1)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0556)	kapat-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0557)	shimeru (2)	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-ni)	

(0558)	bağla-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0559)	shinjiru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0560)	inan-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-e		

(0561)	shinpai s.	DENEYİMCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-wo)		

(0562)	endişelen-	DENEYİMCİ	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0563)	shinu	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0564)	öl-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0565)	shiraberu	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0566)	araştır-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0567)	shiraseru	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-ni)	

(0568)	haber ver-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-he/-ni)	

(0569)	shiru	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0570)	bil-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0571)	shitsumon s.	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0572)	soru sor-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0573)	shizumu	ETKİLENEN	(HEDEF)		
		-wa/-ga	(-he/-ni)		

(0574)	bat-	ETKİLENEN	(HEDEF)		
		Ø	(-e)		

(0575)	shokuji s.	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0576)	yemek ye-	EDİCİ			
		Ø			

(0577)	shookai s.	EDİCİ	KONU	(YRRLANICI)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0578)	tanıt-	EDİCİ	KONU	(YRRLANICI)	
		Ø	-i	(-e)	

(0579)	shootai s.	EDİCİ	YARARLANICI	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0580)	davet et-	EDİCİ	YARARLANICI	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0581)	shuppatsu s.	EDİCİ	(HEDEF)	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	(-he/-ni)	(-kara)	

(0582)	yola çık-	EDİCİ	(HEDEF)	(KAYNAK)	
		Ø	(-e)	(-den)	

(0583)	shuuri s.	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0584)	tamir et-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0585)	sodateru	EDİCİ	YARARLANICI		
		-wa/-ga	-wo		

(0586)	büyüt-	EDİCİ	YARARLANICI		
		Ø	-i		

(0587)	sodatsu	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0588)	büyü-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0589)	sonkei s.	EDİCİ	YARARLANICI		
		-wa/-ga	-wo		

(0590)	hümet et-	EDİCİ	YARARLANICI		
		Ø	-e		

(0591)	soodan s.	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	(ETKİLENEN)
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	(-to)

(0592)	danış-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0593)	sooji s.	EDİCİ	YER		
		-wa/-ga	-wo		

(0594)	temizle-	EDİCİ	YER		
		Ø	-i		

(0595)	soru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0596)	traşla-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0597)	sotsugyoo s.	EDİCİ	(KAYNAK)	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	(-kara)	(-wo)	

(0598)	mezun ol-	EDİCİ	(KAYNAK)		
		Ø	(-den)		

(0599)	suberu	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-de)	(-wo)	
(0600)	kay-	EDİCİ	(YER)		
		Ø	(-de)		
(0601)	sugiru	EDİCİ	(YER)		
		-wa/-ga	(-wo)		
(0602)	geç-	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		Ø	(-i)	(-den)	
(0603)	sumu (1)	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-de)	(-ni)	
(0604)	ikamet et-	EDİCİ	(YER)		
		Ø	(-de)		
(0605)	sumu (2)	KONU			
		-wa/-ga			
(0606)	hالل-	KONU			
		Ø			

(0607)	suru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0608)	yap-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0609)	susumu	EDİCİ	(HEDEF)		
		-wa/-ga	(-he/-ni)		

(0610)	ilerle-	EDİCİ	(HEDEF)		
		Ø	(-e)		

(0611)	suteru	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0612)	at-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0613)	suu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0614)	teneffüs et-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0615)	suwaru	EDİCİ	(YER)		
		-wa/-ga	(-he/-ni)		

(0616)	otur-	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		Ø	(-e)	(-de)	

(0617)	taberu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0618)	ye-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0619)	taiin s.	DENEYİMCİ	(KAYNAK)		
		-wa/-ga	(-kara)		

(0620)	taburcu ol-	DENEYİMCİ	(KAYNAK)		
		Ø	(-den)		

(0621)	taizai s.	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-ni)	(-de)	

(0622)	ikamet et-	EDİCİ	(YER)		
		Ø	(-de)		

(0623)	taku	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0624)	pişir-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0625)	tanomu	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0626)	iste-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-den)	

(0627)	tanoshimu	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0628)	zevk al-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-den		

(0629)	taoreru	KONU			
		-wa/-ga			

(0630)	devril-	KONU			
		Ø			

(0631)	taosu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0632)	devir-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0633)	tariru	KONU			
		-wa/-ga			

(0634)	yet-	KONU			
		Ø			

(0635)	tasu	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0636)	ilave et-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0637)	tasukeru	EDİCİ	YARARLANICI		
		-wa/-ga	-wo		

(0638)	kurtar-	EDİCİ	YARARLANICI		
		Ø	-i		

(0639)	tataku	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0640)	vur-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-e		

(0641)	tatamu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0642)	katla-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0643)	tateru (1)	EDİCİ	ETKİLENEN	(YER)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0644)	dik-	EDİCİ	ETKİLENEN	(YER)	
		Ø	-i	(-e)	

(0645)	tateru (2)	EDİCİ	ETKİLENEN	(YER)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0646)	inşa et-	EDİCİ	ETKİLENEN	(YER)	
		Ø	-i	(-e)	

(0647)	tatsu (1)	KONU			
		-wa/-ga			

(0648)	geç- (zaman)	KONU			
		Ø			

(0649)	tatsu (2)	KONU	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-ni)	(-de)	

(0650)	inşa edil-	KONU	(YER)	(YER)	
		Ø	(-e)	(-de)	

(0651)	tatsu (3)	KONU	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-he/-ni)	(-de)	

(0652)	ayakta dur-	KONU	(YER)	(YER)	
		Ø	(-e)	(-de)	

(0653)	tazuneru (1)	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0654)	sor-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0655)	tazuneru (2)	EDİCİ	YER		
		-wa/-ga	-wo		

(0656)	ziyaret et-	EDİCİ	YER		
		Ø	-i		

(0657)	tetsudau	EDİCİ	YARARLANICI		
		-wa/-ga	-wo		

(0658)	yardım et-	EDİCİ	YARARLANICI		
		Ø	-e		

(0659)	tobu	EDİCİ	(YER)		
		-wa/-ga	(-wo)		

(0660)	uç-	EDİCİ	(YER)		
		Ø	(-de)		

(0661)	todokeru	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0662)	ulaştır-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0663)	todoku	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0664)	ulaş-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0665)	tojiru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0666)	kapat-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0667)	tomaru (1)	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0668)	dur-	EDİCİ			
		Ø			

(0669)	tomaru (2)	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-de)	(-ni)	

(0670)	gecele-	EDİCİ	(YER)		
		Ø	(-de)		

(0671)	tozeru (1)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0672)	durdur-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0673)	tozeru (2)	EDİCİ	YARARLANICI		
		-wa/-ga	-wo		

(0674)	misafir et-	EDİCİ	YARARLANICI		
		Ø	-i		

(0675)	tooru	EDİCİ	(YER)		
		-wa/-ga	(-wo)		

(0676)	geç-	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		Ø	(-i)	(-den)	

(0677)	toru	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	

(0678)	al-	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		Ø	-i	(-den)	

(0679)	tsuzukeru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0680)	devam ettir-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0681)	tsuzuku	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0682)	devam et-	EDİCİ			
		Ø			

(0683)	tsukareru	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0684)	yorul-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0685)	tsukau	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0686)	kullan-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0687)	tsukeru	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0688)	tak-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0689)	tsuku (1)	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0690)	var-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0691)	tsuku (2)	EDİCİ	YER		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0692)	bulaş-	EDİCİ	YER		
		Ø	-e		

(0693)	tsukuru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0694)	üret-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0695)	tsumoru	KONU	(YER)		
		-wa/-ga	(-he/-ni)		

(0696)	birik-	KONU	(YER)	(YER)	
		Ø	(-e)	(-de)	

(0697)	tsureteiku	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0698)	götür-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0699)	tsuretekuru	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	

(0700)	getir-	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		Ø	-i	(-den)	

(0701)	tsuru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0702)	avla-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0703)	tsutaeru	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0704)	ilet-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0705)	tsutomeru	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		-wa/-ga	(-de)	(-ni)	

(0706)	çalış-	EDİCİ	(YER)		
		Ø	(-de)		

(0707)	tsutsumu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0708)	sarmala-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0709)	ueru	EDİCİ	ETKİLENEN	(YER)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0710)	dik- (bitki)	EDİCİ	ETKİLENEN	(YER)	
		Ø	-i	(-e)	

(0711)	ugokasu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0712)	kımıldat-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0713)	ugoku	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0714)	kımıl-da-	EDİCİ			
		Ø			

(0715)	ukeru	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	

(0716)	al-	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
		Ø	-i	(-den)	

(0717)	umareru	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0718)	doğ-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0719)	umu	DENEYİMCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0720)	doğur-	DENEYİMCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0721)	undoo s.	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0722)	hareket et-	EDİCİ			
		Ø			

(0723)	untən s.	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0724)	sür- (araç)	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0725)	uru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0726)	sat-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0727)	utau	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0728)	mırıldan-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0729)	utsu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0730)	vur-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0731)	utsuru (1)	EDİCİ	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0732)	yer değiştir-	EDİCİ	HEDEF		
		Ø	-e		

(0733)	utsuru (2)	ETKİLENEN	HEDEF		
		-wa/-ga	-he/-ni		

(0734)	akset-	ETKİLENEN	HEDEF		
		Ø	-e		

(0735)	utsusu (1)	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0736)	yer değiştirt-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		∅	-i	(-e)	

(0737)	utsusu (2)	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0738)	aksettir-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		∅	-i	(-e)	

(0739)	wakareru	EDİCİ	KAYNAK		
		-wa/-ga	-to		

(0740)	ayrıl-	EDİCİ	KAYNAK		
		∅	-den		

(0741)	wakaru	EDİCİ	KONU	(KONU)	
		-wa/-ga	-ga	(-wo)	

(0742)	anla-	EDİCİ	KONU	(KONU)	
		∅	-i	(-den)	

(0743)	wakasu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0744)	kaynat-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0745)	wakeru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0746)	ayır-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0747)	waku	KONU			
		-wa/-ga			

(0748)	kayna-	KONU			
		Ø			

(0749)	warau	DENEYİMCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-wo)		

(0750)	gül-	DENEYİMCİ	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0751)	wareru	KONU			
		-wa/-ga			

(0752)	kırıl-	KONU			
		Ø			

(0753)	waru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0754)	kır-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0755)	wasureru	DENEYİMCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0756)	unut-	DENEYİMCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0757)	wataru	EDİCİ	(YER)		
		-wa/-ga	(-wo)		

(0758)	geç-	EDİCİ	(YER)	(YER)	
		Ø	(-i)	(-den)	

(0759)	watasu	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0760)	geçir-	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
		Ø	-i	(-e)	

(0761)	yabureru	KONU			
		-wa/-ga			

(0762)	yırtıl-	KONU			
		Ø			

(0763)	yaburu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0764)	yırt-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0765)	yakeru	KONU			
		-wa/-ga			

(0766)	yan-	KONU			
		Ø			

(0767)	yaku	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0768)	yak-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0769)	yakunitatsu	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-ni		

(0770)	faydalı ol-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-e		

(0771)	yakusoku s.	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

(0772)	söz ver-	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
		Ø	-e	(-e)	

(0773)	yakusu	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	(HEDEF)
		-wa/-ga	-wo	(-kara)	(-he/-ni)

(0774)	tercüme et-	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	(HEDEF)
		Ø	-i	(-den)	(-e)

(0775)	yameru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0776)	brak-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0777)	yamu	EDİCİ			
		-wa/-ga			

(0778)	din- (yağmur)	EDİCİ			
		Ø			

(0779)	yaru	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0780)	yap-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0781)	yaseru	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0782)	zayıfla-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0783)	yasumu	EDİCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-wo)		

(0784)	dinlen-	EDİCİ			
		Ø			

(0785)	yobu	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0786)	çağır-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0787)	yogoreru	KONU			
		-wa/-ga			

(0788)	kirlen-	KONU			
		Ø			

(0789)	yogosu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0790)	kirlet-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0791)	yomu	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0792)	oku-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0793)	yooi s.	EDİCİ	ETKİLENEN		
		-wa/-ga	-wo		

(0794)	hazırla-	EDİCİ	ETKİLENEN		
		Ø	-i		

(0795)	yopparau	DENEYİMCİ			
		-wa/-ga			

(0796)	sarhoş ol-	DENEYİMCİ			
		Ø			

(0797)	yorokobu	DENEYİMCİ	(KONU)		
		-wa/-ga	(-wo)		

(0798)	sevin-	DENEYİMCİ	(KONU)		
		Ø	(-e)		

(0799)	yoyaku s.	EDİCİ	KONU		
		-wa/-ga	-wo		

(0800)	rezervasyon yap-	EDİCİ	KONU		
		Ø	-i		

(0801)	yureru	KONU			
		-wa/-ga			

(0802)	sallan-	KONU			
		Ø			

(0803)	yurusu	EDİCİ	YARARLANICI		
		-wa/-ga	-wo		

(0804)	affet-	EDİCİ	YARARLANICI		
		Ø	-i		

4. BÖLÜM

ANALİZ DEĞERLENDİRMESİ

Japonca ve Türkçe temel eylemlerin, üye yapısı, ROL yapısı ve DB açısından yapılan analizi sonucunda aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır. (Analiz sırasında kullanılan konusal ROLler EDİCİ, ETKİLENEN, DENEYİMCİ, KONU, HEDEF, KAYNAK, YER, YARARLANICI, ARAÇ olarak sınırlandırılmıştır.)

4.1 EDİCİ

(Tablo 1)

EYLEM (J)	EDİCİ			
	-wa/-ga			

EYLEM (T)	EDİCİ			
	Ø			

Geçişsiz eylemlerin temel yapısı olarak da adlandırabileceğimiz bu yapıda, Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde yer alan EDİCİ ROLünü üstlenen üyeler (-wa/-ga) DB almaktayken, Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde yer alan EDİCİ ROLünü üstlenen üyeler herhangi bir DB almamaktadır.

Tablo 1.de gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0083)-(0084), (0089)-(0090), (0093)-(0094), (0125)-(0126), (0129)-(0130), (0131)-(0132), (0141)-(0142), (0163)-(0164), (0185)-(0186), (0249)-(0250), (0299)-(0300), (0309)-(0310), (0333)-(0334), (0385)-(0386), (0455)-(0456), (0517)-(0518), (0533)-(0534), (0539)-(0540), (0543)-(0544), (0545)-(0546), (0575)-(0576), (0667)-(0668), (0681)-(0682), (0713)-(0714), (0721)-(0722), (0777)-(0778), (0783)-(0784)

İki dil arasında benzerlik gösteren yukarıdaki eylem çiftleri dışında, üye yapısı ve DB açısından bazı farklılıklar gösteren eylemler ise şunlardır:

a. (0249) nolu Japonca eylem seçimlik üye olarak (ETKİLENEN (-ni)) alabilirken, (0250) nolu Türkçe eylem üye seçimlik üye alamamaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	
(0249)	<i>Watashi-wa</i>	<i>pajama-ni</i>	<i>kigaemashita.</i>
(0250)	<i>Ben</i>	* <i>pijama-(y)a</i>	<i>üzerimi değiştirdim.</i>

b. (0455) nolu Japonca eylem seçimlik üye olarak (KONU (-wo)) alabilirken, (0456) nolu Türkçe eylem üye seçimlik üye alamamaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0455)	<i>Watashi-wa</i>	<i>tango-wo</i>	<i>odorimasu.</i>
(0456)	<i>Ben</i>	* <i>tango-(y)u</i>	<i>dans ederim.</i>

c. (0783) nolu Japonca eylem seçimlik üye olarak (KONU (-wo)) alabilirken, (0784) nolu Türkçe eylem üye seçimlik üye alamamaktadır.

X	Y	E
EDİCİ	KONU	
(0783) <i>Watashi-wa</i>	<i>gakkoo-wo</i>	<i>yasumimasu.</i>
(0784) <i>Ben</i>	* <i>okul-u</i>	<i>dinlenirim.</i>

4.2 EDİCİ + ETKİLENEN (I)

(Tablo 2)

EYLEM (J)	EDİCİ	ETKİLENEN		
	-wa/-ga	-wo		

EYLEM (T)	EDİCİ	ETKİLENEN		
	Ø	-i		

Geçişli eylemlerin temel yapısı olarak da adlandırabileceğimiz bu yapıda, Japonca eylemlerin üye yapısı (EDİCİ (-wa/-ga)) + (ETKİLENEN (-wo)) şeklinde oluşmaktayken, Türkçe eylemlerin üye yapısıysa (EDİCİ (-Ø)) + (ETKİLENEN (-i)) şeklinde oluşmaktadır.

Tablo 2.de gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0005)-(0006), (0007)-(0008), (0013)-(0014), (0029)-(0030), (0039)-(0040), (0043)-(0044), (0051)-(0052), (0053)-(0054), (0069)-(0070), (0071)-(0072), (0079)-(0080), (0085)-(0086), (0091)-(0092), (0097)-(0098), (0111)-(0112), (0113)-(0114), (0123)-(0124), (0127)-(0128),

(0135)-(0136), (0145)-(0146), (0147)-(0148), (0149)-(0150), (0153)-(0154), (0155)-(0156), (0161)-(0162), (0167)-(0168), (0177)-(0178), (0179)-(0180), (0181)-(0182), (0183)-(0184), (0191)-(0192), (0193)-(0194), (0197)-(0198), (0205)-(0206), (0207)-(0208), (0211)-(0212), (0215)-(0216), (0217)-(0218), (0241)-(0242), (0243)-(0244), (0245)-(0246), (0259)-(0260), (0263)-(0264), (0265)-(0266), (0269)-(0270), (0279)-(0280), (0283)-(0284), (0293)-(0294), (0295)-(0296), (0297)-(0298), (0317)-(0318), (0321)-(0322), (0323)-(0324), (0337)-(0338), (0343)-(0344), (0357)-(0358), (0361)-(0362), (0365)-(0366), (0367)-(0368), (0369)-(0370), (0371)-(0372), (0379)-(0380), (0381)-(0382), (0391)-(0392), (0401)-(0402), (0403)-(0404), (0419)-(0420), (0431)-(0432), (0433)-(0434), (0437)-(0438), (0441)-(0442), (0443)-(0444), (0465)-(0466), (0467)-(0468), (0471)-(0472), (0473)-(0474), (0485)-(0486), (0487)-(0488), (0489)-(0490), (0493)-(0494), (0495)-(0496), (0505)-(0506), (0507)-(0508), (0515)-(0516), (0519)-(0520), (0531)-(0532), (0547)-(0548), (0549)-(0550), (0553)-(0554), (0555)-(0556), (0557)-(0558), (0583)-(0584), (0595)-(0596), (0607)-(0608), (0611)-(0612), (0613)-(0614), (0617)-(0618), (0623)-(0624), (0631)-(0632), (0635)-(0636), (0641)-(0642), (0643)-(0644), (0661)-(0662), (0665)-(0666), (0671)-(0672), (0677)-(0678), (0679)-(0680), (0685)-(0686), (0687)-(0688), (0693)-(0694), (0697)-(0698), (0699)-(0700), (0701)-(0702), (0707)-(0708), (0711)-(0712), (0715)-(0716), (0723)-(0724), (0725)-(0726), (0729)-(0730), (0735)-(0736), (0737)-(0738), (0743)-(0744), (0745)-(0746), (0753)-(0754), (0759)-(0760), (0763)-(0764), (0767)-(0768), (0773)-(0774), (0775)-(0776), (0779)-(0780), (0789)-(0790), (0791)-(0792), (0793)-(0794)

Tablo 3.de gösterildiği şekilde, temelde (EDİCİ + ETKİLENEN) yapısı taşımakla birlikte, seçimlik olarak (HEDEF) ROLü üstlenen üyeleri alabilen eylem çiftleriye aşağıdaki şekildedir:

(Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik olarak HEDEF ROLünü üstlenen üyeler (-he/-ni) DB, Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik olarak HEDEF ROLünü üstlenen üyeler ise (-e) DB almaktadır.)

(Tablo 3)

EYLEM (J)	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
	-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

EYLEM (T)	EDİCİ	ETKİLENEN	(HEDEF)	
	Ø	-i	(-e)	

(0005)-(0006), (0007)-(0008), (0053)-(0054), (0069)-(0070), (0071)-(0072), (0123)-(0124), (0127)-(0128), (0167)-(0168), (0183)-(0184), (0191)-(0192), (0207)-(0208), (0269)-(0270), (0295)-(0296), (0323)-(0324), (0357)-(0358), (0367)-(0368), (0379)-(0380), (0381)-(0382), (0441)-(0442), (0467)-(0468), (0471)-(0472), (0485)-(0486), (0495)-(0496), (0515)-(0516), (0531)-(0532), (0549)-(0550), (0553)-(0554), (0557)-(0558), (0611)-(0612), (0635)-(0636), (0661)-(0662), (0687)-(0688), (0697)-(0698), (0709)-(0710), (0735)-(0736), (0737)-(0738), (0759)-(0760), (0773)-(0774)

Tablo 4.de gösterildiği şekilde, temelde (EDİCİ + ETKİLENEN) yapısı taşımakla birlikte, seçimlik olarak (KAYNAK) ROLü üstlenen üyeleri alabilen eylem çiftleriye aşağıdaki şekildedir:

(Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik olarak KAYNAK ROLünü üstlenen üyeler (-kara) DB, Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik olarak KAYNAK ROLünü üstlenen üyelerse (-den) DB almaktadır.)

(Tablo 4)

EYLEM (J)	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
	-wa/-ga	-wo	(-kara)	

EYLEM (T)	EDİCİ	ETKİLENEN	(KAYNAK)	
	Ø	-i	(-den)	

(0051)-(0052), (0071) (0072), (0153) (0154), (0205)-(0206), (0361)-(0362), (0369)-(0370), (0443)-(0444), (0677)-(0678), (0699)-(0700), (0715)-(0716), (0773)-(0774)

Tablo 2, 3 ve 4.de gösterilen yapılar haricinde, iki dil arasında benzerlik gösteren yapılar şunlardır:

a. (0643) ve (0645) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (YER (-he/-ni)), (0644) ve (0646) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (YER (-e)) bulunabilmektedir.

	X	Y	Z	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	YER	
(0643)	<i>Watashi-wa</i>	<i>boo-wo</i>	<i>soko-he</i> <i>soko-ni</i>	<i>tatemashita.</i>
(0644)	<i>Ben</i>	<i>sopa-(y)ı</i>	<i>ora-(y)a</i>	<i>diktim.</i>

	X	Y	Z	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	YER	
(0645)	<i>Watashi-wa</i>	<i>ie-wo</i>	<i>akichi-he</i> <i>akichi-ni</i>	<i>tatemashita.</i>
(0646)	<i>Ben</i>	<i>ev-i</i>	<i>boş arazi-(y)e</i>	<i>inşa ettim.</i>

b. (0473) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (YARARLANICI (-he/-ni)), (0474) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye

olarak (YARARLANICI (-e)) bulunabilmektedir.

	X	Y	Z	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	YARARLANICI	
(0473)	<i>Watashi-wa</i>	<i>hon-wo</i>	<i>tomodachi-he</i> <i>tomodachi-ni</i>	<i>okurimasu.</i>
(0474)	<i>Ben</i>	<i>kitap-ı</i>	<i>arkadaşım-a</i>	<i>hediye edeceğim.</i>

c. (0495) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (YER (-de)), (0496) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (YER (-de)) bulunabilmektedir.

	X	Y	Z	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	YER	
(0495)	<i>Watashi-wa</i>	<i>okane-wo</i>	<i>michi-de</i>	<i>otoshimashita.</i>
(0496)	<i>Ben</i>	<i>para-(y)ı</i>	<i>yol-da</i>	<i>düşürdüm.</i>

İki dil arasında benzerlik gösteren yukarıdaki eylem çiftleri dışında, üye yapısı ve DB açısından bazı farklılıklar gösteren eylemler ise şunlardır:

a. (0109) ve (0639) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde ETKİLENEN ROLünü üstlenen üyeler (-wo) DB almaktayken, (0110) ve (0640) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde ETKİLENEN ROLünü üstlenen üyelerse (-e) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	
(0109)	<i>Watashi-wa</i>	<i>shigoto-wo</i>	<i>hajimemasu.</i>
(0110)	<i>Ben</i>	<i>iş-e</i>	<i>başlayacağım.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	
(0639)	<i>Watashi-wa</i>	<i>doa-wo</i>	<i>tatakimashita.</i>
(0640)	<i>Ben</i>	<i>kapı-(y)a</i>	<i>vurdum.</i>

b. (0535) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde ETKİLENEN ROLünü üstlenen üyeler (–wo) veya (–ni) DB almaktayken, (0536) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde ETKİLENEN ROLünü üstlenen üyelerse (–e) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	
(0535)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kikai-ni</i>	<i>sawarimashita.</i>
		<i>kikai-wo</i>	
(0536)	<i>Ben</i>	<i>makine-(y)e</i>	<i>dokundum.</i>

c. (0213) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde ETKİLENEN ROLünü üstlenen üyeler (–ni) DB almaktayken, (0214) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde ETKİLENEN ROLünü üstlenen üyelerse (–i) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	
(0213)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kare-ni</i>	<i>kachimashita.</i>
(0214)	<i>Ben</i>	<i>o-(n)u</i>	<i>yendim.</i>

ç. (0431) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik olarak YER ROLünü üstlenen üyeler (-he/-ni) DB almaktayken, (0432) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyelerse (-e) veya (-de) DB alabilmektedir.

	X	Y	(Y)	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	YER	
(0431)	<i>Watashi-wa</i>	<i>okane-wo</i>	<i>soko-he</i> <i>soko-ni</i>	<i>nokoshimashita.</i>
(0432)	<i>Ben</i>	<i>para-(y)ı</i>	<i>ora-(y)a</i> <i>ora-da</i>	<i>bıraktım.</i>

d. (0361) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde KAYNAK ROLünü üstlenen üyeler (-kara) DBnin yanı sıra (-ni) DB de alabilmektedir. (0362) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KAYNAK ROLünü üstlenen üye ise sadece (-den) DB alabilmektedir.

	X	Y	(Y)	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	KAYNAK	
(0361)	<i>Watashi-wa</i>	<i>hon-wo</i>	<i>yuujin-kara</i> <i>yuujin-ni</i>	<i>moraimashita.</i>
(0362)	<i>Ben</i>	<i>kitap-ı</i>	<i>arkadaşım-dan</i>	<i>aldım.</i>

4.3 EDİCİ + ETKİLENEN (II)

(Tablo 5)

EYLEM (J)	EDİCİ	ETKİLENEN		
	-wa/-ga	-to		

EYLEM (T)	EDİCİ	ETKİLENEN		
	Ø	-ile		

İşteş anlamı taşıyan geçişli eylemlerin temel yapısı olarak da adlandırabileceğimiz bu yapıda, Japonca eylemlerin üye yapısı (EDİCİ (-wa/-ga)) + (ETKİLENEN (-to)) şeklinde oluşmaktayken, Türkçe eylemlerin üye yapısıysa (EDİCİ (-Ø)) + (ETKİLENEN (-ile)) şeklinde oluşmaktadır.

Tablo 5.de gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0021)-(0022), (0035)-(0036), (0045)-(0046), (0119)-(0120), (0187)-(0188), (0231)-(0232), (0237)-(0238), (0543)-(0544)

İki dil arasında benzerlik gösteren yukarıdaki eylem çiftleri dışında, üye yapısı ve DB açısından bazı farklılıklar gösteren eylemler ise şunlardır:

a. (0045) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde ETKİLENEN ROLünü üstlenen (-to) DBnin yanı sıra (-ni) DB de alabilmektedir. (0046) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde ETKİLENEN ROLünü üstlenen üye ise sadece (-ile) DB alabilmektedir.

X	Y	E
EDİCİ	ETKİLENEN	
(0045) <i>Watashi-wa</i>	<i>sensei-to</i>	<i>aimashita.</i>
	<i>sensei-ni</i>	
(0046) <i>Ben</i>	<i>öğretmen-ile</i>	<i>karşılaştım.</i>

b. (0119) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde (HEDEF (–ni)) ROLünü üstlenen üyeler seçimlerlik üye olarak bulunabilmekteyken, (0120) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde (HEDEF (–e)) ROLünü üstlenen üye bulunamaktadır.

X	Y	E
EDİCİ	HEDEF	
<i>Watashi-wa</i>	<i>sensei-ni</i>	<i>hanashimashita.</i>
<i>Ben</i>	* <i>öğretmen-e</i>	<i>konaştım.</i>

4.4 EDİCİ + YARARLANICI

(Tablo 6)

EYLEM (J)	EDİCİ	YARARLANICI		
	–wa/–ga	–wo		

EYLEM (T)	EDİCİ	YARARLANICI		
	Ø	–i		

Bu yapıda, Japonca eylemlerin üye yapısı (EDİCİ (–wa/–ga)) + (YARARLANICI (–wo)) şeklinde oluşmaktayken, Türkçe eylemlerin üye yapısıysa (EDİCİ (–Ø)) + (YARARLANICI (–i))

şeklinde oluşmaktadır.

Tablo 6.da gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0157)-(0158), (0325)-(0326), (0345)-(0346), (0373)-(0374), (0399)-(0400), (0529)-(0530), (0579)-(0580), (0585)-(0586), (0637)-(0638), (0673)-(0674), (0803)-(0804)

Tablo 6.da gösterilen yapı haricinde, iki dil arasında benzerlik gösteren yapı olarak, (0157), (0529) ve (0579) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (HEDEF (-he/-ni)), (0158), (0530) ve (0580) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (HEDEF (-e)) bulunabildiği görülmektedir.

	X	Y	Z	E
	EDİCİ	YARARLANICI	HEDEF	
(0157)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kare-wo</i>	<i>sensei-he</i> <i>sensei-ni</i>	<i>homemashita.</i>
(0158)	<i>Ben</i>	<i>o-(n)u</i>	<i>öğretmen-e</i>	<i>övdüm.</i>
	X	Y	Z	E
	EDİCİ	YARARLANICI	HEDEF	
(0529)	<i>Watashi-wa</i>	<i>yuujiin-wo</i>	<i>paati-he</i> <i>paati -ni</i>	<i>sasoimashita.</i>
(0530)	<i>Ben</i>	<i>arkadaşım-ı</i>	<i>parti-(y)e</i>	<i>davet ettim.</i>

<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; margin: 0 auto;">X</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; margin: 0 auto;">Y</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; margin: 0 auto;">Z</div>	E
EDİCİ	YARARLANICI	HEDEF	
(0579) <i>Watashi-wa</i>	<i>yuujin-wo</i>	<i>ie-he / ie -ni</i>	<i>shootai shimashita.</i>
(0580) <i>Ben</i>	<i>arkadaşım-ı</i>	<i>ev-e</i>	<i>davet ettim.</i>

İki dil arasında benzerlik gösteren yukarıdaki eylem çiftleri dışında, üye yapısı ve DB açısından bazı farklılıklar gösteren eylemler ise şunlardır:

a. (0011) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde YARARLANICI ROLünü üstlenen üyeler (–ni) DB almaktayken, (0012) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde YARARLANICI ROLünü üstlenen üyelerse (–i) DB almaktadır.

<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; margin: 0 auto;">X</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; margin: 0 auto;">Y</div>	E
EDİCİ	YARARLANICI	
(0011) <i>Watashi-wa</i>	<i>yuujin-ni</i>	<i>aisatsu shimashita.</i>
(0012) <i>Ben</i>	<i>arkadaşım-ı</i>	<i>selamladım.</i>

b. (0025) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde YARARLANICI ROLünü üstlenen üyeler (–ni) DB almaktayken, (0026) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde YARARLANICI ROLünü üstlenen üyelerse (–e) DB almaktadır.

<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; margin: 0 auto;">X</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 60px; margin: 0 auto;">Y</div>	E
EDİCİ	YARARLANICI	
(0025) <i>Watashi-wa</i>	<i>sensei-ni</i>	<i>annai shimasu.</i>
(0026) <i>Ben</i>	<i>öğretmen-e</i>	<i>rehberlik edeceğim.</i>

c. (0117) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde YARARLANICI ROLünü üstlenen üyeler (-he/-ni) DB almaktayken, (0118) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde YARARLANICI ROLünü üstlenen üyelerse (-i) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	YARARLANICI	
(0117)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kashu-he</i> <i>kashu-ni</i>	<i>hakushu shimashita.</i>
(0118)	<i>Ben</i>	<i>şarkıcı-(y)ı</i>	<i>alkışladım.</i>

ç. (0589) ve (0657) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde YARARLANICI ROLünü üstlenen üyeler (-wo) DB almaktayken, (0590) ve (0658) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde YARARLANICI ROLünü üstlenen üyelerse (-e) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	YARARLANICI	
(0589)	<i>Watashi-wa</i>	<i>sensei-wo</i>	<i>sonkei shimasu.</i>
(0590)	<i>Ben</i>	<i>öğretmenim-e</i>	<i>hürmet ederim.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	YARARLANICI	
(0657)	<i>Watashi-wa</i>	<i>yuujin-wo</i>	<i>tetsudaimashita.</i>
(0658)	<i>Ben</i>	<i>arkadaşım-a</i>	<i>yardım ettim.</i>

4.5 EDİCİ + KONU

(Tablo 7)

EYLEM (J)	EDİCİ	KONU		
	-wa/-ga	-wo		

EYLEM (T)	EDİCİ	KONU		
	Ø	-i		

Bu yapıda, Japonca eylemlerin üye yapısı (EDİCİ (-wa/-ga)) + (KONU (-wo)) şeklinde oluşmaktayken, Türkçe eylemlerin üye yapısıysa (EDİCİ (-Ø)) + (KONU (-i)) şeklinde oluşmaktadır.

Tablo 7.de gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0055)-(0056), (0121)-(0122), (0175)-(0176), (0201)-(0202), (0227)-(0228), (0239)-(0240), (0253)-(0254), (0255)-(0256), (0289)-(0290), (0301)-(0302), (0303)-(0304), (0327)-(0328), (0331-0332), (0347)-(0348), (0349)-(0350), (0353)-(0354), (0393)-(0394), (0407)-(0408), (0449)-(0450), (0477)-(0478), (0479)-(0480), (0491)-(0492), (0501)-(0502), (0503)-(0504), (0513)-(0514), (0541)-(0542), (0565)-(0566), (0567)-(0568), (0569)-(0570), (0577)-(0578), (0591)-(0592), (0625)-(0626), (0653)-(0654), (0703)-(0704), (0727)-(0728), (0741)-(0742), (0771)-(0772), (0785)-(0786), (0799)-(0800)

Tablo 8.de gösterildiği şekilde, temelde (EDİCİ + KONU) yapısı taşımakla birlikte, seçimlik olarak (HEDEF) ROLü üstlenen üyeleri alabilen eylem çiftleriye aşağıdaki şekildedir:

(Tablo 8)

EYLEM (J)	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
	-wa/-ga	-wo	(-he/-ni)	

EYLEM (T)	EDİCİ	KONU	(HEDEF)	
	Ø	-i	(-e)	

(0121)-(0122), (0175)-(0176), (0255)-(0256), (0349)-(0350), (0501)-(0502), (0567)-(0568), (0591)-(0592), (0653)-(0654), (0703)-(0704)

Tablo 7 ve 8.de gösterilen yapılar haricinde, iki dil arasında benzerlik gösteren yapılar şunlardır:

a. (0327) ve (0407) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (KAYNAK (-kara)), (0328) ve (0408) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (KAYNAK (-den)) bulunabilmektedir.

	X	Y	Z	E
	EDİCİ	KONU	KAYNAK	
(0327)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kore-wo</i>	<i>sensei-kara</i>	<i>manabimashita.</i>
(0328)	<i>Ben</i>	<i>bu-(n)u</i>	<i>öğretmen-den</i>	<i>öğrendim.</i>

	X	Y	Z	E
	EDİCİ	KONU	KAYNAK	
(0407)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kore-wo</i>	<i>sensei-kara</i>	<i>naraimashita.</i>
(0408)	<i>Ben</i>	<i>bu-(n)u</i>	<i>öğretmen-den</i>	<i>öğrendim.</i>

b. (0491), (0541) ve (0577) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (YARARLANICI (-he/-ni)), (0492), (0542) ve (0578) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (YARARLANICI (-e)) bulunabilmektedir.

	X	Y	Z	E
	EDİCİ	KONU	YARARLANICI	
(0491)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kore-wo</i>	<i>yuujin-he</i> <i>yuujin-ni</i>	<i>oshiemashita.</i>
(0492)	<i>Ben</i>	<i>bu-(n)u</i>	<i>arkadaşım-a</i>	<i>öğrettim.</i>
	X	Y	Z	E
	EDİCİ	KONU	YARARLANICI	
(0541)	<i>Watashi-wa</i>	<i>jijoo-wo</i>	<i>chichi-he</i> <i>chichi-ni</i>	<i>setsumei shimashita.</i>
(0542)	<i>Ben</i>	<i>durum-u</i>	<i>babam-a</i>	<i>açıkladım.</i>
	X	Y	Z	E
	EDİCİ	KONU	YARARLANICI	
(0577)	<i>Watashi-wa</i>	<i>ano hito-wo</i>	<i>yuujin-he</i> <i>yuujin-ni</i>	<i>shookai shimasu.</i>
(0578)	<i>Ben</i>	<i>o adam-ı</i>	<i>arkadaşım-a</i>	<i>tanıtacağım.</i>

İki dil arasında benzerlik gösteren yukarıdaki eylem çiftleri dışında, üye yapısı ve DB açısından bazı farklılıklar gösteren eylemler ise şunlardır:

a. (0101), (0173), (0363), (0559) ve (0771) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (-wo) DB almaktayken, (0102), (0174), (0364),

(0560) ve (0772) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyelerse (-e) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0101)	<i>Watashi-wa</i>	<i>benkyoo-wo</i>	<i>ganbarimasu.</i>
(0102)	<i>Ben</i>	<i>derslerim-e</i>	<i>gayret edeceğim.</i>
	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0173)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kaeri-wo</i>	<i>isogimasu.</i>
(0174)	<i>Ben</i>	<i>dönüş-e</i>	<i>acele ediyorum.</i>
	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0363)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kuruma-wo</i>	<i>motte imasu.</i>
(0364)	<i>Ben</i>	<i>araba-(y)a</i>	<i>sahibim.</i>
	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0559)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kare-wo</i>	<i>shinjimasu.</i>
(0560)	<i>Ben</i>	<i>o-(n)a</i>	<i>inaniyorum.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0771)	<i>Watashi-wa</i>	<i>iku koto-wo</i>	<i>yakusoku shimashita.</i>
(0772)	<i>Ben</i>	<i>gitme-(y)e</i>	<i>söz verdim.</i>

b. (0065), (0067), (0329), (0409), (0469) ve (0769) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (–ni) DB almaktayken, (0066), (0068), (0330), (0410), (0470) ve (0770) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyelerse (–e) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0066)	<i>Watashi-wa</i>	<i>gakkoo-ni</i>	<i>chikoku shimashita.</i>
(0065)	<i>Ben</i>	<i>okul-a</i>	<i>geç kaldım.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0067)	<i>Watashi-wa</i>	<i>jikan-ni</i>	<i>chuuu shimasu.</i>
(0068)	<i>Ben</i>	<i>zaman-a</i>	<i>dikkat ederim.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0329)	<i>Watashi-wa</i>	<i>basu-ni</i>	<i>maniaimashita.</i>
(0330)	<i>Ben</i>	<i>otobüs-e</i>	<i>yetiştim.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0409)	<i>Watashi-wa</i>	<i>nihon-ni</i>	<i>naremashta.</i>
(0410)	<i>Ben</i>	<i>Japonya-(y)a</i>	<i>alıştıım.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0469)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kaigi-ni</i>	<i>okuremashta.</i>
(0470)	<i>Ben</i>	<i>toplantı-(y)a</i>	<i>geciktım.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0769)	<i>Ano shain-wa</i>	<i>kaisha-ni</i>	<i>yakunitachimasu.</i>
(0770)	<i>O eleman</i>	<i>şirket-e</i>	<i>şaydalı oluyor.</i>

c. (0103) ve (0287) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (–ni) DB almaktayken, (0104) ve (0288) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyelerse (–i) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0103)	<i>Watashi-wa</i>	<i>shiken-ni</i>	<i>gookaku shimashita.</i>
(0104)	<i>Ben</i>	<i>sınav-ı</i>	<i>geçtıım.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0287)	<i>Watashi-wa</i>	<i>shitsumon-ni</i>	<i>kotaemashita.</i>
(0288)	<i>Ben</i>	<i>soru-(y)u</i>	<i>cevapladım.</i>

ç. (0407) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik olarak bulunabilen KAYNAK ROLünü üstlenen üyeler (–kara) DBnin yanı sıra (–ni) DB de alabilmektedir.

	X	Y	Z	E
	EDİCİ	KONU	KAYNAK	
(0407)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kore-wo</i>	<i>chichi-kara</i> <i>chichi-ni</i>	<i>naraimashita.</i>
(0408)	<i>Ben</i>	<i>bu-(n)u</i>	<i>babam-dan</i>	<i>öğrendim.</i>

d. (0741) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (–wo) DBnin yanı sıra (–ga) DB alabilmektedir. (0742) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler ise (–i) DBnin yanı sıra (–den) DB alabilmektedir.

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0741)	<i>Watashi-wa</i>	<i>nihongo-wo</i> <i>nihongo-ga</i>	<i>wakarimasu.</i>
(0742)	<i>Ben</i>	<i>Japonca-(y)ı</i> <i>Japonca-dan</i>	<i>anlarım.</i>

e. (0393) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (-wo) DB almaktadır. (0394) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler ise (-i) DBnin yanı sıra (-den) DB de alabilmektedir.

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0393)	<i>Watashi-wa</i>	<i>shigoto-wo</i>	<i>namakemashita.</i>
(0394)	<i>Ben</i>	<i>iş-i</i> <i>iş-den</i>	<i>kaytardım.</i>

f. (0479) ve (0625) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlerlik olarak bulunabilen HEDEF ROLünü üstlenen üyeler (-he/-ni) DB almaktayken, (0480) ve (0626) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlerlik olarak bulunabilen HEDEF ROLünü üstlenen üyelerse (-den) DB almaktadır.

	X	Y	Z	E
	EDİCİ	KONU	HEDEF	
(0479)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kore-wo</i>	<i>sensei-he</i> <i>sensei-ni</i>	<i>onegai shimashita.</i>
(0480)	<i>Ben</i>	<i>bu-(n)u</i>	<i>öğretmen-den</i>	<i>istedim.</i>

	X	Y	Z	E
	EDİCİ	KONU	HEDEF	
(0625)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kore-wo</i>	<i>yuujin-he</i> <i>yuujin -ni</i>	<i>tanomimashita.</i>
(0626)	<i>Ben</i>	<i>bu-(n)u</i>	<i>arkadaşım-dan</i>	<i>istedim.</i>

g. (0078) nolu Türkçe eylem seçimlik üye olarak (KONU (-e)) alabilirken, (0077) nolu Japonca eylem seçimlik üye alamamaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0077)	<i>Watashi-wa</i>	<i>* benkyoo-wo</i>	<i>doryoku shimasu.</i>
(0078)	<i>Ben</i>	<i>derslerim-e</i>	<i>gayret edeceğim.</i>

h. (0591) nolu Japonca eylem seçimlik üye olarak (ETKİLENEN (-to)) alabilirken, (0592) nolu Türkçe eylem seçimlik üye olarak (ETKİLENEN (-ile)) alamamaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
(0591)	<i>Watashi-wa</i>	<i>sensei-to</i>	<i>soodan shimasu.</i>
(0592)	<i>Ben</i>	<i>* öğretmen ile</i>	<i>danışacağım.</i>

4.6 EDİCİ + HEDEF

(Tablo 9)

EYLEM (J)	EDİCİ	HEDEF		
	-wa/-ga	-he/-ni		

EYLEM (T)	EDİCİ	HEDEF		
	Ø	-e		

Bu yapıda, Japonca eylemlerin üye yapısı (EDİCİ (-wa/-ga)) + (HEDEF (-he/-ni)) şeklinde oluşmaktayken, Türkçe eylemlerin üye yapısıysa (EDİCİ (-Ø)) + (HEDEF (-e)) şeklinde oluşmaktadır.

Tablo 9.da gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0003)-(0004), (0059)-(0060), (0063)-(0064), (0073)-(0074), (0075)-(0076), (0105)-(0106), (0133)-(0134), (0143)-(0144), (0165)-(0166), (0223)-(0224), (0305)-(0306), (0355)-(0356), (0375)-(0376), (0417)-(0418), (0427)-(0428), (0435)-(0436), (0445)-(0446), (0509)-(0510), (0511)-(0512), (0525)-(0526), (0543)-(0544) , (0571)-(0572), (0581)-(0582), (0609)-(0610), (0663)-(0664), (0689)-(0690), (0691)-(0692) , (0731)-(0732), (0733)-(0734)

İki dil arasında benzerlik gösteren yukarıdaki eylem çiftleri dışında, üye yapısı ve DB açısından bazı farklılıklar gösteren eylemler ise şunlardır:

a. (0049) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde HEDEF ROLünü üstlenen üyeler (-ni) DB almaktayken, (0050) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde HEDEF ROLünü üstlenen üyelerse (-den) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	HEDEF	
(0049)	<i>Watashi-wa</i>	<i>sensei-ni</i>	<i>ayamarimashita.</i>
(0050)	<i>Ben</i>	<i>öğretmen-den</i>	<i>özür diledim.</i>

b. (0375) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde HEDEF ROLünü üstlenen üyeler (-wo) DB almaktayken, (0376) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde HEDEF ROLünü üstlenen üyelerse (-e) DB almaktadır.

X	Y	E
EDİCİ	HEDEF	
(0375) <i>Watashi-wa</i>	<i>migi-wo</i>	<i>mukimashita.</i>
(0376) <i>Ben</i>	<i>sağ-a</i>	<i>döndüm.</i>

c. (0060) nolu Türkçe eylem seçimlik üye olarak (ETKİLENEN (-i)) alabilirken, (0059) nolu Japonca eylem seçimlik üye alamamaktadır.

X	Y	Z	E
EDİCİ	HEDEF	ETKİLENEN	
(0059) <i>Watashi-wa</i>	<i>kabe-he</i>	* <i>kuruma-wo</i>	<i>butsukarimashita.</i>
	<i>kabe-ni</i>		
(0060) <i>Ben</i>	<i>duvar-a</i>	<i>araba-(y)ı</i>	<i>çarpıtım.</i>

ç. (0509) nolu Japonca eylemin üye yapısı (EDİCİ (-wa/-ga)) + (HEDEF (-he/-ni)) şeklinde oluştuktayken, (0510) nolu Türkçe eylemin üye yapısıysa (EDİCİ (-Ø)) + (YER (-de)) şeklinde oluştaktadır.

X	Y	E
EDİCİ	HEDEF	
(0509) <i>Watashi-wa</i>	<i>nihon-he</i>	<i>ryuugaku shimasu.</i>
	<i>nihon-ni</i>	

X	Y	E
EDİCİ	YER	
(0510) <i>Ben</i>	<i>Japonya-da</i>	<i>eğitim göreceğim.</i>

4.7 EDİCİ + KAYNAK

(Tablo 10)

EYLEM (J)	EDİCİ	KAYNAK		
	-wa/-ga	-kara		

EYLEM (T)	EDİCİ	KAYNAK		
	Ø	-den		

Tablo 10.da gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0003)-(0004), (0143)-(0144), (0165)-(0166), (0251)-(0252), (0305)-(0306), (0355)-(0356), (0417)-(0418), (0457)-(0458), (0483)-(0484), (0581)-(0582), (0597)-(0598)

İki dil arasında benzerlik gösteren yukarıdaki eylem çiftleri dışında, üye yapısı ve DB açısından bazı farklılıklar gösteren eylemler ise şunlardır:

a. (0483) ve (0597) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik olarak bulunabilen ve KAYNAK ROLünü üstlenen üyeler (-kara) DBnin yanı sıra (-wo) DB alabilmektedir. (0484) ve (0598) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik olarak bulunabilen ve KAYNAK ROLünü üstlenen üyeler ise (-den) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	KAYNAK	
(0483)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kuruma-wo</i>	<i>orimashita.</i>
(0484)	<i>Ben</i>	<i>araba-dan</i>	<i>indim.</i>

X	Y	E
EDİCİ	KAYNAK	
(0597) <i>Watashi-wa</i>	<i>daigaku-wo</i>	<i>sotsugyoo shimashita.</i>
(0598) <i>Ben</i>	<i>universite-den</i>	<i>mezun oldum.</i>

b. (0739) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik olarak bulunabilen ve KAYNAK ROLünü üstlenen üyeler (–to) DB almaktayken, (0740) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik olarak bulunabilen ve KAYNAK ROLünü üstlenen üyeler ise (–den) DB almaktadır.

X	Y	E
EDİCİ	KAYNAK	
(0739) <i>Watashi-wa</i>	<i>yuujin-to</i>	<i>wakaremashita.</i>
(0740) <i>Ben</i>	<i>arkadaşım-dan</i>	<i>ayrıldım.</i>

4.8 EDİCİ + YER (I)

(Tablo 11)

EYLEM (J)	EDİCİ	YER		
	–wa/–ga	–de		

EYLEM (T)	EDİCİ	YER		
	Ø	–de		

Bu yapıda, Japonca eylemlerin üye yapısı (EDİCİ (–wa/–ga)) + (YER (–de)) şeklinde oluşmaktayken, Türkçe eylemlerin üye yapısıysa (EDİCİ (–Ø)) + (YER (–de)) şeklinde

oluşmaktadır.

Tablo 11.de gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0033)-(0034), (0035)-(0036), (0041)-(0042), (0405)-(0406), (0499)-(0500), (0527)-(0528), (0537)-(0538), (0599)-(0600), (0603)-(0604), (0621)-(0622), (0669)-(0700), (0705)-(0706)

İki dil arasında benzerlik gösteren yukarıdaki eylem çiftleri dışında, üye yapısı ve DB açısından bazı farklılıklar gösteren eylemler ise şunlardır:

a. (0041) ve (0405) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyeler (-de) DBnin yanı sıra (-he/-ni), (0042) ve (0406) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyelerse (-de) DBnin yanı sıra (-e) DB de alabilmektedir.

	X	Y	E
	EDİCİ	YER	
(0041)	<i>Gakusei tachi-wa</i>	<i>koko-de</i> <i>koko-he</i> <i>koko-ni</i>	<i>atsumarimasu.</i>
(0042)	<i>Öğrenciler</i>	<i>bura-da</i> <i>bura-(y)a</i>	<i>toplanacak.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	YER	
(0405)	<i>Gakusei tachi-wa</i>	<i>koko-de</i> <i>koko-he</i> <i>koko-ni</i>	<i>narabimasu.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	YER	
(0527)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kooen-de</i> <i>kooen-wo</i>	<i>sanpo shimashita.</i>
(0528)	<i>Ben</i>	<i>park-ta</i>	<i>yürüyüş yaptım.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	YER	
(0599)	<i>Watashi-wa</i>	<i>michi-de</i> <i>michi-wo</i>	<i>suberimashita.</i>
(0600)	<i>Ben</i>	<i>yol-da</i>	<i>kaydım.</i>

ç. (0603), (0621), (0669) ve (0705) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyeler (–de) DBnin yanı sıra (–ni) DB de alabilmektedir. (0604), (0622), (0670) ve (0706) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik olarak bulunabilen ve YER ROLünü üstlenen üyeler ise (–de) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	YER	
(0603)	<i>Watashi-wa</i>	<i>nihon-de</i> <i>nihon -ni</i>	<i>sumimashita.</i>
(0604)	<i>Ben</i>	<i>Japonya-da</i>	<i>ikamet ettim.</i>

	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 40px; margin: 0 auto;">X</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 40px; margin: 0 auto;">Y</div>	E
	EDİCİ	YER	
(0621)	<i>Watashi-wa</i>	<i>nihon-de</i> <i>nihon -ni</i>	<i>taizai shimashita.</i>
(0622)	<i>Ben</i>	<i>Japonya-da</i>	<i>ikamet ettim.</i>

	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 40px; margin: 0 auto;">X</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 40px; margin: 0 auto;">Y</div>	E
	EDİCİ	YER	
(0669)	<i>Watashi-wa</i>	<i>hoteru-de</i> <i>hoteru-ni</i>	<i>tomarimashita.</i>
(0670)	<i>Ben</i>	<i>otel-de</i>	<i>geceledim.</i>

	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 40px; margin: 0 auto;">X</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 40px; margin: 0 auto;">Y</div>	E
	EDİCİ	YER	
(0705)	<i>Watashi-wa</i>	<i>ginkoo-de</i> <i>ginkoo-ni</i>	<i>tsutomemashita.</i>
(0706)	<i>Ben</i>	<i>banka-da</i>	<i>çalıştım.</i>

d. (0615) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyeler (-he/-ni) DB almaktadır. (0616) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyeler (-de) DBnin yanı sıra (-e) DB de alabilmektedir.

	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 40px; margin: 0 auto;">X</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 40px; margin: 0 auto;">Y</div>	E
	EDİCİ	YER	
(0615)	<i>Watashi-wa</i>	<i>isu-he</i> <i>isu-ni</i>	<i>suwarimashita.</i>

(0616) Ben

sandalye-de

oturum.

sandalye-(y)e

4.9 EDİCİ + YER (II)

(Tablo 12)

EYLEM (J)	EDİCİ	YER		
	-wa/-ga	-wo		

EYLEM (T)	EDİCİ	YER		
	Ø	-i		

Bu yapıda, Japonca eylemlerin üye yapısı (EDİCİ (-wa/-ga)) + (YER (-wo)) şeklinde oluşmaktayken, Türkçe eylemlerin üye yapısıysa (EDİCİ (-Ø)) + (YER (-i)) şeklinde oluşmaktadır.

Tablo 12.de gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0015)-(0016), (0025)-(0026), (0033)-(0033), (0115)-(0116), (0225)-(0226), (0233)-(0234), (0235)-(0236), (0271)-(0272), (0335)-(0336), (0425)-(0426), (0593)-(0594), (0655)-(0656), (0757)-(0758)

İki dil arasında benzerlik gösteren yukarıdaki eylem çiftleri dışında, üye yapısı ve DB açısından bazı farklılıklar gösteren eylemler ise şunlardır:

a. (0425) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyeler (-wo) DBnin yanı sıra (-he/-ni), (0426) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyelerse (-i) DBnin yanı sıra (-e) DB de alabilmektedir.

	X	Y	E
	EDİCİ	YER	
(0425)	<i>Watashi-wa</i>	<i>yama-wo</i> <i>yama-he</i> <i>yama-ni</i>	<i>noborimashita.</i>
(0426)	<i>Ben</i>	<i>dağ-ı</i> <i>dağ-a</i>	<i>tırmandım.</i>

b. (0601), (0675) ve (0757) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyeler (-wo) DB almaktadır. (0602), (0676) ve (0758) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyelerse (-i) DBnin yanı sıra (-den) DB de alabilmektedir.

	X	Y	E
	EDİCİ	YER	
(0601)	<i>Watashi-wa</i>	<i>machi-wo</i>	<i>sugimashita.</i>
(0602)	<i>Ben</i>	<i>şehir-i</i> <i>şehir-den</i>	<i>geçtim.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	YER	
(0675)	<i>Watashi-wa</i>	<i>dooro-wo</i>	<i>toorimashita.</i>
(0676)	<i>Ben</i>	<i>cadde-(y)i</i> <i>cadde-den</i>	<i>geçtim.</i>

	X	Y	E
	EDİCİ	YER	
(0757)	<i>Watashi-wa</i>	<i>michi-wo</i>	<i>watarimashita.</i>
(0758)	<i>Ben</i>	<i>yol-u</i> <i>yol-dan</i>	<i>geçtim.</i>

c. (0087) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyeler (–wo) DB almaktayken, (0088) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyelerse (–e) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	YER	
(0087)	<i>Watashi-wa</i>	<i>tsuchi-wo</i>	<i>fumimashita.</i>
(0088)	<i>Ben</i>	<i>yer-e</i>	<i>bastım.</i>

ç. (0659) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyeler (–wo) DB almaktayken, (0660) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyelerse (–de) DB almaktadır.

	X	Y	E
	EDİCİ	YER	
(0659)	<i>Tori-wa</i>	<i>sora-wo</i>	<i>tobimasu.</i>
(0660)	<i>Kuş</i>	<i>gökyüzü-(n)de</i>	<i>uçar.</i>

4.10 DENEYİMCİ

(Tablo 13)

EYLEM (J)	DENEYİMCİ			
	-wa/-ga			

EYLEM (T)	DENEYİMCİ			
	Ø			

Bu yapıda, Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde yer alan DENEYİMCİ ROLünü üstlenen üyeler (-wa/-ga) DB almaktayken, Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde yer alan DENEYİMCİ ROLünü üstlenen üyelerse herhangi bir DB almamaktadır.

Tablo 13.de gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0027)-(0028), (0095)-(0096), (0229)-(0230), (0281)-(0282), (0383)-(0384), (0387)-(0388), (0395)-(0396), (0413)-(0414), (0415)-(0416), (0447)-(0448), (0563)-(0564), (0587)-(0588), (0683)-(0684), (0717)-(0718), (0781)-(0782), (0795)-(0796)

Tablo 13.de gösterilen üye yapısı özellikleri açısından farklılık gösteren eylemler olarak, (0384) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (KONU (-e)) bulunabilirken, (0383) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak KONU ROLünü üstlenen üye bulunamadığı görülmektedir.

X	Y		E
DENEYİMCİ	KONU		
(0383) <i>Watashi-wa</i>	* <i>oji no shi-wo</i>		<i>nakimashita.</i>
(0384) <i>Ben</i>	<i>dedemin ölümü-(n)e</i>		<i>ağladım.</i>

4.11 DENEYİMCİ + KONU

(Tablo 14)

EYLEM (J)	DENEYİMCİ	KONU		
	-wa/-ga	-wo		

EYLEM (T)	DENEYİMCİ	KONU		
	Ø	-i		

Bu yapıda, Japonca eylemlerin üye yapısı (DENEYİMCİ (-wa/-ga)) + (KONU (-wo)) şeklinde oluştuktayken, Türkçe eylemlerin üye yapısıysa (DENEYİMCİ (-Ø)) + (KONU (-i)) şeklinde oluştaktadır.

Tablo 14.de gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0009)-(0010), (0159)-(0160), (0203)-(0204), (0261)-(0262), (0311)-(0312), (0313)-(0314), (0475)-(0476), (0755)-(0756)

Tablo 14.de gösterilen yapılar haricinde, iki dil arasında benzerlik gösteren yapılar şunlardır:

a. (0001), (0099), (0199), (0561), (0749) ve (0797) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı

içerisinde seçimlik üye olarak (KONU (-wo)), (0002), (0100), (0200), (0562), (0750) ve (0798) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (KONU (-e)) bulunabilmektedir.

	X	Y	E
	DENEYİMCİ	KONU	
(0001)	<i>Watashi-wa</i>	<i>hizashi-wo</i>	<i>abimashita.</i>
(0002)	<i>Ben</i>	<i>güneş ışığı-(n)a</i>	<i>maruz kaldım.</i>

	X	Y	E
	DENEYİMCİ	KONU	
(0099)	<i>Watashi-wa</i>	<i>kurushimi-wo</i>	<i>gaman shimasu.</i>
(0100)	<i>Ben</i>	<i>acı-(y)a</i>	<i>sabrediyorum.</i>

	X	Y	E
	DENEYİMCİ	KONU	
(0199)	<i>Watashi-wa</i>	<i>fuseikoo-wo</i>	<i>kanashimimashita.</i>
(0200)	<i>Ben</i>	<i>başarısızlığım-a</i>	<i>üzüldüm.</i>

b. (0619) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (KAYNAK (-kara)), (0620) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (KAYNAK (-den)) bulunabilmektedir.

	X	Y	E
	DENEYİMCİ	KAYNAK	
(0619)	<i>Watashi-wa</i>	<i>byooiin-kara</i>	<i>tain shimashita.</i>

(0620) *Ben hastane-den taburcu oldum.*

c. (0057), (0319) ve (0453) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (–ni) DB almaktayken, (0058), (0320) ve (0454) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (–e) DB almaktadır.

X

DENEYİMCİ

Y

KONU

E

(0057) *Watashi-wa kono nyuusu-ni bikkuri shimashita.*

(0058) *Ben bu haber-e şaşırđım.*

X

DENEYİMCİ

Y

KONU

E

(0319) *Watashi-wa kare-ni makemashita.*

(0320) *Ben o-(n)a yenildim.*

X

DENEYİMCİ

Y

KONU

E

(0453) *Watashi-wa kono deki goto-ni odorokimashita.*

(0454) *Ben bu olay-a şaşırđım.*

ç. (0521) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (–kara) DB almaktayken, (0522) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (–den) DB almaktadır.

	X	Y	E
	DENEYİMCİ	KONU	
(0521)	<i>Watashi-wa</i>	<i>yume-kara</i>	<i>samemashita.</i>
(0522)	<i>Ben</i>	<i>riüya-dan</i>	<i>uyandım.</i>

İki dil arasında benzerlik gösteren yukarıdaki eylem çiftleri dışında, üye yapısı ve DB açısından bazı farklılıklar gösteren eylemler ise şunlardır:

a. (0627) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (–wo) DB almaktayken, (0628) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyelerse (–den) DB almaktadır.

	X	Y	E
	DENEYİMCİ	KONU	
(0627)	<i>Watashi-wa</i>	<i>ryokoo-wo</i>	<i>tanoshimimashita.</i>
(0628)	<i>Ben</i>	<i>yolculuk-tan</i>	<i>zevk aldım.</i>

b. (0171) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (–ga) DB almaktayken, (0172) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyelerse (–e) DB almaktadır.

	X	Y	E
	DENEYİMCİ	KONU	
(0171)	<i>Watashi-wa</i>	<i>okane-ga</i>	<i>irimasu.</i>
(0172)	<i>Ben</i>	<i>para-(y)a</i>	<i>gereksinim duyuyorum.</i>

c. (0339) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler

(-ni) DB almaktayken, (0340) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyelerse (-i) DB almaktadır.

	X	Y	E
	DENEYİMCİ	KONU	
(0339)	<i>Watashi-wa</i>	<i>michi-ni</i>	<i>mayoimashita.</i>
(0340)	<i>Ben</i>	<i>yolum-u</i>	<i>şşırdım.</i>

ç. (0461) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (-ni) veya (-wo) DB almaktayken, (0462) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyelerse (-e) DB almaktadır.

	X	Y	E
	DENEYİMCİ	KONU	
(0461)	<i>Sensei-wa</i>	<i>gakusei-ni</i> <i>gakusei-wo</i>	<i>okorimashita.</i>
(0462)	<i>Öğretmen</i>	<i>öğrenci-(y)e</i>	<i>kızdı.</i>

d. (0273) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (-ni) DB alan ve KONU ROLünü üstlenen bir üye bulunabilmekteyken, (0274) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen seçimlik bir üye bulunamamaktadır.

	X	Y	E
	DENEYİMCİ	KONU	
(0273)	<i>Watashi-wa</i>	<i>okane-ni</i>	<i>komatte imasu.</i>
(0274)	<i>Ben</i>	<i>* para-(y)a</i>	<i>sıkıntı çekiyorum.</i>

4.12 KONU

(Tablo 15)

EYLEM (J)	KONU			
	-wa/-ga			

EYLEM (T)	KONU			
	∅			

Bu yapıda, Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde yer alan KONU ROLünü üstlenen üyeler (-wa/-ga) DB almaktayken, Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde yer alan KONU ROLünü üstlenen üyelere herhangi bir DB almamaktadır.

Tablo 15.de gösterilen üye yapısı, ROL yapısı ve DB özelliklerine sahip Japonca ve Türkçe eylem çiftleri aşağıdaki şekildedir:

(0017)-(0018), (0019)-(0020), (0023)-(0024), (0037)-(0038), (0081)-(0082), (0107)-(0108), (0137)-(0138), (0139)-(0140), (0151)-(0152), (0209)-(0210), (0219)-(0220), (0247)-(0248), (0257)-(0258), (0275)-(0276), (0277)-(0278), (0285)-(0286), (0291)-(0292), (0307)-(0308), (0315)-(0316), (0341)-(0342), (0359)-(0360), (0389)-(0390), (0397)-(0398), (0411)-(0412), (0423)-(0424), (0439)-(0440), (0459)-(0460), (0463)-(0464), (0481)-(0482), (0497)-(0498), (0523)-(0524), (0551)-(0552), (0605)-(0606), (0629)-(0630), (0633)-(0634), (0647)-(0648), (0747)-(0748), (0751)-(0752), (0761)-(0762), (0765)-(0766), (0787)-(0788), (0801)-(0802)

Tablo 15.de gösterilen yapı haricinde, iki dil arasında benzerlik gösteren yapılar şunlardır:

a. (0649) ve (0651) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (YER (-de)), (0650) ve (0652) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (YER (-de)) bulunabilmektedir.

	X	Y	E
	KONU	YER	
(0649)	<i>Tatemono-wa</i>	<i>soko-de</i>	<i>tatte imasu.</i>
(0650)	<i>Bina</i>	<i>ora-da</i>	<i>inşa edilmiştir.</i>

	X	Y	E
	KONU	YER	
(0651)	<i>Kodomo-wa</i>	<i>soko-de</i>	<i>tatte imasu.</i>
(0652)	<i>Çocuk</i>	<i>ora-da</i>	<i>ayakta duruyor.</i>

b. (0267), (0377), (0451) ve (0573) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (HEDEF (-he/-ni)), (0268), (0378), (0452) ve (0574) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (HEDEF (-e)) bulunabilmektedir.

	X	Y	E
	KONU	HEDEF	
(0267)	<i>Mizu-ga</i>	<i>yuka-he</i> <i>yuka-ni</i>	<i>koboremashita.</i>
(0268)	<i>Su</i>	<i>yer-e</i>	<i>döküldü.</i>

	X	Y	
	KONU	HEDEF	E
(0377)	<i>Kawa-ga</i>	<i>umi-he</i> <i>umi-ni</i>	<i>nagaremasu.</i>
(0378)	<i>Nehir</i>	<i>deniz-e</i>	<i>akar.</i>

	X	Y	
	KONU	HEDEF	E
(0451)	<i>Nooto-ga</i>	<i>yuka-he</i> <i>yuka-ni</i>	<i>ochimashita.</i>
(0452)	<i>Defter</i>	<i>yer-e</i>	<i>düştü.</i>

	X	Y	
	KONU	HEDEF	E
(0573)	<i>Fune-wa</i>	<i>umi-he</i> <i>umi-ni</i>	<i>shizumimashita.</i>
(0574)	<i>Gemi</i>	<i>deniz-e</i>	<i>battı.</i>

c. (0267), (0377) ve (0451) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (KAYNAK (-kara)), (0268), (0378) ve (0452) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak (KAYNAK (-den)) bulunabilmektedir.

	X	Y	
	KONU	KAYNAK	E
(0267)	<i>Mizu-ga</i>	<i>koppu-kara</i>	<i>koboremashita.</i>
(0268)	<i>Su</i>	<i>bardak-tan</i>	<i>döküldü.</i>

	X	Y	
	KONU	KAYNAK	E
(0377)	<i>Kawa-ga</i>	<i>koko-kara</i>	<i>nagaremasu.</i>
(0378)	<i>Nehir</i>	<i>bura-dan</i>	<i>akar.</i>

	X	Y	
	KONU	KAYNAK	E
(0451)	<i>Nooto-ga</i>	<i>ue-kara</i>	<i>ochimashita.</i>
(0452)	<i>Defter</i>	<i>yukarı-dan</i>	<i>düştü.</i>

İki dil arasında benzerlik gösteren yukarıdaki eylem çiftleri dışında, üye yapısı ve DB açısından bazı farklılıklar gösteren eylemler ise şunlardır:

a. (0429) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyeler (–ni) DB almaktayken, (0430) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde YER ROLünü üstlenen üyeler (–de) DB almaktadır.

	X	Y	
	KONU	YER	E
(0429)	<i>Gohan-ga</i>	<i>sara-ni</i>	<i>nokorimashita.</i>
(0430)	<i>Yemek</i>	<i>tabak-ta</i>	<i>kaldı.</i>

b. (0221) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak KONU ROLünü üstlenen üyeler (–ni) DB almaktayken, (0222) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (–e) DB almaktadır.

	X	Y	
	KONU	KONU	E
(0221)	<i>Hiyoko-ga</i>	<i>tori-ni</i>	<i>kawarimashita.</i>
(0222)	<i>Civciv</i>	<i>kuş-a</i>	<i>dönüştü.</i>

c. (0696) nolu Türkçe eylem seçimlik üye olarak (YER (-de)) alabilirken, (0695) nolu Japonca eylem seçimlik üye olarak (YER (-de)) alamamaktadır.

	X	Y	
	KONU	YER	E
(0695)	<i>Yuki-ga</i>	<i>* michi-de</i>	<i>tsumorimashita.</i>
(0696)	<i>Kar</i>	<i>yol-da</i>	<i>birikti.</i>

ç. (0351) nolu Japonca eylem seçimlik üye olarak (EDİCİ (-ni)) alabilirken, (0352) nolu Türkçe eylem seçimlik üye olarak EDİCİ ROLü üstlenen bir üye alamamaktadır.

	X	Y	
	KONU	EDİCİ	E
(0351)	<i>Keganin-ga</i>	<i>keikan-ni</i>	<i>mitsukarimashita.</i>
(0352)	<i>Yaralı</i>	<i>* polis-?e</i>	<i>bulundu.</i>

d. (0031) ve (0169) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak bulunan ve YER ROLünü üstlenen üyeler (-ni) DB almaktayken, (0032) ve (0170) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak bulunan ve YER ROLünü üstlenen üyelerse (-de) DB almaktadır.

	X	Y	E
	KONU	YER	
(0031)	<i>Shinbun-wa</i>	<i>koko-ni</i>	<i>arimasu.</i>
(0032)	<i>Gazete</i>	<i>bura-da</i>	<i>bulunmaktadır.</i>

	X	Y	E
	KONU	YER	
(0169)	<i>Sensei-wa</i>	<i>soko-ni</i>	<i>imasu.</i>
(0170)	<i>Öğretmen</i>	<i>ora-da</i>	<i>(bulunmakta)dır.</i>

e. (0047) ve (0421) nolu Japonca eylemlerin üye yapısı içerisinde seçimlik üye olarak KONU ROLünü üstlenen üyeler (-ni) DB almaktayken, (0048) ve (0422) nolu Türkçe eylemlerin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyelerse (-e) DB almaktadır.

	X	Y	E
	KONU	KONU	
(0047)	<i>Kagu-wa</i>	<i>heya-ni</i>	<i>aimashita.</i>
(0048)	<i>Mobilya</i>	<i>oda-(y)a</i>	<i>uydu.</i>

	X	Y	E
	KONU	KONU	
(0421)	<i>Kare-wa</i>	<i>otoosan-ni</i>	<i>nite imasu.</i>
		<i>otoosan-to</i>	
(0422)	<i>O</i>	<i>babası-(n)a</i>	<i>benziyor.</i>

f. (0061) nolu Japonca eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyeler (-to) DB almaktayken, (0062) nolu Türkçe eylemin üye yapısı içerisinde KONU ROLünü üstlenen üyelerse (-den) DB almaktadır.

	X	Y	E
	KONU	KONU	
(0061)	<i>Atarashii no-wa</i>	<i>furui no-to</i>	<i>chigaimasu.</i>
(0062)	<i>Yenisi</i>	<i>eskisi-(n)den</i>	<i>farklıdır.</i>

5. BÖLÜM

İZLENCE MODELİ

5.1 İZLENCE ÖNERİSİ

1. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Geçişsiz eylemler

Basit geçişsiz eylem tümceleri

Üye yapısı, ROL yapısı, DB ve eklenti kavramları

Temel zaman çekim ekleri

Davranışlar

- (1) Geçişsiz eylemlerin biçimbilimsel, anlambilimsel ve kullanım özelliklerini kavrama
- (2) Geçişsiz eylemleri kullanarak basit geçişsiz eylem tümcelerini kurabilme
- (3) Üye yapısı, ROL yapısı, DB ve eklenti kavramlarını öğrenme
- (4) “EDİCİ 「は(-wa)」” ve “DENEYİMCİ 「は(-wa)」” ROLlerini anlama
- (5) 「～ます(-masu)」 ve 「～ました(-mashita)」 çekim eklerini ve olumsuz hallerini öğrenme

2. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Geçişli eylemler

Basit geçişli eylem tümceleri

ye yapısı, ROL yapısı, DB ve eklenti kavramları

Temel zaman çekim ekleri

Davranışlar

- (1) Geçişli eylemlerin biçimbilimsel, anlambilimsel ve kullanım özelliklerini kavrama
- (2) Geçişli eylemleri kullanarak basit geçişli eylem tümcelerini kurabilme
- (3) “ETKİLENEN 「を(-wo)」”, “KONU 「を(-wo)」”, “ARAÇ 「で(-de)」” ROLLerini anlama

3. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

“YER 「で(-de)」” ROLünü üstlenen üyeler ve tümce içerisindeki görünümleri

“HEDEF 「へ(-e) / へ(-ni)」” ROLünü üstlenen üyeler ve tümce içerisindeki görünümleri

“YARARLANICI 「へ(-e) / へ(-ni)」” ROLünü üstlenen üyeler ve tümce içerisindeki görünümleri

Davranışlar

- (1) Geçişli eylemlerin biçimbilimsel, anlambilimsel ve kullanım özelliklerini kavrama
- (2) Geçişli eylemleri kullanarak basit geçişli eylem tümcelerini kurabilme
- (3) “YER 「で(-de)」”, “HEDEF 「へ(-e) / へ(-ni)」”, “YARARLANICI 「へ(-e) / へ(-ni)」” ROLLerini kavrama

4. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

“KAYNAK 「から(-kara)」” ROLünü üstlenen üyeler ve tümce içerisindeki görünümleri

“YER 「を(-wo)」” ROLünü üstlenen üyeler ve tümce içerisindeki görünümleri

Davranışlar

- (1) Geçişli eylemlerin biçimbilimsel, anlambilimsel ve kullanım özelliklerini kavrama
- (2) Geçişli eylemleri kullanarak basit geçişli eylem tümcelerini kurabilme

(3) “KAYNAK 「から(-kara)」 ve “YER 「を(-wo)」 ROLlerini kavrama

5. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

“KAYNAK 「を(-wo)」 ROLünü üstlenen üyeler ve tümce içerisindeki görünümleri

“ETKİLENEN 「と(-to)」 ROLünü üstlenen üyeler ve tümce içerisindeki görünümleri

Davranışlar

(1) Geçişli eylemlerin biçimbilimsel, anlambilimsel ve kullanım özelliklerini kavrama

(2) Geçişli eylemleri kullanarak basit geçişli eylem tümcelerini kurabilme

(3) “KAYNAK 「を(-wo)」 ve “ETKİLENEN 「と(-to)」 ROLlerini kavrama

6. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

“KONU 「が(-ga)」 ROLünü üstlenen üyeler ve tümce içerisindeki görünümleri

「あります(*arimasu*)」 yüklemcil ögesi

「います(*imasu*)」 yüklemcil ögesi

Sınıflandırma ögeleri

Davranışlar

(1) Bulunma ifadelerinin biçimbilimsel, anlambilimsel ve kullanım özelliklerini kavrama

(2) “KONU 「が(-ga)」 ROLünü kavrama

(3) 「あります(*arimasu*)」 ve 「います(*imasu*)」 yüklemcil ögelerinin biçimbilimsel, anlambilimsel ve kullanım özelliklerini kavrama

(4) Sınıflandırma ögelerini kavrama

7. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Eylemlerin 「～て(-te)」 çekimleri

Eylemlerin 「～ない(-nai)」 çekimleri

Olumlu ve olumsuz istek ifadeleri

Şimdiki zaman ifadeleri

Davranışlar

(1) Eylemlerin 「～て(-te)」 çekimini öğrenme

(2) Eylemlerin 「～ない(-nai)」 çekimini öğrenme

(3) Eylemlerin 「～て(-te)」 çekimiyle oluşturulan olumlu istek ifadelerini öğrenme

(4) Eylemlerin 「～ない(-nai)」 çekimiyle oluşturulan olumsuz istek ifadelerini öğrenme

(5) 「～ています(-te imasu)」 kalıbıyla oluşturulan şimdiki zaman ifadelerini öğrenme

8. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Davet bildiren bazı temel kalıplar

İzin bildiren bazı temel kalıplar

Yasaklama bildiren bildiren bazı temel kalıplar

Davranışlar

(1) Eylemlerin 「～ましょう(-mashoo)」 çekimini ve bu çekimlerle oluşturulan temel davet kalıplarını öğrenme

(2) İzin bildiren 「～てもいいですか(-temo ii desu ka)」 ve 「～てもいいです(-temo ii desu)」 kalıplarını öğrenme

(3) Yasaklama bildiren 「～てはいけません(-tewa ikemasen)」 kalıbını öğrenme

9. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Zorunluluk bildiren bazı kalıplar

İstek bildiren bazı kalıplar

Amaç bildiren bazı kalıplar

Davranışlar

(1) Eylemlerin 「～ない (-nai)」 çekimleri ile oluşturulan zorunluluk ifadesi olan 「～なければなりません (-nakereba narimasen)」 kalıbını öğrenme

(2) Eylemlerin 「～たい (-tai)」 çekimleri ile oluşturulan istek ifadesi olan 「～たいです (-tai desu)」 kalıbını öğrenme

(3) “HEDEF + AÖ + DB (-ni) + ikimasu (kimasu)” veya “HEDEF + E (renyoo çekimi) + DB (-ni) + ikimasu (kimasu)” kalıbıyla oluşturulan amaç ifadesi “-ni ikimasu (kimasu)” kalıbını öğrenme

10. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Bağlama ulacı ve sıralama ifadeleri

Öncelik bildiren zaman ulacı

Sonralık bildiren zaman ulacı

Davranışlar

(1) Eylemlerin 「～て (-te)」 çekimiyle oluşturulan bağlama ulacı ve sıralama ifadesi olan 「～て、～て (-te,...-te...)」 kalıbını öğrenme

(2) Eylemlerin mastar halleriyle oluşturulan ve öncelik bildiren zaman ulacı 「～る前 (こ) (-ru mae ni)」 ve 「～の前 (こ) (-no mae (ni))」 kalıplarını öğrenme

(3) Eylemlerin 「～て (-te)」 çekimleriyle oluşturulan ve sonralık bildiren zaman ulacı 「～てから (-te kara)」 ve 「～の後 (で) (-no ato (de))」 kalıplarını öğrenme

11. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Eşzamanlılık bildiren bazı kalıplar

Amaç-istek bildiren bazı kalıplar

Sebeup-sonuç bildiren bazı kalıplar

Davranışlar

- (1) 「～ながら(-nagara)」 yardımcı eylemini ve bu yardımcı eylemle oluşturulan eşzamanlılık ifadelerini öğrenme
- (2) 「～ようと思います (思っています) (-yoo to omoimasu (omotte imasu))」 kalıbıyla oluşturulan amaç-istek ifadelerini öğrenme
- (3) 「～ので(-node)」 ve 「～から(-kara)」 bağlaçlarıyla oluşturulan sebep-sonuç ifadelerini öğrenme

12. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Yeterlik ifade eden yardımcı eylem

Yeterlik ifade eden temel kalıplar

Eylemlerin yeterlik hal çekimleri

Davranışlar

- (1) 「～できます(-dekimasu)」 yardımcı eylemi ve kullanımını öğrenme
- (2) 「～することができます(-suru koto-ga dekimasu)」 kalıbını öğrenme
- (3) Eylemlerin yeterlik hal çekimleri ve kullanımını öğrenme

13. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Tecrübe bildiren bazı kalıplar

Sıklık bildiren bazı kalıplar

Davranışlar

- (1) Eylemlerin 「～た(-ta)」 çekimleriyle oluşturulan ve tecrübe ifade eden 「～たことがあります(-ta koto-ga arimasu)」 kullanımını öğrenme
- (2) Eylemlerin mastar halleriyle oluşturulan ve sıklık ifade eden 「～ることがあります(-ru koto-ga arimasu)」 kalıbını öğrenme

(3) Eylemlerin 「～ない(-nai)」 çekimleriyle oluşturulan sıklık ifadesi olan 「～ないことがあります
ます(-nai koto-ga arimasu) kalıbını öğrenme

14. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Rivayet bildiren bazı kalıplar

Çıkarım bildiren bazı kalıplar

Davranışlar

(1) Rivayet bildiren 「～そうです(-soo desu)」 kalıbını öğrenme

(2) Rivayet ve / veya çıkarım bildiren 「～らしいです(-rashii desu)」 kalıbını öğrenme

(3) Çıkarım bildiren 「～ようです(-yoo desu)」 kalıbını öğrenme

15. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Tahmin bildiren bazı kalıplar

Davranışlar

(1) Tahmin bildiren 「～はずです(-hazu desu)」 ve 「～はずがありません(-hazu-ga arimasen)」
kalıplarını öğrenme

(2) Tahmin bildiren 「～でしょう(-deshoo)」 kalıbını öğrenme

(3) Tahmin bildiren 「～かもしれませぬ(-kamo shiremasen)」 kalıplarını öğrenme

16. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Olasılık bildiren bazı kalıplar

Koşul bildiren bazı kalıplar

Karşıtlık bildiren bazı kalıplar

Davranışlar

- (1) Olasılık ve koşul bildiren 「～たら(-*tara*)」 kalıbını öğrenme
- (2) Olasılık bildiren 「～ば(-*ba*)」 kalıbını öğrenme
- (3) Karşıtlık bildiren 「～のほこ(-*noni*)」 kalıbını öğrenme

17. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Zaman bildiren bazı kalıplar

Karşıtlık bildiren bazı kalıplar

Davranışlar

- (1) Zaman bildiren 「～とき、～(-*toki*,...)」 kalıbını öğrenme
- (2) Zaman bildiren 「～と、～(-*to*,...)」 kalıbını öğrenme
- (3) Karşıtlık bildiren 「～ても、～(-*temo*,...)」 kalıbını öğrenme

18. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

(a) Edilgen yapılar

(b) Ettirgen yapılar

Davranışlar

- (1) Eylemlerin edilgen çekim kurallarını öğrenme
- (2) Etken tümcelerinin edilgen yapıya dönüşme sürecini öğrenme (X üyesinin silinmesi vb.)
- (3) Eylemlerin ettirgen çekim kurallarını öğrenme
- (4) Etken tümcelerinin ettirgen yapıya dönüşme sürecini öğrenme (X üyesini ekleme işlemi vb.)

19. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Tevazu ifadeleri (*kenjoo-go*) ve temel kalıplar

Yüceltme ifadeleri (*sonkei-go*) ve temel kalıplar

Davranışlar

- (1) Tevazu ifadelerinde geçişsiz eylemlerin kullanım özelliklerini kavrama
- (2) Tevazu ifadelerinde geçişli eylemlerin kullanım özelliklerini kavrama
- (3) Yüceltme ifadelerinde geçişsiz eylemlerin kullanım özelliklerini kavrama
- (4) Yüceltme ifadelerinde geçişli eylemlerin kullanım özelliklerini kavrama

20. KONU

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Verme-alma ifadeleri (*yari-morai*)

Davranışlar

- (1) 「～てやる(-*te yaru*)」, 「～てあげる(-*te ageru*)」, 「～てさしあげる(-*te sashiageru*)」 kalıplarını öğrenme
- (2) 「～てもらう(-*te morau*)」, 「～ていただく(-*te itadaku*)」 kalıplarını öğrenme
- (3) 「～てくれる(-*te kureru*)」, 「～てくださる(-*te kudasaru*)」 kalıplarını öğrenme

5.2 İZLENCE ÖRNEKLERİ

1. KONU

A. BİÇİMSEL BÖLÜM

Dersin Adı : Japonca Dilbilgisi

Sınıf : Japon Dili ve Edebiyatı ABD, 1. Sınıf

Ünitenin Adı : Ünite 1

Süre : 90 dakika

Öğrenme-öğretme Strateji ve Yöntemi : Bilişsel Yaklaşım (Cognitive Approach)

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Geçişsiz eylemler

Basit geçişsiz eylem tümceleri

Üye yapısı, ROL yapısı, DB ve eklenti kavramları

Temel zaman çekim ekleri

ANA NOKTA

Japoncada geçişsiz eylemler ve basit geçişsiz eylem tümce yapıları

YARDIMCI NOKTALAR

(1) Üye yapısı, ROL yapısı, DB ve eklenti kavramları

(2) Zaman çekim ekleri

HEDEF

Japoncada geçişsiz eylemler ve geçişsiz eylem tümcelerine ilişkin temel bilgiler

Davranışlar

- (1) Geçişsiz eylemlerin biçimbilimsel, anlambilimsel ve kullanım özelliklerini kavrama
- (2) Geçişsiz eylemleri kullanarak basit geçişsiz eylem tümcelerini kurabilme
- (3) ye yapısı, ROL yapısı, DB ve eklenti kavramlarını ğrenme
- (4) “EDİCİ 「は(-wa)」 ve “DENEYİMCİ 「は(-wa)」 ROLlerini anlama
- (5) 「～ます(-masu)」 ve 「～ました(-mashita)」 çekim eklerini ve olumsuz hallerini ğrenme

B. GİRİŞ BÖLÜMÜ

1.DİKKATİ ÇEKME

Öğretmenin konuda geçen örnek bir tümceyi tahtaya yazarak basit hareketlerle anlamını anlatmaya alışması. “Bu derste ğreneceklerinizle Japonca dilbilgisinde temel kalıplardan birisi olan bu yapıya uygun tümceleri kurabileceksiniz” demesi.

2.GÜDÜLEME

Öğretmenin “bu derste ğreneceklerinizle Japoncada geçişsiz eylem tümceleri kurabilirsiniz” demesi.

3.GÖZDEN GEÇİRME

Öğretmenin “bu derste ğreneceklerinizle Japoncada geçişsiz eylem tümcelerini doğru bir şekilde kurabilecek, temel zaman çekim eklerini kullanabilecek, ayrıca geçişsiz eylemlerin ne tür ye ve ROL yapılarına sahip olduğunu anlayacaksınız” demesi.

4.DERSE GEÇİŞ

Öğretmenin ilgili materyali dağıtması, tahtaya yazması veya ekrana yansıtması.

C. GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

ETKİNLİKLER

İşlem Basamakları

(1)

Bu aşamada, öncelikle Japoncanın bir SOV dili olduğu ve temel sözdizimsel yapısının Türkçeye benzer bir şekilde *özne-nesne-yüklem* yapısından oluştuğu anlatılacaktır. Daha sonra temel geçişsiz eylem tümce yapılarına ilişkin örnekler verilecektir.

(Tümce yapısı açıklanırken, eylemin 「～ます(-masu)」 çekiminin olumlu geniş veya olumlu gelecek zaman bildirdiği, 「する(suru)」 yardımcı eyleminin AÖ ile birlikte kullanılarak bileşik eylemler oluşturduğu, eylem çekimlerinde kişi eki bulunmadığı gibi noktalara değinilecektir.)

(001) 「私は、休みます。」

Watashi-wa yasumimasu.

“Ben dinlenirim. (= dinleneceğim.)”

(002) 「私は、笑います。」

Watashi-wa waraimasu.

“Ben gülerim. (= güleceğim.)”

- (003) 「私は、散歩します。」
Watashi-wa sanpo shimasu.
“Ben yürüyüş yaparım. (= yapacağım.)”

Bu yapı farklı özneler kullanılarak pekiştirilecektir.

- (004) 「あなたは、働きます。」
Anata-wa hatarakimasu.
“Sen çalışırsın. (= çalışacaksın.)”

- (005) 「赤ちゃんは、笑います。」
Akachan-wa waraimasu.
“Bebek güler. (= gülecek.)”

- (006) 「彼らは、散歩します。」
Karera-wa sanpo shimasu.
“Onlar yürüyüş yapar. (= yapacaklar.)”

Temel geçişsiz eylem tümce yapısı verildikten sonra, her eylemin kendine özgü bir üye yapısı olduğu ve üye yapısının eylem tarafından belirlenen sayıda üyelerden oluştuğu anlatılacaktır. Geçişsiz eylemlerin tek üyeli eylemler olduğu, üye yapısı içerisinde nesne konumunda bir üyenin bulunmadığı, buna karşılık özne konumunda bir üyenin muhakkak bulunması gerektiği üzerinde durulacaktır.

Örnek tümce (001)de geçen 「休みます (*yasumimasu*)」 eyleminin geçişsiz bir eylem olduğu, bu yüzden nesne konumunda bir üyenin bulunmadığı ancak özne konumunda 「私 (*watashi*)」 üyesinin bulunduğu gösterilecektir.

(001) 「私は、休みます。」

Watashi-wa yasumimasu.

“Ben dinlenirim. (= dinleneceğim.)”

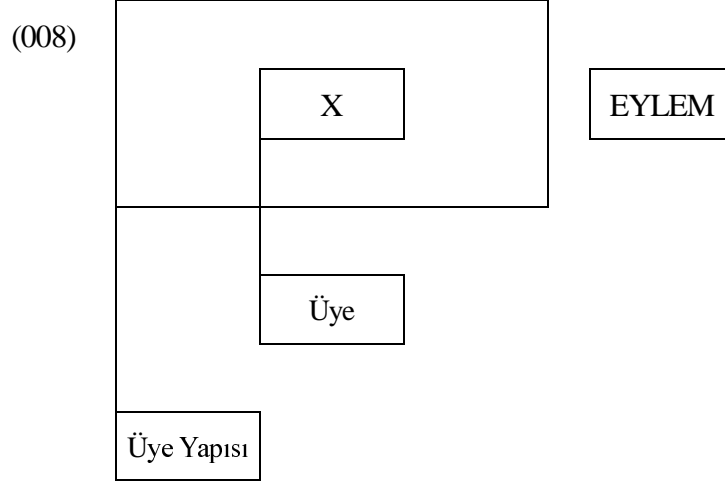
(007)

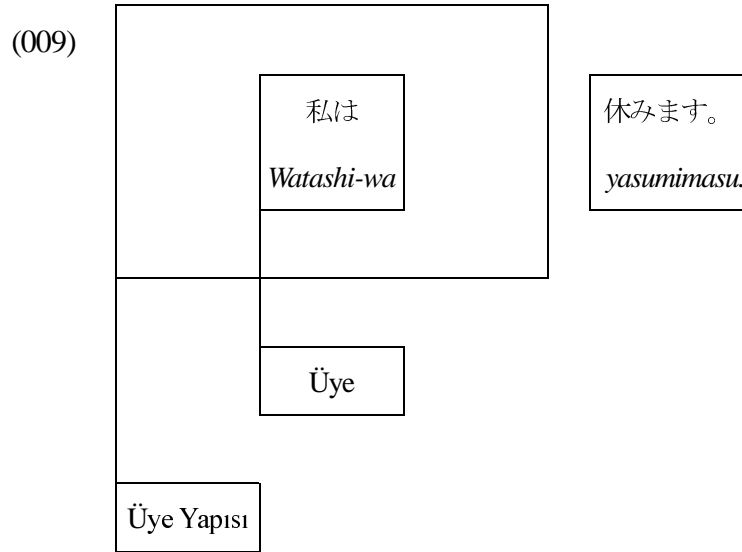
X

 E

私は 休みます。

Watashi-wa yasumimasu.

Eksik veya fazla üyelerin bozuk tümcelere yol açtığı, dilbilgisel bakımdan düzgün tümcelerin oluşturulabilmesi için üye yapısının tümcede doğru bir şekilde yer alması gerektiği belirtilecektir.

- (010)* 「? 休みます。」
 * ? yasumimasu.
 * “? dinlenir. (=dinlenecek.)”

- (011)*

?

 E
 * ? 休みます。
 * ? yasumimasu.

- (012)* 「私は ? 」
 * Watashi-wa ?
 * “Ben ?”

- (013)*

X

 ?
- * 私は ?
- * *Watashi-wa* ?

- (014)* 「私は、山田さんは、休みます。」
- * *Watashi-wa Yamada san-wa yasumimasu.*
- * “Ben bay Yamada dinlenirim. (= dinleneceğim.)”

- (015)*

X

?

 E
- * 私は ? 休みます。
- * *Watashi-wa* ? *yasumimasu.*

Daha sonra her üyenin eylem tarafından verilen konusal bir ROLü olduğu ve üyelerin yüklediği ROLLer ile DBler arasında doğrusal bir ilişki olduğu verilecektir. Japoncada EDİCİ ve DENEYİMCİ gibi ROLLeri üstlenen üyelerin, temelde 「は(-wa)」 DBsi aldığı gösterilecektir.

- (016) 「あなたは、散歩します。」
- Anata-wa sanpo shimasu.*
- “Sen yürüyüş yaparsın. (= yapacaksın.)”

- (017)

X
---

sanpo shimasu.
- EDİCİ

- (018) 「赤ちゃんは、泣きます。」
- Akachan-wa nakimasu.*
- “Bebek ağlar. (= ağlayacak.)”

(019)

X
---

nakimasu.
DENEYİMCİ

(2)

Üye yapısı, ROL yapısı kavramları ve geçişsiz eylemlerin üye yapıları verildikten sonra, eklenti (seçimlik üyeler) kavramı üzerinde durulacaktır. Üye yapısı içerisinde zorunlu olarak bulunması gereken üyelerin yanı sıra ek bilgi vermek ya da anlamı pekiştirmek için eklentilerin de bulunabileceği anlatılacaktır. Bu aşamada eklenti örnekleri olarak, öğrencinin düzeyine uygun bir şekilde belirteçlerden ve zaman bildiren sözcüklerden yararlanılacaktır.

(020) 「私は、ゆっくり 話します。」
Watashi-wa yukkuri hanashimasu.
“Ben yavaş konuşurum.”

(021) 「山田さんは、早く 寝ます。」
Yamada san-wa hayaku nemasu.
“Bay Yamada erken uyur.”

(022) 「あなたは、よく 働きます。」
Anata-wa yoku hatarakimasu.
“Sen çok çalışırsın.”

Üye yapısı içerisinde birden fazla eklentinin de bulunabileceği gösterilmelidir.

(023) 「私は、いつも ゆっくり 話します。」

Watashi-wa itsumo yukkuri hanashimasu.

“Ben **her zaman yavaş** konuşurum.”

(024) 「あした 山田さんは、早く 起きます。」

Ashita Yamada san-wa hayaku okimasu.

“**Yarın** Bay Yamada **erken** kalkacak.”

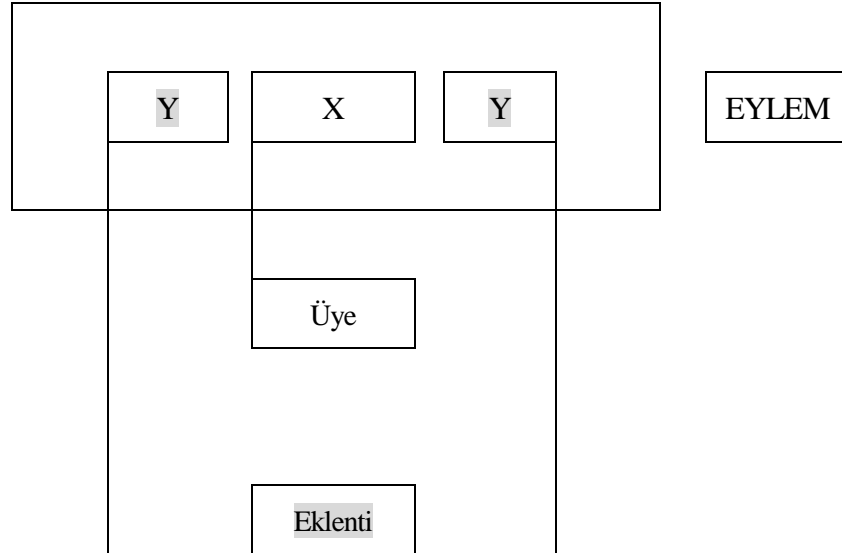
(025) 「あなたは、とても よく 働きます。」

Anata-wa totemo yoku hatarakimasu.

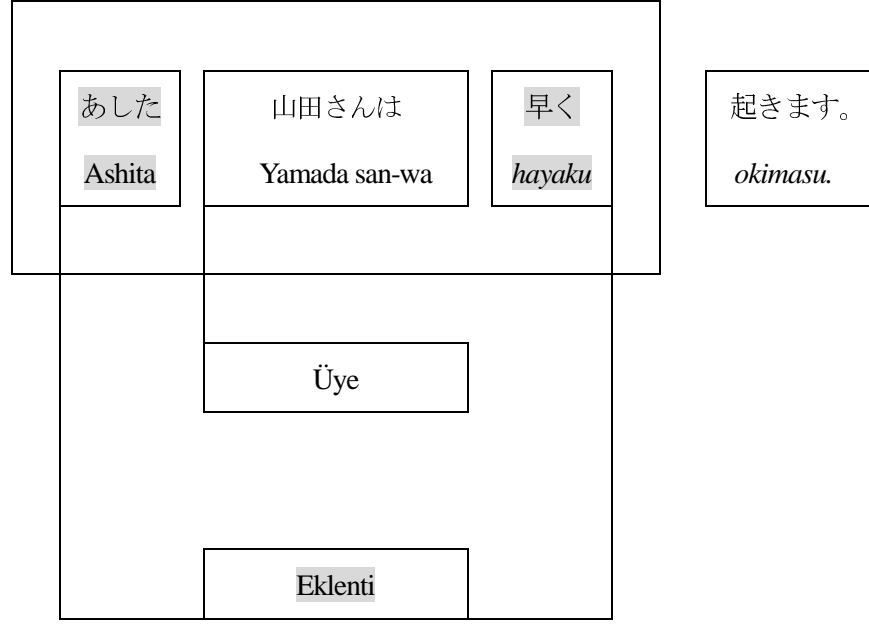
“Sen **oldukça çok** çalışırsın.”

Eklentilerin üye yapısı içerisindeki konumları şu şekilde gösterilebilir.

(026)

(027)

(3)

Bu aşamada olumlu geniş veya olumlu gelecek zaman bildiren 「～ます(-masu)」 çekim ekinin olumsuz halinin 「～ません(-masen)」 olduğu verilecektir.

(028) 「あなたは、働きません。」

Anata-wa hatarakimasen.

“Sen çalışmazsın. (= çalışmayacaksın.)”

(029) 「赤ちゃんは、泣きません。」

Akachan-wa nakimasen.

“Bebek ağlamaz. (= ağlamayacak.)”

(030) 「彼らは、散歩しません。」

Karera-wa sanpo shimasen.

“Onlar yürüyüş yapmaz. (= yapmayacak.)”

Daha sonra 「～ます(-masu)」 ve 「～ません(-masen)」 eklerinin geçmiş zaman çekimlerinin 「～ます(-mashita)」 ve 「～ません(-masen deshita)」 olduğu verilecektir.

(031) 「あなたは、働きませんでした。」

Anata-wa hatarakimasen deshita.

“Sen çalışmadın.”

(032) 「赤ちゃんは、泣きませんでした。」

Akachan wa nakimasen deshita.

“Bebek ağlamadı.”

(033) 「彼らは、散歩しませんでした。」

Karera-wa sanpo shimasen deshita.

“Onlar yürüyüş yapmadı.”

Daha sonra eklentilerin de yer aldığı soru ve cevap tümceleri kullanılarak konu pekiştirilecektir.

(034) 「あした あなたは たくさん 働きますか。」

Ashita anata-wa takusan hatarakimasu ka.

“Yarın sen çok çalışacak mısın?”

(035) 「はい、あした 私は たくさん 働きます。」

Hai, ashita watashi-wa takusan hatarakimasu.

“Evet, yarın ben çok çalışacağım.”

(036) 「いいえ、あした 私は たくさん 働きません。」

Iie, ashita watashi-wa takusan hatarakimasen.

“Hayır, yarın ben çok çalışmayacağım.”

(037) 「赤ちゃんは、ゆうべ よく 寝ましたか。」

Akachan-wa yuube yoku nemashita ka ?

“Bebek dün gece güzel uyudu mu ?”

(038) 「はい、赤ちゃんは ゆうべ よく 寝ました。」

Hai, akachan-wa yuube yoku nemashita.

“Evet, bebek dün gece güzel uyudu.”

(039) 「いいえ、赤ちゃんは ゆうべ よく 寝ませんでした。」

Iie, akachan-wa yuube yoku nemasen deshita.

“Hayır, bebek dün gece güzel uyumadı.”

D. SONUÇ BÖLÜMÜ

1.SON ÖZET

Geçişsiz eylem tümcelerini kurarken eylemin üye yapısına ve üyelerin aldıkları DBye dikkat etmeliyiz. Kullanmamız gerektiğinde eklentileri doğru bir şekilde kullanmalıyız. Tümce kurarken eylemlerin zaman çekim eklerine dikkat etmeliyiz.

2.TEKRAR GÜDÜLEME

Baştaki güdülemenin aynısı

3.KAPANIŞ

Dikkat çekmedeki sorunun tekrar sorulması.

E.DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruların öğrencilere sorulması ve doğru yanıtların alınması.

(1) Aşağıdaki A ve B tablolarını kullanarak tümceler kurunuz.

A

私 ・ あなた ・ 彼 ・ 彼女 ・ 父 ・ 田中さん

B

働きます ・ 休みます ・ 寝ます ・ 話します ・ 散歩します

(2) Aşağıda verilen eklentileri kullanarak tümceler kurunuz.

よく

たくさん

ときどき

---

(3) Aşağıdaki sorulara cevap veriniz.

あなたは、今日 働きましたか。(はい)

子どもは、泣きましたか。(いいえ)

山田さんは、昨日 散歩しましたか。(いいえ)

---

2. KONU

A. BİÇİMSEL BÖLÜM

Dersin Adı : Japonca Dilbilgisi

Sınıf : Japon Dili ve Edebiyatı ABD, 1. Sınıf

Ünitenin Adı : Ünite 2

Süre : 90 dakika

Öğrenme-öğretme Strateji ve Yöntemi : Bilişsel Yaklaşım (Cognitive Approach)

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Geçişli eylemler

Basit geçişli eylem tümceleri

Üye yapısı, ROL yapısı, DB ve eklenti kavramları

Temel zaman çekim ekleri

ANA NOKTA

Japoncada geçişli eylemler ve basit geçişli eylem tümce yapıları

YARDIMCI NOKTALAR

(1) Üye yapısı, ROL yapısı, DB ve eklenti kavramları

(2) Zaman çekim ekleri

HEDEF

Japoncada geçişli eylemler ve geçişli eylem tümcelerine ilişkin temel bilgiler

Davranışlar

- (1) Geçişli eylemlerin biçimbilimsel, anlambilimsel ve kullanım özelliklerini kavrama
- (2) Geçişli eylemleri kullanarak basit geçişli eylem tümcelerini kurabilme
- (3) “ETKİLENEN 「を(-wo)」 , “KONU 「を(-wo)」 , “ARAÇ 「で(-de)」” ROLlerini anlama

B. GİRİŞ BÖLÜMÜ

1.DİKKATİ ÇEKME

Öğretmenin konuda geçen örnek bir tümceyi tahtaya yazarak basit hareketlerle anlamını anlatmaya çalışması. “Bu derste öğreneceğinizle Japonca dilbilgisinde temel kalıplardan birisi olan bu yapıya uygun tümceleri kurabileceksiniz” demesi.

2.GÜDÜLEME

Öğretmenin “bu derste öğreneceğinizle Japoncada geçişli eylem tümceleri kurabilirsiniz” demesi.

3.GÖZDEN GEÇİRME

Öğretmenin “bu derste öğreneceğinizle Japoncada geçişli eylem tümcelerini doğru bir şekilde kurabilecek, temel zaman çekim eklerini kullanabilecek, ayrıca geçişli eylemlerin ne tür üye ve ROL yapısına sahip olduğunu anlayacaksınız” demesi.

4.DERSE GEÇİŞ

Öğretmenin ilgili materyali dağıtması, tahtaya yazması veya ekrana yansıtması.

C. GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

ETKİNLİKLER

İşlem Basamakları

(1)

Bu aşamada, temel geçişli eylem tümceleri verilecektir. Geçişli eylemlerde, özne konumunda bulunan bir üyenin yanı sıra nesne konumunda da bir üyenin bulunması gerektiği hatırlatılacaktır. Geçişli eylemlerin, işin veya oluşumun sonucundan etkileneni bildiren “ETKİLENEN 「を(-wo)」”, veya konu edilene bildiren “KONU 「を(-wo)」” ROLLerini üstlenen üyelere ihtiyaç duyduğu belirtilecektir.

Öncelikle, dersin amacına uygun olarak, geçişli eylemlerin yüklem olarak bulunduğu örnek tümceler verilecektir.

(001) 「私は、ごはんを 食べます。」

Watashi-wa gohan-wo tabemasu.

“Ben yemek yerim. (= yiyeceğim.)”

(002) 「子供は、ガラスを 割りました。」

Kodomo-wa garasu-wo warimashita.

“Çocuk camı kırdı.”

(003) 「彼は、日本語を 習います。」

Kare-wa nihongo-wo naraimasu.

“O Japonca öğrenir. (= öğrenecek.)”

Daha sonra bu temel yapı, üye yapısı, ROL yapısı ve DB özellikleri açısından ele alınacaktır.
Öncelikle örnek tümcelerde geçen geçişli eylemlerin iki üyeli eylemler olduğu gösterilecektir.

(001) 「私は、ごはんを 食べます。」

Watashi-wa gohan-wo tabemasu.

“Ben yemek yerim. (= yiyeceğim.)”

(004)

X

Y

E

私は

ごはんを

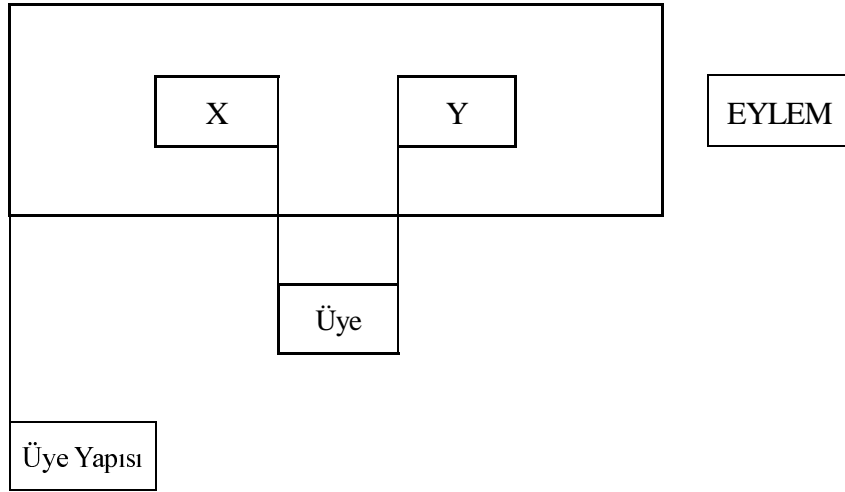
食べます。

Watashi-wa

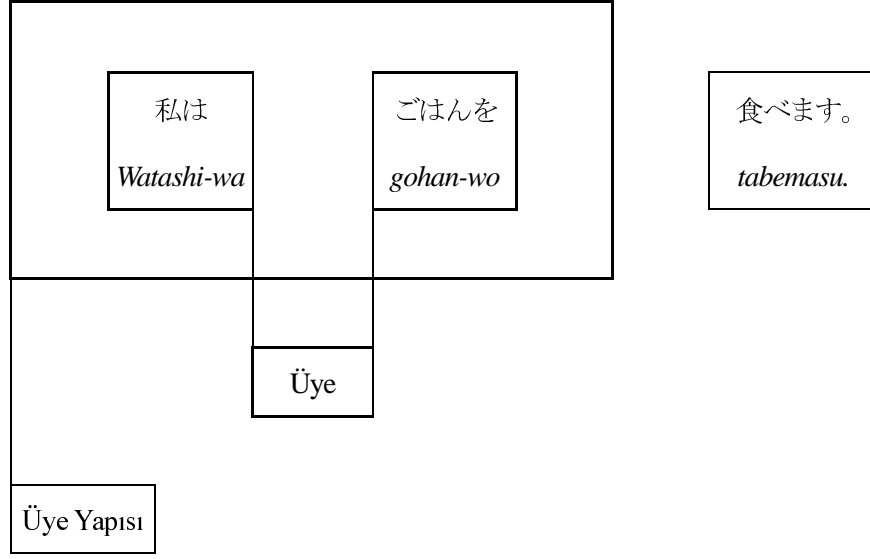
gohan-wo

tabemasu.

(005)

(006)

Geçişli eylemlerde nesne konumunda bir üyenin bulunması gerektiği, bu üyenin eksikliği veya fazlalığının bozuk tümcelere yol açacağı belirtilecektir.

(007)* 「? ごはんを 食べます。」

* ? gohan-wo tabemasu.

* “? yemek yer. (=yiyecek.)”

(008)*

?

Y

E

*

*

?

gohan-wo

tabemasu.

(009)* 「私は、 ? 食べます。」

* Watashi-wa ? tabemasu.

* “Ben ? yerim. (=yiyeceğim)”

(010)*	X	?	E
	* 私は、	?	食べます。
	* <i>Watashi-wa</i>	?	<i>tabemasu.</i>

- (011)* 「私は、ごはんを コーヒーを 食べます。」
- * *Watashi-wa gohan-wo koohee-wo tabemasu.*
- * “Ben yemeği kahveyi yerim. (=yiyeyeğim.)”

(012)*	X	Y	?	E
	* 私は、	ごはんを	コーヒーを	食べます。
	* <i>Watashi-wa</i>	<i>gohan-wo</i>	<i>koohee-wo</i>	<i>tabemasu.</i>

Burada ROL yapısı kavramına da değinilerek her üyenin bir ROL üstlendiği hatırlatılacaktır. Bu kavramdan hareketle örnek tümcelerde geçen üyelerin üstlendikleri ROLLer şu şekilde anlatılacaktır.

(013)	X	Y	E
	EDİCİ	ETKİLENEN	
	<i>Watashi-wa</i>	<i>gohan-wo</i>	<i>tabemasu.</i>
	<i>Kodomo-wa</i>	<i>garasu-wo</i>	<i>warimashita.</i>

(014)	X	Y	E
	EDİCİ	KONU	
	<i>Kare-wa</i>	<i>nihongo-wo</i>	<i>naraimasu.</i>

Burada EDİCİ ROLünü üstlenen üyelerin 「は(-wa)」 , ETKİLENEN veya KONU ROLÜnü üstlenen üyelerin ise 「を(-wo)」 DBsi aldıkları gösterilecektir. Daha sonra eklentilerin üye yapısı içerisinde ne şekilde yer alabilecekleri de gösterilecektir.

(015) 「あなたは、いつ 電話を しましたか。」

Anata-wa itsu denwa-wo shimashita ka ?

“Sen **ne zaman** telefon ettin ?”

(016) 「私は、さきほど 電話を しました。」

Watashi-wa sakihodo denwa-wo shimashita.

“Ben **az önce** telefon ettim.”

(017) 「赤ちゃんは、ミルクを たくさん 飲みました。」

Akachan-wa miruku-wo takusan nomimashita.

“Bebek **çok** süt içti.”

(018) 「今夜、妹は 宿題を やります。」

Konya imooto-wa shukudai-wo yarimasu.

“**Bu gece**, kız kardeşim ödevini yapacak.”

(019) 「私は、一週間に 一回 映画を 見ます。」

Watashi-wa isshuukanni ikkai eiga-wo mimasu.

“Ben **haftada bir kez** film seyredirim.”

(2)

Bu aşamada, üye yapısı içerisinde bir işin hangi vasıtayla yapıldığını bildiren ARAÇ 「で(-de)」 ROLünü üstlenen üyelerin de bulunabileceği örneklerle gösterilecektir. ARAÇ ROLünün genellikle seçimlik üye olarak üye yapısı içerisinde yer aldığı belirtilecektir.

(020) 「日本人は、箸で ご飯を 食べます。」
Nihonjin-wa hashi-de gohan-wo tabemasu.
“Japonlar yemek çubuklarıyla yemek yer.”

(021) 「私は、日本語で 手紙を 書きました。」
Watashi-wa nihongo-de tegami-wo kakimashita.
“Ben Japonca mektup yazdım.”

(022) 「母は、クレジットカードで 買い物を します。」
Haha-wa kurejitto kaado-de kaimono-wo shimasu.
“Annem kredi kartıyla alışveriş yapar.”

Örnek tümce (020)de geçen ARAÇ 「で(-de)」 ROLünü üstlenen üyenin, üye yapısı içerisindeki konumu şu şekilde gösterilebilir.

(020) 「日本人は、箸で ご飯を 食べます。」
Nihonjin-wa hashi-de gohan-wo tabemasu.
“Japonlar yemek çubuklarıyla yemek yer.”

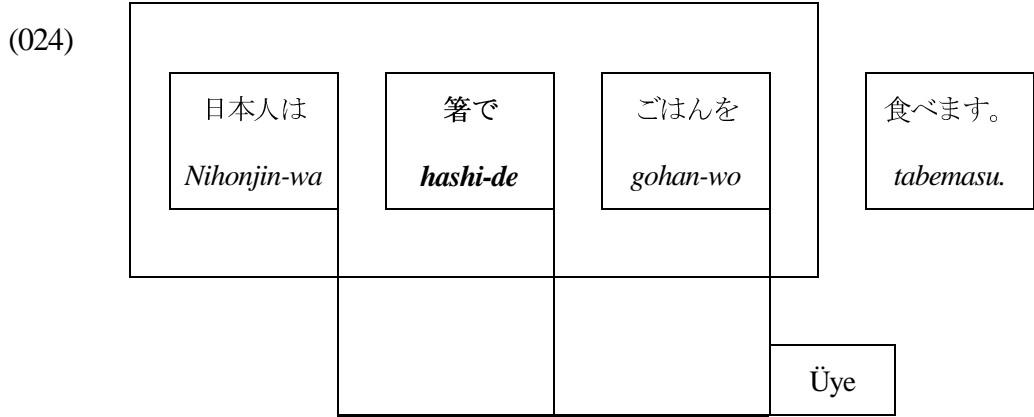
- (023)

X

Z

Y

      E
- 日本人は   箸で   ごはんを   食べます。
- Nihonjin-wa*   *hashi-de*   *gohan-wo*   *tabemasu.*

ARAÇ 「で(-de)」 ROLünü üstlenen üyelerin, üye yapısı içerisindeki yer değiştirebilecekleri de gösterilecektir.

- (025) 「日本人は、ごはんを 箸で 食べます。」
Nihonjin-wa gohan-wo hashi-de tabemasu.
“Japonlar yemeği **yemek çubuklarıyla** yer.”

- (026) 「私は、手紙を 日本語で 書きました。」
Watashi-wa. tegami-wo nihongo-de kakimashita.
“Ben mektubu **Japonca** yazdım.”

- (027) 「母は、買い物を クレジット・カードで します。」
Haha-wa kaimono-wo kurejitto kaado-de shimasu.
“Annem alışverişi **kredi kartıyla** yapar.”

Daha sonra soru ve cevap tümceleri kullanılarak konu pekiştirilecektir.

(028) 「あなたは、何で 紙を 切りましたか。」

Anata-wa nan-de kami-wo kirimashita ka.

“Sen ne ile kağıdı kestin ?”

(029) 「私は、はさみで 紙を 切りました。」

Watashi-wa hasami-de kami-wo kirimashita.

“Ben makasla kağıdı kestim.”

(030) 「先生は、いつも 日本語で 話しますか。」

Sensei-wa itsumo nihongo-de hanashimasu ka.

“Öğretmen her zaman Japonca mı konuşur ?”

(031) 「いいえ、先生は ときどき トルコ語でも 話します。」

Iie, sensei-wa tokidoki torukogo-demo hanashimasu.

“Hayır, öğretmen zaman zaman Türkçe de konuşur.”

(032) 「お母さんは、この料理を 何で 作りましたか。」

Okaasan-wa kono ryoori-wo nan-de tsukurimashita ka.

“Anneniz bu yemeği ne ile hazırladı ?”

(033) 「母は、この料理を 野菜と肉で 作りました。」

Haha-wa wa kono ryoori-wo yasai to niku-de tsukurimashita.

“Annem bu yemeği sebze ve etle hazırladı.”

D. SONUÇ BÖLÜMÜ

1.SON ÖZET

Geçişsiz eylem tümcelerini kurarken eylemin üye yapısına ve üyelerin aldıkları DBye dikkat etmeliyiz. Kullanmamız gerektiğinde eklentileri doğru bir şekilde kullanmalıyız. Tümce kurarken zaman eylemlerin zaman çekim eklerine dikkat etmeliyiz.

2.TEKRRAR GÜDÜLEME

Baştaki güdülemenin aynısı

3.KAPANIŞ

Dikkat çekmedeki sorunun tekrar sorulması.

E.DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruların öğrencilere sorulması ve doğru yanıtların alınması.

(1) Örneğe uygun şekilde tümceler kurunuz.

例： 私・ごはん・食べます → 私は、ごはんを 食べます。

彼・コーヒー・飲みます →

母・買物・します →

学生・宿題・やります →

(2) Örneğe uygun şekilde tümceler kurunuz.

例： 田中さんは、何を しましたか。(映画・見ます)

田中さんは、映画を 見ました。

彼女は、何を しましたか。(料理・作ります)

あなたは、何を しましたか。(かばん・買います)

先生は、何を しましたか。(ラジオ・聞きます)

---

(3) Aşağıdaki sorulara cevap veriniz.

あなたは、今朝 新聞を 読みましたか。(はい)

子どもは、ミルクを 飲みましたか。(いいえ)

学生は、日本語を 勉強しましたか。(はい)

---

10. KONU

A. BİÇİMSEL BÖLÜM

Dersin Adı : Japonca Dilbilgisi

Sınıf : Japon Dili ve Edebiyatı ABD, 1. Sınıf

Ünitenin Adı : Ünite 10

Süre : 90 dakika

Öğrenme-öğretme Strateji ve Yöntemi : Bilişsel Yaklaşım (Cognitive Approach)

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Bağlama ulacı ve sıralama ifadeleri

Öncelik bildiren zaman ulacı

Sonralık bildiren zaman ulacı

ANA NOKTA

Eylemlerin 「～て(-te)」 çekimiyle oluşturulan bazı sıralama ve zaman ifadeleri

YARDIMCI NOKTALAR

(1) Üye yapısı, ROL yapısı, DB ve eklenti kavramları

(2) Zaman çekim ekleri

HEDEF

Eylemlerin 「～て(-te)」 çekimleriyle oluşturulan bağlama ulaçları ve eylemleri sıralama ifadelerini doğru bir şekilde kullanabilme

Davranışlar

- (1) Eylemlerin 「～て(-te)」 çekimiyle oluşturulan bağlama ulacı ve sıralama ifadesi olan 「～て、～て(-te,...-te...)」 kalıbını öğrenme
- (2) Eylemlerin mastar halleriyle oluşturulan ve öncelik bildiren zaman ulacı 「～る前(こ(-ru mae ni))」 ve 「～の前 (こ) (-no mae (ni))」 kalıplarını öğrenme
- (3) Eylemlerin 「～て(-te)」 çekimleriyle oluşturulan ve sonralık bildiren zaman ulacı 「～てから(-te kara)」 ve 「～の後 (で) (-no ato (de))」 kalıplarını öğrenme

B. GİRİŞ BÖLÜMÜ

1.DİKKATİ ÇEKME

Öğretmenin konuda geçen örnek bir tümceyi tahtaya yazarak basit hareketlerle anlamını anlatmaya çalışması. “Bu derste öğreneceklerinizle Japonca dilbilgisinde temel kalıplardan birisi olan bu yapıya uygun tümceleri kurabileceksiniz” demesi.

2.GÜDÜLEME

Öğretmenin “bu derste öğreneceklerinizle bağlama ve zaman ulaçlarını kullanabileceksiniz” demesi.

3.GÖZDEN GEÇİRME

Öğretmenin “bu derste daha önce öğrendiğiniz 「～て(-te)」 çekimi ve eylemin mastar haliyle oluşturulan bağlama ve zaman ulaçlarını öğreneceksiniz” demesi.

4.DERSE GEÇİŞ

Öğretmenin ilgili materyali dağıtması, tahtaya yazması veya ekrana yansıtması.

C. GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

ETKİNLİKLER

İşlem Basamakları

(1)

Bu aşamada, aynı tümce içerisinde eylemlerin 「～て(-te)」 çekimleriyle oluşturulan ve sıralama bildiren 「～て、～て(-te,...-te...)」 kalıbı verilecektir. Eylemlerin 「～て(-te)」 çekimleriyle oluşturulan bağlama ulaçları, tümcede eylemin bildirdiği iş veya oluşu, başka bir eyleme bağlayarak birbiri ardınca yapıldığını gösterdiği belirtilecektir.

(001) 「赤ちゃんは、起きて、泣きました。」

Akachan-wa okite nakimashita.

“Bebek uyanıp, ağladı.”

(002) 「母は、スーパーへ 行って、野菜を 買いました。」

Haha-wa suupaa-e itte yasai-wo kaimashita.

“Annem markete gidip, sebze satın aldı.”

(003) 「私は、朝ご飯を 食べて、バスに 乗って、学校へ 行きます。」

Watashi-wa asagohan-wo tabete basu-ni notte gakkoo-e ikimasu.

“Ben kahvaltımı eder, otobüse biner, okula giderim.”

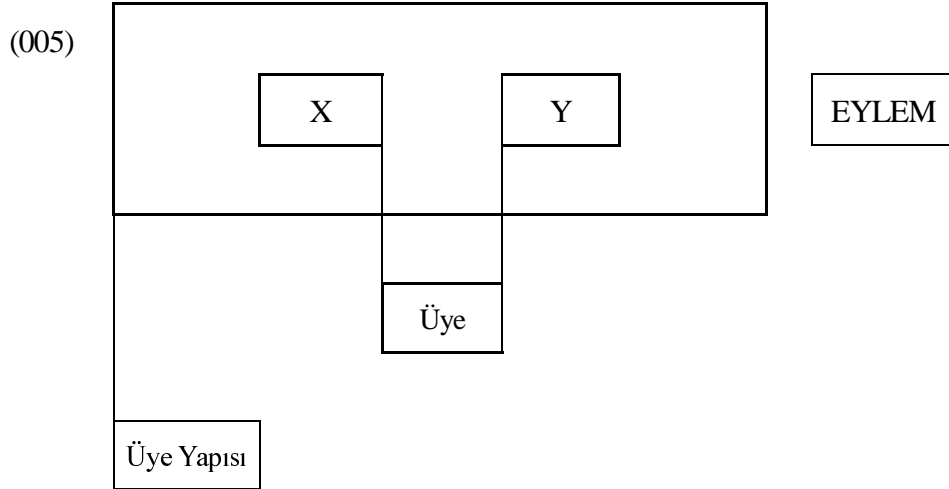
Örnek tümce (001)in üye yapısı aşağıdaki şekilde gösterilebilir.

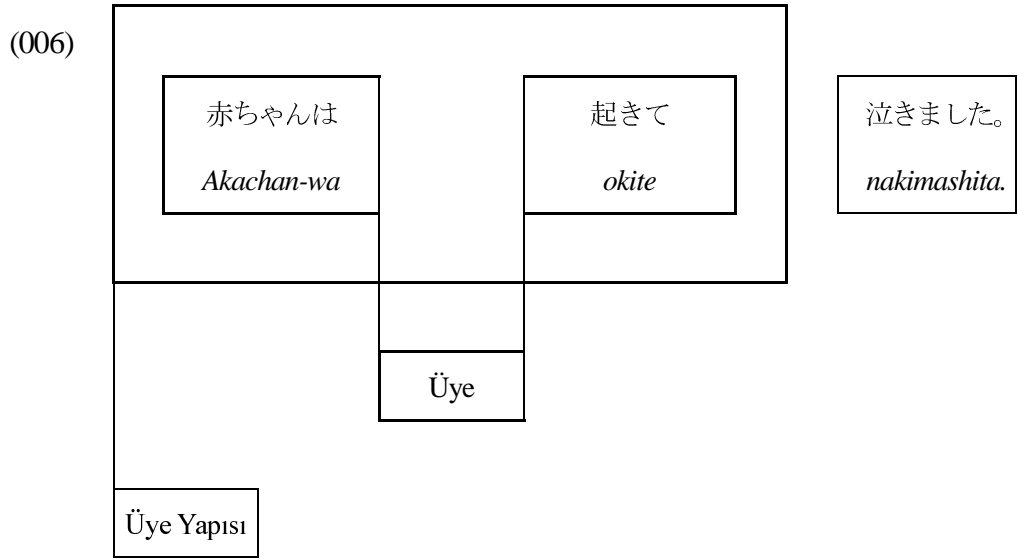
(001) 「赤ちゃんは、起きて、泣きました。」

Akachan-wa okite, nakimashita.

“Bebek uyanıp, ağladı.”

(004)	<table border="1"><tr><td>X</td></tr></table>	X	<table border="1"><tr><td>Y</td></tr></table>	Y	E
X					
Y					
	赤ちゃんは	起きて	泣きました。		
	<i>Akachan-wa</i>	<i>okite</i>	<i>nakimashita.</i>		

Y üyesinin geçişsiz bir eylem olabileceği gibi, tümcesel bir üye olabileceği de gösterilecektir.

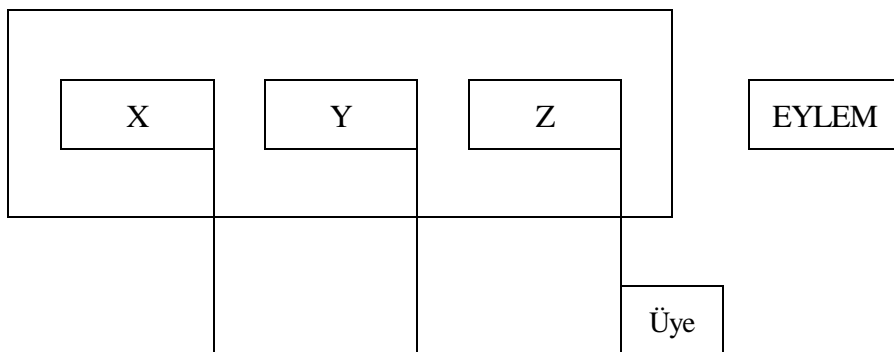
(002) 「母は、スーパーへ 行って、野菜を 買いました。」

Haha-wa suupaa-e itte yasai-wo kaimashita.

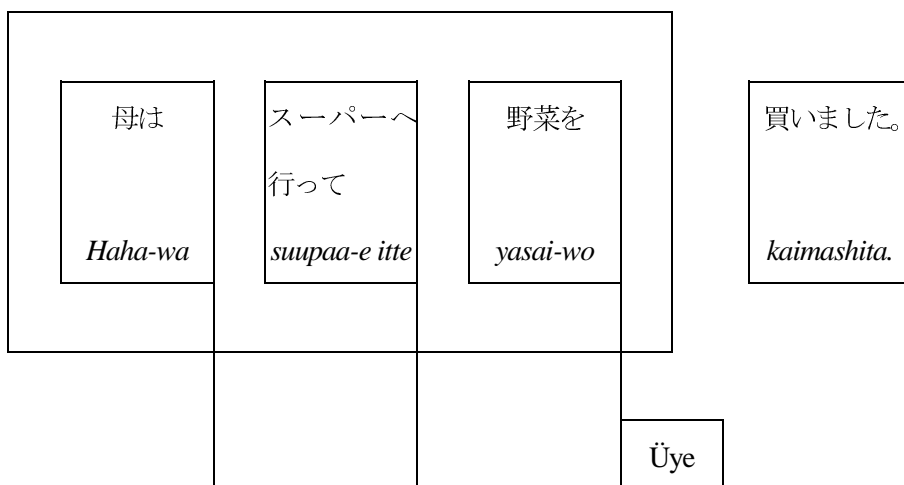
“Annem markete gidip, sebze satın aldı.”

(007)	X	Y	Z	E
	母は	スーパーへ行って	野菜を	買いました。
	<i>Haha-wa</i>	<i>suupaa-e itte</i>	<i>yasai-wo</i>	<i>kaimashita.</i>

(008)

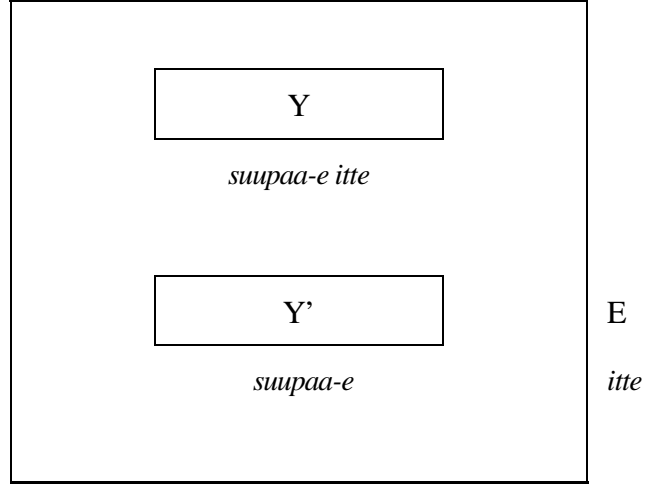

(009)

(002)deki Y üyesinin aşağıdaki şekilde tümcesel bir üye olduğu gösterilecektir.

(010)

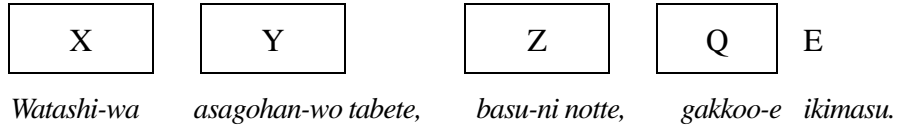
Bu kalıpta çok sayıda tümcesel üyenin bulunabileceği gösterilecektir.

(003) 「私は、朝ご飯を 食べて、バスに 乗って、学校へ 行きます。」

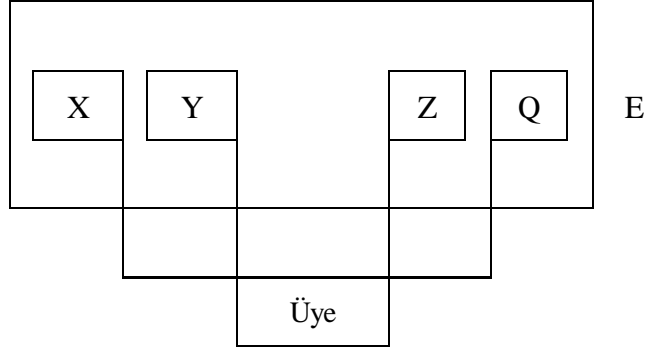
Watashi-wa asagohan-wo tabete, basu-ni notte, gakkoo-e ikimasu.

“Ben kahvaltımı eder, otobüse biner, okula giderim.”

(011)

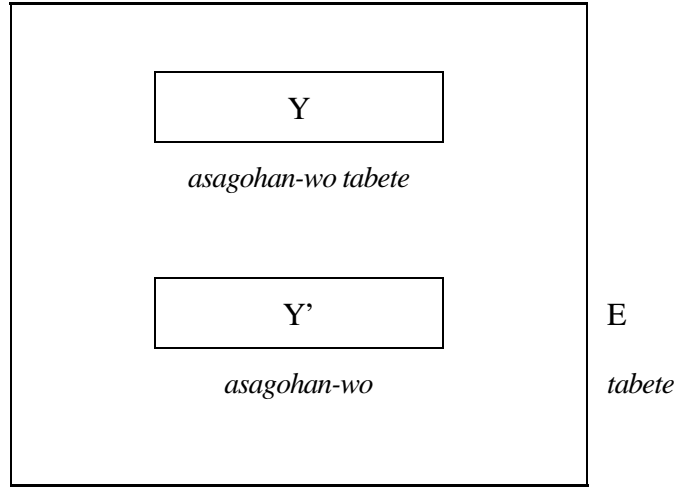

(012)

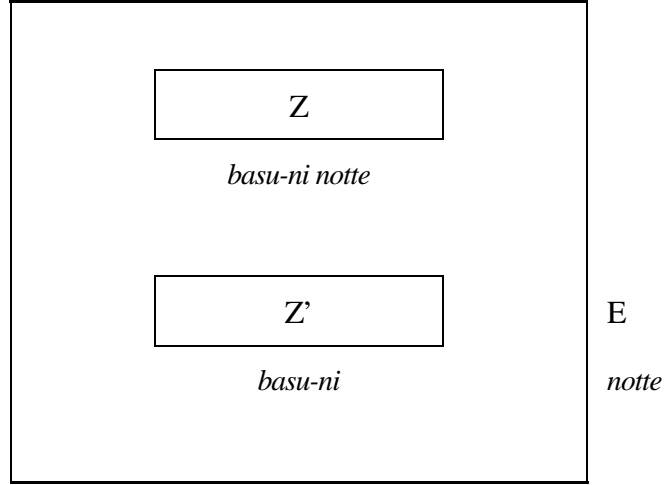

(003)deki Y ve Z üyelerinin aşağıdaki şekilde birer tümcesel üye olduğu gösterilecektir.

(013)

(014)

Daha sonra eklentilerin de yer aldığı tümceler kullanılarak konu pekiştirilecektir.

(015) 「私は、今朝 郵便局へ 行って、母に 手紙を 出しました。」
Watashi-wa kesa yuubinkyoku-e itte haha-ni tegami-wo dashimashita.
“Ben bu sabah postaneye gidip, anneme mektup attım.”

(016) 「山田さんは、バスに 乗って、公園の前で 降ります。」
Yamada san-wa basu-ni notte kooen no mae-de orimasu.
“Bayan Yamada otobüse binip, parkın önünde inecek.”

(017) 「彼は、いつも 早く 起きて、早く 寝ます。」
Kare-wa itsumo hayaku okite hayaku nemasu.
“O her zaman erken yatıp, erken kalkar.”

(018) 「子どもは、窓のガラスを 割って、逃げました。」

Kodomo-wa mado no garasu-wo watte nigemashita.

“Çocuk camı kırıp, kaçtı.”

(019) 「友だちは、コンサートに 行って、たくさん 写真を撮りました。」

Tomodachi-wa konsaato-ni itte takusan shashin-wo torimashita.

“Arkadaşım konsere gidip, bol bol fotoğraf çekti.”

(020) 「彼女は、国へ 帰って、大学に 入って、医者になりたいです。」

Kanojo-wa kuni-e kaette daigaku-ni haitte isha-ni naritai desu.

“O, memleketine dönüp, üniversiteye girip, doktor olmak istiyor.”

(2)

Bu aşamada, eylemlerin mastar halleriyle oluşturulan ve öncelik bildiren zaman ulacı olan 「～る前こ(-ru mae ni)」 ve AÖ ile birlikte kullanılan 「～の前こ(-no mae (ni))」 kalıpları verilecektir.

(021) 「私は、寝る前に 運動します。」

Watashi-wa neru mae-ni undoo shimasu.

“Ben uyumadan önce jimnastik yaparım.”

(022) 「山田さんは、会社へ 来る前に 電話を しました。」

Yamada san-wa kaisha-e kuru mae-ni denwa-wo shimashita.

“Bay Yamada şirkete gelmeden önce telefon etti.”

- (023) 「学生たちは、試験の前に 本を 読みました。」
Gakusei tachi-wa shiken no mae-ni hon-wo yomimashita.
“Öğrenciler sınavdan önce kitabı okudular.”

Örnek tümce (021)in üye yapısı aşağıdaki şekilde gösterilebilir.

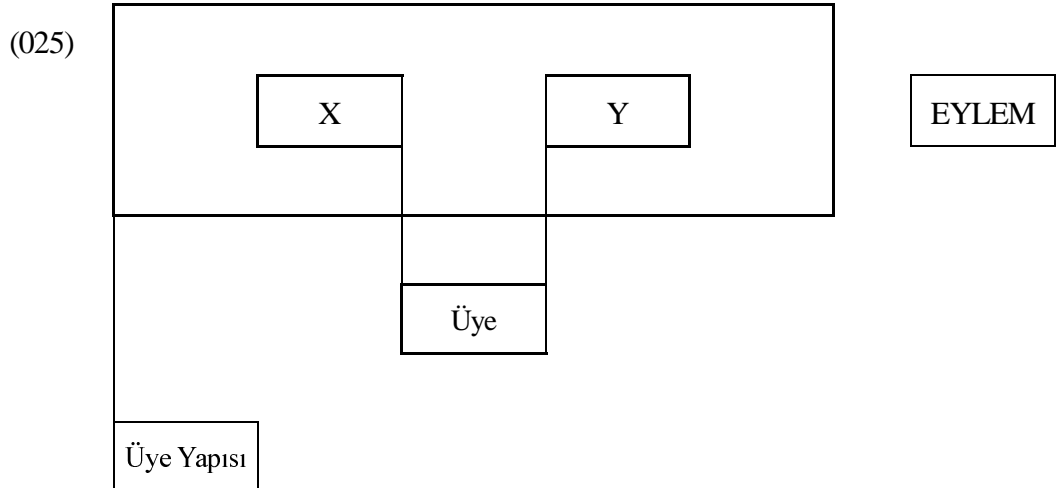
- (021) 「私は、寝る前に 運動します。」
Watashi-wa neru mae-ni undoo shimasu.
“Ben uyumadan önce jimnastik yaparım.”

- (024)

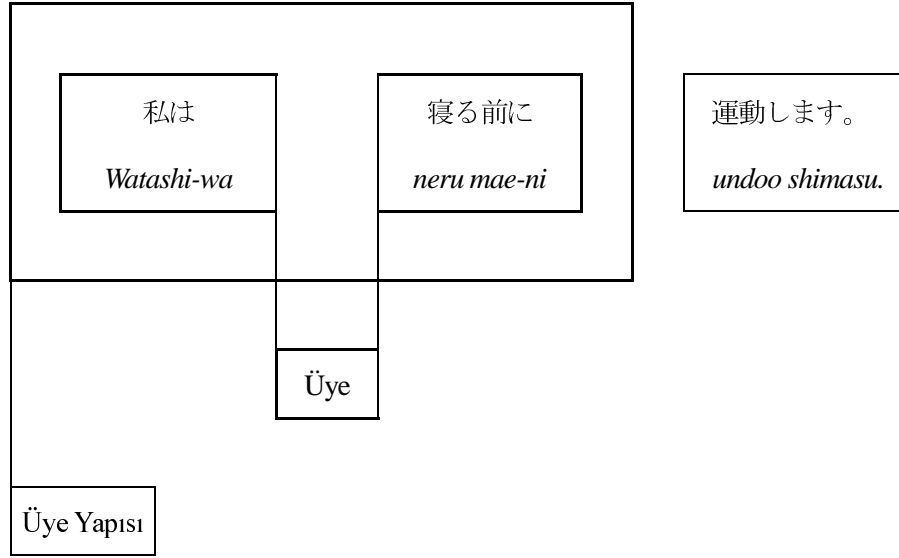
X

Y

      E
- 私は   寝る前に   運動します。
- Watashi-wa   neru mae-ni   undoo shimasu.*

(027)

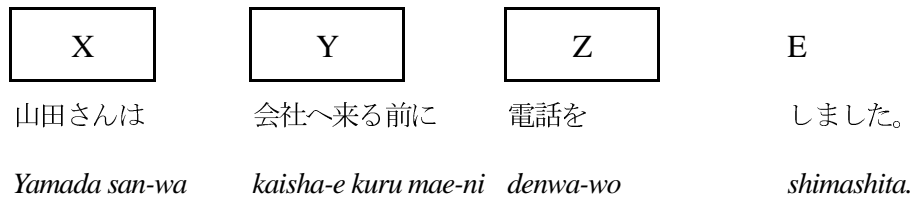
Y üyesinin geçişsiz bir eylem olabileceği gibi, tümcesel bir üye olabileceği de gösterilecektir.

(022) 「山田さんは、会社へ 来る前に 電話を しました。」

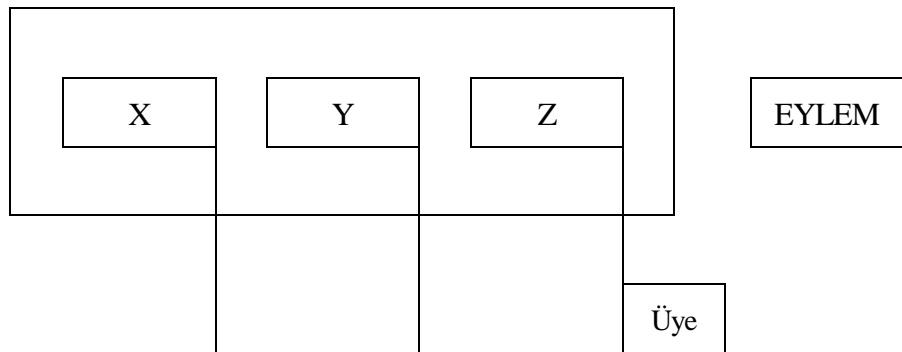
Yamada san-wa kaisha-e kuru mae-ni denwa-wo shimashita.

“Bay Yamada şirkete gelmeden önce telefon etti.”

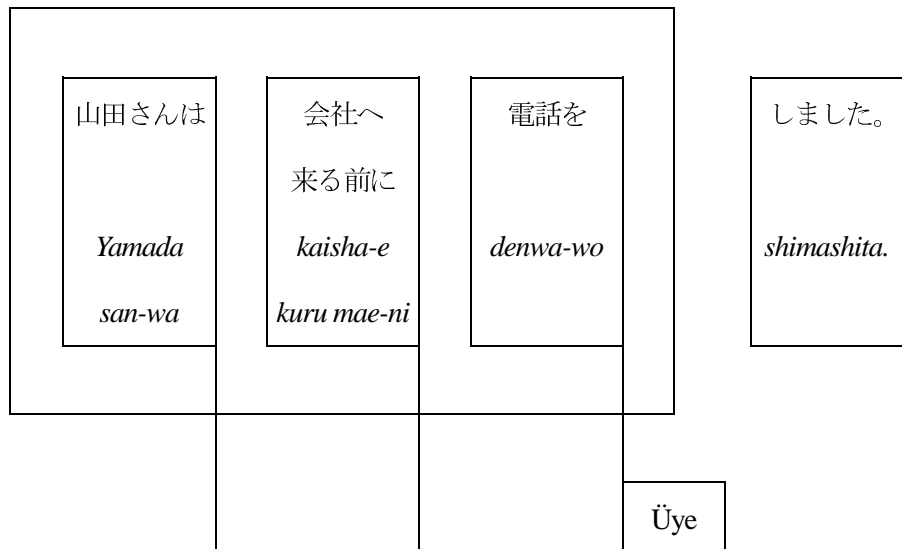
(028)

(029)

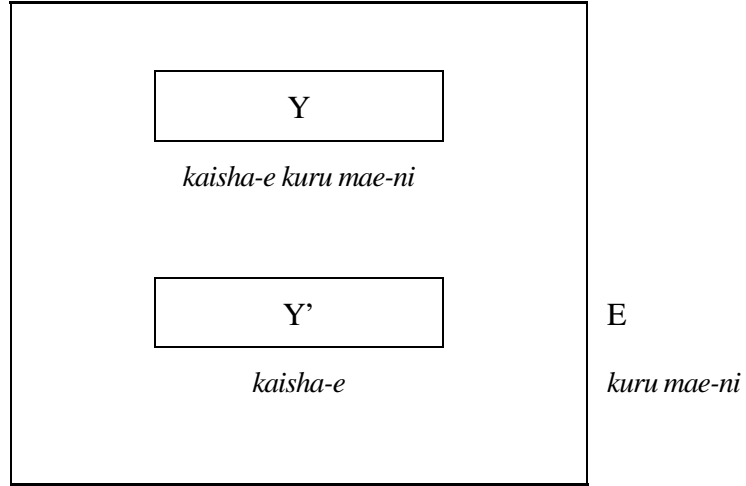

(030)

(022)deki Y üyesinin aşağıdaki şekilde tümcesel bir üye olduğu gösterilecektir.

(031)

Bu kalıpta ayrıca Y üyesinin bir EÖ olabileceği gibi, bir AÖ olabileceği de gösterilecektir. AÖ ile birlikte 「～の前に(-no mae (ni))」 kalıbının kullanılacağı belirtilecektir.

(023) 「学生たちは、試験の前に 本を 読みました。」

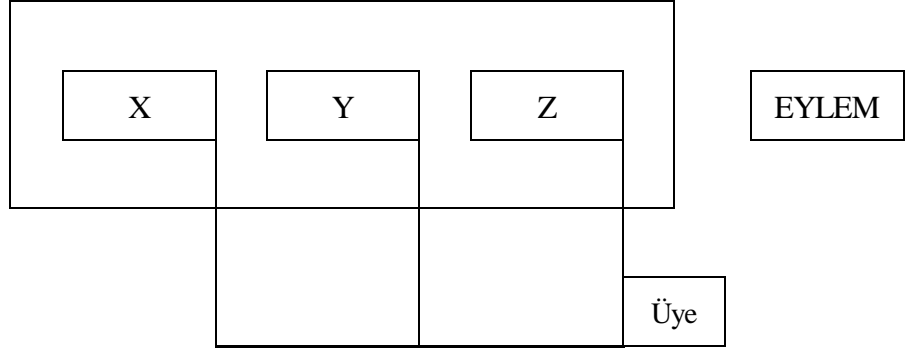
Gakusei tachi-wa shiken no mae-ni hon-wo yomimashita.

“Öğrenciler sınavdan önce kitabı okudular.”

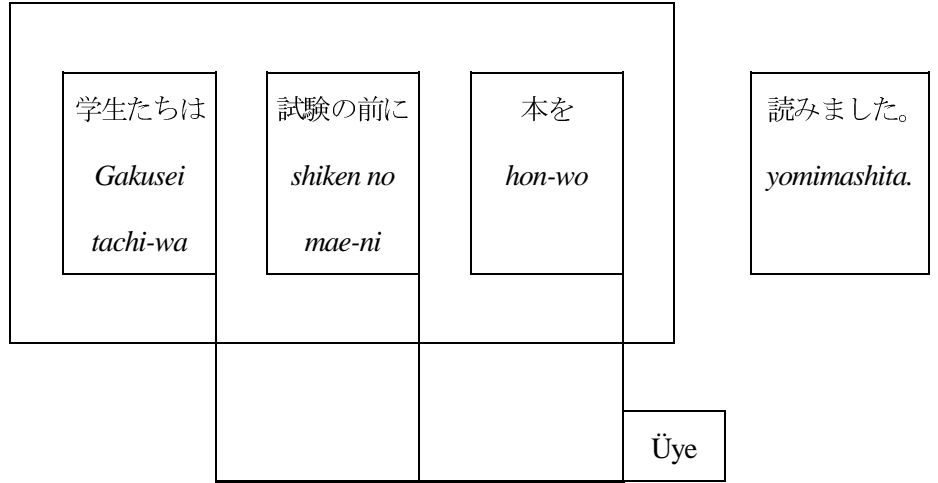
(032)

X	Y	Z	E
学生たちは	試験の前に	本を	読みました。
<i>Gakusei tachi-wa</i>	<i>shiken no mae-ni</i>	<i>hon-wo</i>	<i>yomimashita.</i>

(033)

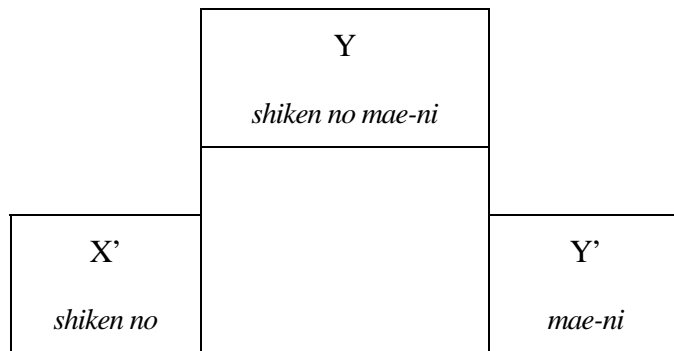

(034)

(023)deki Y üyesinin aşağıdaki şekilde AÖ olduğu gösterilecektir.

(035)

Daha sonra eklentilerin de yer aldığı tümceler kullanılarak konu pekiştirilecektir.

- (036) 「私は、日本へ 行く前に、少し 日本語を 習いました。」
Watashi-wa nihon-e iku mae-ni sukoshi nihongo-wo naraimashita.
“Ben Japonya’ya gitmeden önce biraz Japonca öğrendim.”
- (037) 「この機械を 使うまえに、説明書を よく 読んで ください。」
Kono kikai-wo tsukau mae-ni setsumeisho-wo yoku yonde kudasai.
“Bu makineyi kullanmadan önce kılavuzu iyi okuyunuz.”
- (038) 「バスに 乗る前に、切符を 買わなければ なりません。」
Basu-ni noru mae-ni kippu-wo kawanakereba narimasen.
“Otobüse binmeden önce bilet satın almamız gerekiyor.”
- (039) 「食事の前に、手を 洗いましょう。」
Shokuji no mae-ni te-wo araimashoo.
“Yemekten önce elimizi yıkayalım.”
- (040) 「学生たちは、試験を 受ける前に、たくさん 勉強しました。」
Gakusei tachi-wa shiken no mae-ni takusan benkyoo shimashita.
“Öğrenciler sınava girmeden önce çok ders çalıştı.”
- (041) 「社長は、自分の意見を 言う前に、みんなの意見を 聞きました。」
Shachoo-wa jibun no iken-wo iu mae-ni minna no iken-wo kikimashita.
“Müdür kendi fikrini söylemeden önce herkesin fikrini dinledi.”

(3)

Bu aşamada, eylemlerin 「～て(-te)」 çekimleriyle oluşturulan ve sonralık bildiren zaman ulacı olan 「～てから(-te kara)」 ve AÖ ile birlikte kullanılan 「～の後 (で) (-no ato (de))」 kalıpları verilecektir.

(042) 「私は、運動してから 寝ました。」

Watashi-wa undoo shite kara nemashita.

“Ben jimnastik yaptıktan sonra uyudum.”

(043) 「山田さんは、電話を してから 会社へ 来ました。」

Yamada san-wa denwa-wo shite kara kaisha-e kimashita.

“Bay Yamada telefon ettikten sonra şirkete geldi.”

(044) 「学生たちは、試験の後 映画館へ 行きました。」

Gakusei tachi-wa shiken no ato eigakan-e ikimashita.

“Öğrenciler sınavdan sonra sinemaya gittiler.”

Örnek tümce (042)nin üye yapısı aşağıdaki şekilde gösterilebilir.

(042) 「私は、運動してから 寝ました。」

Watashi-wa undoo shite kara nemashita.

“Ben jimnastik yaptıktan sonra uyudum.”

(045)

X

Y

E

私は

運動してから

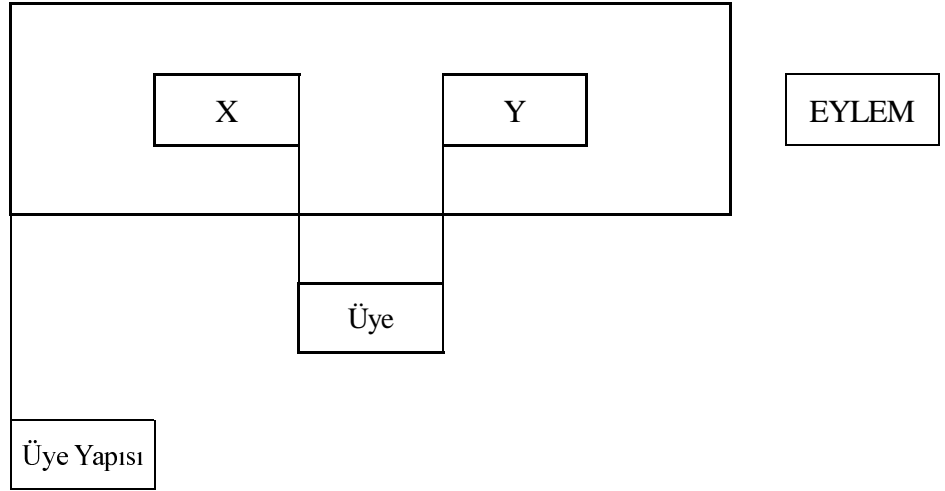
寝ました。

Watashi-wa

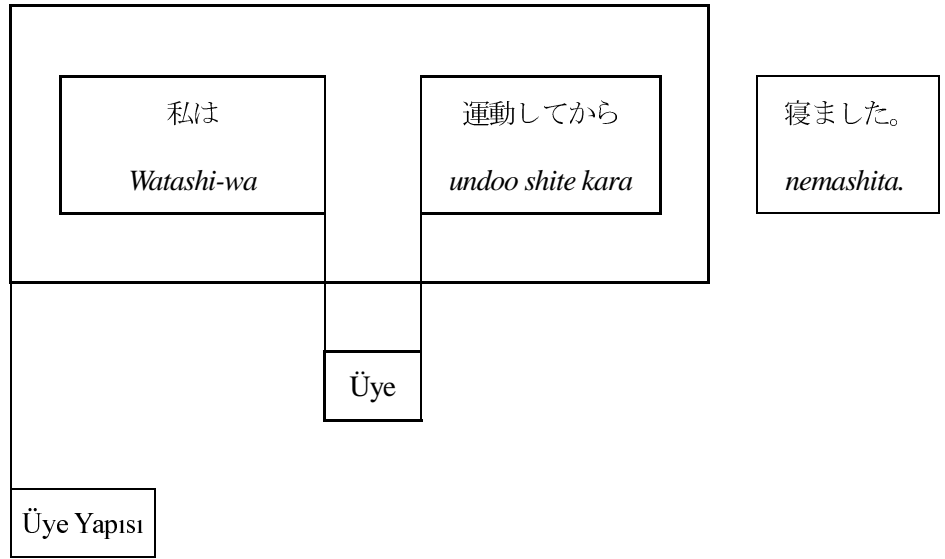
undoo shite kara

nemashita.

(046)

(047)

Y üyesinin geçişsiz bir eylem olabileceği gibi, tümcesel bir üye olabileceği de gösterilecektir.

(043) 「山田さんは、電話を してから 会社へ 来ました。」

Yamada san-wa denwa-wo shite kara kaisha-e kimashita.

“Bay Yamada telefon ettikten sonra şirkete geldi.”

(048)

X

Y

Z

      E

山田さんは   電話をしてから   会社へ   来ました。

Yamada san-wa   denwa-wo shite kara   kaisha-e   kimashita.

(049)

X	Y	Z
---	---	---

EYLEM

Üye
-----

(050)

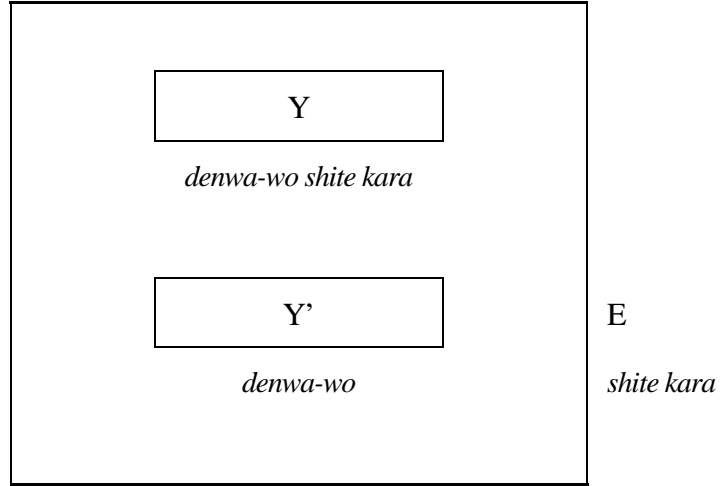
山田さんは <i>Yamada san-wa</i>	電話を してから <i>denwa-wo shite kara</i>	会社へ <i>kaisha-e</i>
-----------------------------------	---	------------------------

来ました。 <i>kimashita.</i>

Üye
-----

(043)de Y üyesinin aşağıdaki şekilde tümcesel bir üye olduğu gösterilecektir.

(051)

Bu kalıpta ayrıca Y üyesinin bir EÖ olabileceği gibi, bir AÖ olabileceği de gösterilecektir. AÖ ile birlikte 「～の後 (で) (-no ato (de))」 kalıbının kullanılacağı belirtilecektir.

(044) 「学生たちは、試験の後 映画館へ 行きました。」

Gakusei tachi-wa shiken no ato eigakan-e ikimashita.

“Öğrenciler sınavdan sonra sinemaya gittiler.”

(052)

X

学生たちは

Gakusei tachi-wa

Y

試験の後

shiken no ato

Z

映画館へ

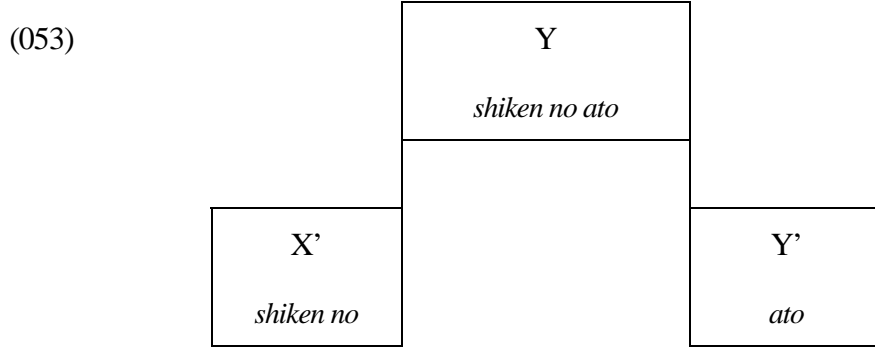
eigakan-e

E

行きました。

ikimashita.

(044)deki Y üyesinin aşağıdaki şekilde AÖ olduğu gösterilecektir.

Daha sonra eklentilerin de yer aldığı tümceler kullanılarak konu pekiştirilecektir.

(054) 「私は、少し 日本語を 習ってから、日本へ 行きました。」

Watashi-wa sukoshi nihongo-wo naratte kara nihon-e ikimashita.

“Ben biraz Japonca öğrendikten sonra Japonya’ya gittim.”

(055) 「説明書を よく 読んでから、この機械を 使って ください。」

Setsumeisho-wo yoku yonde kara kono kikai-wo tsukatte kudasai.

“Lütfen kılavuzu iyi okuduktan sonra bu makineyi kullanınız.”

(056) 「私たちは、切符を 買ってから、バスに 乗りました。」

Watashi tachi-wa kippu-wo katte kara basu-ni norimashita.

“Biz bilet satın aldıktan sonra otobüse bindik.”

(057) 「手を 洗ってから、食事しましょう。」

Te-wo aratte kara shokuji shimashoo.

“Elimizi yıkadıktan sonra yemek yiyelim.”

(058) 「学生たちは、たくさん 勉強してから、試験を 受けました。」

Gakusei tachi-wa takusan benkyoo shite kara shiken-wo ukemashita.

“Öğrenciler çok ders çalıştıktan sonra sınava girdiler.”

(059) 「社長は、みんなの意見を 聞いてから、自分の意見を 言いました。」

Shachoo-wa minna no iken-wo kiite kara jibun no iken-wo iimashita.

“Müdür herkesin fikrini dinledikten sonra kendi fikrini söyledi.”

D. SONUÇ BÖLÜMÜ

1.SON ÖZET

Sıralama ifadelerini oluştururken ve bağlama-zaman ulaçlarını kullanırken, eylemlerin üye yapılarına ve üyelerin aldıkları DBye dikkat etmeliyiz. Kullanmamız gerektiğinde eklentileri doğru bir şekilde kullanmalıyız. Ayrıca eylemlerin zaman çekim eklerine dikkat etmeliyiz.

2.TEKRAR GÜDÜLEME

Baştaki güdülemenin aynısı

3.KAPANIŞ

Dikkat çekmedeki sorunun tekrar sorulması.

E.DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruların öğrencilere sorulması ve doğru yanıtların alınması.

(1) Örneğe uygun şekilde tümceler kurunuz.

例： 私は、図書館へ 行きます。本を 借ります。

→ 私は、図書館へ 行って、本を 借ります。

彼は、早く起きます。勉強 します。

→

彼女は、買物を します。料理を 作ります。

→

田中さんは、本を 読みます。寝ます。

→

(2) Örneğe uygun şekilde tümceler kurunuz.

例： 山田さんは、何を しましたか。(買物・します / 銀行・行きます)

山田さんは、買物する前に、銀行へ 行きました。

彼女は、何を しましたか。(料理・作ります / 買物・します)

あなたは、何を しましたか。(働きます / 少し・休みます)

先生は、何を しましたか。(ラジオ・聞きます / 新聞・読みます)

---

(3) Örneğe uygun şekilde tümceler kurunuz.

例： 山田さんは、何を しましたか。(銀行・行きます / 買物・します)

山田さんは、銀行へ 行ってから、買物しました。

彼女は、何を しましたか。(買物・します / 料理・作ります)

あなたは、何を しましたか。(少し・休みます / 働きます)

先生は、何を しましたか。(バス・乗ります / 大学前・降ります)

---

20. KONU

A. BIÇİMSEL BÖLÜM

Dersin Adı : Japonca Dilbilgisi

Sınıf : Japon Dili ve Edebiyatı ABD, 1. Sınıf

Ünitenin Adı : Ünite 20

Süre : 90 dakika

Öğrenme-öğretme Strateji ve Yöntemi : Bilişsel Yaklaşım (Cognitive Approach)

ÜNİTE (KONU) ÖRÜNTÜSÜ

Verme-alma bildiren ifadeler ve temel kalıplar

ANA NOKTA

Eylemlerin 「～て(-te)」 çekimleriyle oluşturulan verme-alma ifadeleri ve bu ifadelere ilişkin temel kalıplar

YARDIMCI NOKTALAR

(1) Üye yapısı, ROL yapısı, DB ve eklenti kavramları

(2) Zaman çekim ekleri

HEDEF

Eylemlerin 「～て(-te)」 çekimleriyle oluşturulan verme-alma ifadeleri ve bu ifadelere ilişkin temel kalıpları doğru bir şekilde kullanabilme

Davranışlar

(1) 「～てやる(-te yaru)」, 「～てあげる(-te ageru)」, 「～てさしあげる(-te sashiageru)」 kalıplarının temel anlamsal ve kullanım özelliklerini kavrama

(2) 「～てもらおう(-te morau)」 , 「～ていただく(-te itadaku)」 kalıplarının temel anlamsal ve kullanım özelliklerini kavrama

(3) 「～てくれる(-te kureru)」 , 「～てくださる(-te kudasaru)」 kalıplarının temel anlamsal ve kullanım özelliklerini kavrama

B. GİRİŞ BÖLÜMÜ

1.DİKKATİ ÇEKME

Öğretmenin konuda geçen örnek bir tümceyi tahtaya yazarak basit hareketlerle anlamını anlatmaya çalışması. “Bu derste öğreneceğinizle Japonca dilbilgisinde çok önemli bir yeri olan verme-alma ifadelerine ilişkin temel bilgileri öğreneceksiniz” demesi.

2.GÜDÜLEME

Öğretmenin “bu derste öğreneceğinizle verme-alma ifadelerine ilişkin temel kalıpları kullanabileceksiniz” demesi.

3.GÖZDEN GEÇİRME

Öğretmenin “ bu derste öğreneceğinizle verme-alma ifadelerini doğru bir şekilde kullanabileceksiniz” demesi.

4.DERSE GEÇİŞ

Öğretmenin ilgili materyali dağıtması, tahtaya yazması veya ekrana yansıtması.

C. GELİŞTİRME BÖLÜMÜ

ETKİNLİKLER

İşlem Basamakları

(1)

Bu aşamada, öncelikle 「やる(yaru)」, 「あげる(ageru)」, 「さしあげる(sashiageru)」 eylemlerinin temel anlamsal ve kullanım özellikleri verilecektir. Eylem, eğer konuşucudan daha düşük konumda olanlara yönelmişse 「やる(yaru)」, kendisiyle yaklaşık aynı konumda olanlara yönelmişse 「あげる(ageru)」, kendinden üst konumda olanlara yönelmişse 「さしあげる(sashiageru)」 eylemlerinin kullanılacağı belirtilerek, örnek tümceler verilecektir.

(001) 「私は、弟に 本を やりました。」

Watashi-wa ootoo-ni hon-wo yarimashita.

“Ben kardeşime kitap verdim.”

(002) 「私は、友だちに 本を あげました。」

Watashi-wa tomodachi-ni hon-wo agemashita.

“Ben arkadaşşıma kitap verdim.”

(003) 「私は、社長に 本を さしあげました。」

Watashi-wa shachoo-ni hon-wo sashiagemashita.

“Ben müdüre kitap verdim.”

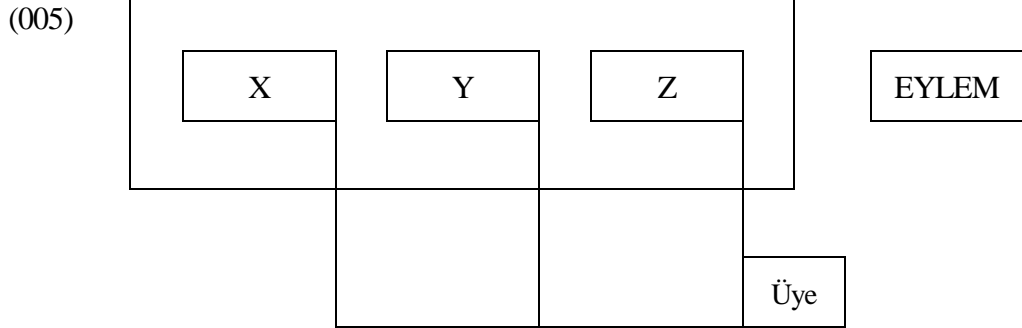
Örnek tümce (001)in üye yapısı aşağıdaki şekilde gösterilebilir.

(001) 「私は、弟に 本を やりました。」

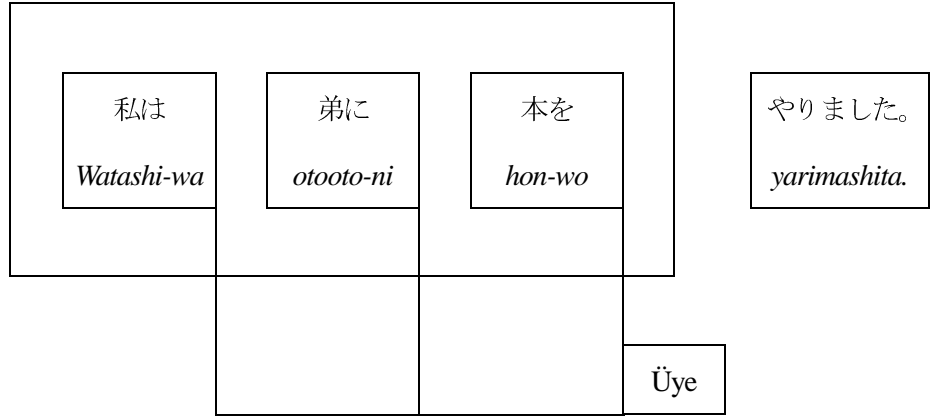
Watashi-wa ootoo-ni hon-wo yarimashita.

“Ben kardeşime kitap verdim.”

(004)	<table border="1"><tr><td>X</td></tr></table>	X	<table border="1"><tr><td>Y</td></tr></table>	Y	<table border="1"><tr><td>Z</td></tr></table>	Z	E
X							
Y							
Z							
	私は	弟に	本を	やりました。			
	<i>Watashi-wa</i>	<i>otooto-ni</i>	<i>hon-wo</i>	<i>yarimashita.</i>			

(006)

Örnek tümcelerde geçen EDİCİ ROLünü üstlenen X üyelerinin 「は(-wa)」 DBsi aldığı, HEDEF veya YARARLANICI ROLünü üstlenen Y üyelerinin 「へ(-e) / に(-ni)」 DBsi aldığı, ETKİLENEN ROLünü üstlenen Z üyelerinin 「を(-wo)」 DBsi aldığı hatırlatıldıktan sonra, Z üyesinin tümcesel bir üye olabileceği de örnek tümcelerle gösterilecektir.

(007) 「私は、弟に 住所を 教えて やりました。」

Watashi-wa otooto-ni juusho-wo oshiete yarimashita.

“Ben kardeşime adresi öğrettim.”

(008) 「私は、友だちに 住所を 教えて あげました。」

Watashi-wa tomodachi-ni juusho-wo oshiete agemashita.

“Ben arkadaşşıma adresi öğrettim.”

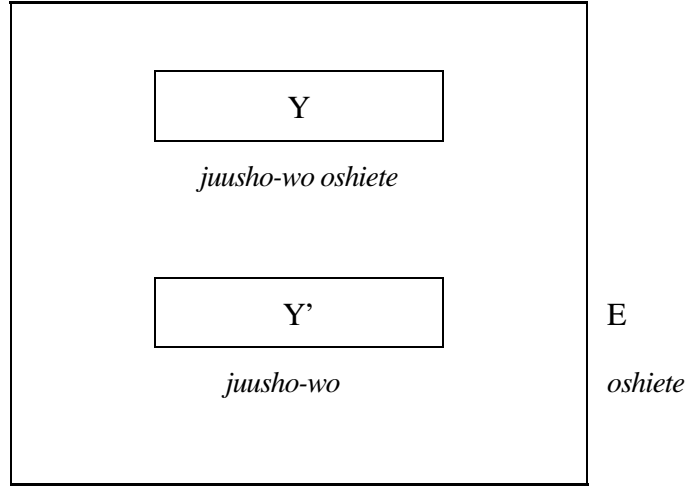
(009) 「私は、社長に 住所を 教えて さしあげました。」

Watashi-wa shachoo-ni juusho-wo oshiete sashiagemashita.

“Ben müdüre adresi öğrettim.”

(007), (008) ve (009)daki Z üyesinin aşağıdaki şekilde tümcesel bir üye olduğu gösterilecektir.

(010)

Daha sonra eklentilerin de yer aldığı tümceler kullanılarak konu pekiştirilecektir.

(011) 「私は、誕生日に 弟に 自転車を 買って やりました。」

Watashi-wa tanjooobi-ni otooto-ni jitensha-wo katte yarimashita.

“Ben doğum gününde kardeşime bir bisiklet aldım.”

(012) 「お父さんは、息子に 好きなお菓子を 食べさせて やりました。」

Otoosan-wa musuko-ni sukina okashi-wo tabesasete yarimashita.

“Babası oğlunun sevdiği şekerlemeleri yemesine izin verdi.”

(013) 「私は、おばあさんの 荷物を 持って あげました。」

Watashi-wa obaasan no nimotsu-wo motte agemashita.

“Ben yaşlı kadının eşyalarını taşıdım.”

(014) 「田中さんは、山田さんを 家まで 送って あげたそうです。」

Tanaka san-wa yamada san-wo ie-made okutte agetasoodesu.

“Bay Tanaka, bay Yamada’yı eve kadar yolcu etmiş.”

(015) 「私は、先生に かばんを さしあげようと 思っています。」

Watashi-wa sensei-ni kaban-wo sashiageyoo to omotte imasu.

“Ben öğretmenimize bir çanta armağan etmeyi düşünüyorum.”

(016) 「山田さんは、明日 社長に 新しい計画を 説明して さしあげます。」

Yamada san-wa ashita shachoo-ni atarashii keikaku-wo setumei shite sashiagemasu.

“Bay Yamada yarın müdüre yeni projeyi anlatacak.”

(2)

Bu aşamada, öncelikle 「もらう (*morau*)」 ve 「いただく (*itadaku*)」 eylemlerinin temel anlamsal ve kullanım özellikleri verilecektir. Eylem, eğer konuşucudan daha düşük konumda veya yaklaşık aynı konumda olanlardan yönelmişse 「もらう (*morau*)」, üst konumda olanlardan yönelmişse 「いただく (*itadaku*)」 eylemlerinin kullanılacağı belirtilerek, örnek tümceler verilecektir.

(017) 「私は、弟に 本を もらいました。」

Watashi-wa ootoo-ni hon-wo moraimashita.

“Ben kardeşimden kitap aldım.”

(018) 「私は、友だちに 本を もらいました。」

Watashi-wa tomodachi-ni hon-wo moraimashita.

“Ben arkadaşımın kitap aldım.”

(019) 「私は、社長に 本を いただきました。」

Watashi-wa shachoo-ni hon-wo itadakimashita.

“Ben müdürden kitap aldım.”

Örnek tümce (017)nin üye yapısı aşağıdaki şekilde gösterilebilir.

(017) 「私は、弟に 本を もらいました。」

Watashi-wa otooto-ni hon-wo moraimashita.

“Ben kardeşimden kitap aldım.”

(020)

X

Y

Z

      E

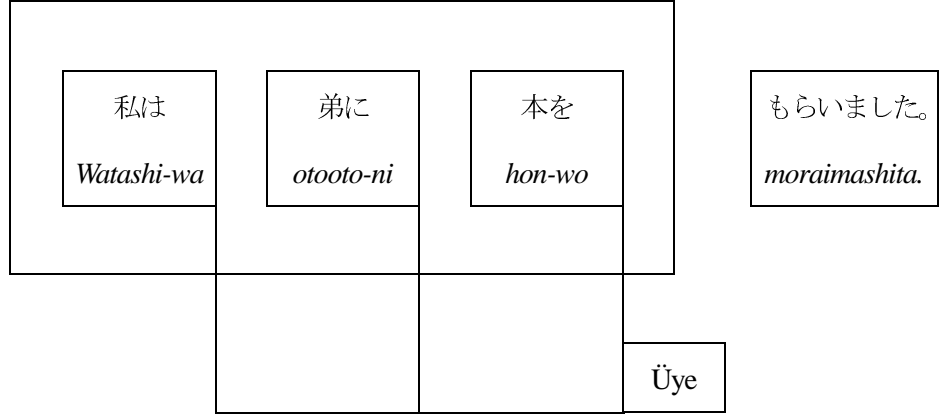
私は   弟に   本を   もらいました。

Watashi-wa   otooto-ni   hon-wo   moraimashita.

(021)

X	Y	Z	EYLEM
			Üye

(022)

Örnek tümcelerde geçen X üyelerinin HEDEF veya YARARLANICI ROLünü üstlendiği ve 「は (-wa)」 DBsi aldığı, KAYNAK ROLünü üstlenen Y üyelerinin 「に(-ni)」 DBsi, ETKİLENEN ROLünü üstlenen Z üyelerinin 「を(-wo)」 DBsi aldığı belirtilecektir. Ayrıca KAYNAK ROLünü üstlenen üyelerinin 「から(-kara)」 DBsi alabileceği de gösterilecektir. Daha sonra Z üyesinin tümcesel bir üye olabileceği de örnek tümcelerle gösterilecektir.

(023) 「私は、弟に 住所を 教えて もらいました。」

Watashi-wa otooto-ni juusho-wo oshiete moraimashita.

“Ben kardeşimden adresi öğrendim.”

(024) 「私は、友だちに 住所を 教えて もらいました。」

Watashi-wa tomodachi-ni juusho-wo oshiete moraimashita.

“Ben arkadaşımdan adresi öğrendim.”

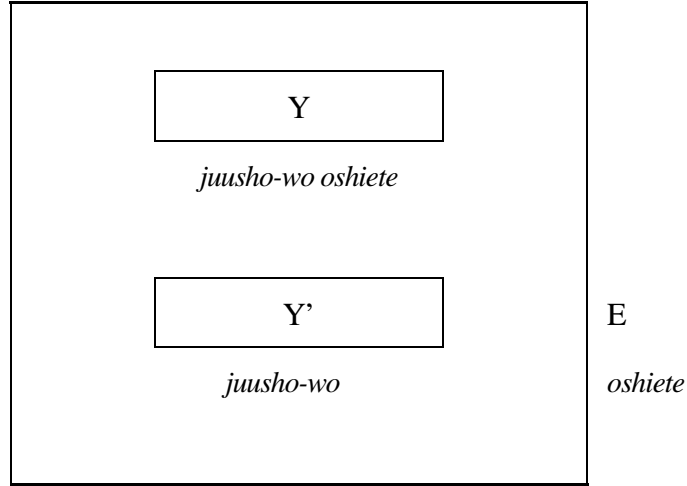
(025) 「私は、社長に 住所を 教えて いただきました。」

Watashi-wa shachoo-ni juusho-wo oshiete itadakimashita.

“Ben müdürden adresi öğrendim.”

(023), (024) ve (025)deki Z üyesinin aşağıdaki şekilde tümcesel bir üye olduğu gösterilecektir.

(026)

Daha sonra eklentilerin de yer aldığı tümceler kullanılarak konu pekiştirilecektir.

(027) 「弟は、誕生日に 父に 自転車を 買って もらいました。」

Otooto-wa tanjoobi-ni chichi-ni jitensha-wo katte moraimashita.

“Kardeşim doğum gününde babama bisiklet aldırdı.”

(028) 「あの子は、両親に 何でも して もらってきたから、甘えん坊です。」

Ano ko-wa ryooshin-ni nandemo shite moratte kita kara amaenboo desu.

“O çocuk her istediğini ailesine yaptırdığı için biraz şımarıktır.”

(029) 「おばあさんは、隣にいた少年に 荷物を 持って もらったそうです。」

Obaasan-wa tonari-ni ita shoonen-ni nimotsu-wo motte morattasoo desu.

“Yaşlı kadın yanındaki gence eşyalarını taşıtmış.”

(030) 「父は、山田さんに 空港まで 送って いただいたらしいです。」

Chichi-wa Yamada san-ni kuukoo-made okutte itadaitarashiidesu.

“Bay Yamada , babamı havaalanına kadar yolcu etmiş.”

(031) 「私は、社長に レポートのチェックを して いただこうと 思っています。」

Watashi-wa shachoo-ni repooto-no chekku-wo shite itadakoo to omotte imasu.

“Ben müdüre raporu kontrol ettirmeyi düşünüyorum.”

(032) 「私は、わからないところを 先生に 詳しく 説明して いただきました。」

Watashi-wa wakaranai tokoro-wo sensei-ni kuwashiku setumei shite itadakimashita.

“Öğretmen anlamadığım yeri bana ayrıntılı bir şekilde açıkladı.”

(3)

Bu aşamada, öncelikle 「くれる(*kureru*)」 ve 「くださる(*kudasaru*)」 eylemlerinin temel anlamsal ve kullanım özellikleri verilecektir. Eylem, eğer konuşucudan daha düşük konumda veya yaklaşık aynı konumda olanlardan yönelmişse 「くれる(*kureru*)」, üst konumda olanlardan yönelmişse 「くださる(*kudasaru*)」 eylemlerinin kullanılacağı belirtilerek, örnek tümceler verilecektir.

(033) 「弟は、私に 本を くれました。」

Ootoo-wa watashi-ni hon-wo kuremashita.

“Kardeşim bana kitap verdi.”

(034) 「友だちは、私に 本を くれました。」

Tomodachi-wa watashi-ni hon-wo kuremashita.

“Arkadaşım bana kitap verdi.”

(035) 「社長は、私に 本を くださいました。」

Shachoo-wa watashi-ni hon-wo kudasaimashita.

“Müdür bana kitap verdi.”

Örnek tümce (033)ün üye yapısı aşağıdaki şekilde gösterilebilir.

(033) 「弟は、私に 本を くれました。」

Ootoo-wa watashi-ni hon-wo kuremashita.

“Kardeşim bana kitap verdi.”

(036)

X

Y

Z

    E

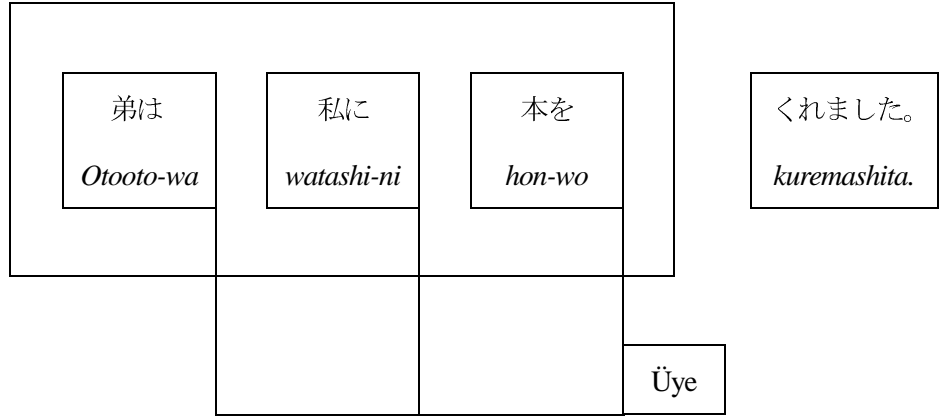
弟は   私に   本を   くれました。

Ootoo-wa   watashi-ni   hon-wo   kuremashita.

(037)

X	Y	Z	EYLEM
			Üye

(038)

Örnek tümcelerde geçen X üyelerinin KAYNAK ROLünü üstlendiği ve 「は(-wa)」 DBsi aldığı, HEDEF veya YARARLANICI ROLünü üstlenen Y üyelerinin 「に(-ni)」 DBsi aldığı, ETKİLENEN ROLünü üstlenen Z üyelerinin 「を(-wo)」 DBsi aldığı belirtilecektir. Daha sonra Z üyesinin tümcesel bir üye olabileceği de örnek tümcelerle gösterilecektir.

(039) 「弟は、私に 住所を 教えて くれました。」

Ootoo-wa watashi-ni juusho-wo oshiete kuremashita.

“Kardeşim bana adresi öğretti.”

(040) 「友だちは、私に 住所を 教えて くれました。」

Tomodachi-wa watashi-ni juusho-wo oshiete kuremashita.

“Arkadaşım bana adresi öğretti.”

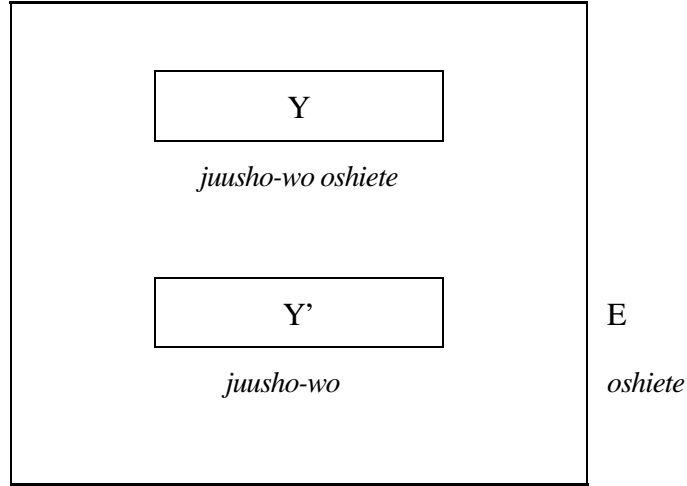
(041) 「社長は、私に 住所を 教えて くださいました。」

Shachoo-wa watashi-ni juusho-wo oshiete kudasaimashita.

“Müdür bana adresi öğretti.”

(039), (040) ve (041)deki Z üyesinin aşağıdaki şekilde tümcesel bir üye olduğu gösterilecektir.

(042)

Daha sonra eklentilerin de yer aldığı tümceler kullanılarak konu pekiştirilecektir.

(043) 「宿題を やるとき、友だちは、私を 手伝って くれました。」

Shukudai-wo yaru toki tomodachi-wa watashi-wo tetsudatte kuremashita.

“Ödev yaparken, arkadaşım bana yardım etti.”

(044) 「田中さんは、会議の時間を 私たちに 知らせて くれました。」

Tanaka san-wa kaigi no jikan-wo watashi tachi-ni shirasete kuremashita.

“Bay Tanaka toplantının saatini bize haber verdi.”

(045) 「弟は、私の壊れた 自転車を 直して くれました。」

Ootoo-wa watashi no kowareta jitensha-wo naoshite kuremashita.

“Kardeşim benim bozulan bisikletimi tamir etti.”

(046) 「先生は、私の話を ていねいに 聞いて くださいました。」

Sensei-wa watashi no hanashi-wo teinei-ni kiite kudasaimashita.

“Öğretmen benim konuşmamı büyük bir dikkatle dinledi.”

(047) 「社長は、社員を 送りに、空港まで 来て くださいました。」

Shachoo-wa shain-wo okuri-ni kuukoo-made kite kudasaimashita.

“Müdür çalışanlarını yolcu etmeye havaalanına kadar geldi.”

(048) 「山田さんは、彼の大きな失敗を 許して くださいました。」

Yamada san-wa kare no ookina shippai-wo yurushite kudasaimashita.

“Bay Yamada onun büyük hatasını affetti.”

D. SONUÇ BÖLÜMÜ

1.SON ÖZET

Verme-alma ifadelerini kullanırken, eylemin yönüne dikkat etmeli ve seçilen ifade kalıbına göre üye yapısının ve ROL yapısının değişebildiğini göz önünde bulundurmalıyız. Üyelerin aldıkları DBye özellikle dikkat etmeliyiz. Ayrıca eylemlerin çekim eklerine de dikkat etmeliyiz.

2.TEKRAR GÜDÜLEME

Baştaki güdülemenin aynısı

3.KAPANIŞ

Dikkat çekmedeki sorunun tekrar sorulması.

E.DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruların öğrencilere sorulması ve doğru yanıtların alınması.

(1) Örneğe uygun şekilde, 「～てやる(-te yaru)」, 「～てあげる(-te ageru)」, 「～てさしあげる (-te sashiageru)」 kalıplarını kullanarak doğru tümceler kurunuz.

例： 私・妹・道順・教える

→ 私は、妹に 道順を 教えてやりました。

私・友だち・宿題・手伝う

→

私・先生・荷物・持つ

→

私・社長・住所・教える

→

(2) Örneğe uygun şekilde, 「～てもらおう(-te morau)」 ve 「～ていただく(-te itadaki)」 kalıplarını kullanarak doğru tümceler kurunuz.

例： 私・兄・宿題・手伝う

→ 私は、兄に 宿題を 手伝って もらいました。

妹・母・人形・買う

→

田中さん・山田さん・家・送る

→

私・先生・わからないところ・説明する

→

(3) Örneğe uygun şekilde, 「～てくれる(-te kureru)」 ve 「～てくださる(-te kudasaru)」 kalıplarını kullanarak doğru tümceler kurunuz.

例： 弟・自転車・直す

→ 弟は、自転車を 直して くれました

先生・空港・来る

→

社長・社員・失敗・許す

→

友だち・私・会議の時間・知らせる

→

6. BÖLÜM

SONUÇ

Tezde, ED içerisinde yer alan Üye Yapısı, ROL yapısı ve DB gibi kuram ve kavramlardan yararlanılarak, Japonca ve Türkçedeki temel eylemlerin karşılaştırmalı bir analizi yapılmış ve elde edilen bulgular ışığında Türkçe konuşanlar için Japonca öğretiminde yeni bir izlenice modeli geliştirilmiştir.

Bir dilde eylemlerin ve eylem tümcelerinin üstlendiği işlev, hiç şüphesiz son derece önemlidir. Dilbilgisel açıdan baktığımızda, hangi dilde olursa olsun, eylem tümcelerinin, ad ve sıfat tümcelerine kıyasla çok daha fazla çeşitlilik ve karmaşıklık gösterdiği görülmektedir. Bu çeşitlilik ve karmaşıklık, gerek biçimbilimsel olarak, gerekse anlambilimsel olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yüzden, yabancı dil öğretimi alanında eylemlerin ve eylem tümcelerinin etkili bir şekilde öğretimi, önemle üzerinde durulması gereken konuların başında gelmektedir.

Japonca dilbilgisinde de eylemlerin işlevi oldukça önemlidir. Çağdaş Japoncadaki sözcük türleri arasındaki dağılımsal orana bakıldığında, adlar %78.4, eylemler %11.4, sıfatlar % 9.4 ve ünlemler % 0.7 şeklinde bir dağılım gözlemlenmektedir (*Reikai Kokugo Jiten, 1996*). Ancak dilbilgisel işlev açısından bakıldığında, eylemlerin hiç de kapladığı oranla örtüşmeyen, çok daha önemli bir işlev üstlendiği görülmektedir. Bu durum, Japonca ders kitaplarından da kolaylıkla anlaşılmaktadır. Çünkü ders kitaplarında eylem tümcelerine ilişkin konular oldukça ağırlıklı bir yer tutmaktadır.

Çalışmamızla ilgili olarak, başlıca Japonca ders kitaplarındaki izlenç modelleri incelenmiştir. Bu izlenç modellerinde, eylem tümçelerinin ele alınışında Üye Yapısı, ROL yapısı, DB gibi (ve diğçer bazı ilgili) olgu veya kavramlardan yararlanılmadığı ve izlenç modellerine yansıtılmadığı gözlemlenmektedir. Sadece DB kavramına en yakın olgu olarak ilgeçlerin, bazı ders kitaplarında biraz daha ayrıntılı olarak ele alındığı görölmektedir. Ders kitaplarındaki izlenç modellerinde Üye Yapısı, ROL yapısı ve DB gibi kavramlardan yararlanılmamış olması, tarafımızca önemli bir eksiklik olarak değçerlendirilmektedir.

Çalışmamızda, bu eksikliğı giderebilmek amacıyla, tümcenin sözdizimsel ve anlambilimsel yapılarını birbirine bağlayan ve bunlara açıklama getiren bir kuram olarak kabul ettiğimiz Üye Yapısının kuramsal çerçeve ve araçlarından yararlanarak geliştirdiğimiz yeni bir izlenç modeli önerilmiştir. Bu izlenç modelinde, öğrenciye Üye Yapısı, ROL yapısı ve DB gibi kavramların verilmesi ve Japonca eylem tümce yapılarının öğçretiminde bu kavramlardan yararlanılması amaçlanmaktadır. İzlenç modeli hazırlanırken *dilbilgisel* (grammatical) ve *yapısal* (structural) izlenç yaklaşımları benimsenmiştir.

Bu bağlamda, önce temel Japonca eylemler ve Türkçe karşılıkları Üye Yapısı, ROL yapısı ve DB özellikleri açısından karşılaştırılmış ve iki dildeki benzer ve farklı yönler tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda, iki dil arasında önemli benzerlikler bulunmakla beraber, bazı eylemlerin farklı üye yapılarına sahip olduğu veya konusal ilişkileri tanımlamada farklı DB kullanımlarının bulunduğu görölmüştür.

Daha sonra, Japonca eylem tümce yapıları, karşılaştırma sonuçları da göz önünde bulundurularak, ED betimlemeleri çerçevesinde çözümlenmiş ve yeni bir konusal örgü hazırlanmıştır. Bu konusal örgü içerisinde, öncelikle basit üye yapıları ve üyelerin üstlendikleri temel konusal ROLLer, DB kavramı ile ilişkilendirilerek verilmekte, daha sonra daha karmaşık diğçer eylem tümce yapıları da aynı kavramlar ışığında çözümlenerek ele alınmaktadır. Tezde, izlenç modeli genel çerçevesiyle tanıtıldıktan sonra dört konu örneğine yer verilmiştir.

İzlenice modeli, temel dilbilgisi konularını içerdığı düşünölen 20 temel konudan oluşmaktadır. İzlenice modelinde önce geçişsiz eylemler ele alınmıştır. Geçişsiz eylemler, Üye Yapısı, üyelerin üstlendikleri ROLLer (“EDİCİ 「は(-wa)」 ve “DENEYİMCİ 「は(-wa)」), üyelerin aldıkları DBler, sözdizimsel yapı içerisinde eklentilerin konumları ve kullanım özellikleri açısından ele alınmıştır. Diğer yandan, zaman çekim ekleri gibi dilbilgisini tamamlayan diğer unsurlar da verilmeye çalışılmıştır. (1.konu)

İzlenice modelinde daha sonra geçişli eylemler ele alınmıştır. Geçişli eylemler de, Üye Yapısı, üyelerin üstlendikleri ROLLer (“ETKİLENEN 「を(-wo)」 , “KONU 「を(-wo)」 ve “ARAÇ 「で(-de)」), üyelerin aldıkları DBler, sözdizimsel yapı içerisinde eklentilerin konumları ve kullanım özellikleri açısından ele alınmıştır. (2.konu)

Sonraki aşamalarda ise, “YER 「で(-de)」 , “HEDEF 「へ(-he) / へ(-ni)」 , “YARARLANICI 「へ(-he) / へ(-ni)」 (3.konu), “KAYNAK 「から(-kara)」 , “YER 「を(-wo)」 (4.konu), “KAYNAK 「を(-wo)」 , “ETKİLENEN 「と(-to)」 (5.konu) ve “KONU 「が(-ga)」 (6.konu) gibi temel konusal ROLLeri üstlenen üyelerin ve diğer ilişkili bilgilerin verilmesi önerilmiştir.

İzlenice modelinde, temel konusal ROLLerin verilmesinden sonra, ilerleyen konular içerisinde, diğer eylem tümce yapılarının da, yine Üye Yapısı kuramı ve ilgili kavramlar ışığında çözümlenerek ele alınması önerilmiştir. Tümce yapıları çözümlenirken, farklı DBlerin üyelerle farklı ROLLer üstleyebilecekleri üzerinde durulmuştur. Ayrıca bazı tümce kalıplarında (çatı yapılarında olduğu gibi) üye silme, üye ekleme gibi işlemlerin olabileceği belirtilmiştir. Ele alınan tümce yapıları arasında yardımcı eylemler, sıralı tümceler, bileşik tümceler, çatı yapıları, verme-alma ifadeleri, saygı dili gibi konular bulunmaktadır. Bu tümce yapılarının çözümlenmelerinde, *tümcesel üye* kavramından da sıklıkla yararlanılmıştır. (7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20.konular)

Dilbilgisi öğretiminde Üye yapısı, ROL yapısı ve DB çözümlenmelerini öne çıkaran bu yaklaşımla, Japonca eylem tümce kalıplarının daha hızlı ve etkili bir şekilde öğretilenilebileceği kanısındayız. İzlenice modelinde ele alınan konular, temel dilbilgisi konularını oluşturan eylem tümce yapılarıyla sınırlandırılmış olmakla birlikte, daha karmaşık tümce yapılarının da aynı

yöntem çerçevesinde çözümlenmesinin ve öğretilmesinin mümkün olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, bu izlence modelinde, Japonca ve Türkçe eylemlerin karşılaştırmalı analizinden elde edilen sonuçlardan da yararlanılmış olmasının, Türkçe konuşanlar için bu modelin başarıya ulaşmasında bir başka etken olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Allen, J.P.B.** ve H.G. Widdowson.1994. Grammar and Language Teaching. *Papers in Applied Linguistics*. Oxford: OUP.
- Allen, S.** 1996. *Aspects of Argument Structure*. USA: Benjamins, JPC.
- Alsina, A.** 1996. *The Role of Argument Structure in Grammar*. USA: C S L I Publications.
- Arisaka, H.** 1932. *Kojiki Ni Okeru –mo- No Kana No Yoohoo Ni Tsuite* (Kojiki'deki –mo- Hecenin Kullanımı Üzerine). Tokyo: Kokugo-Kokubun 9-11.
- Asia University.** 1985. *Gendai Nihongo*.Tokyo: Asia University.
- Aydın, Ö.** 2001. Evrensel Dilbilgisi Çerçevesinde Türkçe Öğretimi Üzerine Bazı Uygulama ve Öneriler. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi.
- Aydın, Ö.** 1997. Anadili Eğitimi, Yabancı Dil Öğretimi ve Evrensel Dilbilgisi. *Dil Dergisi*, Sayı : 54.
- Baker, M.** 1988. "On the Theta Roles of Psych Verbs" McGill University.
- Baker, M.** 1989. Object Sharing and Projection in Serial Verb Constructions. *Linguistic Inquiry* 20.
- Baker, M.** 1997. "Thematic roles and syntactic structure" L. Haegeman (eds.) Elements of Grammar: Handbook of Generative Syntax. Dordrecht: Kluwer.
- Belletti, A.** ve L. Rizzi. 1988. Psych-Verbs and Theta Theory. *Natural Language and Linguistic Theory* 6.
- Bilen, M.** 1993. *Plandan Uygulamaya Öğretim*. Ankara : Takav Matbaacılık.
- Boller, A.** 1857. *Nachweiss, dass das Japanische zum ural–altaischen Stamme gehört*. Sitzungsberichte der philos.-histor. Classe der kais. Akademie der Wissenschaften. Wien 33: 393-481.
- Bresnan, J.** 1978. A Realistic Transformational Grammar. *Linguistic Theory and Psychological Reality*. MIT Press.
- Bresnan, J.** 1982. *The Mental Representation of Grammatical Relations*. MIT Press.

- Bresnan, J.** ve **J.Kanerva.** 1989. Locative Inversion Chichewa. *Linguistic Inquiry Monograph 14*, MIT Press.
- Brown, D.** 1993. *Principles of Language Learning and Teaching*, USA: Prentice Hall Regents.
- Bunka Gaikokugo Senmon Gakkoo.** 1987. *Bunka Shokyuu Nihongo I - II*.Tokyo: Bonjinsha.
- Chamberlain, B.H.** 1895. *Essay In Aid of a Grammer and Dictionary of the Luchuan Language*, Transactions of the Asiatic Society of Japan, 23.
- Chomsky, N.** 1957. *Syntactic Structures*. Mouton. The Hague.
- Chomsky, N.** 1965. *Aspects of the Theory of Syntax*. MIT Press.
- Chomsky, N.** 1976. *Reflections on Language*. UK: Temple Smith.
- Chomsky, N.** 1981. *Lectures on Government and Binding*. Dordrecht: Foris.
- Chomsky, N.** 1982. *Some Consepsts and Consequences of the Theory of Government and Binding*. MIT Press.
- Chomsky, N.** 1986. *Knowledge of Language, its Nature, Origin and Use*. Praeger, New York.
- Chomsky, N.** 1995. *The Minimalist Program*. MIT Press.
- Cook, V.J.** 1988. *Chomsky's Transformational Grammar*. Oxford: Blackwell.
- Cook, V. J** ve **M. Newson.** 1996. *Chomsky's Universal Grammar: An Introduction*. Oxford: Blackwell.
- Demirel, Ö.** 1990. *Yabancı Dil Öğretimi: İlkeler, Yöntemler, Teknikler*. Ankara: Usem Yayınları.
- Demirel, Ö.** 2004. *Kuramdan Uygulamaya: Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Di Sciullo, A.M** ve **E. Williams.** 1987. On the Definition of Word. *Linguistic Inquiry Monograph 14*. MIT Press.
- Ediskun, H** ve **B. Dürder.** 1984. *Örnek Dilbilgisi*, İstanbul: Remzi Kitabevi
- Ellis, R.** 1994. *The Study of Second Language Acquisition*. UK: Oxford University Press.

- Ertürk, S.** 1982. *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara : Meteksan Lmt. Şti.
- Fillmore, C.J.** 1968. The Case for Case. *Universals in Linguistic Theory*.
- Fillmore, C.J.** 1972. Subject, Speakers and Roles. *Semantics of Natural Language*. Dordrecht: Reidel.
- Foley, W.A ve R. Van Valin.** 1984. Functional Syntax and Universal Grammar. *Cambridge Studies in Linguistics* 38. Cambridge Univ. Press.
- Fromkin, V. ve R. Rodman.** 1992. *An Introduction to Language*. Harcourt, New York.
- Fujioka, K.** 1908. *Nihongo no Ichi* (Japonca'nın Konumu). Kokugakuin Zasshi 14, 8.
- Grimshaw, J.** 1987. "Psych-Verbs and the Structure of Argument Structure" ms. Brandeis University.
- Grimshaw, J.** 1990. *Argument Structure*. Cambridge, Mass. : MIT Press.
- Grimshaw, J. ve A. Mester.** 1988. Light Verbs and Theta Marking. *Linguistic Inquiry*.19.
- Gruber, J.S.** 1965. 'Studies in Lexical Relations' Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Gruber, J.S.** 1976. *Lexical Structures in Syntax and Semantics*. Amsterdam: North Holland.
- Haegeman, L.** 1994. *Introduction to Government and Binding Theory*. Oxford: Blackwell.
- Hale, K.** 1983. Warlpiri and Grammar of Non-configurational Languages. *Natural Language and Linguistic Theory* 1.
- Halliday, M.A.K.** 1985. *An Introduction to Functional Grammar*. London ; Baltimore, Md., USA : Edward Arnold.
- Hasegawa, N.** 1999. *Seisei Nihongogaku Nyuumon* (Dönüşümsel Japonca Dilbilimine Giriş). Tokyo: Taishuukan.
- Heinz, W. ve J. Matiassek.** 1994. *Argument Structure and Case Assignment in German*. Austrian Research Institute, NEC Research Index.
- Hoffmann, J.** 1867. *Japanische Spraakleer*. Leiden.
- Horioka, F.** 1927. *Nihon Oyobi Han-Taiheiyoo Minzoku no Kenkyuu*. Toyamaboo
- Ida, M.** 1996. *Context and Binding in Japanese*. USA: C S L I Publications.
- Ikekami, T.** 1932. *Kojiki ni Okeru Kana ni Tsuite*. Kokugo-Kokubun 2-10.

- Imai, M.** 1991. *Wakaru Nihongo I - V*. Tokyo: Sendagaya Japanese Institute.
- Inoue, K.** 1976. *Henkei Bunpoo to Nihongo* (Dönüşümsel Dilbilgisi ve Japonca). Tokyo: Taishuukan.
- Ishida, T.** 1996. *Nihongo Kyoojuhoo* (Japonca Öğretim Yöntemleri). Tokyo: Taishuukan.
- Ishiwata, T.** 1999. *Gendai Gengo Riron to Kaku* (Çağdaş Dil Kuramları ve Durum Belirleyicileri). Tokyo: Hitsuji Shoboo.
- Iwabuchi, T.** 2000. *Nihongo Bunpoo* (Japonca Dilbilgisi). Tokyo: Hakuteisha.
- Izui, K.** 1953. *Nihongo to Nantoo Shogo* (Japonca ve Güney Asya Dilleri). Minzokugaku Kenkyuu, 17-2. Tokyo.
- Jackendoff, R.** 1972. *Semantic Interpretation in Generative Grammar*. Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Jackendoff, R.** 1990. *Semantic Structures*, Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Kahraman, T.** 1996. *Çağdaş Türkiye Türkçesindeki Fiillerin Durum Ekli Tamlayıcıları*. Ankara: TDK.
- Kageyama, T.** 1995. *Bunpoo to Gokeisei* (Dilbilgisi ve Morfoloji). Tokyo: Hitsuji Shoboo.
- Kaigai Gijutsusha Kenshuu Kyookai.** 1990. *Shin Nihongo no Kiso I - II*. Tokyo: 3A Network.
- Kaigai Gijutsusha Kenshuu Kyookai.** 1997. *Minna no Nihongo I - II*. Tokyo: 3A Network.
- Kamei, T.** 1961. *Nihongo Keitooron No Michi* (Japoncanın Köken Kuramlarının Yolu). Tokyo: Yoshikawa-Koobundoo (1973)
- Kartal, G.** 1995. *Argument Structure and Idiomatic Compounds in Turkish*. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi.
- Ketrez, F. N.** 1999. *Early Verbs and The Acquisition of Turkish Argument Structure*. Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi.
- Keyser, S.J.** 1968. Adverbial Position in English. *Language*
- Kindaichi, H.** 1976. *Nihongo No Dooshi No Asupekuto* (Japonca Eylemlerin Görünümleri). Tokyo: Mugishoboo.

- Kiparsky, P.** 1987. *Morphology and Grammatical Relations*. Stanford University.
- Klaproth, H.J.** 1823. *Asia Polyglotta*. Paris : Verlag von Heideloff-Campe.
- Kokuritsu Kokugo Kenkyuujo (KKK).** 1964. Gendai-zasshi 90shu no yogo yoji (3) Report 25. Tokyo
- Kuno, S.** 1973. *The Structure of the Japanese Language*. Boston: MIT Press.
- Kuno, S.** 1976. *Nihon Bunpoo Kenkyuu* (Japonca Dilbilgisi Çalışmaları). Tokyo: Taishuukan.
- Kuroda, S.** 1992. *Japanese Syntax and Semantics- Collected Papers*. The Netherlands, Kluwer Academic Publishers.
- Kahraman, L.** 1999. *Türkçede Söz Dizimi —Cümle Tahlilleri —*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kokusai Koryuu Kikin.** 1985. *Nihongo Shoho*.Tokyo: Bonjinsha.
- Labberton, V.H.** 1925. *The Oceanic Languages and the Nipponese as Branches of the Nippon–Malay–Polynesian Family of Speech*. Transactions of the Asiatic Society of Japan, 2nd Series 2.
- Larsen-Freeman, D.** 2000. *Techniques and Principles in Language Teaching*. UK : Oxford University Press.
- Maema, K.** 1924. *Ryuukakogo Oi*. Kyooto: Kyooto Daigaku-kokubungakkai
- Manning, C. D.** 1996. *Ergativity: Argument Structure and Grammatical Relations*. USA: CSLI Publications.
- Marantz, A.** 1984. On the Nature of Grammatical Relations. *Linguistic Inquiry Monograph 10*, MIT Press.
- Masuoka, T. ve Y. Takubo.** 1994. *Kaku Joshi* (İlgeçler). Tokyo: Kuroshio Shuppan.
- Masuoka, T. ve Y. Takubo.** 1998. *Kiso Nihongo Bunpoo* (Temel Japonca Dilbilgisi). Tokyo: Kuroshio Shuppan.
- Matsumoto, N.** 1928. *Le Japonais et Les Langues Austro-Asiatiques*, Paris.
- Matsumoto, N.** 1931. *Oostoroo-ajiago ni Kansuru Shomondai* (Okyanusya Dillerine İlişkin Sorunlar). Kawai Kyoujuu Kanreki Kinen Ronbun-shuu.
- Mihara, K.** 1994. *Nihongo no Toogoo Koozoo* (Japoncanın Sözdizimsel Yapısı). Tokyo:

Shohakusha.

Mikami, A. 1996. *Nihongo no Ronri* (Japoncanın Mantığı). Tokyo: Kuroshio Shuppan.

Miller, R.A. 1971. *Japanese and Other Altaic Languages*, Chicago : University of Chicago Press

Miyagawa, S. 1989. *Structure and Case Marking in Japanese*. San Diego, California: Academic Press.

Mohanani, T. 1994. *Argument Structure in Hindi*. USA: C S L I Publications.

Morioka, K. 1994. *Nihon Bunpoo Taikeiron*. Tokyo: Meiji Shoin.

Morita, Y. 1990. *Nihongo-gaku to Nihongo Kyooiku* (Japonca Dilbilimi ve Japonca Öğretimi). Tokyo: Bonjinsha.

Morita, Y. 1994. *Dooshi no Imironteki Bunpoo Kenkyuu* (Eylemlerin Anlamsal Yönünden Bir Dilbilgisi Çalışması). Tokyo: Meiji Shoin.

Muraki, S. 1996. *Nihongo Dooshi No Shosoo* (Tüm Yönleriyle Japonca Eylemler). Tokyo: Hitsuji Shoboo.

Murayama, S. 1966. *Gengogaku-tekini Mita Nihon Bunka no Kigen* (Dilbilimsel Açıdan Japoncanın Kültürel Kökenleri). Minzokugaku Kenkyuu, 30-4.

Murayama, S. 1971. *Nihongo Keitooron* (Japoncanın Köken Tezi). Gengo Seikatsu 237.

Müller, S. 1998. *Case in German-An HSPG Analysis*. NEC Research Index.

Nakau, M. 1998. *Kaku to Gojun to Toogoo Koozoo* (Durum Belirleyiciler, Sözcük Dizimi ve Söz Dizimsel Yapı). Tokyo: Kenkyuusha.

Neustupny, J. V. 1995. *Atarashii Nihongo Kyooiku no Tameni* (Yeni Bir Japonca Öğretimi İçin). Tokyo: Taishuukan.

Nihongo Kyooiku Gakkai-hen. 1991. *Nihongo Kyooiku Jiten*. Tokyo: Taishuukan Shoten.

Nishida, T. 1978. *Chibetto–Birumago To Nihongo* (Japonca Öğretimi). Iwanami Kooza, Nihongo 12, Tokyo: Iwanami Shoten

Nitta, Y. 1980. *Goironteki Toogooron* (Sözcükbilimsel Açıdan Sözdizimsel Kuram), Tokyo: Meiji Shoin.

- O'Grady, W.** 1997. *Syntactic Development*. Chicago and London: The University of Chicago Press.
- Ogura, S.** 1929. *Gooka Oyobi Ridoku no Kenkyuu*. Tokyo: Keijoo Teikoku Daigaku-Hoobungakubu Kiyoo (1974)
- Ohno, S.** 1953. *Joodai Kanazukai No Kenkyuu* (Joodai Dönemi Hece Kullanımı Çalışmaları). Tokyo : Iwanami Shoten
- Ohno, S.** 1957. *Nihongo no Kigen*. Tokyo : Iwanami Shoten
- Ohno, S.** 1980a. *Nihongo no Seiritsu* (Japoncanın Oluşumu). Nihongo no Sekai 1. Tokyo : Chuoronsha
- Ohno, S.** 1980b. *Nihongo no Keitoo* (Japoncanın Kökeni). Tokyo : Shibundoo
- Ohno, S.** 1982. *Correspondence Between Tamil and Japanese*. Kokugogaku 130 : 117-34
- Okazaki, T.** 1997. *Nihongo Kyooiku* (Japonca Öğretimi). Tokyo: Ohfuu.
- Okutsu, K.** 1987. *Seisei Bunpooron* (Dönüşümsel Dilbilgisi). Tokyo: Taishuukan.
- Parker, C.K.** 1941. *Nihongo-Chibetto: Dookeiron* (Japonca ve Tibetçe: Aynı Köken Tezi). Tokyo: To-A-Doo Bunkan.
- Pinker, S.** ve J.A. Mehler. 1991. *Learnability and Cognition: The Acquisition of Argument Structure*. USA: MIT Press.
- Polivanov, E.D.** 1918. *One of the Japanese-Malayan parallels*. The Hague-Paris: Mouton (1974)
- Polivanov, E.D.** 1924. *Toward work on musical accentuation in Japanese (in connection with Malayan languages)*. The Hague-Paris: Mouton (1974)
- Ramstedt, G.J.** 1928. *Remarks on Korean Language*. Memoirés de la Société Finno-Ougrienne
- Quirk, R.** 1985. *A Comprehensive Grammar of the English Language*. London: Longman.
- Radford, A.** 1988. *Transformational Grammar*, UK: CUP.
- Rappaport, M.** ve B. Levin. 1989. -Er Nominals: Implications for the Theory of Argument Structure. *Syntax and the Lexicon*. Syntax and Semantics 24. Academic Press.

- Roca, I.** 1992. *Thematic Structure : Its Role in Grammar*. USA: Mouton.
- Rosen, S.T.** 1989. *Argument Structure and Complex Predicates*. Brandeis University.
- Saito, M.** 1985. Some Asymmetries in Japanese and Their Theoretical Consequense. Doktora tezi, MIT.
- Sanseidoo.**1994. *Reikai Kokugo Jiten*. Tokyo.
- Sanseidoo.**1991. *Shinmeikai Kokugo Jiten*. Tokyo.
- Saylan, N.** 1995. *Eğitimde Program Tasarısı -Temeller, Prensipler, Kriterler-*. Balıkesir: İnce Ofset.
- Senmon Kyooiku Shuppan.** 1991. *Ichiman-go Goi Bunrui-Shuu* (Onbin Sözcük- Kategori Listesi). Tokyo: Senmon Kyooiku Shuppan.
- Sever, S.** 1997. *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Shibata, T.** 1976. *Sekai no Naka no Nihongo* (Dünyadaki Japonca). Tokyo: Iwanami Shoten.
- Shibatani, M.** 1978. *Nihongo no Bunseki* (Japoncanın Analizi). Tokyo: Taishuukan.
- Shibatani, M.** 1996. *The Languages of Japan*. Cambridge University.
- Shinmura, I.** 1908. *Kokugo Keitoo no Mondai* (Japoncanın Köken Sorunu).Taiyoo 17, 1.
- Shirota, S.** 1998. *Nihongo Keitairon* (Japoncanın Biçimbilimi). Tokyo: Hitsuji Shoboo.
- Soames, S. ve D. M. Perlmutter.** 1979. *Syntactic Argumentation and the Structure of English*. Berkeley: University of California Press.
- Sönmez, V.** 1986. *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. Ankara : Yargı Yayınları.
- Stowell, T.** 1981. *Origins of Phrase Structure*. Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Takezawa, K.** 1987. *A Configurational Approach to Case Marking in Japanese*. University of Washington.
- Tekmen, A.N. ve A. Takano.** 2005. *Japonca Dilbilgisi*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Terada, M.** 1991. *Incorporation and Argument Structure in Japanese*. University of Massachusetts, GLSA Publications.
- Teramura, H.** 1982. *Nihongo no Shintakkusu to Imi I - II* (Japoncada Sentaks ve Anlam I - II). Tokyo: Kuroshio Shuppan.

- Teramura, H.** 1995. *Teramura Hideo Ronbunshuu I - II* (Teramura Hideo Makaleleri I - II). Tokyo: Kuroshio Shuppan.
- Tokyo Nihongo Kenshuujo.** 2000. *Nihongo no Bunpoo*. Tokyo: Tokyo Nihongo Kenshuujo.
- Tokyo University of Foreign Studies.** 1994. *Shokyuu Nihongo*. Tokyo: Bonjinsha.
- Tsujimura, N.** 1996. *Introduction to Japanese Linguistics*. Oxford: Blackwell.
- Tsujimura, N.** 1999. *Handbook of Japanese Linguistics*. Oxford: Blackwell.
- Tsunoda, T.** 1997. *Sekai no Gengo to Nihongo* (Dünya Dilleri ve Japonca). Tokyo: Kuroshio Shuppan.
- Türk Dil Kurumu.** 1992. *Büyük Sözlük*. Ankara: TDK.
- Uzun, N.E.** 1997. Türkçe Eylemlerde Çok Anlamlılık ve Rol Kuramı. *Dil Dergisi*, Sayı : 51.
- Uzun, N.E.** 2000. *Evensel Dilbilgisi ve Türkçe*. İstanbul: Multilingual.
- Ülgen, G.** 1994. *Eğitim Psikolojisi : Kavramlar, İlkeler, Yöntemler, Kuramlar ve Uygulamalar*. Ankara : Lazer Ofset.
- Walton, D.** 1996. *Argument Structure: A Pragmatic Theory*. University of Toronto Press.
- Watanabe, M.** 1998. *Nihongo Gaisetsu* (Anahatları ile Japonca). Tokyo: Iwanami Shoten.
- Wechsler, S.** 1995. *The Semantic Basis of Argument Structure*. USA: C S L I Publications.
- Whymant, A.N.J.** 1926. *The Oceanic Theory of the Origin of the Japanese Language and People*. Transactions of the Asiatic Society of Japan, 2nd Series 3.
- Williams, E.** 1980. Predication. *Linguistic Inquiry*.11.
- Williams, E.** 1981. On the Notions Lexically Related and Head of Word. *Linguistic Inquiry*.12.
- Williams, E.** 1994. *Thematic Structure in Syntax*. USA: MIT Press.
- Winkler, H.** 1894. *Japaner und Altaier*. Berlin.
- Winkler, H.** 1909. *Der ural-altaische Sprachstamm, das Finnische und das Japanische*. Berlin.
- Varış, F.** 1994. *Eğitimde Program Geliştirme. Teknik ve Teoriler*. Ankara : Alkim Yayıncılık.
- Zubizarreta, M.L.** 1987. *Levels of Representation in the Lexicon and in the Syntax*. Dordrecht: Foris.